

Országgyűlési Napló

Dr. Hiller István, Jakab István és Sneider Tamás
elnöklete alatt

Jegyzők: *Arató Gergely, Gelencsér Attila,*
dr. Lukács László György, dr. Szűcs Lajos

Az ülésnap megnyitása.....	17489
Egyes adózási tárgyú törvényeknek a koronavírus-járvány gazdasági hatásainak mérséklése érdekében szükséges módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	17489
Izer Norbert pénzügyminisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője	17489
Felszólalók:	
Witzmann Mihály , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	17492
Potocskáné Kőrösi Anita , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	17495
Dr. Hargitai János , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	17497
Dr. Szakács László , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	17500
Varju László , a DK képviselőcsoportja részéről	17504
Csárdi Antal , az LMP képviselőcsoportja részéről	17508
Burány Sándor , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről	17511
Székely Sándor (független).....	17514
Z. Kárpát Dániel (Jobbik)	17516
Witzmann Mihály (Fidesz)	17521
Volner János (független)	17526
Dr. Szakács László (MSZP).....	17530
Potocskáné Kőrösi Anita (Jobbik).....	17532
Székely Sándor (független).....	17533
Z. Kárpát Dániel (Jobbik)	17533
Izer Norbert pénzügyminisztériumi államtitkár előterjesztői válasza.....	17537
A kiskereskedelmi adóról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	17542
Izer Norbert pénzügyminisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője	17542
Felszólalók:	
Szatmáry Kristóf , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	17545
Z. Kárpát Dániel , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	17547
Dr. Hargitai János , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	17550
Dr. Szakács László , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	17553
Varju László , a DK képviselőcsoportja részéről	17556
Burány Sándor , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről	17559
Székely Sándor (független).....	17561
Potocskáné Kőrösi Anita (Jobbik).....	17562
Z. Kárpát Dániel (Jobbik)	17563
Izer Norbert pénzügyminisztériumi államtitkár előterjesztői válasza.....	17565
Egyes törvényeknek a felnőttképzési tevékenység ösztönzésével összefüggő módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	17568
György László innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője.....	17568
Felszólalók:	
Dr. Vinnai Győző , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	17571
Ander Balázs , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	17575
Szászfalvi László , a KDNP képviselőcsoportja részéről	17580
Kunhalmi Ágnes , az MSZP képviselőcsoportja részéről	17584
Arató Gergely , a DK képviselőcsoportja részéről	17588
Hohn Krisztina , az LMP képviselőcsoportja részéről	17593
Dr. Vinnai Győző (Fidesz)	17596
Hohn Krisztina (LMP)	17597
György László innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár	17598
Dr. Keresztes László Lóránt (LMP)	17604
Dr. Brenner Koloman (Jobbik).....	17610

Arató Gergely (DK)	17612
Ander Balázs (Jobbik)	17612
Szászfalvi László (KDNP).....	17617
Dr. Keresztes László Lóránt (LMP)	17617
Ander Balázs (Jobbik)	17618
Szászfalvi László (KDNP).....	17619
György László innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza.....	17620

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	17622
Ritter Imre , a nemzetiségi bizottság elnöke, a napirendi pont előterjesztője	17623
Soltész Miklós , a Miniszterelnökség államtitkára	17630

Felszólalók:

B. Nagy László , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	17638
Dr. Brenner Koloman , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	17641
Dr. Molnár Zsolt , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	17644
Szászfalvi László , a KDNP képviselőcsoportja részéről	17646
Arató Gergely , a DK képviselőcsoportja részéről	17650
Dr. Keresztes László Lóránt , az LMP képviselőcsoportja részéről	17654
Szolga József nemzetiségi szószóló	17660
Soltész Miklós , a Miniszterelnökség államtitkára.....	17663
Arató Gergely (DK)	17668
Dr. Keresztes László Lóránt (LMP)	17668
Soltész Miklós , a Miniszterelnökség államtitkára.....	17671
Arató Gergely (DK)	17672
Szászfalvi László (KDNP).....	17672
Dr. Keresztes László Lóránt (LMP)	17673
Soltész Miklós , a Miniszterelnökség államtitkára.....	17674
Ritter Imre , a Magyarországi nemzetiségek bizottságának elnökének előterjesztői válasza.....	17674

Napirend utáni felszólalás:

Dr. Keresztes László Lóránt (LMP)	17679
--	-------

Az ülésnap bezárása	17682
----------------------------------	-------

Az ülésen jelen volt:

SOLTÉSZ MIKLÓS, a Miniszterelnökség államtitkára, GYÖRGY LÁSZLÓ innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, IZER NORBERT pénzügyminisztériumi államtitkár.

Az Országgyűlés tavaszi ülészakának
22. ülésnapja
2020. május 7-én, csütörtökön
(9.00 óra - Elnök: dr. Hiller István
Jegyzők: Gelencsér Attila
és dr. Lukács László György)

ELNÖK: *(A teremben lévők felállnak, és ezzel köszöntik a választópolgárok közösségét. Amikor az ülést vezető elnök helyet foglal, a teremben lévők is leülnek.)* Jó napot kívánok! Az Országgyűlés tavaszi ülészakának 22. **ülésnapját megnyitom**. Tájékoztatom önöket, hogy az ülés vezetésében Gelencsér Attila és Lukács László György jegyző urak lesznek segítségemre.

Köszöntök mindenkit, aki figyelemmel kíséri munkánkat.

Tisztelt Országgyűlés! A mai ülésnapunkon általános vitákra kerül sor. Felkérem a vitában részt vevő képviselőket, hogy mindannyiunk egészségének megőrzése érdekében lehetőség szerint csak a vitában felszólaló és az azt követő két, felszólalásra jelentkező képviselő tartózkodjon a teremben. Ennek elősegítése érdekében az ülésvezető elnök, vagyis jelen esetben én tájékoztatást ad, tájékoztatást adok.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik az **egyes adózási tárgyú törvényeknek a koronavírus-járvány gazdasági hatásainak mérséklése érdekében szükséges módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/10314. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Izer Norbert úrnak, a Pénzügyminisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének. Államtitkár úr, parancsoljon!

IZER NORBERT pénzügyminisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselők! A kormány elkötelezett a foglalkoztatás bővítése és a foglalkoztatás terheinek csökkentése mellett. Számos intézkedést tettünk és teszünk a jövőben is ennek a célnak a megvalósítása érdekében.

Ezek közül a lépések közül kiemelkedő a munkáltatót terhelő adó, a szociális hozzájárulási adó csökkentése, amelyet az önök előtt fekvő törvényjavaslat is tartalmaz. Az adópolitika az elmúlt években is a munkát terhelő adók és a vállalkozások adó- és adminisztrációs terhének csökkentésére, valamint az adórendszer egyszerűsítésére fókuszált. Így például a vállalkozások adóterhének csökkentése érdekében bevezettük az egyszerűsített adózási módokat, amilyen a kisvállalkozások tételes adója, az úgynevezett kata, illetve a kisvállalati adó, más néven a kiva.

Emellett az elmúlt években a munkáltatókat terhelő szociális hozzájárulási adóból igénybe vehető

kedvezmények köre is folyamatosan bővült. A kedvezmények érvényesítésének felső korlátja pedig a korábbi 100 ezer forintról a mindenkori minimálbér összegéig emelkedett. A versenyszféra és a kormány állandó konzultációs fórumának 2016. november 24-én megkötött megállapodása értelmében a szociális hozzájárulási adó mértéke 2017. január 1-jétől 27 százalékról 22 százalékra csökkent, 2018. január 1-jétől pedig 19,5 százalékra mérséklődött. A tavalyi év során is megvalósult a foglalkoztatókat terhelő adó mértékének további csökkentése, így az adó mértéke 2019. július 1-jétől további 2 százalékponttal csökkent, így 17,5 százalékos mértékű lett.

A kormány a kialakult járványügyi helyzetre tekintettel a gazdaságvédelmi akcióterv keretében kezdeményezi a szociális hozzájárulási adó-csökkentés következő ütemének 2020. július 1-jétől történő megvalósítását, hogy ezzel segítse a vállalkozások kilábalását a veszélyhelyzet által okozott gazdasági visszaesésből. Így a benyújtott törvénymódosítás szerint 2020. július 1-jétől 17,5 százalékról 15,5 százalékra fog csökkenni az adó mértéke.

A törvényjavaslat elfogadásával a kormány nem kevesebb mint 160 milliárd forintot hagy a vállalkozásoknál az idei évben, jövőre pedig több mint 330 milliárd forintot. Fontosnak tartom kiemelni, hogy a VKF-megállapodás végrehajtását követően a munka közterhei tekintetében is az Európai Unió élvonalába fogunk kerülni. Ami a szociális hozzájárulási adóból igénybe vehető kedvezményeket illeti, az adókulcs csökkentésével összhangban változik a kedvezmények mértéke is, így aki a szociális hozzájárulási adó alól teljes mentességet nyújtó kedvezményt kap, annak 15,5 százalékos kedvezményt kell igénybe vennie, míg az 50 százalékos kedvezmények esetében az adókötelezettség így 7,75 százalékos lesz.

Ennek köszönhetően a munkaerőpiaci szempontból hátrányos helyzetben lévő munkavállalói körök, mint például a munkaerőpiacra újonnan belépők, a három vagy több gyermeket nevelő, munkaerőpiacra lépő nők, a szakképzettséggel nem rendelkező munkavállalók foglalkoztatásához továbbra is jelentős kedvezményeket nyújt a kormány.

Kedvezően módosulnak továbbá a kisadózó vállalkozások tételes adójára vonatkozó szabályok is. Változatlan adófizetési kötelezettség mellett a főállású kisadózó által igénybe vett pénzbeli ellátások - mint például a gyed vagy a táppénz - alapja is megemelkedik. Ennek köszönhetően az 50 ezer forintos tételes adó megfizetése esetén 98 100 forintról 102 ezer forintra, míg a magasabb mértékű, tehát a 75 ezer forintos tételes adó megfizetésekor 164 ezer forintról 170 ezer forintra emelkedik az ellátási alap.

A szociális hozzájárulási adó kulcsának csökkentésével összefüggésben az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás, más néven ekho szabályai is

módosulnak, melynek értelmében a kifizetőt terhelő ekho 17,5 százalékról szintén 15,5 százalékra csökken.

Tisztelt Ház! A szociális hozzájárulási adó csökkentése tehát számos pozitív változást eredményez a munkaadók és a munkavállalók számára egyaránt, emellett más adónemek esetében is adócsökkentést eredményez. A benyújtott törvényjavaslat számos előremutató módosításra tesz javaslatot, amelyek bevezetése kifejezetten kedvezően befolyásolja Magyarország versenyképességét és a gazdaság újraindítását a kialakult járványügyi helyzetben is. Ezen módosítások céljukból kifolyólag érintik a vállalkozások nyereségadóit is.

Engedjék meg, hogy a nyereségadóztatást érintő javaslatok közül először egy a társasági adózásra vonatkozó kedvező javaslatot emeljek ki. Fejlesztési tartalék címén hosszabb ideje elérhető már egy adóalapkedvezmény a társasági adóban. Ezen kedvezmény kapcsán a törvényjavaslat egy olyan módosítást tenne lehetővé, amely kifejezetten ösztönzően hathat a beruházások megvalósítására a következő néhány évben. A javaslat lényege, hogy az elkövetkező négy évben magyarországi beruházást tervező cégek esetében a beruházásra fordítani kívánt nyereség akár teljes társaságiadó-mentességben is részesülhet. A fejlesztési tartalékot a jelenlegi szabályok szerint az adózás előtti nyereség összegének a feléig, tehát 50 százalékáig lehet igénybe venni, a módosítás szerint a teljes nyereségre igénybe vehető ez a kedvezmény azzal, hogy a beruházásra félretett összeg a 10 milliárd forintot továbbra sem haladhatja meg. A beruházás megvalósítására az eddigieknek megfelelően továbbra is négy év áll rendelkezésre.

Folytatva a nyereségadókat érintő intézkedések sorát, kiemelem a kisvállalati adóra vonatkozó módosítást, amely szerint a kisvállalatiadó-kulcs a szociális hozzájárulási adó csökkentésével összhangban a jelenlegi 12 százalékról 11 százalékra csökkenne.

A törvényjavaslat mindezek mellett tartalmazza a bankok járványügyi különadójával kapcsolatos szabályokat is. A hitelintézetek az általános közterheiken felül 2010 óta különadóval is hozzájárulnak a költségvetési bevételekhez. A járványügyi különadó célja a járványügyi helyzet felszámolására rendelkezésre álló források bővítése. Ezen tervezett befizetés révén mintegy 55 milliárd forint kerülhetne a költségvetésbe. A bankokat a befizetési kötelezettség egyszeri jelleggel terheli, ugyanakkor az ezen címen befizetett összeget a következő öt évben egyenlő mértékben levonva a bankadóból, adóvisszatartás formájában visszakapják. A szabályozás tehát tartalmazza a kormány által már rendeleti úton bevezetett intézkedéseket, így a törvényjavaslatban az öt év alatt történő egyenlő összegű leírás jelent új elemet.

Tisztelt Képviselők! A törvényjavaslat a kormány által elfogadott gazdaságvédelmi akcióterv céljával

összhangban segíti a munkahelyek és a gazdaság védelmét egyaránt, ezért kérem, hogy szíveskedjenek a javaslatot támogatni és elfogadni. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor, elsőként Witzmann Mihály képviselő úr, a Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka. Parancsoljon!

WITZMANN MIHÁLY, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Az előttünk fekvő T/10314. irományszámú, az egyes adózási tárgyú törvényeknek a koronavírus-járvány gazdasági hatásainak mérséklése érdekében szükséges módosításáról szóló törvényjavaslat több lényeges pontot tartalmaz, melyekről vezérszónoki felszólalásomban szeretnék néhány rövid gondolatot elmondani.

Ahogy azt az imént az államtitkár úr expozéjában is hallhattuk, a javaslat főbb elemei a szociális hozzájárulási adó mértékének csökkentése és az azzal összefüggő törvények módosítása, a beruházások társasági adózási korlátjának enyhítése, valamint a hitelintézetek különadójának szabályozása.

Tisztelt Ház! A szociális hozzájárulási adó mértékének csökkentése nem új keletű dolog Magyarországon, hiszen már az elmúlt években ütemezetten, több lépcsőben is sor került ilyen jellegű adócsökkentési intézkedések fogantatására a kormány döntéseinek értelmében. Ha visszaemlékezünk, 2016-ban még 27 százalék volt ennek az adófajtának a mértéke.

(9.10)

A mostani törvényjavaslat elfogadásával pedig 15,5 százalékra tovább csökkenhet ez az adóteher. A csökkentés 2020. július 1-jétől léphet életbe, és így már összességében az előbb említett, 2016-ban még 27 százalékos adókulcs mintegy 11,5 százalékkal lehet alacsonyabb, az elmúlt időszak adócsökkentő kormányzati politikájának köszönhetően. A szociális hozzájárulási adó mértékének csökkentésére ugyanis az elmúlt években, ahogy az előbb említettem, fokozatosan és ütemezetten került sor, amely elsősorban a hazai gazdaság versenyképességének javulását és az adóterhek mérséklését hivatott elősegíteni.

Ahogy azt az előbb államtitkár úrtól már hallottuk, a versenyszféra és a kormány állandó konzultációs fórumának 2016. november 24-én megkötött megállapodása értelmében a szociális hozzájárulási adó mértéke 2017. január 1-jétől 27 százalékról első lépésben 22 százalékra csökkent, 2018. január 1-jétől

19,5 százalékra tovább mérséklődött. A tavalyi év során az eredeti megállapodásban foglaltaknak megfelelően tovább csökkent az adó mértéke, így tavaly július 1-jétől 17,5 százalékos mértékűre módosult.

Az imént említett megállapodásban foglaltak szerint az adó mértékének következő csökkentésére ez év őszén, vagyis 2020 októberében került volna sor, azonban a kormány pontosan a kialakult járványügyi helyzet és annak a gazdaságra gyakorolt negatív hatásai miatt úgy döntött, hogy a gazdaságvédelmi akcióterv keretében kezdeményezi a szociális hozzájárulási adó csökkentése következő ütemének előrehozását, és így újabb adócsökkentés 2020. július 1-jétől történő megvalósítását. Ezzel a lépéssel tehát, ahogy az előbb említettem, ez év második felének első napjától, 2020. július 1-jétől újabb 2 százalékkal, 17,5-ről 15,5-re csökken az adó mértéke.

A javaslat tartalmazza továbbá a szociális hozzájárulási adó kulcsának csökkentésével összefüggésben a kisvállalati adó kulcsának csökkentését is, illetve a személyi jövedelemadó, a kisadózó vállalkozások tételes adója, valamint az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás szabályainak pontosítását is egyaránt.

Az adókulcs csökkentésével összhangban változik a kedvezmények mértéke is. Így a szociális hozzájárulási adó alól teljes mentességet nyújtó kedvezmények esetén a munkáltatók 15,5 százalékos teljes kedvezményt vehetnek igénybe a minimálbér erejéig, egyes kedvezmények esetében akár magasabb plafonig is, míg az 50 százalékos kedvezmények esetében az adó mértékének 50 százalékaival megállapított kedvezményt érvényesíthetnek a minimálbér erejéig, vagyis ez utóbbi esetben az adókötelezettség csupán 7,75 százalékos lesz.

A kisadózó vállalkozások tételes adójára, vagyis az úgynevezett katára vonatkozó szabályok módosulása tekintetében elmondható, hogy változatlan adófizetési kötelezettség mellett a főállású kisadózó által igénybe vett pénzbeli ellátások - akár például gyed vagy táppénz - esetében az alap megemelkedik. Ennek köszönhetően az 50 ezer forintos tételes adó megfizetése esetén 98 100 forintról 102 ezer forintra, míg a magasabb mértékű, 75 ezer forintos tételes adó megfizetésekor 164 ezer forintról 170 ezer forintra emelkedik az előbb említett ellátási alap mértéke.

Az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás, úgynevezett ekho szabályai is módosulnak. A kifizetőt terhelő ekho 17,5 százalékról 15,5 százalékra csökken, a kívánál pedig az adó mértéke 12 százalékról 1 százalékponttal, 11 százalékra mérséklődik 2021. január 1-jétől.

Tisztelt Országgyűlés! A hitelintézetek különadóját illetően elmondható, hogy a járványügyi védekezéshez szükséges források biztosítása érdekében ren-

deleti szinten egy új, egyszeri kötelezettség került kiadásra a hitelintézetekre, a hitelintézetek járványügyi helyzettel összefüggő különadója elnevezéssel. Az adónem a pénzügyi szervezetek különadója adóalapjának 50 milliárd forintot meghaladó részére a 2020. adóévre fizetendő. A hitelintézetek járványügyi helyzettel összefüggő különadójának mértéke 0,19 százalékos kulccsal került meghatározásra, amely mellett a várható bevétel összege körülbelül 55 milliárd forint körül alakulhat.

Tisztelt Képviselőtársaim! Úgy gondolom, hogy ezen intézkedések, illetve a már általam is említett gazdaságvédelmi akcióterv nagymértékben hozzájárulnak a koronavírus-járvány elleni védekezés hatékonyságához, valamint a járvány okozta gazdasági visszaesés mérsékléséhez egyaránt.

A kormány a koronavírus-járvány elleni védekezés költségvetési fedezetének megteremtése érdekében létrehozta egyébként a járvány elleni védekezési alapot, és ennek az alapnak a bevételeinek illetve forrásainak biztosítása kiemelt érdek a járványügyi helyzettel kapcsolatos védekezés hatékony lépéseinek tekintetében.

Tisztelt Ház! A koronavírus-járvány megjelenése óta a kormány az operatív törzzsel és a kialakított akciócsoportokkal együttműködve már számos döntést hozott a járvány elleni hatékony védekezés és a magyar emberek egészségének védelme érdekében. A járványnak, mint az ismeretes, nemcsak egészségügyi, hanem gazdasági hatásai is vannak, melyek a világ nemzetgazdaságaiban és így Magyarországon is egyaránt érzékelhetők.

A kormány a gazdasági visszaesés mérséklése érdekében számos fontos döntést hozott már, amelyek nagymértékben hozzájárulnak a magyar gazdaság eddig elért eredményeinek megőrzéséhez. Többek között a kormány által kidolgozott, előbb említett gazdaságvédelmi akcióterv legfontosabb célja a munkahelyek megőrzése, vagyis az, hogy legalább annyi munkahelyet sikerüljön teremteni Magyarországon, amennyi a koronavírus-járvány következtében megszűnik. Ennek értelmében rövidített munkavégzés esetén a kormány átvállalja a munkaadóktól a bérköltségek 70 százalékát, emellett a mérnöki és K+F munkakörben dolgozók számára további 40 százalékos bértámogatást nyújt három hónapig.

További lényeges intézkedés, hogy a munkahelyteremtés érdekében beruházások kerülnek támogatásra mintegy 450 milliárd forint értékben. A gazdaságvédelmi akcióterv további eleme, hogy a vállalatok finanszírozása érdekében kamat- és garanciatámogatott hitelek kerülnek biztosításra a magyar vállalkozásoknak, összességében több mint 2000 milliárd forint értékben. A gazdaságvédelmi döntések között szerepelnek adócsökkentések és hiteltörlesztési mo-

ratórium is, amelyek a magánszemélyeknek és vállalkozásoknak egyaránt, azt gondolom, segítséget nyújthatnak.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ahogy az előttünk fekvő törvényjavaslat címében olvasható, a javaslat elfogadása a koronavírus-járvány gazdasági hatásainak mérséklése érdekében mindenképpen szükséges, ezért kérem tisztelt képviselőtársaimat, hogy a Fidesz-frakcióhoz hasonlóan, pártbéli hovatarozástól függetlenül támogassák a törvényjavaslat elfogadását. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Potocskáné Kőrösi Anita képviselő asszony, a Jobbik vezérszónoka következik. Parancsoljon!

POTCSKÁNÉ KŐRÖSI ANITA, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Adózóként, munkáltatóként mindig nagyon jó olvasni azt, hogyha adócsökkentések kerülnek sorra, ugyanis az valóban szolgálhatja a foglalkoztatás növelését, valóban megoldást jelenthet azokra a problémákra, amivel egyébként a munkáltatók most szembesülnek.

Ebben a törvényjavaslatban, ami egyébként nem hosszú és zömében összefüggő intézkedéseket tartalmaz, a szociális hozzájárulási adó egy egyébként 2016-ban már kijelölt irányának következő lépcsőfokához érkeztünk, amikor a 17,5 százalékos adóterheknek a 15,5 százalékos adómértékre való csökkentéséről van szó. Tehát ezt már 2016-ban eldöntötték, és most önök összekötve a gazdaságvédelmi akciótervvel, újabb sikerpropagandaként kommunikálják. Nyilván ez, hogy már 2020. október helyett július 1-jétől igénybe lehet venni - ezt kell alkalmazni, ezt az alacsonyabb adómértéket -, segítheti majd a koronavírus okozta munkaadói terhek csökkentését, de lássuk be hogy ez a szándék már 2016-ban egyébként megvolt.

Ezzel az adócsökkentéssel összefüggésben csökkennek azok az adóterhek is, amelyeket a szociális hozzájárulási adó mértékéhez igazítottak, tekintve az szja-törvényben lévő módosításokat. A kiva esetében a 12-ről 11 százalék, ami csak 2021-től fog életbe lépni; nyilván a teljes adóév miatt szükséges az, hogy ez majd csak január 1-jétől lépjen életbe. És egyébként az egyszerűsített közteherhiviselési hozzájárulás mértékének a csökkentése is pontosan a szochoadó csökkentésével van összhangban.

Amire én külön ki szeretnék térni, az a kata ellátási alapjának a növelése. Ez nagyon jól hangzik, és természetesen ez is jelenthet egy minimális növekedést, amikor valakinek ellátásra van szüksége. De azért számoljuk ki, hogy mekkora az az ellátásialap-növekedés: főállású kisadózó esetén ez 3900 forint, a

nem főállású kisadózó esetén pedig 6 ezer forint, tehát ennyivel nő majd meg az az ellátási alap. Azért ez is még vicckategória, különösen akkor, amikor kisadózók szembesülnek azzal, hogy nem tudják a munkájukat elvégezni, esetleg meg kell szüntetni ezt a tevékenységet, és akkor elmennek és álláskeresői járadék címén nyújtanak be igényt.

(9.20)

Hát, nagyon nem mindegy, hogy az az ellátási alap mekkora, és azért ezt a 3900 forintot meg a 6000 forintot én nem tartom elegendő mértéknek, körülbelül egyszer el tud menni, és akkor egypár péksüteményt tud venni a boltban ebből a megnövekedett ellátásból. A gyedről meg annyit, hogy a gyermekneveléshez kapcsolódó termékeknek mekkora az árnövekedése, és ez az ellátási alap majd mennyiben fog nekik segíteni, azt már csak így zárójelben jegyzem meg.

Természetesen nagyon fontos, és én egyébként rendkívül örülök annak, hogy a társasági adó szempontjából is egy olyan változás van, amely a nyereség terhére tudja a fejlesztéseket növelni. Tehát természetesen ez mindenképpen egy pozitív változás akkor, ha emögé megint nem gondolunk bele mást, mert önök mindig sikerként kommunikálnak valamit, és akkor nekünk mindig kell gondolkodnunk, hogy vajon mi van emögött.

A gazdaságvédelmi akcióterv egyes pontjai valóban előremutatóak, de azért látjuk azt is, hogy ezek különböző körök támogatására kiválóan alkalmasak, amit egyébként ők nem is szoktak kihagyni. Tehát lát-szik megint az, hogy ahogy a társasági adóból ezt az évek alatt majd szépen visszacsöpögtetik, akkor azért a társasági adó központi költségvetési bevételeiben ez majd jelentős csökkenés lesz; nyilván ezekkel önök kalkuláltak.

A következő téma a hitelintézeti különadó. Itt is államtitkár úr már az expozéjában elmondta, hogy ez nem egy pluszadóterh, hanem ezt szépen majd öt év alatt lecsöpögtetik az eddigi adóterhükből.

Összességében elmondható, hogy a beterjesztett törvényjavaslatnak vannak előremutató jegyei, de én ezt a kisadózó kataadályoknál lévő ellátásialap-emelést rendkívül alacsonynak tartom. És itt egy dolgra szeretnék kitérni. Pont tegnap hívott fel egy ilyen katás vállalkozó, aki egyébként vendéglátóegységet üzemeltet, hogy a katafizetési teher alól ő a TEÁOR szerint nem mentesült, de másfél hónapig be volt zárva.

És akkor most az a kérdés, hogy amikor különbséget tettek a 84 ezer kataadózó mellett, akkor például az építőipari munkásokat, akik egyébként végig az elmúlt időszakban teljesen, gyakorlatilag korlátozások nélkül tudtak dolgozni, mentesítették a kata fizetése alól, míg

azoknak a vendéglátóipari egységeknek a működtetőit, akik szintén ezt az adózási módot választották, de a koronavírus miatt be kellett zárniuk, őket pedig nem. Ez rendkívül nagy terhet ró ezekre a vállalkozásokra.

Még egy visszatérés az álláskeresési járadék problematikájára. Nagyon sokan kerültek most olyan helyzetbe, hogy be kellett kopogtatniuk a munkaügyi központba. Telik-múlik az idő, és van, aki már hetek óta arra vár, hogy legalább egy visszajelzés legyen, hogy barátom, felvettünk téged a nyilvántartásba. Sajnos látszik, hogy ez nem történt meg minden esetben, megyék esetében vannak különösen problémák, ebben egyébként Somogy megye is érintett. Ebben kellene mindenképpen kormányzati segítség, hogy valaki csináljon valamit, mert akinek nincsen megtakarítása, az nagyon komoly problémákba fog ütközni, mert látszik, hogy sokan, a magyar lakosság több mint 30 százaléka gyakorlatilag úgy ment neki a koronavírus-járványnak, esetleg elvesztve a munkahelyét, hogy nincsen megtakarítása, és ezzel családok kerülnek nagyon nagy veszélybe. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Hargitai János képviselő úr, a KDNP vezérszónoka következik. Parancsoljon!

DR. HARGITAI JÁNOS, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Államtitkár Úr! Két Somogy megyei megszólaló után következem. Azon gondolkodtam, hogy van-e eltérés a két somogyi megszólaló között. Hát, a fideszes képviselő úr nyilvánvalóan elmondta azt, amit mi gondolunk a válságkezelésről meg erről a törvényről, de a jobbkios képviselő asszony mondataiból is én elsősorban a jót vettem ki, ő mindig szakemberként nyilatkozik adótörvényekről az előlelete folytán, ezért kötve is van a tényekhez, nem tud olyan szónoklatokat mondani, mint ahogy a túloldalról általában ezt megteszik. Nyilván megfogalmazza a képviselő asszony, hogy ahol van egy kis kedvezmény, az lehetne több, ezzel mind egyetértünk. Mi is azt gondoljuk, hogy mindig lehet nagyobb számot mondani, de erre vagyunk most képesek.

Mielőtt a konkrét törvény fontosabb pontjaiba én is belenyúlnék, két általános dolgot hadd jegyezzek meg. Az egyik a koronavírus-törvénnyel összefüggő vitára akar visszanyúlni: azokat a méltatlan és igaztalan kritikákat, amelyek itt elhangoztak a parlamentben, ennek a két pénzügyi törvénynek a tárgyalása is ékesen cáfolja. Ugyanakkor megkaptuk önöktől, hogy itt az idők végeztéig rendeleti kormányzás jön, nem lehet látni semminek a végét, és felfestették az égre az ördögöt, csak ez az ördög semmilyen módon nem látszik. Ugye, most olyan törvényeket tárgyalunk, amelyek már kalkulálnak azzal, hogy vége lesz egyszer a

veszélyhelyzetnek. A kormánynak csak a veszélyhelyzet idejére van mozgási lehetősége. Hála istennek, hogy van, mert gyorsan tud reagálni bizonyos kérdésekre, de mivel vége lesz ennek a veszélyhelyzetnek, optimista is vagyok e tekintetben, ezért a kormány által meghozott jogszabályokat törvényekkel kell kísélni, ha azt akarjuk, hogy bizonyos rendeletek élete a veszélyhelyzet után is megmaradjon. Mind a két törvénytervezetben gyakorlatilag erre látunk példákat.

A másik, amit szeretnék előljáróban elmondani, az a 2016. november 24-ei megállapodás a kormány és a munkavállalók között. Én akkor, amikor erről beszéltem itt a parlamentben, kormánypárti képviselőként is azt mondtam, hogy ha ezt mi tartani tudjuk, na, az már önmagában csoda, mert nem ezt szoktam meg, hogy hosszú távon is működnek megállapodások a kormány és a gazdasági szféra között.

Az utóbbi évek egyik legfontosabb megállapodása, ilyen szempontból döntés a kormány részéről ez a hatéves bérmegállapodás, és nyilvánvalóan ennek betartása jócskán hozzájárult ahhoz, hogy dinamikusan növekedtek Magyarországon a bérek, a bérek növekedése belső fogyasztást generált, ennek jótékony költségvetési kihatásait is élveztük, és mindezt a példátlanul növekvő pályát, amit egyébként az Európai Bizottság elemzése is éppen a mai napon is megerősítenek, töri ketté a járványhelyzet, és majd amikor egy kis idő múlva a jövő évi költségvetéssel fogunk foglalkozni, akkor gyakorlatilag az elért eredményeink büszkeségének tudatában valahol megint újra kell kezdeni azt a gazdasági építkezést, amit ilyenkor meg kell tenni.

Ezek a törvények is már gyakorlatilag ezt szolgálják. Azt is mondhatnám, hogy a magyar költségvetés volt olyan helyzetben, hogy nem kell drasztikusan mást gondolni az eddigi adópolitikánkról, mint amit gondoltunk normál békeidőben, és egy ilyen válsághelyzet idején is tartani tudjuk az eredeti elképzeléseinket, ami ugye, hosszú évek óta arról szól, hogy bért és a bérehez tapadó adókat csökkentjük, és ha valahol adóemelésre kényszerülünk, akár csak átmeneti ideig, akkor azok ne a bérehez és a foglalkoztatáshoz tapadjanak, hanem a kereskedelmi tevékenységet, a fogyasztást adóztatjuk.

Tehát egy veszélyhelyzetben sem vagyunk kénytelenek feladni ezt az álláspontunkat, még akkor se, ha itt-ott ebben az előterjesztésben átmenetileg bizonyos szektorokat illetően adót növelő tételek is vannak.

Visszatérve erre a bérmegállapodásra, mert ezzel indít a törvénytervezet: fontos az, hogy mindig be tudtuk tartani azt, amit a kormány vállalt, mert még 2017-ben 27 százalékról 22 százalékra csökkentettük a szociális hozzájárulási adót, egy év múlva 19 százalékra, 2019-ben már 17,5 százalékon állt ez az adó, és most, 2020-ban is a válság hatására, ha úgy tetszik, a

könnyítéseket továbbra is tartani tudjuk, tovább csökkentjük 15,5 százalékra, sőt a betervezett csökkentést, a betervezett döntésünket is előrehozzuk a válság hatására - mert ilyen szempontból Kőrösi Anitának igaza van, hogy ezek előre elhatározott döntések voltak -, hogy a gazdasági szektoron könnyítsünk, és már 2020. július 1-jétől él a könnyítés.

Fontos az a szám, amit az államtitkár úrtól hallottunk, hogy az idei költségvetési évben 160 milliárdal hozzuk helyzetbe a vállalkozói világot, a következő költségvetési évben pedig ez 330 milliárd megtakarítást jelent számukra.

(9.30)

A törvényjavaslat és az expozé is megemlítette, hogy a minimálbér után nulla százalék ennek az adónak az adószázaléka, és ott, ahol kedvezményesen adóznak bizonyos körök, ott is csak 7,5 százalék. Nyilvánvalóan az 50 százalékból következik.

A törvénytervezet a következményeket is tárgyalja. A személyi jövedelemadó esetében, ami itt szóba került, a katás kisvállalkozókat érintő kedvező döntés: ugye, ez az a terület, amire azt mondtam, hogy a képviselő asszony csekély mértékűnek tartja azokat az elmozdulásokat, amelyek itt vannak. Vannak pozitív irányban, de nyilvánvalóan lehetne több is, ilyen szempontból egyetérttek velem, de erre vagyunk most képesek.

Egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás csökkentését említem még meg, 17,5 százalékról 15,5 százalékra, és a kiva adójának 12 százalékról 11 százalékra való csökkentését 2021. január 1-jétől.

Hitelintézeti különadó. Itt még egy külön mondat: beszéltem a magyar költségvetés általános helyzetéről, és azt mondtam, hogy nem kényszerülünk feladni azt az adópolitikai gondolkodást, amit eddig is képviseltünk. A hitelintézetek kapcsán azt kell megjegyeznem, a hitelintézetek stabilitása pedig arra ad lehetőséget, hogy átmenetileg, egyszeri befizetesként ők 55 milliárddal segítsék, ha úgy tetszik, a járvány elleni védekezést.

Ahogy én ezt a sajtón keresztül látom, a hitelintézetek ezt el is fogadták, képesek ennek az összegnek a teljesítésére (*Z. Kárpát Dániel: Persze, hogy képesek, mert...*), és ezeket öt év alatt a bankadóból nyilvánvalóan visszakapják. Tehát még tartóssá se kellett tennünk ezeket a rendelkezéseket, látszik, hogy ez egy egyszeri befizetés, és az egyszeri befizetés ellenértéként öt éven keresztül ők leírhatják az egyszeri befizetéseiket.

Fontos, a beruházásokat érintő döntés: Magyarországon, hála istennek, viszonylag sok külföldi vállalat tevékenykedik, egy ilyen helyzetben félok, hogy a nyereségüket nagyobb mértékben vinnék haza az anyaország-

gaikba. Hogy ezt ne tegyék meg, ezért a fejlesztési tartalék kapcsán, amit eddig is ismert a jogszabály, további könnyítéseket teszünk, és maximum 10 milliárd összegig akár az egész nyereségüket is ilyen célra használhatják fel, nyilvánvalóan az országon belül az elkövetkezendő négy évben, ezzel is ösztönözve őket arra, hogy Magyarországon fektessenek be.

A törvényjavaslat alapvetően kedvezményeket ad a gazdasági szférának és ezen keresztül a magánembereknek is, és - még egyszer mondom - konzekvensen illeszkedik abba az adópolitikai elképzeléssorba, amelyet hosszú évek óta képviselünk, és azt gondolom, hogy sikeresen is képviseltünk, ezért a KDNP-frakció örömmel támogatja a törvénytervezetet. (*Taps a kormánypartok soraiból.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szakács László képviselő úr következik, az MSZP vezérszónoka. Tessék!

DR. SZAKÁCS LÁSZLÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Úgy alakult, hogy két somogyi után két baranyai képviselő szól hozzá. Előre elmondom, hogy a Magyar Szocialista Párt, minekután mi voltunk az elsők, akik bevezettük a bankadót, most is támogatni fogjuk azt, hogy vezessünk be bankadót. A kritikákat el kell mondani. Azt látjuk, hogy a bankok most be kell hogy fizessenek 55 milliárd forintot, hiszen erre kéri őket a kormány, de ők ezt visszakapják. Kétszer kapják vissza, tisztelt képviselőtársaim, egyszer leírják az adóból, a másik oldalon pedig kikövetítik a jegybanknak az ezermilliárdos hitelcsomagját, amelynek egyébként nagyjában-egészében 4 százalékos marzsát megkapják. Ez azt jelenti, hogy mintegy 40 milliárd forint ott marad a bankoknál. Kétszer kapják vissza. (*Z. Kárpát Dániel: Pontosan! Amúgy jól hangzott.*)

Mellé kell tennünk azt - és ebben van vitám a kormányparti képviselőkkel -, hogy végre tudják tartani azt az adópolitikát, amivel nem a tőkét segítik, hanem a munkavállalókat segítik. Önök ezzel a tőkét segítik. Ez úgy lenne egyensúlyban, ha ugyanennyivel a munkásoknak, a dolgozóknak a munkabérré rakódó terheit is ugyanilyen mértékben csökkentenék, ha kétszer a tőkéét, akkor kétszer a munkaadókét. Ha az önkormányzatoktól elvonnak, akkor ők nemhogy nem kapják vissza, mint a bankok, egyszer sem, nemhogy kétszer, akkor adják vissza az önkormányzatoknak is azokat a pénzeket, amelyek most elvonásra kerülnek, hiszen itt is azt látjuk, hogy elvonásra került az önkormányzatoktól a helyben maradó része azoknak az adóknak, amelyet központilag fizetnek be.

Persze azon is el kell gondolkodni, hogy miért van, miért van ennyire megkötve a keze a kormányzatnak. Ez azért van, mert az önök kormánya megint

úgy legyőzi a bankokat, hogy ha még egy ilyen győzelem lesz, akkor szépen lassan már nem marad több katona, nem marad több katonánk, tisztelt képviselőtársaink. Először 2015-ben győzték le önök a bankokat, amikor kötöttek az Európai Fejlesztési és Újjáépítési Bankkal egy megállapodást, amelynek egyébként sok olyan pontja van, amely szembemegy a magyar emberek érdekével, de a bankokat egyébként kiszolgálja, és például abban van bent ez - ez a megállapodás ma is érvényben van -, hogy a magyar kormány vállalja, hogy nem hoz olyan szabályokat, amelyek a bankok jövedelmezőségét, a profitabilitását bármiben is csökkentenék.

Egyetlenegy kivétel van ebben, ha erre európai uniós szabály az, ami kötelezné a magyar kormányt. És látjuk, most sem hoznak olyan szabályt, amely igazából fáj a bankoknak; nem hoznak olyan szabályt, amely a bankoktól elvesz, olyat hoznak, amely a bankoktól ideiglenesen elvesz, majd azt legalább kétszer adják vissza.

Ezek a bankok 600-700 milliárd forintot keresnek a magyarokon évente - az elmúlt két-három évben ez egészen biztosan így volt. Ebből most 55 milliárd forintot be kell fizetni a járvány elleni védekezésre, ez helyes, ez a szám lehetne természetesen nagyobb is, viszont mi úgy gondoljuk, hogy az a része nem helyes ennek a javaslatnak, hogy ezt a bankok visszakapják, no pláne, nem úgy, hogy kétszer kapják vissza, hiszen mi azt látjuk, hogy ezt a bankszektor ebben a tekintetben elviselné.

Ami még ugyanebben a mérlegben benne van, ahogy már mondtam, egyfelől, hogy a munkavállalókra, a munkabérré rakódó terhek csökkentése nem jelenik meg ugyanilyen markánsan, mint ahogyan megjelenik az adópolitikában a tőkének adott kedvezményeknek a politikája; mindamellettt viszont, mi azt gondoljuk, hogy a legfontosabb a magyar családok anyagi és lakhatási biztonsága, és azt viszont látjuk, hogy ebben - megint betartva a 2015-ös EBRD-megállapodást, amelyben a kormány azt vállalta, hogy nem gördít semmilyen akadályt a kilakoltatásokkal szemben - önök nem hajlandók felfüggeszteni a végrehajtásokat, nem hajlandók felfüggeszteni az inkasszókat, nem hajlandók felfüggeszteni az azonnali beszédéseket, és nem hajlandók felfüggeszteni a követeléskezelőknek történő fizetéseket.

Pedig a magyar családoknak ez most nagyon sokat jelentene, a bankszektor kibírná, a követeléskezelői szektor kibírná. És kérem, ne értsék félre, itt nem kilakoltatási moratóriumról van szó, mindannyian tudjuk, hogy az most is tart, mindannyian tudjuk, hogy amíg járványveszély van, addig ez tartani fog, viszont a családok - azt gondolom, hogy ebben most egyetérthetünk - legalábbis nem kerülnek jobb helyzetbe, de inkább rosszabb helyzetbe kerülnek a hatalmas válság miatt, ezért nem úgy tűnik, hogy akkor,

amikor majd újra el kell kezdeni törleszteni a hiteletet, vagy urambocsá', elindul az élet és a végrehajtó pedig kitézi a kilakoltatás dátumát, akkor ők azt felkészültebben fogják tudni fogadni, mint ahogyan fogadták, mondjuk, az elmúlt egy évben. Éppen ezért mi azt kérjük, hogy ha a bankokat ugyan megadóztatják - álláspontunk szerint nem bánnak el velük annyira, mint amennyire önök úgy gondolják, hogy elbánnak velük, mert kétszer visszaadják -, akkor álljanak a magyar emberek oldalára abban a tekintetben, hogy a végrehajtásokat, az inkasszókat és az azonnali beszédéseket és a követeléskezelőknek történő fizetési kötelezettségeket felfüggesztik a járványügyi veszélyhelyzet idejére. Ez elviszi a magyar családok bevételének 30, néha 50 százalékát.

(9.40)

Ha volt megtakarításuk, amire most számíthatnának ebben az időszakban, akkor sajnos arra is ráteszi a kezét a követeléskezelő, arra is ráteszi a kezét a végrehajtó. Ezért mi azt kérjük, azért, hogy a családok anyagi és lakhatási biztonsága megmaradjon - és valószínűleg ezt a bankok ki fogják bírni, látjuk a számokból, 700 milliárdból kell befizetni 55 milliárd forintot, tehát ezt a bankszektor ki fogja bírni -, akkor kérem, hogy önök álljanak át a családok oldalára, és ezt pedig állítsák meg.

Ahogy mondtam a felszólalásom elején, mi támogatni fogjuk ezt a kezdeményezést. Ezeket a kritikákat érdemes elmondani. És azt is el kell mondani, hogy ha egyszer elvesz a kormány, akkor ne adjon vissza kétszer. Hogyha ezt megteszi, akkor azt ne multinacionális cégekkel, ne pénzügyi szolgáltatókkal, ne bankokkal tegye, hanem tegye azt a magyar munkavállalókkal, álljon a tőke oldaláról az emberek oldalára, a munkás oldalára, a munkavállaló oldalára, segítse őket, és álljon az önkormányzatok, álljon a magyar önkormányzatok oldalára, amelyek ott vannak a védekezés első sorában. Megtettek eddig is mindent, és megtesznek a jövőben is mindent, hiszen ők vannak a legközelebb a választópolgárokhoz, és azt gondolom, hogy persze a lehető legkönnyebben számonkérhetőek is, másfelől pedig természetesen nagyon lelkiismeretesek. Mégis városi szinteken, a város méretéhez képest általában 300 millió és 3 milliárd forint közötti az elvonás, amit be kell fizetni a központi költségvetésbe az önkormányzatoknak. Mi azt gondoljuk, hogy nekik is ezeket a forrásokat vissza kell kapni, nem máshonnan, a központi költségvetésből.

És egy utolsó gondolat. Mi azt gondoljuk egyébként, hogy a cégeket is a központi költségvetésből kellene megsegíteni, és ez köztünk úgymond egy filozófiai vita. Mert nyilvánvalóan az a kérdés egy gazdasági csomag kapcsán, hogy ki adósodjon el: a költségvetés vagy a cégek. Önök azt választották, hogy a cégek. A

cégek vegyenek fel hitelt. Sokadszor mondjuk el, hogy ha arra hitelt kell felvenni, hogy a munkavállalót kifizessék, akkor egyáltalán nem vagyunk benne biztosak, hogy lesz olyan cég, nyilván lesz, de hogy tömegével lesznek olyan cégek, amelyek úgy döntenek, hogy most, amikor gazdasági zuhanásban vannak, akkor ők hitelt fognak felvenni. Nem látják, hogy mikor indul újra a piac; nem látják, hogy mi lesz azzal a szegmessel, amelyikben dolgoznak, és ezért azt sem látják, hogy miből fogják azt visszafizetni.

És a harmadik, álláspontom szerint az egyik legfontosabb kérdés, de mégis halkabban kell elmondani: ugye, azzal a szándékkal adják majd ezt a kölcsönt, hogy azt vissza tudják fizetni a cégek, hogy azt az adós vissza tudja fizetni? Mert ha nem azzal a szándékkal adják, akkor ez egy teljesen más metodika, azt rablói hitelezésnek hívják. Bízunk benne, hogy nem akarnak ilyen hitelek adni cégeknek. Látjuk ennek a gyakorlatát. Németországban 90 százalékos állami garancia mellett a kereskedelmi bankok nem akarják kiadni ezeket a hiteleket, a cégek meg nem akarják felvenni a hiteleket.

Tudom, hogy nincs egyetértés a kormányban abban, hogy mekkorának kellene lennie a költségvetési hiánynak. A miniszterelnök szerint akkora lesz, amekkora lesz; Varga Mihály szerint tudják tartani a hiánycélokat; Matolcsy szerint meg még kisebb is lesz a költségvetés hiánycélja. Mi úgy gondoljuk, hogy ha ezek a források rendelkezésre állnak, akkor igen, a költségvetés vegye fel akár ezeket a hiteleket, bocsásson ki kötvényeket, és a költségvetésből támogatásként kerüljön kifizetésre a cégeknek, ne hitelként. A hitelt mindig vissza kell fizetni.

Én azt gondolom, hogy azok az országok járnak el jól, amelyek ezt az utat választják. Ez nem segély. Ezekre a cégekre és ezeknek a cégeknek a munkavállalóira szükség van, csak olyan szabályokat kellett alkotni a járványügyi védekezés miatt, ami miatt nem termelhetnek. Nem nyithatnak ki, vagy éppen kinyithatnak, csak mi, vásárlók nem mehetünk be. Ezek a szabályok vannak érvényben Budapesten a mai napon is. Ezért nem tudnak bért fizetni; ezért nem tudnak bérleti díjat fizetni; ezért nem tudnak közterheket fizetni.

Bízom benne, hogy nem elkésztettek ezek a javaslatok, hiszen ezekre a javaslatokra április 6-a óta várunk. Emlékszünk rá, az április 6-át megelőző héten a miniszterelnök úr azt mondta ebben a Házban, bízik benne, hogy április 5-én vagy 6-án ki fog tudni állni a lehető legnagyobb, történelminek nevezett gazdaságmentő csomaggal. Most május 7-e van. Ennek bizonyos részleteit ismerjük, bizonyos részletei kapcsán már - akár elektronikusan, akár személyesen - el tudnak menni ügyet intézni akár a gazdasági társaságok, akár a magánszemélyek, de nagyon sok részlete nem

ismert. Én valahol titkon bízom abban, hogy egy sokkal kimunkáltabb és a mai napokra és az elkövetkező hetekre jobban választ adó gazdasági csomagot készített össze a kormány, mint amit a Gazdasági bizottság ülésén meghallgathattunk. Ott az volt az érzésem, hogy a kormány pontosan tisztában van azzal, hogy mi fog történni Magyarországon 3-5 év múlva, de nem tudja, hogy mi fog történni 3-5 hét múlva.

Én nagyon örültem annak, hogy akkor eléggé szűk körben sikerült ezt megtárgyalni, hiszen ott szó volt a tömegközlekedés kizöldítéséről a kevesebb növényvédőszer használatán keresztül annyi sok mindenről! Megmondom őszintén, ha ezt sokan hallották volna, olyanok, akik bajban vannak, vállalkozások, munkavállalók, magyar kkv-k, ha azt hallották volna, hogy ezen megy a gondolkodás és a disputa a Gazdasági bizottság ülésén, akkor valószínűleg - udvariasan fogalmazok - nem növekedett volna sem a kormányzattal, sem pedig a törvényhozással szembeni bizalom.

Ezért mi azonnali lépéseket kérünk. Azonnali lépéseket kérünk, mégpedig úgy, hogy kérem, mellette készítsék fel a hivatalokat is arra, hogy tudják fogadni azt a tömegű kérelmet, azt a tömegű kérelmezőt, aki most odamegy. A munkanélküliség esetén azt látom, hogy ez sajnos már nem sikerült. Fel kell készíteni a járási hivatalokat, fel kell készíteni azokat a hivatalokat, amelyeket igénybe vesznek, hogy oda tudjanak fordulni.

Még egyszer, összegzésként, a Magyar Szocialista Párt, amelyik egyszer már bevezetett banki különadót, természetesen támogatni fogja ezekkel a kritikával ezt az előterjesztést, azzal, hogy azt javasoljuk a kormánynak, hogy ne kapják vissza a bankok kétszer ezt a befizetést - egyszer abból, hogy leírhatják a banki adóból, egyszer abból, hogy kiközvetítik az MNB hitelét -, hanem hadd kapják meg ezt a magyar emberek. Hogyha ennek gátja a 2015-ben az EBRD-vel megkötött megállapodás, akkor azt a megállapodást fel kell mondani, mert az nincs a magyar emberek érdekében, hanem az lenne a magyar emberek érdekében, hogy minél több forráshoz juthassanak. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Varju László képviselő úr, a DK vezérszónoka a következő felszólaló. Parancsoljon!

VARJU LÁSZLÓ, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Amikor a felszólalásra készültem, akkor nem gondoltam, hogy ilyen gyorsan visszaigazolódik az a sejtésem, amit erről az anyagról gondoltam, hogy tulajdonképpen az, hogy önök bizonyos lépéseket most a parlament elé terjesztenek, ez lényegében egy igen

komoly, és azt hiszem, ezt kell mondanom: szemfényvesztés.

Szemfényvesztés a tekintetben, hogy - ahogy Hargitai alelnök úr itt az előbb utalt is rá - arról szól, hogy a jövőnek tett intézkedések, sőt más törvény vonatkozásában, már a rendeleti kormányzás alatt meghozott döntések törvényesítése is megtörténik, és ennek a hosszú távú hatásait is megjelenítik. Ez a folyamat lényegében alátámasztja azt, amit önök eddig csináltak, ami egyébként - éppen az ön által is megemlégett módon -, a mai országjelentésben is visszaigazolódik, hogy önök igazából azt támogatják, és ez a törvénytervezet is abba az irányba mutat, hogy tovább fognak növekedni a jövedelemegyenlőtlenségek. Ez elősegíti ezt, és akkor még itt sorolhatnánk, hogy a közszolgáltatásokhoz való hozzáférést szintén az egyenlőtlenség jellemzi.

És most csak arról beszélek, hogy egyébként tömeges az a munkanélküliség, ami Magyarországon van. Lényegében hozzáférhetetlen az emberek számára, nem tudják elérni, önök nem tudják biztosítani és megszervezni azt, hogy az emberek napi létfeltételeinek biztosításához szükséges minimumbevételeik meglegyen.

(9.50)

Látszólag talán távolabbról kezdem. Ilyen értelemben ami a munkavállalóknak és a munkaadóknak jó, és az önök nagyon erős állama helyett inkább az erős országot akarná előtérbe helyezni, az önmagában lehet - ahogy ön gondolja - egy kicsi lépés, de a valóság az, amire az előbb utaltam, hogy ez akár az önök szándékaitól függetlenül, de igazából ebbe az irányba mutat. Azt nyugodtan mondhatom, hogy a Demokratikus Koalíció válságkezelési elképzelése az önök minden állítása ellenére távol áll attól, amit az elmúlt időszakban erről elmondtak, de ezektől a lépésektől is.

Azt hiszem, előljáróban fontos elmondani, hogy önök továbbra is adósak az emberek tíz- és százazreinek, valamint a vállalkozások százazreinek azzal, hogy a túlélésüket tudják biztosítani. Önök itt - ezért is mondtam, hogy szemfényvesztés - arról beszélnek, hogy majd mi történik jóval később, ahelyett, hogy ma a túlélésben segítenék őket. Mi továbbra is azt mondjuk, hogy a legsürgetőbb feladat a munkahelyek megmentése, és az a munkabér-támogatás, amit ezzel az erővel ugyanígy megtehetnének. Ehelyett behozzák azt a természetes dolgot - amit ha önök is értéknek tekintenek, akkor tekintsünk mindannyian annak -, hogy kötöttek egy megállapodást a munkaadók szervezeteivel, a munkavállalók szervezeteivel, a szakszervezetekkel, és ennek alapján a szociális hozzájárulási adó csökkentését behozták.

Azt remélem, hogy az önök történelmi csomagjába nem számolják bele azt, hogy ez is annak a része,

és akkor ott van. De ahogy jelzik képviselőtársaim, igen, önök úgy gondolják, hogy beletartozik, ahelyett, hogy úgy gondolkodnának róla, hogy van egy évvel ezelőtti kötött megállapodás, azt betartják, és természetesen tartjuk, hogy ez így történik. Ezt már ne tekintsük olyan rohadt nagy érdemnek! Éppen ezért azt gondolom, ha tettek volna még egy lépést - mert azt ígérték, hogy négy lépésben fogják csökkenteni ezt az adó-hozzájárulást -, és nem 15,5-ről beszélünk, hanem a következőről, akkor érteném, hogy önök a költségvetés kezelőiként valóban vállalnak valamit azért, hogy a munkaadóknak és a munkavállalóknak e tekintetben jobb lehessen.

Államtitkár úr nagyon dicséretesen elmondta, hogy korábban mit vállaltak, de én továbbra is azt gondolom, hogy ezt tekintsük olyan természetes dolognak, ami ebből a szempontból most fontos, de a következő lépést is megtehették volna. Hogy ennek mekkora a mértéke, azt még önökre is bízom, mert - én megértem a kételyt - a munkaadókkal és a munkavállalókkal történő egyeztetés után bizonyára a következő lépésben is meg lehetne állapodni, mert a megállapodás is azt tükrözi, hogy ezt az irányt ők is jónak tekintik.

Ha már a baranyai sorba beletartozom - Szakács képviselő úr is hivatkozott erre -, akkor azt a gondolatot továbbvinném, hogy igazából kik és milyen kedvezményeket kapnak a törvénynek abban a második nagy csomagjában vagy második részében, ami a bankokra vonatkozik. Oké, ne bántsuk akkor, én nem bántom ezt a részét. Önök úgy döntöttek, hogy a költségvetési gazdálkodásban az évi 600 milliárd forintos nyereséggel szemben megelégednek azzal, hogy a bankokra vetett különadónak olyan a mértéke, amit itt meghatároztak, azzal, hogy a következő öt évben ezt le tudják írni.

Oké, de akkor ezen precedens alapján azok a vállalkozások, azok a magánszemélyek, akiknek ugyanígy rendkívüli kiadásai vannak, ők melyik öt évben fogják majd ugyanezt a lehetőséget megkapni? Bizonyítsák be, hogy nem ezeknek a nagy cégeknek akarnak kedvezni! Nem bántom én őket, most egy kicsit visszafogottabb vagyok, és nem mindenáron bankozni akarok, önök viszont már színt vallottak ezzel az előterjesztéssel, amellyel egyértelműen ezt a kört kívánják segíteni.

Ezzel egyidejűleg tegyük hozzá, hogy ez egy olyan értékválasztás, egy olyan döntés volt az önök részéről, hogy aki az árok partján van, az ott is marad, aki pedig a tartalékait ebben az időszakban feléli, amit félretett temetésre, gyerekszülésre vagy arra, hogy iskolába tudjon menni, mert az egyetemi oktatás az önök tandíjmentes világában is sok száz ezer forintba kerül félvényként minden egyes diáknak - zárójelbe teszem: 180 ezer diák, a diákok nagyobb része kénytelen dolgozni az oktatás mellett

azért, hogy egyetemre járhasson, ők elveszítették a munkájukat, nekik nem mondanak semmit, mert a diákhitelügyben tett intézkedéseik őszintén szólva édeskevés, és az ő eladósodásukat szolgálja az is -, nos tehát ezt a lehetőséget ne csak a bankoknak adják meg, hanem ott van például egy kifejezetten könnyen elérhető, látható csoport, ahol a diákhitel vonatkozásában megadják a kedvezményt és az ötéves leírási lehetőséget másoknak is, és ennek megfelelően biztosítják ezt, és ennek megfelelően gazdálkodnak. Én értem, hogy ennek költségei, kiadásai vannak, önök viszont azt értsék meg, hogy azok a családok, amelyek az elmúlt időszakban egyáltalán képesek voltak némi megtakarításra, ezt most felélik, ezért őket ezen általánosnak tekinthető kompenzáció során valamilyen módon segíteni kell. Ebbe beleértem azt, hogy aki elveszíti a munkahelyét, annak a számára a kiesett bért biztosítani kell. Ebbe a körbe beletartoznak a vállalkozások is.

Önöknek látniuk kell - ez is abba az értékválasztásba, ugyanabba a döntésbe tartozik bele -, hogy amikor önök a válság keretében megsarcolják, megszorítják az önkormányzatokat, elvonják tőlük a forrásokat, ez azzal a következménnyel jár, hogy az önkormányzatoknál már ebben az évben elbocsátásokra kerülhet sor, mert nekik erre forrásuk nincs, hitel felvételére nincs lehetőségük, mert azt önök korlátozták. Ennek az lesz a következménye, hogy az ott dolgozókat is elbocsátják. Ez is bekövetkezik. Ez persze kevésbé lesz látványos. De ha a fürdők nem nyitnak ki, a kisvárosi fürdőkben nem lesznek ott a dolgozók. Nézzük meg konkrétan, mi történt Szigetváron az ottani hatvan dolgozóval!

Tisztelt kormánypárti Képviselők! Önök állítják elő azt a helyzetet, hogy a nagyvállalatokat, vagy inkább úgy mondom, a nagyokat segíteni kívánják. Persze értem én a pénzügyi biztonság érdekében a bankok ilyenén való megerősítését, bár tegyük hozzá, hogy a korábbi válsághoz képest sokkal jobb helyzetben vannak a bankok, ilyen értelemben egészen más a szituáció, mint ami a korábbi válság idején volt.

Tehát a nagyokat segítik, de emellett ahelyett, hogy a vállalkozások, a családok számára biztosítanak érdemi lehetőséget a költségvetés terhére, még olyan korlátozó intézkedéseket is tesznek, amelyekkel az önkormányzatokat hozzák lehetetlen helyzetbe, s itt nyugodtan ki lehet mondani, tisztán politikai okok miatt. Azt gondolom, ez olyan aljasság, amit nem lett volna szabad elkövetniük. Vagy ha nem vették észre, akkor vegyék észre és szóljanak ellene!

(10.00)

Merthogy a mi véleményünk szerint igenis az önkormányzatiság nagyon fontos érték, és ott, ahol az

emberek közvetlen kapcsolatainak vannak, ott, ahol közvetlenül intézik az ügyeket, azon a településen, ahol egyébként ő a munkaügyi szolgáltatásokat igénybe akarja venni, na, önök éppen ezeket korlátozzák. Illetve képtelenek megszervezni azt, hogy ne hónapokat kelljen sorban állni azért, hogy egyébként őt befogadják a rendszerbe, és akkor még hol van az, hogy a folyósítás bármilyen módon megvalósulhat.

Végezetül pedig, azt gondolom, hogy ezeknek az ügyeknek az áttekintésére nagyon alkalmas hely volna nemcsak a barátságos Gazdasági bizottság, hanem egyébként a Költségvetési bizottság is, és ha olyan emblematikus pillanatok vannak, mint például a konvergenciaprogram benyújtása, az országjelentés megjelenése, ezek alkalmas pillanatok arra, hogy ne csak egy-egy konkrét dolgot tudjunk áttekinteni a törvényjavaslatok kapcsán, hanem ennél sokkal általánosabban tudjunk beszélni. Miközben, még egyszer hangsúlyozom, óriási különbség van az önök megszorító gazdasági intézkedései és a Demokratikus Koalíció által javasolt válságkezelő program között, de ettől még van véleményem arról, amit csinálnak, és szívesen elmondanám, hogyha Varga Mihály miniszter úr hajlandó lenne elfogadni a meghívásunkat, akár jövő héten, kedden élne ezzel a lehetőséggel, és elmondaná nekünk legalább az ő álláspontját ilyen értelemben, ha van is különbség.

A következő ülésre pedig meghívjuk Matolcsy Györgyöt, a Magyar Nemzeti Bank elnökét, és ő is akkor kifejtetheti, akár ettől eltérő álláspontját. Bízom abban, hogy a kölcsönösen kifejtett érvek elvezetnek oda, hogy elsősorban Magyarország, a magyar állampolgárok érdekében tett intézkedések abban az átmeneti időszakban, amely ebből a válságból következik, és ránk hárul, és mindannyiunkat érint valamilyen formában... - képesek leszünk nekik segíteni, és ebben érdemi költségvetési vállalást tenni. Jelen pillanat nem az, és a törvénytervezet, ami előttünk van, ez is inkább a jövőnek szól. Jelen pillanatban a túlélésben pedig ez keveset segít, vagy jóformán nem tesz ilyet.

Úgyhogy tisztelettel javaslom, hogy ezeket vegyék figyelembe, a vitát pedig folytassuk, és ennek ismeretében határozzunk a végéről. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps az ellenzék soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Csárdi Antal képviselő úr, az LMP vezérszónoka következik. Parancsoljon!

CSÁRDI ANTAL, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Előttünk fekszik az egyes adózási tárgyú törvényeknek a koronavírus-járvány gazdasági hatásainak mérséklése érdekében szükséges módosításáról szóló törvényjavaslat. Azt

gondolom, hogy gyorsan itt az elején le is kell szögez-nem, hogy ez a javaslat, ami itt előttünk fekszik, ez egy tűéles, kontrasztos képet ad a Fidesz-KDNP társadalomképéről, gazdasági világképéről. Néhány elemét kiemelve én ezt most szeretném is bemutatni.

Mégis a tisztesség megkívánja, hogy a pozitívumokkal kezdjem. Itt a szociális hozzájárulási adó csökkentéséről beszélek, ami önmagában egy támogatható, támogatandó irány, amennyiben - és ez viszont már hiányzik a törvényből - a munkavállalói járulékok is csökkentésre kerülnek. Mert ugye, miről is beszélünk? Azt látjuk, hogy ezeknek a csökkentéseknek az eredményeképpen nem a dolgozóknak lesz könnyebb a helyzete, hanem a munkáltatóknak lesz könnyebb a helyzete, ami egyébként önmagában elfogadható ilyen válságos időben, de nem csak a cégeket és a vállalkozásokat kell segíteni. Nagyon fontos lenne, hogy emellett - nem helyette, mellette - a munkavállalót, a dolgozó embert is végre megtámogassák, és észrevegyék.

Ezen az úton megyünk tovább akkor is, amikor a társaságiadó-kedvezményekről kezdünk el beszélni, merthogy azt látjuk, hogy közteherviselés címén önök nyakra-főre nyújtják a kedvezményeket a társaságiadó-fizetési kötelezettség alól, míg látunk és tudunk kell azt, hogy ennek a mértéke ma adóparadicsomi szinten van. Úgy csinálnak, mintha csak a cégek léteznének, mintha a cégek önmagukban majd nem fognak elbocsátásokat eszközölni ezeknek a kedvezményeknek a hatására. És aztán mindennap jön egy sajtóhír, hogy itt 80 embert, ott 400 embert bocsátottak el, és kerülnek az emberek, akiket önök nem vesznek észre a gazdasági mentőcsomag megfogalmazásakor, gyakorlatilag egészen kétségbeejtő helyzetbe.

Azt gondolom, hogy mindannyiunknak tudni kell, hogy Magyarországon nem kell kétségbeejtő helyzetbe taszítani az embereket, Magyarországon az itt élők szorgalmasak, elkötelezettek, és nem csak akkor fognak elmenni dolgozni, ha önök a nemlét és a lét határára lökik őket.

Azt gondolom, hogy értelemszerűen maga a gazdasági csomag, amit ebben a törvényjavaslatban megfogalmaztak, részben akár helyes irány is lehetne, de minthogy nincsen meg az egyensúly ebben a javaslatban, így valami egészen fals kép alakul ki mindenkiben, hogy milyen helyzet van ma Magyarországon. És ma Magyarországon nemcsak a vállalkozások vannak nehéz helyzetben, hanem a vállalkozások által foglalkoztatott munkavállalók is.

Nem vagyunk kisegítve, és ezek az emberek nincsenek kisegítve azzal, ha majd négy-öt hónap múlva jó lesz, mert ma, mert most már másfél hónapja nulla forint a jövedelmük. Önök egy másodpercig nem gondolkodtak azon, hogy hogyan segítsék meg a fizetés nélküli szabadságba kényszerített munkavállalót, aki

egyébként elhitte Orbán Viktornak azon kijelentését, hogy egyezkedjen a munkáltatójával, majd megállapodtak egy fizetés nélküli szabadságban, így most szerencsétlen munkavállaló sem támogatásra, sem pénzre, sem jövedelemre nem jogosult. Gratulálok!

De azt gondolom, hogy - és erről szeretnék többet beszélni - a legfelháborítóbb, legelfogadhatatlannabb része a törvényjavaslatnak a hitelintézetek járványügyi helyzettel összefüggő különadója. Különadója? Különadója, a túrót! Ez nem különadó, ez egy hitel, ez egy hitel, amit öt év alatt önök visszafizetnek a bankoknak. Ez körülbelül olyan, mintha úgy kéne nekem adót fizetni, hogy azt öt év alatt nekem a kormány visszafizeti, vagy bármelyik munkavállalónak visszafizeti.

De ugye, pontosan tudjuk, hogy az adónak nem ez a feladata. Az adónak az a feladata, hogy közszolgáltatásokat, közfeladatokat, közcélokat finanszírozzon belőle a kormány. De persze önök nem mernek ilyen döntéseket hozni akkor, amikor a bankokról van szó, mert sokszor elhangzott ma, az EBRD-vel kötött paktum megkötö a kezüket. Maguk nem a magyar állampolgárokat, a társainkat, a dolgozókat képviselik, maguk a bankokat képviselik a dolgozókkal szemben. És ez valami egészen förtelmes! Egyszerűen nem talállok szavakat! Nem akartam csúnyán beszélni. Gyakorlatilag az történik, hogy a bankok érdeke mindegyiknek felelt. Az EBRD-paktumnak köszönhetően nem sikerült megmenteni vagy segítséget nyújtani a devizahitel-károsultak százezreinek, és most úgy látszik, hogy ennek a paktumnak az eredményeképpen gyakorlatilag a bankoknak nem kell kivenniük a részüket a közös teherviselésből, a közös védekezésből.

Igen, tudom, el fogja mondani az 55 milliárd forintos mondatát, csak hogy ezt öt év alatt a bankrendszer a 700 milliárdos nyereségéből, az évi 700 milliárdos nyereségéből röhögve fogja visszakapni a kormányzattól.

(10.10)

Ezenkívül egyébként a bankrendszer, ahogy az elhangzott, más módon is nyertese a válságnak - mert a bankrendszernek az önök álláspontja, az önök filozófiája szerint mindig nyertesnek kell lennie -, úgy is nyertessé válik, hogy az önök gazdasági mentőcsomagja a hitelezésre épít. A hitelezésre épít: a cégek, a bankok, a magánszemélyek vegyenek föl hiteleket, így saját magukat mentse meg - ez a klasszikus helyzet, amikor fogd meg a saját kezéd, és húzd ki magad a hullámzó tengerből -, és ennek megint csak ki lesz a nyertese? A bankrendszer!

Mi lenne akkor - csak játsszunk el egy pillanatra a gondolattal -, ha a kormány egy pillanatra megállna, egy pillanatra becsukná a szemét, és amikor kinyitja, akkor azt mondaná, hogy végül is én Magyarország

Kormányaként az itt élő honfitársainknak a képviselővel vagyok megbízva? Nem a bankrendszerével! Az itt élő magyar állampolgárok képviselőjével! Ezt szeretnénk viszontlátni. Mert ami most itt megy, az valami egészen förtelmes. Kérem tisztelettel, azzal, hogy önök ebbe az irányba próbálják meg eltolni a védekezést, olyan súlyosan csapnak arcon minden bajban lévő családot, ami egészen elfogadhatatlan és szégyenteljes.

És akkor még nem beszéltem a sportcélú kedvezmények igénybevételéről az ideiglenes bankadóból, mert azonkívül, hogy a bankok ezt vissza fogják majd kapni a következő öt évben, ezt egyébként még le is írhatják, amennyiben hajlandóak a felcsúti futballcsapatot, a Ferencvárosi Torna Clubot vagy bármelyik futballklubot támogatni. Mert erről van szó. Erről van szó, hogy az egyébként, mondjuk úgy, nem túladóztatott élsportolóink - és itt elsősorban a futballistákra gondolok - kapjanak még egy kis támogatást, egy kis segítséget infrastrukturális és egyéb szempontokból is. De tisztelt képviselő urak, tisztelt államtitkár úr, ezt az országot nem a futballisták működtetik. Ezt az országot nem a futballisták tették naggyá. Úgyhogy szeretném felhívni tiszteletteljesen a figyelmüket arra, hogy önöknek nem a bankokat, nem a futballistákat kellene képviselni, hanem az itt élő embereket. És amíg önök a futballistáinkat és a bankrendszert kívánják kizárólag - és a kizárólagon is hangsúly van - kiszolgálni, addig valószínűleg nem lesz egyetértés kormány és ellenzék között az ilyen típusú gazdasági mentőcsomagot támogató törvényjavaslatok kapcsán.

Összességében azt szeretném elmondani, hogy ez a törvénycsomag nem nyújt elfogadható mértékű segítséget a munkavállalóknak, nem nyújt elfogadható mértékű elérhető kedvezményeket a kis- és középvállalkozásoknak, hiszen fejlesztési tartalékot valószínűleg mikrovállalkozások nem fognak tudni képezni, még így sem. Viszont nyertesei ennek a törvényjavaslatnak a bankok, nyertesei ennek a törvényjavaslatnak a miniszterelnök úr kedves sportját űző sportolóink, a futballisták. Bevallom töredelmesen, hogy én szégyellem magam önök helyett. Én szégyellem magam, hogy egy olyan parlamentnek vagyok a tagja, amely fontosabbnak tartja a bankrendszer kistafirungozását a nemzet képviselőjénél. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzék soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Burány Sándor képviselő úr, a Párbeszéd képviselője következik. Parancsoljon!

BURÁNY SÁNDOR, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! A mai napon többek között egy olyan törvényja-

vaslatról tárgyalunk, ami - legalábbis címében - a koronavírus-járvány hatásainak mérsékléséről szól. Ahhoz, hogy megítéljük, hogy ez a törvényjavaslat ennek milyen mértékben felel meg, először is nézzünk szembe ennek a járványnak a tényleges hatásaival.

Hosszas könyörgés után, írásbeli választ igénylő ellenzéki kérdések után végre napvilágot láttak a KSH számai arról, hogy hogyan is alakult a munkanélküliség ebben az évben. Nos, az Orbán Viktor által vezérelt államgépezet egy fontos hivatala is kénytelen volt beismerni, hogy az álláskeresők száma brutálisan - brutálisan! - megnövekedett. Bár szakemberek szerint az se kizárt, hogy rövid időn belül vagy akár mostanság, ezekben a napokban már 300 ezer fölött van a munkanélküliek száma, induljunk ki abból, amit a KSH ebből elismer, márpedig a KSH számai azt mondják, hogy több mint 280 ezer munkanélküli van most az országban. Ez egy brutálisan nagy szám, brutálisan nagy növekmény ahhoz képest, ami a járvány előtti időszakot jellemezte. Ez tehát az érem egyik oldala.

Az érem másik oldala, hogy ugyanezen hivatal saját bevallása szerint a több mint 280 ezer álláskeresőnek közel fele semmilyen, még egyszer mondom, semmilyen pénzügyi támogatást nem kap. Nem az ellenzék, nem különböző értelmiségi körök elemzései mutatják ki ezt, hanem az állam hivatalos szervének saját számai. Ez tehát a baj jelenleg. Nézzük meg, hogy mi várható a közel- és a távolabbi jövőben!

Én ugyan sokkal pesszimistább vagyok, mint a kormány ezen a téren, de legyünk most egy rövid ideig megengedőek, és induljunk ki szintén a kormány szándékaiból és a kormány számaiból, márpedig egy másik nagyon fontos dokumentum látott ezekben a napokban napvilágot, nevezetesen az a konvergencia-program, amiben a kormány néhány évre előre Brüsszel számára és egyúttal persze a magyar közvéleményt is tájékoztatva a tendenciákról előre jelzi, hogy a gazdaság fő mutatói a következő években hogyan fognak alakulni. Nos, a kormány saját bevallása szerint is ebben a konvergenciaprogramban az áll, hogy 2020-ban közel 6 százalékos lesz a munkanélküliség - ez a korábbi évekhez képest egy brutális növekmény -, de még 2021-ben is bőven 4 százalék fölött lesz ez a munkanélküliségi ráta.

Szerényen megjegyzem, hogy a kormány saját dokumentuma ellentmond a miniszterelnök szavainak, aki azt mondta, hogy három hónapon belül mindenkinek lesz munkája. A konvergenciaprogramban, a kormány hivatalos dokumentumában, amit Brüsszelnek benyújt, nem ez szerepel. Ebből az következik, hogy a kormány vagy Brüsszelnek hazudik, vagy a magyar közvéleménynek. Én magam ellenzéki képviselőként egyébként azt sem zárom ki, hogy mindket-

Tehát összegezve: a kormányhivatalok hivatalos számai szerint brutális, több mint 280 ezer fős a munkanélküliség jelenleg. A kormány saját szándéknyilatkozata szerint a munkanélküliségi adatok 2020 egészét tekintve, de még 2021-ben, jövőre is nagyon rossz lesznek. Továbbá a jelenlegi álláskeresőknek közel a fele semmilyen, még egyszer mondom, semmilyen szociális vagy egyéb jellegű támogatást nem kap a kormánytól. Mi következik ebből? Az, hogy most nem elsősorban azon kellene vitatkoznunk, hogy különböző adónemek változtatásaival, korábban megígért csökkentésével hogyan tudunk picit enyhíteni a bajon, hanem azon kéne vitatkoznunk, hogy mit kell tenni annak érdekében, hogy ezt a brutális problémát valamilyen módon megoldjuk.

A kormány magatartása olyan - és most engedjenek meg egy analógiát -, mintha egy fél országot fenyegető erdőtűz közepette, mondjuk, egy ausztrál típusú erdőtűz közepette azt a megoldást választaná a kormány, hogy hagyja az otthonokat veszni a tűzben, azt ígérve, hogy majd valamikor a jövőben ezeket az otthonokat újjáépíti. Ja, bocsánat, itt is van azért egy kivétel, mert a bankfiókokat azért megmentjük közben, de az emberek otthonait hagyjuk a tűz martalékává válni, majd a parlamentben benyújtunk egy törvényjavaslatot arról, hogy a tűztől távolabb, 50-100 kilométerre hány tűzoltókészüléket kell még kiosztani a családoknak.

(10.20)

Ezek az intézkedéscsomagok a brutális valósághoz képest elenyészőek. Egy dolog persze kiderül belőle, hogy még ilyen válsághelyzet közepette is a kormánynak kedvesek a bankok, de nem kedvesek a munkavállalók.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A Párbeszéd-frakció álláspontja szerint nem arról kellene most vitatkoznunk, hogy a tűztől távol hány tűzoltókészülékre van szükség, hanem arra lenne szükség - és akkor most már hagyjuk az analógiát -, hogy arról vitatkozzunk, hogy az állásukat veszítő emberek hogyan jutnak valamilyen támogatáshoz, és arról kellene vitatkozni, hogy hogyan kellene megakadályozni, hogy az emberek elveszítsék az állásukat. Ehhez a képezt a kormány által ma benyújtott törvényjavaslat, amely a járvány hatásainak enyhítését célozza, ezen a téren elenyésző hatásokkal operál, elenyésző hatásokkal!

Sokszor fogjuk még megismételni, mert önök nem hajlandók figyelembe venni a javaslatainkat. Először is, az álláskeresők járadékát biztosítani kell, az összesnek. Az összesnek, és olyan mértékben, hogy abból a bajba került családok, ahol a családfő vagy akár mindkét szülő fizetése, állása elveszett, azok ne maradjanak jövedelem nélkül. Önök azt mondják, hogy nem akarunk segélyalapú társadalmat építeni. De könyörgöm,

mikor az embereken segíteni kell, akkor ne dugják már homokba a fejüket! Még egyszer mondom, akik már bajban vannak, és elveszítették az állásukat, azok számára az álláskeresés időtartamát meg kellene növelni a mostani 3-ról arra a 9 hónapra, ami egyébként nem is olyan nagyon régen volt, az önök kormányzása előtti időszakban. Legalább ezt a minimumot el kellene érni, és azt, hogy mindenkinek legyen valamilyen juttatása az álláskeresők közül, nem úgy, mint a mostani helyzet, amikor közel a felének semmilyen ilyen juttatás nem jár az önök jóvoltából.

Másodszor. Nagyon fontos lenne elsősorban arra koncentrálni az erőforrásokat, hogy a még meglévő állásokat minél inkább megmentjük. Ezen a téren a kormány intézkedéscsomagja szintén nagyon szerény. Bár nem ennek a törvényjavaslatnak a része - kár, pedig szívesen vitatkoznánk róla -, amilyen mértékben a kormány, az állam átvállalja a bajba került cégeknél a munkavállalók fizetését, az egyszerűen kevés ahhoz a bajhoz képest, amilyen bajban ezek a cégek és ezek a munkavállalók vannak.

Tisztelt Ház! Azt gondoljuk tehát, hogy nem toldozgatásra és feldozgatásra van szükség, nem a baj egészséghez képest apró tételeken kellene vitatkoznunk, hanem ott kellene segítséget adni, ahol a legnagyobb a baj, a munkájukat elvesztő emberek jövedelmét kellene pótolni, és azokat a munkahelyeket kellene megvédeni, amely munkahelyeket a járvány veszélybe sodort. Ez a törvényjavaslat erre nézve vagy semmit nem tartalmaz, vagy elégtelen mértékben próbálja a problémát orvosolni. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps az ellenzéki padosorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. A vezérszónoki fel szólalások végére értünk, tisztelt Országgyűlés. Most az elsőként jelentkezett független képviselő szólhat, így aztán megadom a szót Székely Sándor képviselő úrnak. Parancsoljon!

SZÉKELY SÁNDOR (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Szóval, itt van ez a javaslatcsomag, amelynek az a neve, hogy hogyan próbáljuk enyhíteni a járvány által előidézett gazdasági válságot. A kormány, illetve a kormánypárti képviselők elmondásából nagyjából azt lehetett kivenni, és ez így el is hangzott, hogy ugyanazt az adópolitikát követik, és ugyanazt csinálják, amit eddig, ebben nagyon őszinték. A probléma az, hogy ez nagyon nagy baj, hogy ebben az elképesztő nagy válságban, aminek még tényleg csak az elején vagyunk, és tényleg nem lehet felmérni még, hogy mi fog történni, önök ugyanazokat a rossz és egyébként elképesztően kártékony gazdasági mechanizmusokat folytatják, amit eddig.

Az elmúlt tíz évben önök azt állították, hogy itt elképesztő gazdasági fellendülés van, a gazdaság dübörög, a KSH folyamatosan kimutatja, hogy mennyivel

nőnek a bérek. A probléma csak az, hogy a valóságban ez azt jelenti, hogy egy átlag magyar állampolgárnak van egy bejelentett munkahelye, meg még másik kettő, fusiban, hétvégén is dolgozik, de nem azért, hogy Mercedes luxusautókat vegyen, hanem azért, hogy a hónap végén is tudjon a családjának enni adni. Ez az a fantasztikus kánaán, amit önök mondanak, tehát önök szerint ennek kellene örülni, de a járvány ezt a dolgot, ezt a helyzetet még jobban ellehetetleníteni, és önök még arra sem voltak hajlandóak, ahogy ezt itt már mondták más képviselőtársaim is, hogy azoknak az embereknek, azoknak a családoknak segítsenek, akiknek egyébként vannak a fizetésükből mindenféle tartozások miatt folyamatosan igen komoly összegeket. Csak én elképesztően sok olyan emberrel találkoztam, olyan családról tudok, akinek az egyik tagja elveszítette a munkáját, a másikat pedig vannak a fizetéséből, mondjuk, 30 százalékot, és van két gyermekük. Ilyen családból Magyarországon rengeteg van. Ezeknek az embereknek önök nem segítenek, ellenben például ebben a törvényjavaslatban is úgy vannak el a bankoktól 55 milliárd forintot, hogy azt kétszer adják nekik vissza.

Őszintén szólva, Csárdi Antal azt mondta, hogy ő szégyelli magát, hogy ebben a parlamentben van, én azt gondolom, hogy nem neki kell szégyellnie magát, hanem önöknek, hogy egyáltalán ezt a dolgot idehozzák a parlament elé. Mert persze, mit mondhat erre az ellenzéki képviselő? Szavazzuk meg, persze, a bankok adóját. Mit lehet erre mondani a nyilvánosságban? De közben a törvényben meg az van benne, hogy ezt önök kétszer fogják visszaadni nekik, azoknak a bankoknak, akik évi 700 milliárd forintos nyereséggel dolgoznak Magyarországon; és hogy ne maradjanak ki a jóból, természetesen még a focisták is kapnak belőle, mint ahogy az itt szintén elhangzott már. Tényleg elképesztően cinikus ez a dolog! Őszintén szólva, nem is értem, hogy ezt önök hogy gondolják.

Az látszik, hogy nincsenek felkészülve erre a válsághelyzetre, valóban ugyanazt teszik, amit eddig, és semmilyen javaslatot nem fogadnak el az ellenzék részéről. Jómagam is részt vettem a Gazdasági bizottságnak egy olyan ülésén, ahova Palkovics úr nem jött el, de a helyettesei arról beszéltek, hogy ha az úrkutatást felfuttatjuk, akkor azzal Magyarország mennyire fantasztikus eredményeket fog elérni. Ezek teljesen reális dolgok. Nézzünk szembe, a magyar dolgozókat az úrkutatási eredmények fogják megmenteni attól, hogy mondjuk, ennek a hónapnak a végén majd esetleg be kell törniük valahová, ha kiflit szeretnének vásárolni a gyermeküknek, hiszen bérük nincsen!

Úgyhogy én azt gondolom, önöknek vissza kéne jönniük a valóságbolygóra, ide Magyarországra, és azoknak az embereknek az érdekeiért dolgozni, akik az elmúlt tíz évben, de az elmúlt ezer évben is azért dolgoztak, hogy ez az ország így, ebben a formájában

megmaradhasson, és ideje lenne, ha valódi intézkedéseket hoznának. Ha valódi intézkedésekről szeretnénk beszélni, akkor például arról kellene beszélni, hogy mondjuk, az osztalékadót mennyire visszük föl, 60 százalékra vagy 80 százalékra. Ha engem kérdeznek, akkor idén ennek legalább 98 százaléknak kellene lennie, és erről kellene hogy beszéljünk, nem pedig arról, hogy hogyan adunk a multiknak és hogyan adunk a bankoknak egészen elképesztően sok pénzt. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Most kétperces felszólalás következne, de erre nem jelentkezett senki, így aztán további bejelentett és nem bejelentett felszólalások jönnek. Előre bejelentett felszólalóként Z. Kárpát Dániel képviselő úr, a Jobbik képviselője beszélhet most. Tessék!

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Köszönöm a lehetőséget ezen az álmos csütörtöki délelőttön. Úgy látom, kicsit fásultak képviselőtársaim. A ki sem bontakozó vitában azért vagyok kicsit szomorú, hiszen államtitkár úr is, bár pótléket, feltételezem, nem kap érte, de azzal a viselkedésmintával ült be a jelek szerint ide közénk, hogy türelmesen végighallgatja a karcosabb vagy kevésbé karcos ellenzéki felszólalásokat, közben jegyzetel, és a végén majd reagál, akkor, amikor erre mi már nem tudunk reagálni. Ez nemcsak a parlamentarizmus, nem akarok erős szavakat használni, mint megcsúfolása, de legalábbis egy kicsit erodálása, hanem tökéletesen kizárja azt, hogy bármelyikünk ki tudjon mozdulni a saját véleménybuborékjából, a saját dimenziójából, és pont ez a problémám az egész csomaggal.

2010 óta a Fidesz egy olyan Magyarországot épített, ahol a törzsi háborúk korában mindenki a saját kis buborékjában, a saját kis visszajelzéseitől táplálva, és az egóját is táplálva ezáltal, mantrázza azt, amit nagyon kevesen vizsgálnak meg a számok szintjén, és nagyon kevesen vizsgálnak meg a magyar valóságot illetően. És itt is előttünk fekszik egy olyan csomag, amelyről azt fogja kommunikálni Magyarország Kormánya, hogy bizony, ez a gazdaságvédelmi akcióterv mennyire fontos, mennyire célravezető és mennyire hatékony eszköze, és ezzel szemben a valóság mezején egész más dolgokat látunk.

(10.30)

Érdemes szerintem a vizsgálódásunkat a számok talaján tartani addig, amíg lehet, az érvelés szempontjából, és a kormányzati kommunikációból idézni, hiszen ez egy olyan kézzelfogható forrás, amivel talán még a kormánypárti képviselőtársak sem vitatkoznak.

Közteherviselés alapján igyekszik, hangsúlyozom: szavakban megközelíteni ez a kormányzat a gazdaságvédelmi akciótervét, mentőcsomagját, egyebet. Kezdte ezt úgy, hogy a pártok támogatásának felét elvonta. Állunk elébe, legyen közteherviselés, oké. Ötven százalék volt akkor az induló tét, ha jól emlékszem. No most, a problémák akkor kezdődnek, amikor megvizsgáljuk a bankrendszer állítólagos terhelését, mert ez a törvényjavaslat, ami előttünk fekszik, egy hazugság, egy bankárkormány hazugsága arról, hogy ő bankokat terhel, a valóságban pedig ezt nem teszi meg. Mondhatnak önök a királyi tévén, a hirado.hu-n, a Pesti Srácokon és egyéb hazugságyrakban akármit erről, a helyzet az, hogy ez a törvényjavaslat nem terheli a bankokat, egyetlen árva forinttal sem, eggyel sem, képviselőtársaim. Ha terhelné, akkor önök fel mernének állni, mernének vitatkozni ezekről a kérdésekről. Nem teszik, nem merik.

A helyzet az, hogy van, akit terhel ez a javaslat, az önkormányzatokat terheli a tekintetben, hogy korábban náluk maradó források most már nem feltétlenül maradhatnak náluk, de a banki ágazati különadó tekintetében már évekkkel ezelőtt lefolytattunk egy igen csak egyoldalú vitát. Amikor általam támogatott módon ezt először behozta a Fidesz-KDNP, akkor mi történt? Az érintett bankok az ágazati különadót bevaltott módon továbbhárították a fogyasztókra, ügyfelekre. S Magyarország Kormánya mit csinált? Felállított egy monitoringrendszert, amely megvizsgálta, hogy a banki árnyekekedések mögött állnak-e valós piaci folyamatok? Történt ilyen, államtitkár úr? Nem látom, hogy bólogatna, szerintem sem történt. Mit csinált Magyarország Kormánya? Leült a Bankszövetséggel egyezkedni arról, hogy hát, srácok, azért ez mégsem jó így, hogy az egész régióban a leginkább kimagasló profitot ti produkáljátok, mégsem vesztek részt a közteherviselésben, hát valamit azért illene, legalább az illem kedvéért felmutatni? Nem történt ilyesmi. Mit csinált Magyarország Kormánya? Aláírta 2015-ben az emlékezetes EBRD-paktumot, ahol nemcsak a devizahitelesekkel árulta el, nemcsak magyar családok szó szerinti szétszakításához járult hozzá, hanem vállalta magára nézve azt is, hogy további terheket az érintett kereskedelmi bankokra a devizahitel-károsultak helyzetének rendezése érdekében vagy kapcsán nem tesz. Ennél szervilisebb, ennél inkább a bankrendszer előtt térdre ereszkedő kormánya talán még nem volt Magyarországnak.

Nagyon fájó ezeket kimondani. Tehát nehogy azt higgyék, hogy én valami ellendrukker vagyok, aki szidni akarja a kormányt. Dehogy akarom szidni! Majdnem minden felszólalásomat azzal kezdem, hogy miben tudunk megegyezni, és mik azok a közös pontok, amikből ki lehetne indulni. Csak egy bankokat támogató csomag mentén azért az embert elfogják bizonyos érzelmek. A frakcióm tagjaival, szakértőinkkel

több tucat kilakoltatáson vettünk részt, ahol igyekeztünk a jogszerűség medrébe visszaterelni folyamatokat, számos család megmentéséhez járultak hozzá az ott lévő civilek, a közösségi médiában dolgozó szakemberek, s azt látjuk, hogy Magyarország Kormánya képviselői, tisztelet a kivételnek, de jellemzően nem ismerkednek meg a valódi emberek valódi problémáival.

Az előttünk fekvő csomagban látszólag terhelik a bankokat, a valóságban pedig mit csinálnak: egyrészt az érintett bankok leírhatják ezt az idézőjeles terhelést a következő évek adójából, egészen elképesztő módon, másrészt pedig a Magyar Nemzeti Bankon keresztül folyamatosan csorgatják vissza a pénzt. Még a Magyar Nemzeti Bank lenne a kisebbik probléma, hiszen abban talán mindannyian megegyezhetünk, hogy egy stabil gazdaságnak stabil bankrendszerre és stabil hitelintézeti működésre van szüksége. Itt egy legitim vita lehetne köztünk ennek az arányairól való vitatkozás. Szerintem túlzásba viszi ezt a kormány, de nyilván neki is vannak érvei, amelyek szerint azt mondják, hogy mégsem akkora szervilis és megalukuvó magatartás ez a részükről, bár igen érdekes ez egy magát nemzetinek valló kormánytól, amely vegytiszta neoliberális politikát valósít meg pénzügyek és adózás tekintetében, de ez egy másik vita tárgya lehet szerintem, talán éppen a következő napirendnél sokkal inkább.

Ugyanakkor azt látjuk, hogy miközben a bankoknak kétszer két irányból nyújt segítséget ez a kormány, hogy egy büdös fillért ne kelljen fizetniük ebből az egészből, van ám egy másik tétel, egy - nevezzük adónak, de illetéknek nevezte el, államtitkár úr, ugye, a pénzügyi tranzakciós illetéket ez a kormány? (*Izer Norbert bólint.*) A helyzet az, hogy ez megint csak egy olyan adófajta - nyilván, hogy Brüsszellel ne kelljen annyit bokszolni, ezért lett illeték -, amit kivetett ez a kormány, ugyanakkor nem az fizeti meg, akitől a jogalkotó ezt várta volna. A helyzet az, hogy maguk a pénzügyi intézetek önbevalló módon elismerték azt, hogy az utolsó fillérig ezt átterhelték az ügyfelekre, sőt volt olyan mikrovállalkozó, aki bejött a fogadóóránkra, államtitkár úr, és képzelje el, hozott egy olyan banki kivonatot, ahol öt hónapra visszamenőleg behajtották rajta a pénzügyi tranzakciós illetéket a bank részéről, miközben ez egy nettó fogyasztóvédelmi atombomba, ilyen nem fordulhatna elő egy magára valamit adó nemzetállamban! Itt előfordult, és ezt a tranzakciós illetéket a mai napig ki tudjuk mutatni a statisztikákban. Ha államtitkár úr, képviselőtársaim gugliznak, két mozdulat, tényleg, beütik azt, hogy „bankolási költségek Magyarország”, és mondjuk, tegyék mellé azt, hogy „Egyesült Királyság”. Fognak találni egy kimutatást, azonnal az első három találat között, amely a bankolási költségeket veti össze európai összehasonlításban az alacsony jövedelműek esetében. Tudják, mit fognak találni Magyarországnál? Hogy az

egyik legmagasabb egész Európában, bizonyos áruféleségek tekintetében a top 3-ban vagyunk drágaság tekintetében. És mit fognak találni az Egyesült Királyságnál? Egy óriási nagy nullát. Azt fogják találni, hogy alacsony jövedelműek esetében lényegében nem kell indokolatlan banki költségekkel szembesülni az Egyesült Királyságban, ahol azért egészen más a gazdasági háttér és működési rend. És azt is látjuk, hogy az érintett bankrendszer 600 milliárd fölötti profitot produkált csak az elmúlt mért időszakban, tehát egy brutális, kimagasló rekordnyereséget produkált. Ebből igyekeznek önök látszólag egy 50-60 milliárdos tételt megfogni, amit visszaadnak ezeknek az intézményeknek. Vicc.

Nem azt várom el, hogy önök az 50 százalékot ugyanúgy hajtsák be, mint ahogy a pártokon behajtották, de legalább akkor ne álljanak ki a híradóba, és ne mondják el azt, hogy terhelik a bankokat, mert nem. Önök térdre ereszkedtek a bankrendszer előtt, aláírták az EBRD-paktumot, ezt nem bontották fel, hozzájárultak több mint tízezer magyar család elhelyezés nélküli kilakoltatásához Magyarországon. Most éppen azzal büszkélkednek, hogy kilakoltatási moratórium van.

Nagyon jó, támogatom, nehogy azt higgyék, hogy ellendrukker vagyok, az én frakción javasolta a válság első napján ezt. Engem nem zavar, hogy önök ezt a magukévá tették, én akkor is megszavaznék egy ilyet, ha akármelyik párt vagy akár független képviselő nyújtaná be. Az zavar, hogy a végrehajtások, végrehajtói letiltások, az inkasszók és a különböző beszédési típusok még most is terhelik a legkisebb nyugdíjakat és a legalacsonyabb jövedelmeket is Magyarországon, államtitkár úr.

Látom én, hogy nem fognak erre reagálni, de a zárszóban, kérem, ne hagyja ki, hiszen a hitelkártszolgálat követik ezt a vitát, figyelmeztettek bennünket is erre; ne hagyja ki ezt a kérdést, hogy mit terveznek a végrehajtások, a végrehajtói letiltások leállításával, legalább a járványügyi veszélyhelyzet idejére, rájuk ugyanis a moratórium nem terjed ki. Több mint két hete beszélgettem erről Sziijártó miniszter úrral. Ő egyébként korrekt volt, és nyitottságot mutatott a kérdésben. Nagyjából annyi volt a lényeg, hogy majd utánanéznék. Én ennek az utánanézésnek a hatására, eredményére várnék a mai napig.

Államtitkár úr, itt a végére azért lesz még egy téma, amivel kapcsolatban a reakciójukat várnám. Én közgazdászként, a piaczgazdaságban hívó emberként el kell mondjam önöknek, hogy a szocho csökkentését maximálisan tudom támogatni, a vállalkozói terhek csökkentését is, merthogy kiugróan magas vállalkozói terhelési szintről beszélhetünk Magyarországon. Visszont egy dologról őszintén beszélniük kell. És ez nem az ellenzéki képviselő felelőssége, maximum a véleményalkotás szintjén, de ha a nyugdíjkassza bevételei

csökkennek, akkor az Orbán-kormányának el kell árulnia a terveit. Azt látjuk ugyanis, hogy a nyugdíjkorhátár folyamatos, lassú, csúsztatott emelgetése egy olyan helyzethez vezethet, hogy egy, a KSH szerinti átlagos magyar férfiember a végén nem számíthat egészségben eltöltött nyugdíjas évekre, hiszen az a helyzet, hogy a várhatóan egészségesen eltöltött életek száma lassan alacsonyabb, mint amikor a magyar férfiember nyugdíjba mehet. És a hölgyek is hasonló problémákkal szembesülnek, talán egy-két évvel később a statisztika szerint, bár vannak ilyen és olyan élethelyzetek is.

Látható tehát, hogy önmagában a 13. havi nyugdíj több év alatti visszavezetésével, úgy egy másfél heti nyugdíj-kiegészítés fedezetével tolják meg a nyugdíjrendszer kiadásait, ami önmagában nem baj, mert sokkal bátrabban kellene a nyugdíjrendszerhez hozzányúlniuk, legalább inflációkövetővé kéne tenni azt, amiről csak azt mondják, hogy az. De arról nem beszélnek, hogy mit terveznek a nyugdíjkorhátárral, hiszen számomra nem elfogadható az a lassú, sunyi, csúsztatott emelgetés, amit még a szocialisták kezdtek el, de önök semmit nem csináltak ezzel, helybenhagyták ezt a rendszert, és azt látjuk, ha a környező országokban körbenézünk, Németországban és Horvátországban már 67 évre emelték a nyugdíjkorhátárt. A német elemzők szerint egyébként ez sem lesz elég, lépegetnek tovább, 69 év felé szólnak a szakértői kitekintéseik, és az EU döntéshozói előtt pedig már olyan tanulmányok fekszenek, amelyek 70-72 évben húznák meg a nyugdíjkorhátárt.

(10.40)

Tehát akkor kezdenének el adott esetben magyar férfiembernek is nyugdíjat kapni. Ugye, ez nem elfogadható egyikünk számára sem? Ugye, nem akarunk olyan világot, ahol a nyugdíjrendszer fenntarthatóságát - az idézőjelet tessék odaérteni - úgy biztosítják, hogy elintézik, hogy hamarabb haljanak meg a férfiak, mint ahogy nyugdíjat kaphatnának? Ugye, egyikünk sem akar ilyen világban élni? Én biztosan nem. Tehát ha ez a kormány felelős, beszélnie kell arról, hogy a nyugdíjrendszer ellátását, a forrásait miből, milyen utakon pótolja.

Lennének egyébként ötleteim, államtitkár úr, hogy ne maradjanak szaktanács nélkül, a differenciált nyugdíjmelés egy kiváló és nagyon progresszív javaslat lenne erre. Vannak olyan nyugdíjak Magyarországon, egyébként indokolatlan módon, amelyek mármár a luxus kategóriájába sorolhatóak. Nem akarok itt milliós nyugdíjakról városi legendákat szólni, hiszen van bőven elég tényszerű történet, de azt látjuk, hogy most egy 3 százalékos nyugdíjmelés - bárcsak lenne 3 százalékos, hiszen nagyon sokszor az sincs - a százezres nyugdíjat kapó kisnyugdíjas esetén talán

egy eltörpülő összeget jelent, viszont aki 800 ezres nyugdíjjal bír, az még többet és még inkább magas fokon kaphat.

Azt mondjuk tehát, hogy bizonyos nyugdíjszint fölött nem kellene erőltetni talán a nyugdíjemeléseket, viszont a kis nyugdíjak tekintetében egy sokkal markánsabb, egy nagyobb százalékos arányú emelést kellene foganatosítani minden évben, így lehetne igazságosabbá tenni ezt a rendszert, és megelőzni azt, hogy a nyugdíjasok körében a szegénység, a nélkülözés ilyen kimagasló szinten legyen.

A végrehajtói letiltásokra vonatkozó javaslatunk ugyanezt célozza egyébként, kis nyugdíjából ne lehessen tiltogatni! Államtitkár úr, a minimális megélhetési költségeket igénylő bevételi szintig ne lehessen végrehajtóknak tiltogatni magyar emberek jövedelmét. Egy járványügyi veszélyhelyzetben pláne nem! Tehát akkor és onnantól lesz hiteles a kormány válságügyi veszélyhelyzetet kezelni szándékozó csomagja, ha ezeket a kérdéseket rendezi, tehát valódi emberek valódi problémáira reagál. Engem egészen elképeszt, hogy önök erről nem beszélnek a parlamentben. A saját választóikról van szó! A kisnyugdíjasok, a végrehajtók áldozatai, a kilakoltatottak, a devizások között, bár egyre szűkülő arányban, de azért nagyon sok Fidesz-szavazó vagy korábbi Fidesz-szavazó található.

Engedjék tehát el ezt a vegytiszta neoliberális gazdaságpolitikát, ahol csak egy szerencsés kisebbségnek igyekeznek állandóan kedvezni, csak ők vehetik igénybe a teljes kedvezménytömeget, mert nem fognak lecsorogni ezek a gazdasági jótétemények és pozitív hatások minden társadalmi csoporthoz. Az a kérésem, hogy ne hagyjanak embereket az út szélén, mert egészen elképesztő módon ez történt ezen harmadik kormányzati ciklusban is.

Egy járványügyi veszélyhelyzet közepén pedig látom, hogy a látványpékség működik, tehát kinn vannak a termékek, a hirado.hu elmondja, a királyi tévén azt nagyon sokan elhiszik; látom, hogy mi a cél, nem akarnak önök már új embereket megszólítani, a saját táborukat akarják tűzben tartani. Miniszterelnök úr állandó háborús megszólalásai és állandó ellenségkereső retorikája ugyanerről szól és ugyanezt célozza, de most van egy olyan helyzet, amikor ezeket az „árkokat” be kellene temetni, be lehetne temetni.

Ha olyan javaslatot tesznek le, amely ezt célozza, én egészen biztosan támogatni fogom. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. A Fidesz képviselője, Witzmann Mihály képviselő úr kért szót. Tessék!

WITZMANN MIHÁLY (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtár-

saim! Z. Kárpát Dániel képviselőtársam, mondhatnám, hogy megihletett a felszólalása, és ezért kapcsolódtam be. *(Z. Kárpát Dániel: Már megérte bejőnnöm.)* Az igazság az, hogy nem így van, mert van egy olyan házszabály, amely azt mondja ki, hogy a vezérszónoki körnek le kell mennie, és az előre bejelentett hozzászólások, mint az öné, után jöhetnek csak azok, akik... - egyébként én már jóval korábban gombot nyomtam, de örülök, hogy erre módunk és lehetőségünk van. Egyébként annak is örülök, hogy figyelemmel kíséri a képviselő úr a Fidesz szavazóbázisát, illetőleg a Fidesz-KDNP politikai támogatottságát. Nem hiszem, hogy ebben a Jobbikkal kellene mindenféleképpen egy versenyt indítanunk, mert ha megnézi a közvélemény-kutatási adatokat vagy akár a választásokon a Jobbikra és a Fideszre leadott szavazatok számát, akkor nem biztos, hogy egy kategóriában van a két tábor népessége.

Hargitai János képviselőtársam azt mondta, hogy két somogyi felszólalót hallott, és mégis különböző aspektusból világitottunk rá a törvényjavaslatra. Valóban, ennek az az oka, hogy alapvetően másként látjuk a dolgokat, de igaz volt ez, azt gondolom, a baranyai felszólalókra is úgy kormánypárti, mint ellenzéki oldalon.

Azt hallhattuk itt az ellenzéki felszólalásokban, hogy már egy előre eldöntött adócsökkentés volt, 2016-ban eldöntött adócsökkentés volt a szociális hozzájárulási adó csökkentése. Ez valóban így van, elmondta államtitkár úr is, és én is utaltam rá vezérszónoki felszólalásomban, de ettől ez még egy adócsökkentés. Attól még nem vehetjük el azt az érdemet az intézkedés szempontjából, hogy ez csökkenti a terheket, csökkenti egy újabb lépcsőben ütemezetten az adót. Az egyébként, hogy a kormány megértette a jelenlegi koronavírus-járvány miatt kialakult válsághelyzetben azt, hogy előrébb kell hozni egy ilyen ütemezett adócsökkentést, és ősz helyett, az októberi dátum helyett már július elejével ez megtörténik, azt gondolom, ez az alkalmazkodóképességet mindenféleképpen jól mutatja.

Az ellenzéki kritikákkal kapcsolatosan, hogy az adócsökkentés mértékét ellenzéki képviselőtársaim keveslik, nagyon sokan és többféle aspektusból rávilágitottak, hogy melyiket miért kellene még jobban csökkenteni, mit miért kellene még jobban, és hogyan lehetne még inkább emelni annak érdekében, hogy még kedvezőbb helyzetbe kerüljön a magyar gazdaság, a magyar családok, a magyar háztartások, önkormányzatok, és nagyon sok szegmensre egyébként helyesen rávilágitottak itt az ellenzéki képviselőtársaim, csak éppen azt felejtik el, hogy a kormánynak mindig van egy felelőssége. Az ellenzéki oldalon könnyű számokat mondani, minden számnál lehet eggyel nagyobb számot mondani. Mi is tudnánk ilyen

tenni, csak a költségvetési keretekbe ezeknek a számoknak, ugyebár, bele kell férni.

Tehát azt gondolom, hogy valóban egy ilyen - és azzal zártam a vezérszónoki hozzászólásomat -, valóban a lakosság terhei csökkentése érdekében megfogalmazott, a járványhelyzet hatékony kezelése érdekében megfogalmazott törvényjavaslat, amely adócsökkentésekről szól, pártpolitikán túlmutató teljes együttműködést, teljes egységet és támogatást kellene hogy élvezzen, és nem egyfajta ilyen licitháborúba kellene itt az általános vita kapcsán belebocsátkoznunk.

Annál is inkább mondom ezt, mert pontosan azok a baloldali képviselőtársaim hivatkoznak itt az adócsökkentések tekintetében arra, hogy a kormány keveset tesz, nem tesz eleget, és nem elég nagy mértékben csökkenti az adókat, akiknek a kormányzása alatt - sajnos még emlékszünk rá, nem volt ez olyan régen valóban, ahogy Burány képviselőtársam is mondta, emlékszünk még rá - a folyamatos megszorítások és az adóemelések, durva adóemelések korszakát élte ez az ország. Erre egyébként sokan emlékezünk még. Tehát azt gondolom, hogy relativizálni itt az adócsökkentések mértékét olyan szemszögből nézve, akiknek erre megvolt a lehetőségük nyolc év kormányzás alatt, hogy tegyenek ennek érdekében, eléggé, hogy is mondjam, furcsán hat. Azt hiszem, hogy akkor kellett volna, amikor a lehetőség, a mandátum adott volt, bizonyítani azt, hogy az adócsökkentési szándékuk őszinte, és nem akkor, amikor a patkó ellenzéki oldalán foglalnak helyet.

Egyébként ez a kormány akár az szja tekintetében, akár a társasági adó tekintetében, akár az áfa esetében közel egytucatnyi tevékenység esetében, akár a családi adókedvezmények esetében, a családi adózás esetében, most a szociális hozzájárulási adó, ekho, kiva, kata, és még sorolhatnánk, hogy mennyi adónem tekintetében tett határozott és fontos, szükséges lépéseket az adócsökkentés érdekében.

És valóban különbözünk, hogy visszatérjek a nyitó gondolatomra, különbözünk egymástól, mert mi azt gondoljuk, hogy amikor válság van, akkor segíteni kell; amikor válság van, akkor adót kell csökkenteni, és helyzetbe kell hozni minél több szegmensét a társadalomnak, legyen szó vállalkozókról, legyen szó akár a civil lakosságról, családokról egyaránt. Ezzel ellentétben a 2010 előtti kormányoknál meg azt tapasztaltuk, hogy amikor válság volt - mert akkor is volt válság, igaz, egy más típusú válság volt, de ennek a jelenlegi egészségügyi válságnak is gyakorlatilag gazdaságra vetített következményei vannak -, ők a megszorításokkal válaszoltak erre.

Aztán amikor Szakács László képviselőtársam - most nincs itt a teremben, de bízom benne, hogy követi a közvetítést - az önkormányzatokról beszélt, és az önkormányzati elvonásokról beszélt

MSZP-s képviselőként, zárójelben azért hozzáteszem tizenkét év önkormányzati tapasztalattal a hátam mögött, hogy én úgy emlékszem, hogy a folyamatos feladatnövekedések és az ezzel szemben fordított arányos finanszírozás, elvonások időszaka bizony pontosan a szocialisták kormányzása idején volt megfigyelhető. A teljes önkormányzati adósságállományt, ami mintegy 1350 milliárd volt, pontosan a jelenlegi polgári kormány vette le az önkormányzatok válláról, és az egyébként igazságtalan normatív finanszírozást egy feladatfinanszírozásra változtatta.

(10.50)

A feladatfinanszírozásnak is vannak még hibái, ezt ismerjük el, de véleményem szerint sokkal igazságosabb helyzetet teremtett az önkormányzatok gazdálkodási működésében, mint a normatív finanszírozás.

Varju Lászlónak - megsarcolják az önkormányzatokat. Szintén a válaszom körülbelül erre érvényes, és arról, hogy most veszélyhelyzet van, azt gondolom, nem a kormány tehet, hiszen egy vírusjárvány okozta veszélyhelyzetet kellett nemcsak Magyarországon, hanem szerte a világon életbe léptetni. Ezzel szemben pedig a közös teherviselésnek természetesen meg kell próbálni megfelelni minden ágazatban.

Volt egy olyan ellenzéki gondolat is, hogy eladósodás, vállalkozások eladósodása. Az ezzel kapcsolatos gondolatokra még egyszer csak azt tudom mondani: annak tükrében, hogy 2010-re eladósították a lakossági szférát, a vállalkozói szférát, az önkormányzatokat, a családokat megszorították (*Z. Kárpát Daniél: Az tíz éve volt. Igazad van. Tíz éve volt.*), baloldali képviselő részéről ilyen szóvá tenni nem tűnik túl korrektnek.

Aztán volt egy ilyen, amit szó szerint írtam fel magamnak: „A hitelt mindig vissza kell fizetni.” Mi pontosan tudjuk, kedves ellenzéki képviselőtársaim, hogy a hitelt mindig vissza kell fizetni. Ugyanis csak az a probléma, a szocialistákkal az a baj, hogy mindig eladósodnak, mindig mások pénzt költenek el. Nem tudom most pontosan felidézni Margaret Thatcher gondolatát, de valóban velük az a baj, hogy mindig kifogynak mások pénzéből. (*Dr. Hargitai János közbeszólására:*) Így van, köszönöm szépen a kiegészítést. És ezt a hitelt, amit gigahitelnek is nevezhetünk - IMF-, EU-hitel formájában -, bizony a magyar embereknek a 2010 utáni években kellett kínkeserves verítékekkel dolgozni és tenni azért, hogy ez a kormány vissza tud fizetni határidő előtt a kamatokkal együtt.

És a gazdaságélénkítő csomagot relativizálni és különféle pejoratív megjegyzéseket tenni rá; igen ez egy történelmi csomag. Magyarország történetében ilyen 10 000 milliárdos értékű - az intézkedések összértékét számolva - gazdaságélénkítő csomag nem volt még. Ez persze nem ok arra, hogy ne lehessen még

jobbító szándékú kritikákat megfogalmazni, és az ellenzéknek, azt gondolom, ez a dolga. És ezt köszönöm is Z. Kárpát Dániel képviselőtársamnak, hogy ezeket megteszi, mert azt gondolom, hogy voltak bizony konstruktivitások az ő gondolataiban is, és ezeket, azt hiszem, időről időre ezekben a vitákban érdemes átbeszélni.

De azt hiszem, hogy még ellenzéki szemüvegen keresztül is a 10 000 milliárd forint a 2020-2022 közötti időszakban olyan jól látható összeg, amely semmiképpen nem alkalmas arra, hogy valamiféle cinizmus tárgyává tegyük. Csak úgy emlékeztetésképpen: az Európai Unió hét év alatt ad 9000 milliárd forint támogatást Magyarországnak.

Végezetül: nem írtam föl, hogy egyik baloldali képviselőtársam mondta, hogy álljanak át a családok oldalára. Hát, ezután egy szmájlit tettem csak ide a jegyzetemre. Tehát családpolitikáról intenek minket baloldaltól különféle intelmekkel, és javasolják, hogy álljunk át mi a családok oldalára, amikor ez a kormány, ha valaki tett a magyar családokért - nem kezdem el most felsorolni, mert nem szeretnék túl hosszú lennie -, a gyestől elkezdve a családi adókedvezménytől a családi adózásán keresztül, az extragyedentől, és még sorolhatnám, annyi és annyi családtámogatási intézkedés volt. Ezekről szerencsére vannak kézzelfogható - nem a KSH, mert azt mindig szidják ellenzéki képviselőtársaim, hanem -, az Eurostat által is kibocsátott statisztikai adatok, melyek alátámasztják, hogy bizony a házasságkötések, bizony a gyermekvállalások száma bővülő tendenciát mutat végre Magyarországon. *(Z. Kárpát Dániel: Ezt ne reklámozd! Folyamatosan csökken az élveszületések száma. - Az elnök csenget.)*

Nem szerettem volna semmit reklámozni, de 1,23-ról 1,6-ra emelkedett a termékenységi index, de ettől függetlenül most még, amíg a szó nálam van, kedves képviselőtársam, a munkanélküliséget írtam még föl magamnak. Ezt, azt hiszem, Burány Sándor képviselőtársam említette meg. Az ő kormányzásuk alatt 12 százalék fölött volt, amikor átadták a kormányzást 2010-ben, a munkanélküliségi ráta, ennek a kormánynak az idején ez pedig 3,4 százalékra csökkent le. Ezek szerintem tényadatok, ezekkel lehet vitatkozni, de nem annyira érdemes.

Ettől függetlenül egyetértek Burány képviselőtársammal abban, hogy valóban, a munkanélküliségre oda kell figyelni, különösen ebben a helyzetben, mert azt gondolom, hogy valóban ez a járvány miatt kialakult gazdasági válsághelyzet, ami világválság - nyugodtan definiálhatjuk így, a közgazdászok is ezt teszik -, bizony a munkanélküliség kérdését, problémakörét ismét felszínre fogja hozni, és erre figyelni kell. Ennek érdekében tenni kell valamit.

Én a Somogy megyei adatokat tudom önöknek elmondani. Az elmúlt másfél-két hónap alatt Somogy

megyében körülbelül 3 ezerrel nőtt az álláskereső száma, azt hiszem, valamivel 3 ezer fölött van. Ez durván, ha 300 ezres megyéről beszélünk, 1 százalékos bővülést jelent; ami egyébként, nyilván mondhatjuk, hogy sok, mondhatjuk, hogy kevés, de valóban bővülést jelent. Azért kell gazdaságvédelmi intézkedéseket tenni és gazdaságélénkítő csomagot életbe léptetni, hogy ezeket az egyébként a járvány kapcsán kialakult negatív gazdasági hatásokat ki tudja küszöbölni a kormány.

Bevallom önöknek őszintén, zárómondatként: arra számítottam, hogy viszonylag sima lesz itt a vita, és egy ilyen adócsökkentést megcélzó törvényjavaslat egységes támogatással át tud menni. Lehet, hogy naiv voltam. Én a második ciklusomat töltöm itt a parlamentben országgyűlési képviselőként. Sajnos, nem emlékszem még olyan vitára, amikor az ellenzék valamire azt tudta volna mondani, hogy igen, ez így jó, ezt így elfogadjuk. Olyan már volt, hogy azt mondták, vannak benne jó pontok, de - azt gondolom, hogy ha adócsökkentésről beszélünk, akkor lehet különféle megközelítés, különféle szemüveg, politikai, ideológiai hovatartozástól függetlenül mindegyikönkön, de az adócsökkentésnek a jóságát nem lehet megkérdőjelezni.

Arra kérem ismét önöket nagy tisztelettel, hogy mutassunk ebben egységet, és a vita lefolytatását követően, amikor a szavazásnak eljön az ideje, támogassák önök is ennek a törvényjavaslatnak az elfogadását. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartii padso-rokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Most normál szót kérő képviselők felszólalásai következnek. Volner János képviselő úr, független képviselő, parancsoljon!

VOLNER JÁNOS (független): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Hadd hívjam föl egy döntő különbségre a figyelmet a jobb- és a baloldali politikusok álláspontja és válságkezelési metódusa között.

Baloldali képviselőtársaim rendszeresen, különböző szociális transzferek növelésével szeretnék megoldani ezt a válságot. Jellemzően a magánszemélyeket szeretnék egyszeri vagy többszöri, folyamatosan folyósított segélyekkel megsegíteni, ettől remélik a válság leküzdését. A jobboldali megoldás azonban ezzel ellenkező, nemcsak Magyarországon, hanem szerte a világon. A jobboldal jellemzően a gazdasági struktúrák megóvását és megerősítését tekinti célravezetőnek. Baloldali képviselőtársaim tehát hiába szeretnék azt, hogy baloldali eszközökkel történjen meg a válságkezelés, én magam sem tartom ezt jobboldali politikusként jónak, hiszen ez nagyjából a „halat vagy hálót” esete. Az egyik esetben halat adunk az éhezőknek, a másik esetben hálót adunk és megtanítjuk halászni.

Én sokkal célravezetőbbnek tartom tehát azt, amikor egy gazdasági struktúrát erősítünk meg, nem segélyekkel, nem egyszeri szociális transferekkel, hanem igyekszünk a struktúrát megóvni, és ahogy egyébként a bizottsági üléseken is elhangzott, magam is ellátogattam a Gazdasági bizottság ülésére, és ott György László tolmácsolásában megismertem a kormányzati terveket. Az összerendezett tudás védelmét szeretné a kormányzat ezekkel az intézkedésekkel, a gazdaságnak juttatott könnyítésekkel megoldani.

Mi is ez az összerendezett tudás? Itt megint csak eltér a jobboldali és baloldali gazdasági filozófia egymástól. A baloldali politikusok mindig arról beszélnek, hogy az egyéni munkavállalókkal mi történt, hány embert képviselnek a szakszervezetek, a jobboldal pedig - akár Trump elnök politikájára is gondolhatunk - a cégeknél felhalmozott tudástókere koncentrálna, ami sokkal több egy ezerfős vállalatnál, mint ezer ember különálló tudása; az összerendezett tudás védelme jelenti a gazdaság struktúráinak megóvását.

Föl szeretném hívni néhány dologra a figyelmet, ami eddig nem került a viták keresztjébe, nem folyt róla párbeszéd: ez a fiskális fegyelem fontossága, képviselőtársaim. Bár az Európai Unió nyilvánvalóvá tette, hogy megnyitja az utat a költségvetési lazítások előtt, elszállhat az eddigi szigorúan tartott, 3 százalék alatti maastrichti kritériumoknak megfelelő államháztartási hiány, azonban fontos látni azt, hogy mennyire nem célszerű kihasználni ezt a lehetőséget, hacsak van más választásunk.

És konkrétan hadd hívjam föl képviselőtársaim figyelmét azért annak a fontosságára, hogy fontos megértetni az emberekkel, hogy az államnak önmagában nem termelődik pénze, az állam azokból a költségvetési bevételekből tud gazdálkodni és adni, amit másoktól jellemzően adók, járulékok formájában beszed.

(11.00)

Tehát aki azt szeretné - a baloldali politikusok ilyenek -, hogy az állam osztogassa az adófizetői pénzt, az megszavazza az adóemelés is, hiszen ezt a pénzt valahogy be kell szedni másoktól, a gazdaság teherviselő embereitől, a teherviselő kisvállalkozásoktól, nagyvállalkozásoktól. Egészében véve egy olyan gazdaságnak, amely a kilábalás felívelő szakaszának adóterhekkel növelten vág neki, sokkal kisebb lesz az esélye arra, hogy a gazdasági kilábalása fenntartható módon és kellően meredek pályán folytatódjon.

A másik kérdésről, amire fel szeretném hívni a figyelmet, szintén nem volt szó, pedig nagyon fontos lenne ezzel foglalkozni. Az államtitkár urat arra kérem majd, hogy fokozottan tolmácsolja a kormányzat felé ezt az észrevételt. Akkor, amikor Magyarországon koronavírus okozta válsághelyzet van, mindenkinek

le kell mondania a bevételeinek egy részéről, ez érvényes magánszemélyekre, érvényes vállalatokra és érvényes önkormányzatokra is, és ehhez képest többletterheket kell vállalnunk azért, mert ez a vírushelyzet fennáll. Akkor kérdezem én öntől, államtitkár úr, elfogadható-e ön szerint az, hogy Karácsony Gergely, Budapest főpolgármestere 122 milliárd forintos hiánnyal tervezte meg a főváros költségvetését. Kérdezem, államtitkár úr, hogy ön ezt etikusnak, gazdaságilag célszerűnek tartja-e, hogy Karácsony Gergely 122 milliárd forintos hiánnyal tervezi meg a főváros költségvetését.

Itt azért is fontos ezt tisztázni, államtitkár úr, mert Karácsony Gergely főpolgármestersége alatt felérték a Tarlós István alatt felhalmozott tartalékokat. Itt konkrétan a főváros költségvetése úgy készült el, hogy amit Tarlós István összegyűjtött, készülve a későbbi beruházásokra, azt most Karácsony Gergely a főváros költségvetési tervezete szerint feléli. És ami rendkívül szomorú, hogy bár beütött a koronavírus okozta járványhelyzet, semmilyen korrekciós szándékot a Fővárosi Önkormányzat részéről nem látunk arra, hogy ennek az egyébként államháztartási szinten is jelentős 122 milliárd forintos hiánynak a korrekcióját elvégezzék.

Államtitkár Úr! Én sem etikai szempontból, sem gazdasági megfontolás alapján nem tartom azt egy jó ötletnek és nem tartom megengedhetőnek, hogy egyetlen önkormányzat 122 milliárd forintos hiánnyal, az elődeinek hagyatékát felélve gazdálkodhasson. Ez államháztartási szinten is jelentős összeg. Itt jegyzem meg egyébként, hogy elmaradtak olyan beruházások is, mint például a 3-as metró klimatizálása, ami korábban a PM képviselői által megígért beruházás volt. Megjegyzem egyébként, hogy hülyét csináltak magukból a PM politikusai, amikor törölközőkbe meg köntösökbe csavarva mentek le meztelenkedni a metró aluljárójába, és igyekeztek reklámozni azt, hogy szörnyen meleg van a metróban, és tűrhetetlen az, hogy elmarad a klimatizálás. Hát, ehhez képest, képviselőtársaim, most azt látjuk, hogy 122 milliárd forintos hiánnyal tervezik meg a saját költségvetésüket, és még mindig nincs a metró klimatizálva.

Én tehát szeretném, ha ezen a téren érdemi lépések történnének, és a kormányzat szigorúan kötelezné arra az összes önkormányzatot, nemcsak Budapestet, hanem minden önkormányzatot, hogy legalább nullszaldós, azaz hiány nélküli mérleget produkáljanak idén az önkormányzatok, mert ez a fajta költségvetési elszállítás ott sem engedhető meg.

Nagyon fontos azt látni, hogy a kormány és a Magyar Nemzeti Bank közötti megállapodás értelmében sor került a GDP 6 százalékát elérő könnyítésekre elsősorban a lakosság, másodsorban a vállalkozások irányában olyan módon, hogy lehetővé tették az embereknek a törlesztési moratórium igénybevételét, és

különböző egyéb könnyítési lehetőséget, a bankok részére pedig többletlikviditást biztosított a Magyar Nemzeti Bank.

Nagyon fontosnak tartanám azt, és erre is kérem fokozottan államtitkár urat, tolmácsolja a kormány felé, hogy az átmenetileg likviditási zavarokkal küzdő lakosság részére, magánszemélyek részére nem szociális transzfert javaslok, hanem egy olyan, felülről nyitott, kezdetben ezermilliárd forint keretösszegű, államilag kamattámogatott hitelkonstrukciót azonban indokoltnak tartanék, amelyet a munkájukat elveszített, és ezért likviditási zavarokkal átmenetileg küzdő családok részére tesznek elérhetővé. Itt azt hangsúlyozni szeretném, hogy ez egy olyan intézkedés, amely az adott családokat állami kamattámogatás révén közvetlenül is segíti, a másik oldalról azonban fontos látni azt, hogy nem terheli az államháztartást különböző szociális transzferekkel, kiadásokkal, és fontos látni azt, hogy ezzel a megoldással előrébb lehet ilyen szempontból is jutni.

Ki szeretném egészíteni még a meglévő törvényjavaslat mostani szándékát egy új kezdeményezéssel. Itt fel szeretném hívni államtitkár úr figyelmét arra, hogy a koronavírus okozta járványhelyzet az egészségügy átállásával egy óriási és egyre növekvő nagyságú egészségügyi output gap-et, azaz egy kibocsátási rést hozott létre.

Miről is beszélünk? Van az egészségügynek a potenciális teljesítménye, és van a tényleges teljesítménye, amelyek a különböző egészségügyi területeken, pont a koronavírus miatti átállás miatt radikálisan eltérnek egymástól. Nagyon fontosnak tartanám azt, ha a kormány ezen a téren is újabb ösztönzőkkel egészítené ki akár az előttünk fekvő javaslatot is, ösztönözve azt, hogy ennek az egészségügyi kibocsátási résznek a ledolgozásába olyan egészségügyi magánszolgáltatók is bevonhatóak legyenek, akikkel eddig még az állami alapoknak nem volt szerződése, és ilyen módon járuljunk hozzá ahhoz, hogy a magánegészségügy Magyarországon jelentős ösztönzést kapjon.

Azért is tartom ezt fontosnak elmondani, mert öt évvel ezelőtt, amikor készítettük a Jobbik választási programját, annak volt egy egészségügyi fejezete. Én akkor a magánegészségüggyel behatóan foglalkoztam, magyar és külföldi szakemberekkel is egyeztettem, amikor erre került sor, és látok ebben egy óriási kilábalási lehetőséget Magyarország részére.

Ha most ezeket a forrásokat jól strukturáljuk, és megfelelő adókedvezményeket léptetünk életbe ezen a területen is, akkor nemcsak a klasszikusan erős fogászati turizmus, hanem az egyéb orvosi beavatkozásokon alapuló turisztikai ágazatok fellendülése is Magyarországon várható. Ehhez azonban az kell, hogy a kormány tevőlegesen tegyen, és olyan ösztönzőket alakítson ki az adórendszeren belül is, amelyek az

egészségügyi magánszolgáltatók exportteljesítményét növelni tudják.

Tehát kérem arra az államtitkár urat, hogy ezzel a kérdéssel behatóan foglalkozzanak. Magyarországnak fontos és nagy komparatív előnyei vannak ezen a területen, érdemes lenne ezeket igénybe venni. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szakács László képviselő úr, MSZP!

DR. SZAKÁCS LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Witzmann Mihály képviselőtársamnak a felszólalása indított arra, hogy újból szót kérjek. Igaza volt, tényleg figyeltem az ön felszólalását, csak nem voltam a teremben. Egy másik dologban pedig nem volt igaza: ön nem naiv, csak figyelmetlen. Én azt mondtam, hogy mi támogatni fogjuk ezt a csomagot, hiszen mi voltunk azok, akik bevezettük azt a bankadót korábban, ami egy másik válság miatt volt. Igaz, azt nem kellett visszaadni, azt később nem írhatták le a bankok a következő évi bankadókból, nem hitelt kértünk a bankoktól, hanem adót vetettünk ki rájuk, és nem kötöttünk velük olyan megállapodást a magyar emberek érdekével szemben, ami azt garantálja a magyar bankvilágnak, hogy a jövedelmezőségük nem csökkenhet.

Az önök kormánya ezt a megállapodást kötötte meg 2015-ben az Európai Fejlesztési és Újjáépítési Bankkal. Ebben van még benne az, hogy a devizahitelek forintosítása egy fillérjébe nem kerülhet a bankoknak - nem is került. Ebben van még az is benne, hogy a családok kilakoltatásával szemben az önök kormánya semmifajta akadályt nem fog támasztani - nem is támaszt, még itt a járványügyi veszélyhelyzet idején se. Ebben van benne az, hogy maximum, ha az Európai Unió ilyen kötelezettséget ró a magyar kormányra, csak akkor hoz olyan szabályokat, olyan rendelkezéseket, amelyek alapján a bankok jövedelmezősége csökkenhet. Magyarán mondva: önök hitet tettek amellett, hogy a bankok jövedelmezően működhetnek Magyarországon. És lássuk be, jövedelmezően működnek Magyarországon: 600-700 milliárd forintos éves profitot termelnek ki a magyarokból az itteni külföldi bankok.

És ennek a szerződésnek volt még egy egészen komoly rendelkezése: bizonyos szociális ügyekben, mint például a magáncsőd intézménye, egyszerűen a Bankszövetségnek önök vétőjogot garantáltak ebben a megállapodásban - az önök kormánya.

(11.10)

Egyébként olyan is lett a magáncsőd intézménye. És azért lássuk be, ezt a megállapodást önök szolgáltaiban is tartják. Most is kivetnek egy adót, amit később

leírhatnak, mellette a jegybank által biztosított ezer-milliárd forintos hitelkeret kiközvetítéséért azért adnak egy 4 százalékos marzsot a bankoknak, és ezzel 40 milliárd forintot visszaadnak nekik, abból az 55-ből, amit elvesznek. Tehát kétszer adják vissza.

Az önkormányzatok kapcsán: ha a képviselő úr úgy gondolja, hogy nekünk nem volt igazunk 2002 és 2010 között, ezt megteheti, csak ebből ez nem következik, hogy ettől önöknek igaza lesz akkor, amikor most úgy járnak el, hogy elvonnak az önkormányzatoktól forrásokat. Önök elvontak az önkormányzatoktól forrásokat is, meg elvontak feladatokat is. „Kiválóan” sikerült - a kiválónál nem tudom kimondani az idézőjelet, képviselő úr -, látjuk, hogy az oktatás központosítása egy három-négy éves vesszőfutás után, ahol létrehozták a szegény Klebelsberg Kunóról elnevezett intézményt, és abba megpróbálták belegyömöszölni az összes magyarországi alsó és középfokú oktatást, az nem működött, és önök attól várják a sikert, hogy az egy ilyen nagy intézmény helyett most csináltak 19-et.

Látjuk, hogy az egészségügy központosítása milyen „kiválóan” működött - megint nem tudom kimondani az idézőjelet. A magyarok legnagyobb féltelme az anyagi biztonságuk után az egészségügyi biztonságuk, ilyen szinten nem bíznak a mai magyar egészségügyi ellátásban, mert az olyan szinten került központosításra, hogy elérkezett a teljesítőképességének a határára. Ebben az állapotban talált meg bennünket egyébként a válsághelyzet. Hozzáteszem, a mostani konvergenciaprogramban pedig ezektől a szféráktól kívánnak elvenni további forrásokat. Nézzék csak meg, hogy GDP-arányosan mi leszünk szinte az egyetlenek, akik nagyjából a felét költjük úgy az oktatásra, mint az egészségügyre az elkövetkezendő időszakban, mint ahogyan akár a körülöttünk lévő államok, akár az Európai Unió államai.

Mindezt úgy, hogy közben a Pénzügyminisztérium is azt mondja és a jegybank is azt mondja, hogy a magyar versenyképességnek alapvetően két korlátja van, az egyik az az egészségügyi ellátás, a másik pedig az oktatás helyzete. Na, ezt sikerült elérni a központosítással, hogy elvették az önkormányzatoktól az oktatási intézményeket, elvették az önkormányzatoktól az egészségügyi ellátási intézményeket, és ilyen nem túl rózsás módon, nem túl jó módon sikerült ezt központosítani és sikerült ezt működtetni.

Azt mondta, hogy önök konszolidálták az önkormányzatokat 1340 milliárd forint értékben. Abba itt nem megyek bele egy parlamenti vitában, hogy ez pénzforgalmi szempontból egyébként abban a pillanatban nem is esett olyan rosszul szerintem annak a kormánynak. Nézzük meg, hogy kiket sikerült akkor ott konszolidálni, kik voltak a legnagyobb adósok: a fideszes városok, Hódmezővásárhely, Kaposvár,

Pécs. Pécsset kétszer kellett azért konszolidálni, mert egyszer a korábban felvett hiteleket konszolidálták, majd a következő négy évben ugyanakkora hiányt termeltek a pécsiek; és azóta is kinn ülnek a Kincstár megbízottjai. És azzal a hagyatékkal viszont, igen, a megválasztott ellenzéki, ott helyben pedig többségi városvezetésnek kell a mai napon is küzdeni, amit ott egy tízéves fideszes vezetés maga után hagyott. Erre én nem lennék büszke.

Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

(Dr. Lukács László Györgyöt a jegyzői székben Arató Gergely váltja fel.)

ELNÖK: Most kétperces felszólalások következnek. Elsőként Potocskáné Kőrösi Anita képviselő aszszony, Jobbik. Parancsoljon!

POTOCSKÁNÉ KŐRÖSI ANITA (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Nagyon örülök, hogy Witzmann Mihály képviselőtársam egy második körös felszólalást is elmondott, és én bíztam abban, hogy itt a gazdaságvédelmi akcióterv kapcsán esetleg a BAHART-tal kapcsolatosan is nyilatkozatot tesz. *(Witzmann Mihály: Ez hozzátartozik? Napirend, Anita?)* Másfél éve ketyeg a BAHART-bomba. Kettő hete pedig élesedett, és a tegnapi napon pedig... *(Witzmann Mihály: Napirend! - Az elnök csenget.)* Mi történt? Kettő hete élesedett a bomba, tegnap pedig felrobbant.

Kértem képviselőtársamat, hogy álljanak ki a kormánypárti balatoni országgyűlési képviselők a balatoni hajósok mellett. *(Witzmann Mihály közbeszól.)* Igen, ez is gazdaságvédelmi akcióterv. 65 embernek szűnik meg a munkahelye a tegnap elfogadott reorganizációs terv kapcsán. Önök nem szólaltak meg kettő hete ebben a témában, és úgy látom, most sem érdekli, hogy mit mondok, hogy nem fontos az, hogy a balatoni vitorlásokikötőket átjátsszák Mészáros Lőrincnek és Tiborcz Istvánnak. Önök ebben cinkosok! Önök ebben cinkosok.

Az egyértelmű célokat elmondtam múlt héten az államtitkár úrnak feltett azonnali kérdésben, amelyre a válasz az volt, hogy én ebbe belegondolok mindent. A tegnapi napon önök, az állam mint 75 százalékos tulajdonos, szembeköpte a balatoni polgármestereket, a Balatoni Szövetséget, a Nők a Balatonért Egyesületet és a Balatoni Civil Szervezetek Szövetségét úgy, hogy többségi akarattal, ezzel a 75 százalékkal átnyomták ezt a reorganizációs tervet, amely a balatoni hajózás halálos ítéletének aláírása. Önök ehhez asszisztáltak, önök ebben nem tettek semmit, nem álltak ki a balatoni hajósokért, felháborító és szármalmas. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Székely Sándor képviselő úr, független képviselő, két percben. *(Witzmann Mihály: Ez a napirend, Anita? - Potocskáné Kőrösi Anita: Igen, gazdaságvédelem.)*

SZÉKELY SÁNDOR (független): Köszönöm szépen a szót. Volner János felszólalása miatt kértem szót. Mert bár nem tisztem megvédeni a baloldali pártokat, meg ha a magam nevében beszélek, én is egy baloldali pártnak vagyok a tagja, de a baloldali pártok biztos, hogy nem azért politizálnak, hogy segítyt kapjanak az emberek. Én személyesen is azt szeretném, hogy normális munkáért, mondjuk, napi nyolc óra munkáért olyan bért kapjanak a magyar emberek, amelyből meg lehet élni. Ez jelen pillanatban nem áll, ezért is kell a magyar embereknek több munkahelyen dolgozni.

Természetesen senki nem azért küzd a magyar parlamentben, hogy segítykből éljenek az emberek, csak a baloldali pártok, így jómagam is azon az állásponton vagyunk, hogy ha már az elmúlt tíz évben nem sikerült megteremteni annak a lehetőségét, hogy a magyarok akár csak egy hónapot is kibírjanak, ha bajba kerülnek, akkor a magyar államnak, amely azért van, hogy a magyar embereket segítse és az ő problémáikat megoldja, legalább egy icipicit szolidárisnak kellene lennie és legalább egy icipicit segítenie kellene. De mit látunk? Nem ezt látjuk, azt látjuk, hogy a magyar állam még ebben a helyzetben is a bankokat és még ebben a helyzetben is a nagyvállalatokat támogatja, egyébként pedig elengedi az emberek kezét, és én azt gondolom, hogy ez felháborító.

Nem hiteleket kell adni az embereknek, hanem pénzt, el kellene végre érni, hogy Magyarországon a minimálbér 200 ezer forint legyen, és az is fantasztikusan jó lenne, ha végre már a családi pótlék megalázóan kis részét, ami 12 500 forint gyerekenként, ami szegény, végre fel kellene emelni 37 500 forintra. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Most normál szót kérő képviselőként Z. Kárpát Dániel képviselő urat illeti a szó. Parancsoljon!

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Elnök úr iránti tisztelem jeléül szólok előre, hogy messze nem fogom ezt az időkeretet kihasználni, és nem kívánok visszaélni az általános vita kereteivel, ugyanakkor itt elhangzottak olyan tények, számok, állítások, amelyek szerintem a jegyzőkönyv és a történelem ítélőszéke szempontjából fontosak. Itt egy grandiózus, a GDP 19-20 százaléka rá rugó gazdaságvédelmi csomagról volt szó, tisztázzuk, hogy a 10 000 milliárdos feltételezett összegének körülbelül a harmada igaz az általunk vizsgálható időszakban. Ugye, három évre szétszórt

összegekről van szó; beleérti, beleszámolja Magyarország Kormánya a kedvezményes hiteleket is, egészen elképesztő módon.

És azt is látjuk, hogy ezeknek a forrásoknak a hasznosulása a leginkább lényeges. És itt van közöttünk egy gazdaságfilozófiai, talán vita, és azt kell mondjam, hogy különbség is. A mai vitánk tökéletes kontrasztja látszott: a nem nevezném jobboldalinak, inkább vegytiszta neoliberais szemléletnek, amely szerencsés kisebbségnek igyekszik kedvezni, széles tömegeket hagy magára, és arra számít, hogy a szerencsés kisebbségnek adott kedvezmények lecsorognak minden szintre, versus az a baloldalinak nevezett hozzáállás, amely szociális transzferekben gondolkodik valóban, és sokszor feltétel nélküli alapjövdelemben. Ha engem megkérdeznek arról, hogy feltétel nélkül támogatók-e alapjövdelemben, azt fogom mondani, hogy nem, hiszen azt a motivációs faktort nem szeretném kivenni a munka világából, amely egyébként bizonyított módon a világ számos színterén már elérte azt, hogy igen, az adófizetők száma gyarapodjon és a termelő, produktív szférában dolgozók száma is.

Ugyanakkor azt is látni kell, hogy a járványügyi veszélyhelyzet egy példa nélküli helyzetet teremtett, ahol az eddigi bal-jobb felosztás, az eddigi neoliberais versus konzervatív és egyéb irányzatok lényegében lenullázódnak.

(11.20)

És erre az új helyzetre néhány közszereplő politikus néhány nap alatt képes felkészülni, tehát képes átkódolni az eszközrendszerét és másfajta eszközökben gondolkodni, mások pedig nyomják a régi mantrát, és benne maradtak az elmúlt 30 év lábvizében, amivel egyébként nem jutott sokkal előrébb ez a kollektíva, már ami a nemzetünket illeti.

Én azt mondom, hogy egyértelműen piacgazdaságpárti vagyok, egyértelműen a mikro-, kis- és közepes méretű vállalkozások szektorát támogatnám. Igen, a kedvezményes hitelek ebben a körben nagyon jók, nagyon pozitívak, de azt is látom, hogy a kieső bevétel olyan tömegűvé vált, és egyébként a kormányközei szakértők által is megerősített módon olyan tömegűvé vált a bajbajutottak száma, legyen szó vállalkozásról vagy munkavállalóról, hogy bizony a transzferek tekintetében is át kell gondolni azt, amit eddig a világról tudtunk.

Én nyitott lennék arra is, hogy akár nullaszázalékos személyi hitelkeretet nyissanak mindenki irányába, talán jegybankelnök úr részéről volt ilyen megnyilvánulás, de úgy látom, hogy ez önmagában kevés lesz a probléma átvészeléséhez. Felfedezni vélem a kormány azon stratégiáját is, hogy minél kevesebb kedvezmény rendszerbe csorgatásával igyekeznek cselekedni, és annak szurkolnak, hogy vészjelje át ez

az ország ezt az egy-két hónapos kiesést, már ami a vidéki városokat vagy a nagy cégeket illeti, és akár veszélyhelyzet árán is újrapergetik a gazdaságot, mert megijedtek annak az előttünk kibontakozó válságnak a mélységétől, amely bizony ott tornyosul, és ezt a válságot nem lehet pusztán piaci üzenetekkel lenullázni.

Azt kell hogy mondjuk tehát, hogy egyfajta mixtura lehetne egészséges, hiszen a kutatások szerint a honfitársaink 36 százalékának egy hónapon túli tartaléka egyáltalán nincsen, és ha csak a munkanélküliek KSH általi vizsgálatát nézzük, tehát nem a Portfolio, mondjuk, 330 ezer munkanélküli vonatkozó becsléséből indulunk ki, hanem elfogadjuk a KSH 280 ezres számát, azt is látjuk, hogy a 281 300 fő közül kicsit több mint 151 ezren voltak jogosultak pénzbeli ellátásra. Tehát azt látjuk, hogy nagyjából fele igen, fele nem.

Tehát a kormányzat által hozott szabályozási környezetben még a nagyon rövid idejű munkanélküli-ellátásra jogosultak egy része sem képes mérhető bevételre szert tenni. Ha el akarjuk kerülni a társadalmi és szociális katasztrófát, akkor persze, egyrészt az mkkv-szektorra kéne sokkal jobban kedvezményezni. Én azt mondom, hogy a munkabérkipótlások rendszerét a mikrovállalkozók szintjére is ki kell terjeszteni, tehát az öt főnél kevesebbet foglalkoztatóakra is.

Itt a Jobbik a magyar munkahelyvédelmi alap koncepcióját tette le, amely annak is a korábbi bevétele 80 százalékát pótolná ki a járványügyi veszélyhelyzet idejére, akinek még megvan az álláshelye, és annak is, akinek már nincsen, és az mkkv-szektor egy részét is belevonná ebbe a rendszerbe. De állítom, hogy ha most tényleg tömegeket hagynak az út szélén, az ő reintegrációjuk sokkalta drágább lesz, mint most átmeneti segítséget nyújtani. Olyan ez, mint a járványügyi helyzet. Most adott esetben lélegeztetőgépre van szükség annak érdekében, hogy később a szervezet önmaga gyógyításával vissza tudja nyerni a korábbi állapotot, és adott esetben képes legyen újraépíteni ezt a társadalmat. Ez pedig közös célunk. Éppen ezért kapacitálom arra Magyarország Kormányát, hogy induljon el ebbe az irányba.

Még egy tárgyi tévedést szeretnék eloszlatni, amely itt a kormányzat gazdaságpolitikájáról került szóvá, és azt kell hogy mondjam, hogy a demográfiai népesedési mutatók tekintetében, Witzmann képviselőtársam, bárcsak ne lenne igazam, de borzalmas a helyzet. A házasságkötések száma ugyan nem demográfiai mutató, de én üdvözlöm ezek számának emelkedését, még akkor is üdvözlöm, ha a mögöttes motiváció nagyon sokszor a kormányzat által biztosított kedvezmények igénybevétele, de ez egy pozitív előjelű valami. Tehát ne fanyalogjunk akkor, amikor kedvezményeket lehet igénybe venni. Ezzel én maximálisan egyetértek.

Viszont azt egészen elképesztőnek tartom, hogy Novák Katalin államtitkár asszony kiáll, és közöl egy

szám szerint bizonyíthatóan valótlan dolgot, azt mondja, hogy minden népesedési mutató tekintetében javultunk. Bárcsak igaza lenne államtitkár asszonynak! Én az élveszületések számát - a demográfia az egyik hobbim - minden hónapban megvizsgálom, amikor a népmozgalmi adatok megjelennek, és azt látjuk, hogy 2000-2009 között az élveszületések száma egy egészen más skálán mozgott, tehát nagyjából 96-97 ezer között ingázott, és most, ebben az évtizedben nagyjából egy 90 ezer körüli értéknél járunk. Ez alatt is voltunk sajnos, tehát a négy 90 ezer alatti élveszületési számú évet ez a kormány produkálta.

De ne tegyük ezt a kormányt felelőssé érte, hiszen közben a szülőképes korú hölgyek száma sajnálatos módon megcsappant, egy újabb generáció lépett be ebbe a korba, ahol kevesebb a szülőképes korú hölgyek száma. Összességében ebből nem meglepő az, hogy az élveszületések száma is csökkent.

A halálozási adatok pedig nagyjából a szezonális influenzavírusok és egyéb hatások mentén, és nyilván az egészségügyi ellátás milyensége okán váltakoznak. Az élveszületések száma folyamatosan csökken, a halálozások száma tekintetében nem sikerült rendszerint javulást elérnünk.

És egy harmadik demográfiai mutatót is ismerünk, ez a termékenységi arányszám. Itt nagyon-nagyon üdvözöltem azt, hogy a korábbi, még akár a Bokros-csomag idejéig visszavevethető módon behozott mínuszokat sikerült valamennyire visszapótolni a 2010 utáni első években. Ez nagyon-nagyon pozitív volt. Ez a mutató 1,49-ig ment föl, aztán sajnálatos módon megtorpant, és megcsappanásnak indult.

Most pedig mit tett Novák Katalin államtitkár asszony, miközben 2018-2019 között újabb 0,7 százalékkal csökkent a gyermekvállalások száma - tehát egész pontosan 89 807-ről 89 200-ra csökkent az élveszületések száma -, ő megfogta ezt a 12 hónapot, ami a következő időszakban jött, kiválasztott egyet, ahol szerencsére nőtt az élveszületések száma az előző év azonos időszakához képest, decemberi hónapról van szó, és kiemelte, hogy ha ezt kivétlenül az egész évre, akkor ennyivel és ennyivel javulnának az adatok. A helyzet, hogy ha a júniusi-júliusi adatot vizsgáljuk meg, a júniusi tekintetében például 5,8 százalékos a csökkenés. Tehát ha minden hónapot megvizsgálok, az egész év tekintetében sajnos tovább csökkent az élveszületések száma.

Azt próbálom ebből kihozni, hogy önmagában a bajok elfedésével és a számok torzításával nem lehet meg nem történné tenni azt a katasztrófát, amiben vagyunk. Össznemzeti sorskérdésről beszélünk. Minden építő kormányzati javaslatot támogatni fogok ebben a kérdésben, de a megoldás felé biztos, hogy nem vezethet a valóság eltagadása.

Köszönöm a figyelmet. *(Taps a Jobbik padsorából.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tág fogalmak között értelmezett törvényjavaslati vitának vagyunk a végén. *(Pillanatnyi szünet.)* Azért várok, hogy lássam, amit látnom kell, és így aztán nem kell még egyszer megkérdezni, hogy kíván-e valaki élni a felszólalás lehetőségével, mert mindenkinek volt ideje végiggondolni. Megállapítom, hogy nem.

Mínt hogy további felszólalásra senki nem jelentkezett, az általános vitát lezárom. Megkérdezem államtitkár urat, kíván-e reflektálni. *(Jelzésre:)* Parancsoljon!

IZER NORBERT pénzügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Meglehetősen hosszúra nyúlt a vita, és eléggé távol is kanyarodtunk a csomag igazi tartalmától, de örülök, hogy felvetődött számos kérdés. Megpróbálok reagálni rájuk úgy, abban az időrendi sorrendben, ahogy felmerültek, viszont nagyon sok téma több képviselő által is felvetésre került, úgyhogy ezeket megpróbálok összefoglalni.

Először is, szeretném megköszönni a támogató hozzászólásokat. Úgy éreztem, hogy az elején azért ebben volt talán konszenzus, hogy az előttünk fekvő törvényjavaslat számos eleme pozitív, és minden párt képviselői támogatni tudják. Aztán egypár elem ki lett belőle választva, ami elég éles kritikákat kapott, ezekre szeretnék reagálni, amelyek szakmai tartalmúak.

Először Potocskáné kérdésére reagálnék. Úgy vetült fel a kérdés, hogy a VKF-megállapodás előre lett hozva, nem egy nagy érdem. Illetve ugyanerről Varju képviselő úr is úgy fogalmazott, hogy szemfényvesztés ez a szochocsökkentés, és hogy nem érdem az, hogy betartjuk ezt a megállapodást. Én határozottan szeretném azt jelezni, hogy ez egy óriási érdem, tehát egy ilyen válsághelyzetben és vírushelyzetben egy megállapodás betartása óriási érdem, és nem is csak a megállapodás betartásáról van szó, annál jóval többről van szó.

Ha megnézzük a megállapodás tartalmát, az mindig egy feltételhez kötötte a kulcsnak a csökkentését, ami egy 6 százalékos reálbér-emelkedést vázolt fel. Ha ezt el tudta érni a gazdaság, tehát egy bérdinamika volt a gazdaságban, egy 6 százalékos reálbér-emelkedés, akkor tudott megvalósulni a szochocsökkentés. Tehát egy kiszámítható, felelős és fenntartható adócsökkentés van ebben a megállapodásban.

Ezeket a kormány eddig szó szerint betartotta, tehát mindig, amikor az első adandó alkalommal ez a lehetőség megnyílt, akkor megtörtént ez az adócsökkentés. Most ennek a feltételnek a vizsgálata nem történt meg. Elhangzott, hogy október 1-jétől számoltunk ennek a csökkentésével a korábbi terveink alapján. Tehát az volt a megítélésünk, amikor láttuk az évről a gazdasági prognózisait, hogy talán októberben jön el az a lehetőség, hogy ezt a lépést meg tudjuk

tenni, ellenben azért elég sok víz lefolyt a Dunán azóta. Nem olyan a bérdinamika, mint ahogy azt az előző év végén még terveztük.

(11.30)

Látszódik, hogy nagyon sok béremelkedés vagy megszűnt, vagy csökkent, vagy adott esetben sokan kényszerültek részmunkaidős bércsökkentésre, tehát egyáltalán nem biztos, hogy ez a 6 százalékos reálbér-emelkedés megvalósulna a közeljövőben. Tehát azt gondolom, hogy óriási eredmény még a megállapodás fenntartása is. Az pedig, hogy a feltételek vizsgálata nélkül történt meg ez az adócsökkentés, azt gondolom, egy óriási fegyvertény. Mivel be is mutattuk az elején, hogy 160 milliárd forintot hagy csak idén a gazdálkodóknál, a jövő évben 330 milliárd forintot, azt gondolom, hogy érdemes ezt a javaslatot a helyén kezelni, hiszen ez egy óriási adócsökkentés. Ez az, ami a legmarkánsabb eleme ennek a csomagnak. De mégsem erről beszélgettünk az elmúlt három órában, hanem egyéb kérdésekről.

Potocskáné még felvetette a kataellátási alapot is. Itt fontos megjegyezni, hogy valóban, egy kisebb kör volt az, amely érintett volt az adócsökkentésekkel, azok a körök, amelyek a legérzékenyebben lettek érintve a koronavírus által. Ez egy 100-150 ezres kört jelent, tehát jóval többet, mint amit először mi is becsültünk. Viszont azt látni kell, hogy a katasoknál az egy nagyon egyedi helyzet, hogy a katasok túlnyomó többsége, valahol 90 százalék környékén egyéni vállalkozó. Az egyéni vállalkozó bármikor szüneteltetheti a tevékenységét, és ha szünetelteti a tevékenységét azért, mert nem tud kinyitni, akkor nyilván nem kell megfizetnie az 50 ezer forintos kataösszeget sem. Tehát nem áll fenn az a helyzet, hogy nincs bevétele, mégis ketyeg ez a tételes adó. Akinek teljesen be kellett zárnia a boltját, az meg tudta oldani ezzel a megoldással, akinek viszont jelentősen visszaesett a forgalma, de azért tudott működni, annak viszont ez az adócsökkentés nagyon jelentős kedvezményt adott.

A másik felvetés volt - s itt már áttérek Szakács László képviselő úr felvetésére - a bankadó kétszeres visszaadása, és elég sok képviselőtársa is ugyanezt a problémát vetette fel, hogy a bankokat mégis megtámogatjuk, és az nem egy elvonás, amit a bankok elszívhatnak ebben a csomagban. Azt látni kell, hogy ez valójában egy előrehozott fizetés, ahogy önök is fogalmaztak. Tehát a bankok most befizetnek egy 55 milliárd forintos adót, amit a következő öt évben le tudnak írni, ez tehát egy előrehozott fizetés. Ha a magyar gazdaság bármely szereplője ezt tudná vállalni, a kormány, illetve a járványügyi védekezés fontosságát figyelembe vevő kollégák örömmel vennék, ha lenne olyan szektor vagy gazdasági szereplő, aki előre tudná hozni valamilyen adó befizetését, hiszen most van

szükség óriási forrásokra, amit vélhetően a következő években, ha a gazdaság visszaépül és visszapattan, akkor már talán meg tud engedni magának a központi kormányzat, hogy kevesebb adóbevétellel gazdálkadjon abban az évben. Most viszont óriási forrásokra van szükség. Tehát azt gondolom, hogy az előrehozott fizetés egy nagyon fontos elem.

S ne felejtjük el azt, hogy itt mindenki arról az 55 milliárd forintról beszélt ebben a háromórás vitában, amit ez a különadó, amiről most beszélünk, önmagában jelent. De ne felejtjük el, hogy a bankok emellett egy 3500 milliárd forintos hiteltörlesztési moratóriumot vállaltak, tehát 3500 forintnyi hitel visszafizetése van most zárójelbe téve, opcionálissá lett téve, hogy vissza akarja-e fizetni az adós vagy nem. Azt gondolom, hogy a bankok ebben a helyzetben vállalták a rájuk jutó szerepet.

Azt is elhallgatták a képviselőtársak, hogy a bankoknál nemcsak ez az 55 milliárd forintos különadó van, és nemcsak a rájuk 2010 óta vonatkozó különadó, ami körülbelül egy 70 milliárd forintos bevétel, hanem a 200 milliárd forintot meghaladó pénzügyi tranzakciók is. Tehát a bankrendszer elég jelentősen kiveszi a részét a közteherviselésből. Nem tisztem védeni egyébként a bankrendszert, nem is az a cél, hogy azt mutassam be, hogy ők esetleg túl vannak adóztatva, de objektív számok alapján azt lehet látni, hogy a magyar bankrendszer nemzetközi összehasonlításban középtájon helyezkedik el egy rangsorban. Tehát ha azt nézzük, hogy GDP-arányosan milyen bevételek folynak be bankadóból, akkor nagyjából a középosztályban helyezkedik el Magyarország, ha pedig mérlegfőösszeg-arányosan, akkor egy kicsit magasabban is vagyunk, mint az átlag. Tehát a magyar bankrendszer adóterhelése az uniós vagy az OECD-átlaghoz képest erősebb. Az, hogy a teherviselő képességük ezt megengedi, azt is mutatja, hogy pont ez az a szektor, amely egy járványügyi különadót még be tud fizetni. Azt gondolom, egy felelős, jól átgondolt döntés eredménye az, hogy ez az a szektor, amely kiveszi részét az adófizetésből.

Szintén több képviselő hangsúlyozta azt, hogy a multiknak adunk kedvezményt. Az is egy nagyon fontos elem a bankadónál, hogyha megnézzük, hogy mi történt. A bankadónak most is sávosan progresszív a mértékrendszere, van egy alsó kulcsa és van egy felső kulcsa. Gyakorlatilag a felső kulcsát emeltük most meg ezzel a járványügyi különadóval, tehát pontosan a nagyobb, tőkeerősebb bankok kapják ezt a különadót. Nehéz azt mondani, hogy a kisebb cégeket terheljük. Tehát a nagyobb, tőkeerősebb bankok kapják ezt az összeget.

Szintén elhangzott egy olyan érvelés, hogy ezzel a taokedvezményeket, illetve a sportolókat is lehet támogatni. Azt is hadd hangsúlyozzam, hogy 2017 óta, tehát több mint három éve működik az a rendszer,

hogy ha egy bank adókedvezményre jogosult, tehát már megkapta a jogosultságot, akkor igénybe veheti ezt a társasági adó mellett a bankadó terhére is. Tehát nem új kedvezményről beszélünk, és nem egy pluszadókedvezményről, hanem a már megszolgált, már megkapott adókedvezményét így tudja érvényesíteni. S mivel a bankadó, technikailag ez az új különadó a normál bankadó mintájára lett megalkotva, tehát ugyanúgy működik, mint a banki különadó, ezért ez a kedvezmény is ugyanúgy érvényesíthető ebből a rendszerből.

Szakács képviselő úr azt is felvetette, hogy az önkormányzatoknál elvonás van, míg a bankok visszakapják az adót. Hadd hangsúlyozzam, hogy a költségvetés teljes átszabása történt meg idén. Elég sok vita hangzott el itt a parlamentben is arról, hogy milyen összegek kerültek megmozgatásra. Elhangzott a pártok támogatásának a lefelezése, elhangzott az, hogy az önkormányzatoktól vontunk el forrásokat, de a legnagyobb áldozatokat nyilván a központi költségvetés hozta. Több száz milliárd forint vándorolt bizonyos alapokba, vagy a járványügyi védekezési alapba, vagy gazdaságvédelmi alapokba. Tehát a kormány nyilvánvalóan magán kezdte először a spórolást, és az adóbevételek megcsappanása is nyilvánvalóan a központi költségvetés bevételeit fogja először csökkenteni. Ehhez képest az önkormányzatokat érintő gépjárműadó-elvonás jóval alacsonyabb összeget érint.

Csárdi képviselő úr felvetésére szeretnék még reagálni, arra, hogy meg kell támogatni a dolgozó embereket is. Azt szeretném hangsúlyozni, hogy évek óta azt a politikát folytatjuk, hogy a munkaadó terheit csökkentjük. Volt egy vita arról, hogy melyik oldalon kell csökkenteni, munkaadói vagy munkavállalói oldalon. Azt gondolom, az élet bebizonyította, hogy jó döntés született akkor, amikor a munkaadói oldalon segítettünk az adóterhek csökkentésében, hiszen ezzel lesz képes a vállalkozás bért emelni és többletfoglalkoztatást megvalósítani, tehát munkát fog tudni adni a munkavállalónak. A miniszterelnök úr szokta mondani, hogy ha munka van, minden van. Azt gondoljuk, az elmúlt évek statisztikai bebizonyították, hogy egy sokkal erősebb foglalkoztatás - majd' 4,5 millióig föl tudtunk menni foglalkoztatásban - és egy nagyon erős bérdinamika volt a magyar gazdaságban, tehát jóval nagyobb bértömeg áramlott a magyar családokhoz, mint a korábbi években.

Burány képviselő úr felvetésére szeretnék még reagálni - és Z. Kárpát képviselő úr is beszélt erről -, aki azt mondta, hogy a munkanélküliség milyen magas százalékokat ér el, és hogy a munkanélküliek egy része nem kap ellátást. Azt nagyon fontos tisztázni, hogy a munkanélküliség és a regisztrált álláskereső definíciója nem ugyanaz. A munkanélküliek - akiket a KSH mér - nem feltétlenül jelentkeztek be munkanélküli-ellátásra. Tehát nem azt jelenti ez a szám, hogy

nem képes vagy nem tud kedvezményt igénybe venni, illetve támogatást igényelni. Van egy olyan kör, amely nem kíván ebben a regisztrációban részt venni, egyszerűen nem akarja ezt a támogatást igénybe venni. Azt kérem, hogy ezeket az információkat a helyén kezeljük.

A másik pedig az, hogy milyen munkanélküliségi százalékokkal érdemes számolni. Azt látni kell, hogy 3-3,5 százalékos munkanélküliség alá nagyon nehéz menni, hiszen az egy olyan technikai munkanélküliség, amikor az ember egyik munkahelyről átmegy a másikra, közte van egy hónap szünet, tehát a strukturális váltásból fakadóan ez alá szinte lehetetlen menni. Mivel a magyar számok ezt gyakorlatilag megközelítették, ez egy óriási érték. Mivel azt látjuk, hogy az OECD-országokban, Nyugat-Európában, az USA-ban 15-16, van, ahol 20 százalékos munkanélküliségi adatokat mondanak, azt gondolom, ha ez a 3,5 százalékos munkanélküliség csak picit, 4-5-6 százalékgig megy el, az egy óriási eredmény Magyarország szempontjából. Azt gondolom, az egy rendkívüli eredmény lenne, ha csak eddig kúszna fel a munkanélküliség mértéke. Azt látni kell, hogy az OECD-országokban jóval magasabb becsléseket adnak a tagországok.

Székelly képviselő úr jelezte, hogy az osztalékadó 98 százalékban bevezetné, illetve hogy a multiknak adunk kedvezményeket ebben a csomagban. Ez utóbbit én nem tudom itt kiolvasni. Ha megnézzük, hogy a nagyvállalkozásokat adóztatjuk a bankok esetében, és a következő napirendi pontnál is a nagyobb vállalkozások kapják meg a kiskereskedelmi különadót, akkor nem vélek felfedezni olyan elemet ebben, hogy pont a kisvállalkozásokat terheljék.

(11.40)

Az osztalékadó 98 százalékos bevezetése kapcsán pedig hadd hívjam fel a figyelmet arra, hogy minden ország kivétel nélkül a tőkejövedelmeket más módon adóztatja, mint a normál munkajövedelmeket. A tőkejövedelmek viszonylag mozgékonyak, nemzetközi szinten is könnyű őket mozgatni. Nem egy bölcs döntés rendkívül magas adóterheket terhelni egy már egyszer megadóztatott jövedelemre, mert vélhetően ki fog folyni az adott ország kezei közül. „A kevesebb több” elv itt abszolút igaz, és azt gondolom, hogy ez összességében a magyar adópolitikára is igaz, hogy az alacsonyabb adókkal be tudtuk bizonyítani, hogy több adóbevételt tudtunk beszélni, mint a korábbi években a magas adókulcsokkal.

Hogy ez mennyire igaz, hogy az alacsonyabb adók néha többet érnek, itt Z. Kárpát képviselő úr felvetésére szeretnék reagálni, ahol aggódott a nyugdíj-kassza bevételeiért. Azt gondolom, hogy az elmúlt évek bebizonyították azt, hogy az adócsökkentési politika, amit folytattunk, az egy kiszámítható és felelős

adócsökkentés volt; tehát soha nem olyan adócsökkentés, ami egyébként ne lett volna megalapozott, és ne lett volna meg a költségvetési mozgástér előtte.

Hogy ezt honnan tudtuk megtenni? Nyilván onnan, hogy az adóbevételeket egyre hatékonyabban tudjuk beszélni, és rendkívüli módon tudtuk fehériteni a magyar gazdaságot. Tehát ellentétben azzal, hogy korábban adóemelést akartak a baloldali pártok forrásként beállítani, mi azt mondjuk, hogy az alacsony adókat próbáljuk meg beszélni a lehető legtöbb adózótól. Tehát mindenki fizesse meg azt, ami rá hárul, és akkor így a fehéredés fogja gyakorlatilag finanszírozni a további adócsökkentéseket.

És végül Volner képviselő úrnak az összefoglalására szeretnék reagálni. Említette a „halat vagy hálót” elvet, illetve a fiskális fegyelmet és a megfontolt költsékezést emelte ki az összefoglalójában. Azt gondolom, hogy nagyon jól foglalta össze azt, hogy mi jellemezte egyébként a kormányzat adópolitikáját az elmúlt években. Pont ugyanerre próbáljuk mi is felhívni a figyelmet, hogy nem támogatás és nem segély, hanem munka, és a munka adóterhét a lehető legalacsonyabb szinten kell tartani.

Azt gondolom, hogy az előttünk fekvő csomag ezekhez tesz óriási lépést, úgyhogy kérem annak támogatását.

Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tájékoztatam önöket, tisztelt Országgyűlés, hogy a módosító javaslatok benyújtására a mai napon 16 óráig van lehetőség.

Most pedig, 11 óra 42 perckor öt perc technikai szünetet rendelék el.

(Szünet: 11.42 - 11.51)

Elnök: dr. Hiller István

Jegyzők: Gelencsér Attila

és Arató Gergely)

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Folytatjuk a munkánkat. Soron következik a **kiskereskedelmi adóról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/10315. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Izer Norbert úrnak, a Pénzügyminisztérium államtitkárának, előterjesztőnek. Parancsoljon!

IZER NORBERT pénzügyminisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselők! Régi-új adónemmel bővül a magyar adórendszer, ami megfelel annak az Alaptörvény szerinti kritériumnak, amely

szerint az adóztatásnak figyelemmel kell lenni az adóalanyok teherbíró képességére is. Ez az adó a kiskereskedelmi adó.

Régi-új adónemet említettem, hiszen 2010 és 2012 között működött már az önök előtt fekvő törvényjavaslat szerinti közteher előképe, ez volt az ágazati különadó. Ennek egyik eleme a bolti kiskereskedelemre vonatkozott, és hasonlóan a törvényjavaslat szerinti adóhoz, szintén elsősorban a nagyvállalkozásokat terhelte. Ugyan az ágazati különadót több adóalany és maga az Európai Bizottság is vitatta, az Európai Unió Bírósága rögzítette, hogy önmagában abból a körülményből fakadóan, hogy egy adó a nagyvállalatokra nagyobb kötelezettséget ró, nem következik, hogy a szabályozás diszkriminatív lenne, még abban az esetben sem, ha ezen adóalanyok történetesen külföldi tulajdonosi hátterűek.

Az uniós jog és az Alaptörvény adóztatásra vonatkozó alapvetése tehát az uniós bíróság döntésével összeért, nincs összevethető helyzetben a városszéli bevásárlóközpont és a sarki fűszeres, ennél fogva e különbség az adóztatásban a teherbíró képesség figyelembevételével érvényesíthető. Lényegét tekintve erről szól a kiskereskedelmi adó, így sok vállalkozás van ugyan, amely kiskereskedelmi tevékenységet végez - mintegy 35 ezer vállalkozásról lehet beszélni -, azonban közülük csak mintegy 2 ezer lesz adófizető.

Szintén a törvényjavaslat előzményeihez tartozik, hogy a kormány már rendeletben hatályossá tette a törvényjavaslat szerinti tartalommal azonos kiskereskedelmi adót, melyből származó bevétel a járvány elleni védekezés alapjába tartozik. Ezt a már létező adót a javaslat is figyelembe veszi, ezért egyfelől a törvény hatálybalépése a kihirdetést követő nap lesz, másfelől pedig a javaslat az adóösszeg meghatározásánál is számításba veszi azt, hogy a kormányrendelet hatálya alatti időszakra már kell adót fizetni.

Tisztelt Országgyűlés! Az új kiskereskedelmi adó illeszkedik nemcsak az Alaptörvényhez és az uniós joghoz, hanem az immáron évtizedes múltra visszatekintő kormányzati adófilozófiához is. Ennek lényege, hogy a kormány a jövedelemadó, az élők munkaterhek csökkentése révén kívánja több szabadon elköltethető jövedelemhez juttatni az embereket, miközben a költségvetési stabilitás fenntartása érdekében az adórendszer súlypontját a forgalmi, fogyasztási adókra helyezi át. Az új adó éppen ezért forgalmi jellegű közteher, lévén alapja az adóköteles tevékenységből eredő nettó árbevétel. Emellett ugyanakkor környezetvédelmi jelentőséggel is bír, hiszen a nagyobb fogyasztás több negatív környezeti hatással jár, különösen ha arra gondolunk, hogy egy-egy bevásárlóközpont a gépkocsiforgalmat is jelentősen növeli.

Az adókötelezettség maga kifejezetten a kiskereskedelmi tevékenységre vonatkozik, melyet a javaslat

szerint a TEÁOR alapján körülírt kiskereskedelmi tevékenységgel lehet azonosítani. Nem az számít ugyanakkor, hogy a vállalkozásnak mi a TEÁOR szerinti besorolása, hanem az, hogy milyen tevékenységet végez. Valójában a kiskereskedelem a javaslat indoklásában részletesen is kifejtettek alapján nem más, mint a nagyközönség számára nyitva álló értékesítési csatornán való eladás elsősorban, de nem kizárólag magánszemélyek számára. Nem lesz ugyanakkor adóköteles a gyártó cég által a nagykereskedő számára történő értékesítés, valamint a nagykereskedő kiskereskedő számára való értékesítése, ha az eladás nem a széles közönség számára nyitott értékesítési rendszeren keresztül történik.

Az adó alanya az a személy vagy szervezet lesz, aki vagy amely kiskereskedelmi tevékenységet végez. A magyar kiskereskedelmi egységek versenypozíciójának védelme érdekében a versenysemlegesség elvének érvényesítése miatt az adóalanyi körbe tartozik a javaslat szerint az a Magyarországon nem letelepedett szervezet vagy személy is, amely vagy aki magyarországi átadási hellyel végez kiskereskedelmi értékesítést, azaz például a külföldről üzemeltetett webshopon keresztül ad el terméket magyarországi ügyfélnek.

Az adó alapja, mint említettem, a kiskereskedelmi tevékenységből eredő árbevétel. Az adóalap másik elemét képezi az az árbevétel, amelyet a kiskereskedő nem árueladásból, hanem a beszállítójának nyújtott szolgáltatásból, például bolti értékesítésnövelő akciókból, a termék kelendőbbé tétele érdekében a termék elhelyezéséért nyújtott szolgáltatásból ér el. Szintén az adóalapba tartoznak a beszállító által nyújtott különféle kedvezmények és engedmények. Annak érdekében, hogy a sávosan progresszív mértékrendszert ne lehessen kijátszani a társaság feldarabolásával, a javaslat az adóalap összeszámítását írja elő az adóalany kapcsolt vállalkozásaival abban az esetben, ha kiválás, szétválás vagy eszközátruházás történt 2020. április 14-ét követően. E szabály alól is lehet ugyanakkor kimentéssel élni, ha az adóalany igazolja, hogy a tranzakciónak volt gazdasági megalapozottsága.

Az adó mértékrendszere sávosan progresszív, ami azt jelenti, hogy az adott sávhoz tartozó adómértéket csak a sávba tartozó adóalapprészre lehet alkalmazni. 500 millió forint árbevételig az adó mértéke nulla százalék valamennyi vállalkozás számára. Az ezt a küszöbértéket meg nem haladó árbevételű vállalkozásoknak, a valóban kicsi kiskereskedőknek ugyanakkor sem bevallani nem kell, és adófizetési kötelezettség sincsen.

Tisztelt Országgyűlés! A javaslat szerinti adó éves elszámolású adó. Ez azt jelenti, hogy az adóévet követően kell az adóbevallást benyújtani az adóévi teljesít-

ményről. Ezzel egyidejűleg kell az előző időszak adatai alapján adóelőleget is bevallani és az adóévben azt két egyenlő részletben megfizetni.

A javaslat részletes átmeneti szabályokat tartalmaz a törvény hatálybalépése napján tartó adóév, azaz az első adóév adóösszegére és a fizetendő adóelőleg összegére. Előbbit akként lehet kiszámítani, hogy első lépésben a teljes adóévi alapra kell kiszámítani az adót, majd időarányosan kell meghatározni a ténylegesen fizetendő összeget.

Tisztelt Képviselők! A törvényjavaslat a kormány által elfogadott gazdaságvédelmi akcióterv céljával összhangban segíti a költségvetési bevételek teljesülését, ezért kérem, hogy szíveskedjenek azt támogatni és elfogadni. Köszönöm a megtisztelő figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Szatmáry Kristóf úr, a Fidesz képviselője, a Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka az első. Tessék!

SZATMÁRY KRISTÓF, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársak! Bizom benne, hogy e törvényjavaslat vitája jóval rövidebb lesz, mint az előző; alapozom ezt a bizalmamat arra, hogy ha az előzőben megfogalmazott ellenzéki bírálatoknak elvi alapja volt, akkor ennél a javaslatnál ilyen nem lehet.

Mondhatnám azt is, hogy ez az intézkedés tökéletes példája egy nemzeti patrióta gazdaságpolitikának. Azt is lehetne mondani, hogy ez akkor is egy jó intézkedés lenne, ha nem egy válsághelyzetben kellene ezt az intézkedést meghozni, ebben az esetben viszont az lenne a bűn, ha nem hoznánk ilyen intézkedést.

Ahogy itt elhangzott az államtitkár úr beszámolójában is, gyakorlatilag nem egy új adóról van klaszszikusan szó, hanem egy jól bevált és bizonyított intézkedésről, ami többek között a 2010 és 2012 közötti időszakban jelentősen hozzájárult az akkori gazdasági bajokból való talpra álláshoz.

Nem árulok el titkot, hogy a Fidesz-frakció részéről támogatjuk a javaslatot, és csak néhány dolgot szeretnék itt kiemelni, hogy ezt miért is tesszük meg.

(12.00)

Talán az egyik legfontosabb, hogy az adóra vonatkozólag ez nem egy fűnyíróelv alapján kivetett adó, hanem egy sebészi pontossággal megállapított adó, amelynek a legfőbb értéke az, hogy alapvetően a multinacionális cégekre terheli a befizetést. Kiemelten fontos azt megemlítenünk, hogy ezáltal védi és segíti a hazai kis- és közepes vállalkozásokat. Ahogy itt elhangzott, a 2018-19-es számok alapján, vagy arra visszavetítve ezt az új adót, a hazai kis- és középvállalkozások egyáltalán nem, vagy minimális terhelést

kapnak ezen adó által. De nem részletezném azt a válsághelyzetet, amelyben ma az egész világ és Magyarország is van, és pontosan ezek a források, amelyek ebből az intézkedésből várhatók, segíteni fogják a gazdaság újjáépítését.

Fontos elmondani azt, hogy ezen adó legnagyobb része gyakorlatilag egy extraprofitot számol föl. Gyakorlatilag, ha megnézzük a hat legnagyobb adózónak ezen új intézkedés által fizetendő összegeit, akkor nincs másról szó, mint hogy például a 2018-ban ezen adó által leginkább érintett hat vállalkozás 63 milliárd forintot fizetett ki osztalékként Magyarországról. Tehát az adó tervezett mértéke az idei évben, ami nem teljes év, körülbelül 35-37 milliárd forint körül van, a teljes évre vonatkozólag, a 2021-es időszakra ez körülbelül 50 milliárd fölötti értéket jelent.

Ha megnézzük az adót, itt csak a hat legnagyobb adózó érintett, aki, még egyszer, 2018-ban 63 milliárd forintot vitt ki teljesen tisztán az országból. Tehát itt látható, és ez válasz is arra a sajtóban már megjelent esetleges kritikákra, hogy ez az intézkedés munkahelyeket veszélyeztetne, vagy áremelkedést hozhatna. Itt nincs másról szó, mint hogy ezen intézkedés keretében a hazai, a Magyarországon működő nemzetközi multiláncok nem fognak tudni ennyi pénzt hazautalni, hanem a profitjuk egy jelentős részét visszaforgatjuk a magyar gazdaság újjáépítésébe.

Aki azt állítja, hogy ezen intézkedés munkahelyeket veszélyeztet vagy áremelkedést okoz, az csak abban az esetben lenne igaz, ha ezek a cégek nem volnának hajlandók lemondani az extraprofitjukról, hiszen az extraprofitjuk már 2018-ban is jóval magasabb volt, mint ennek az adónak a mértéke, és azt tartanák szem előtt, semmint azt, hogy egyébként újjáépítsük a gazdaságot.

(Az elnöki széket Sneider Tamás,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Hogy miért is igazságos ez az adó? Ha a szektorális jellegét nézzük az adónak, ez a kiskereskedelmet érinti. Ha van a mostani gazdasági válságnak, világválságnak olyan szektora, amelyet a legkevésbé vagy egyáltalán nem érint ez a krízishelyzet, az épp a kiskereskedelem, vagy a kiskereskedelemnek az a része - egyébként itt a napi fogyasztási cikket forgalmazó üzletekre gondolok -, aki ezen adó mértékének a legnagyobb befizetője. Tehát 80-90 százalékban a kiskereskedelmi, napi fogyasztási cikket forgalmazó multinacionális vállalatok fizetik meg ezt az adót, és ahogy látjuk, még akár épp a mai nap megjelent forgalmi adatok alapján, ez a szektor az - szerencsére, tesszem hozzá -, amelyik nem szenvedett el komolyabb visszaesést a válság legnehezebb hónapjaiban sem.

Miért is jó ez a javaslat? Azért, és ez is elhangzott államtitkár úr beszámolójában, hogy ez kiállta az Európai Unió nem túl gyenge próbáját, hiszen megtámadták - gyakorlatilag itt az adó mértéke egyezik a 2010-12 közötti adó mértékével -, akik itt a profitjukat féltették, és ezt az intézkedést, ahogy Magyarországon, úgy Lengyelországban is megtámadták az európai szervek előtt. Az Európai Unió malmai, ha lassan is örölnék, de döntöttek, talán idén márciusban született meg a végső bírósági döntés, hogy a magyar, illetve a korábbi lengyel intézkedés nem Európai Unió-ellenes. Tehát ebből következőleg, most nem csak azt akarnám mondani, hogy azért van bizalom az európai intézményekben is, hiszen ha hosszú küzdelem után is, de sikerült egy szuverenista intézkedést átverni az Európai Unió, tehát van remény, de itt azt emelném ki igazából, hogy ezen intézkedés ebből a szempontból már kiállta az Európai Unió próbáját is. Tehát minden esélyünk megvan arra, hogy ezt stabilan be lehet építeni a magyar adórendszerbe, és lehet rá számítani a válság kezelésében.

Ahogy itt elhangzott, azért is illeszkedik, és támogatni fogja a Fidesz-frakció a javaslatot, mert a fogyasztási típusú adókat terheli a munka típusú adók helyett, tehát illeszkedik a kormányzat 2010-20 közötti gazdaságpolitikájába, és akkor nem sorolnám föl az összes érvet a mellett, hogy miért is tudjuk támogatni ebben a válságos helyzetben ennek az új intézkedésnek a bevezetését. Bízom benne, hogy a többi parlamenti frakció is hasonló módon támogatni fogja. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a kormánypartok sorából.)*

ELNÖK: Köszönjük képviselő úr, és én is köszöntöm képviselőtársaimat. Most megadom a szót Z. Kárpát Dánielnek, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Szerencsés helyzetben vagyunk a mai ülésnapon, hiszen az előző napirend lényegileg összefügg a mostanival, így egy tizenkét menetes bokszmeccs tekintetében most körülbelül a hetedik menetet kezdhetjük, és egy csomó, már elhangzott érvet talán kihagyhatunk ebből az egészből, hiszen levitatkoztuk ezt az előző napirendben.

Több fideszes képviselőtársam kérte számon a mai nap folyamán, hogy miért nincs teljes konszenzus bizonyos javaslatok mögött, amelyek annyira pozitívak. Én emlékszem ilyenre, egy-két hete pont fogyasztóvédelmi tárgykörben támogattunk egy kicsit bár megkésett, és nem is magyar ötletezésű, hanem Brüsszélből implementált javaslatot, ami mögött, úgy emlékszem, teljes konszenzus volt, tehát vannak azért ilyen előterjesztések is. A kiváló Szatmáry Kristóf

megközelítése, miszerint egy patrióta nemzeti gazdaságpolitikát leképező javaslatot támogatni kell, egyetértek, a patrióta nemzeti gazdaságpolitikát magát támogatni kell. Az a javaslat, amelyik előttünk fekszik, pedig szerintem nem tartalmaz olyan atombombákat, ami miatt eleve azt kéne mondanunk, hogy nem akarunk ezzel foglalkozni.

A 2012-ben bevezetett kiskereskedelmi adótól indult nagyjából a szektoradó kivetésének története ebben a nagyságrendben, amiről most beszélünk, és itt kapóra jön nekünk az Európai Unió Bíróságának azon ítélete, amely ezt nem tekintette diszkriminatívna a multikkal szemben. Én egyébként, őszintén szólva, meglepődtem ezen az ítéleten. Annak idején egyértelműen arra számítottam, hogy Brüsszél, illetve Strasbourg egyértelmű aggályokat fog támasztani ebben a kérdésben, hiszen nyilvánvaló, hogy azon multik fizettek a legtöbbet papíron az adókvető szemszögéből, akiről beszélünk, de azt is láttuk, hogy mondjuk, az élelmiszerlánc-felügyeleti díj esetében a nagy cégek egy része már tudta úgy diverzifikálni a portfólióját, hogy bizonyos egységei ki tudtak maradni az adófizetés kötelezettsége alól, más esetben pedig nem.

De azt is látjuk, hogy ha a közteherviselés szempontjából közelítjük meg a dolgokat, akkor ez a nemzeti patrióta gazdaságpolitika már egy kicsit furcsább színezetet ad a dolognak, hiszen onnan indultunk, hogy a pártoktól 50 százalék a támogatásból el. Legyen! Állunk elébe. Megtörtént. Az előző napirendnél levitatkoztuk, hogy a bankrendszer 600-700 milliárdos nyereségéből most egy 50-60 milliárd nagyságrendet kérnek el a közteherviselés jegyében, de ezt duplán visszaadják az érintetteknek, vagyis a másfélszeresét biztos, leírhatják az adóból, és az MNB-n keresztül biztosított forrástömeg mentén, a marzson keresztül is azért egy jó pár tíz milliárd forint üti a markukat. Tehát a közteherviselés már ott csorbul.

Most pedig egy olyan szektorról beszélünk, ahol - a különadóról, a közteherviselésről én nem szeretnék vitatkozni, tehát ezt én is szorgalmazom, propagálom - viszont a teljes multiszektor kapcsán értetlenül állok az előtt, amit ez a kormány 2010 óta csinál, és hogy korrekt legyek, azelőtt is értetlenül álltam, ami előtte zajlott ebben az országban. Az elmúlt 30 évben ugyanis a multinacionális tőke olyan szintű kényeztetését figyelhetjük meg, ami a régióban is példátlan. Márpedig aki ismeri ezen cégek működését, azt, hogy milyen döntések alapján hoznak ide egy beruházást, akkor azt látjuk, hogy mondjuk, a tudatosan alacsonyan tartott magyarországi munkabérek szintje olyan ötödik-hatodik döntési faktor.

(12.10)

Sokkal inkább fontos számukra a kiegyensúlyozott jogrendszer, tehát az, hogy tudhatják, hogy mire

számíthatnak két, három vagy négy év múlva, az az adminisztratív és bürokratikus háttér, ami az adott országot jellemzi, tehát az a mindennapi klíma és biztonság, amelyben ezek a cégek működhetnek.

Ilyen szempontból tehát nekem a nagy bevételű kereskedelmi láncok adóztatása kapcsán nincsen semmilyen elvi kifogásom, én azt nem értem, hogy miért hagyják a kormányok folytatólagosan ezen szektoroknak, hogy ezermilliárdos nagyságrendben adózatlanul vigye ki a profitot az országból. Nem vádolható jobbkos szimpátiával a korábbi kiváló szakértő, Pavics Lázár, aki megvizsgálta még az európai uniós források vizsgálata idején azt, hogy mekkora forrástömeg ömlik be a Kárpát-medencébe, ezen belül a jelenlegi méretű Magyarországra, illetve mekkora tőke áramlik ki innen, és egy nyolcszoros kiáramlási többletet talált a vizsgált időszakban, ami azért igencsak durva képet fest fel arról, hogy Magyarország gazdasága gyarmati státuszban működhethet-e, feltételezhető-e még ilyesmi vagy sem. Én azt mondom, hogy igen. A magyar GDP-adatok különböző német autógyárak negyedéves prospektusaitól és azok jó terjedésétől függnek, és sajnálatos módon ez az elképesztő, bődületes kitettségek leképeződik az itt működő multik mindennapjain, és ebből következik az, hogy Magyarország Kormánya milyen fokon terhelheti őket.

Tehát még egyszer mondom, én tudom ezt támogatni, csak a közteherviselésre, kérem szépen, ne hivatkozzon senki, mert míg ebből a szektorból ezermilliárdok áramlanak ki akadály nélkül és adózatlanul, addig adott esetben a mikro-, középvállalkozói szektor tisztességesen fizeti az adókat, a termékek árába beépítve úgyszintén rengeteg áfát fizet, és ez viszi a hátán Magyarországot, és ezek az emberek adják egyébként a magyarok többségének a munkahelyeket is.

Azt kell mondjuk, hogy a multcégek tekintetében két tipikus trükk szokott előfordulni, az egyik az informatikai rendszer bérlése, a másik a know-how vagy gyártási technológia bérlése. Ezek felső határral nem rendelkeznek. A nagyobb multik az ezekkel való trükközéssel nagyon jól tudják a bevételeiket úgy rendezni, hogy a lehető legkevesebb adóterhet kelljen ezek után vállalni. Nem várok el lehetetlent sem Magyarországtól, sem az Európai Uniótól, hiszen látom én, hogy a Google és a Facebook tekintetében milyen viták folynak. Egyébként szeretném hozzátenni azt, hogy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal tudja ellenőrizni, hogy ezek az óriáscégek hogy adóznak Magyarországon, milyen bevételek után adóznak, de látjuk azt, hogy nálunk azért sokkal nagyobb államoknak is betört a bicskája ezekbe a próbálkozásokba eddig. Én nagyon szurkolok annak, hogy a jövőben azért a közteherviselés alá behúzhatók legyenek ezek a cégek.

Államtitkár úr felé két konkrét kérdéssel kell még fordulnom. Egyrészt az új különadó feltételezhető módon az üzemanyag-kiskereskedelemre is hatást

gyakorolhat - itt milyen várakozásaik vannak? Illetve most van egy kegyelmi állapot, ahol végre már a megfizethetőhöz közelítő benzinárakkal találkozunk. Képes-e visszajára fordítani ezt a folyamatot az a javaslat, ami erre a szektorra is hatást gyakorol? A másik egy kicsit kényesebb kérdés - és itt hangsúlyozom, hogy nem frakcióálláspontot mondok, nem összellenzékít, hanem saját véleményyt. Én az Amazon, a Wish és az AliExpress főleg a Távol-Keletről behozott kutyuk piacára igen erős gyanakvással tekintek. Erős fogyasztóvédként és mint a Fogyasztóvédelmi bizottság korábbi tagja, látom azt, hogy sokszor nettó szemetet hoznak be Európába és Magyarországra, adott esetben gyermekekre veszélyes összetevőket tartalmazó és kontrollálatlan játékokat, termékeket, anyagokat. Nagyon örülök annak, ha itt bármiféle gát mutatkozik, de önmagában egy különadónak adott esetben kiterjesztése az internetes kereskedelemre, webshopokra még akkor sem biztos, hogy elégséges - hangsúlyozom: önmagában -, ha amúgy ez a kisebb műhelyekre, a kisebb webshopokra nem vonatkozik.

Nagyon örülök annak, hogy bizonyos értékhatár alatt nem terhelik azokat a családi vállalkozásokat, a mikroszegmens egyes kis cégeit, akik egyébként szintén építik ezt az országot. A mai világban - hadd mondjak egy példát államtitkár úr számára -, amikor most a nehéz helyzetben súlyzót kellett rendelni, akkor bizony egy lengyel webshopban találtam egykezes kézi súlyzókat, mert egész Magyarországon nem volt. És akkor folytassuk a kitarulkozást, nagyon örültem annak, hogy legalább innen be tudtam szerezni, bár mindent és minden esetben Magyarországról és magyar gyártótól, magyar termelőtől igyekszem megvásárolni. Sokszor ez nem sikerül, mert az áruházban a kígyóuborka rengeteg esetben nem magyar, itt a példánkban az egykezes kézisúlyzó nem volt az, és fogyasztóvédelmi tapasztalataimból rengeteget tudnék itt mazsolázni a tekintetben, hogy milyen szinten nem lehet hazait beszerezni, és ez egyébként közös kollektív felelősségünk is.

De nem vagyok abban biztos, hogy önmagában egy különadó kiterjesztése erre a szektorra képes a rendszerszintű problémákat kezelni. A kérdésem tehát annyi, van-e fogyasztóvédelmi csomagja is emellé Magyarország Kormányának, mert értelme ezen szektor szabályozásának csak ebben az esetben lehet. Köszönöm a figyelmet. *(Taps az ellenzéki pártok sorai-ban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Megadom a szót Hargitai Jánosnak, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. HARGITAI JÁNOS, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt

Országgyűlés! Államtitkár Úr! A második világháború előtti országgyűlési házszabály tiltotta a felolvasásokat a parlamentben akkor, hogy a képviselők monológokat olvassanak fel a parlamentben. Ez egy nagyon szép időszak volt. Hála istennek, azon ritka kivételeket éli a magyar parlament, amikor most ilyen pillanatok vannak.

Mivel az expozéban elhangzott, hogy ez a törvény egy régi-új törvény, Szatmáry Kristóf azzal érvelt, hogy hogy állta ki az európai intézményrendszer próbáját ez a törvény, ezért a törvény részleteit én sem ismertetem, mindannyian ismerjük, inkább visszanyúlunk az előző vitához, mert a dolgok összefüggnek. Annak örülök, hogy Varju képviselő úr visszajött, mert az ő mondatai indítanak arra, hogy visszanyúljak ahhoz a vitához - bár valójában ugyanerről fogunk beszélni vagy beszélek ennek a törvénynek a kapcsán is.

Ugye, én azt mondtam, képviselő úr, önnek és másoknak itt, hogy azt a komédiát, amit a koronavírus-törvény kapcsán elindítottak, én sajnálatosnak és szegyeteljesnek élem meg. De ennek csak egy vetülete utaltam itt, és azt mondtam, hogy most, amikor ezt a két pénzügyi törvényt tárgyaljuk, ez ékes bizonyítéka annak, hogy a veszélyhelyzet nem az idők végéig fog szólni, amivel önök vádoltak minket, hisz most már olyan törvényeket fogadunk el, amik a veszélyhelyzet után hatályosulnak. Ez tipikusan ilyen, erre utaltam. Ön ezt úgy reagálta le, hogy nem, mi fel-sültünk, mert most törvényesítjük a kormányrendeleteinket. Hogy ezt hogy lehetett kitalálni, az számomra rejtély. Ez a kormányrendelet a kiskereskedelmi adóról most is él, és élni fog a veszélyhelyzet végéig, a veszélyhelyzet másnapján pedig ez a törvény, amit most elfogadunk, lesz hatályos. Tehát szó nincs arról, hogy egy kormányrendeletet most törvényesítünk, hanem a veszélyhelyzet utáni helyzetre gondolva alkotunk egy törvényt.

Elhangzott, hogy ez a törvény vagy az akkori törvény a kiskereskedelmi különadóról megjárta az Európai Bíróságot. Ugyanakkor azt kell mondanom, hogy ez azon ritka esetek egyike, amikor az Európai Unió szerződésében kódolva van egy ilyenfajta vita. Tehát a gazdaság bizonyos szereplői, akiket ez a törvény annak idején érintett, és nyilvánvalóan elsősorban a nemzetközi kereskedelmi láncok, amik itt vannak Magyarországon, sérelmezték a parlament döntését, és azt megtámadták az Európai Bíróság előtt, és azt persze azzal az indokkal tették, hogy igazán a külföldieket sújtjuk mi adóval. Az Európai Bíróság meg nekünk adott igazat, és azt mondta, hogy nem, sávosan határozunk meg adókat, a kicsiket mentesítjük, a nagyok fizetnek, függetlenül attól, hogy ők külföldi befektetőként kereskednek itt, vagy hazai kereskedők.

Tehát ez egy racionális és értelmes vita, még egyszer mondom, amely az Európai Unió szerződéséből következik, és természetes módon a bíróság

fogja kifejtetni a végső álláspontot. Ez megtörtént. Csak arra emlékeztetem önöket: mikor vezetjük mi be ezt a kiskereskedelmi különadót? Akkor, amikor az önök romjait kell eltakarítanunk. Ez az az időszak, amikor a világ arra kapja fel a fejét, hogy unortodox gazdaságpolitikát folytat Magyarország a szocialista kormány után. Különös, szokatlan módon alkottunk jogszabályokat, adószabályokat, és ezt is ilyennek ítélték, de ez eredményes volt, mert azt a gondot, amit önök hátrahagytak, el tudtuk takarítani.

Witzmann képviselő úr hozta fel az előző vitában Margaret Thatchernek azt a legendás mondását, hogy a szocialisták előbb-utóbb kifognak más pénzből. Ez 2008 második felében bekövetkezett, amikor önök kifogytak más pénzből. Bekövetkezett az államcsőd előtti állapot, és azok a mások utána újra pénzt adtak ennek az országnak, 20 milliárd eurót, 25 milliárd dollárt, és ezt az Orbán-kormány azóta visszafizette, mert természetesen úgy volt megállapítva minden, hogy a következő kormányra maradtak a terhek.

(12.20)

Az előző vitában önök számomra egy kicsit fel-foghatatlanul az EBRD-vel kötött megállapodást sokszor, többször előhozták. Talán Szakács képviselő úr volt az első, aki szóba hozta, és utána más képviselők is folytatták ezt. Tudom, hogy nem elvárható önöktől az, hogy akkor, amikor gazdasági kérdésekről beszélünk, csak azért, mert önök 2008-ban, hát, rendkívül sikertelenek voltak gazdaságpolitikájukat tekintve - utalok itt megint arra, hogy csődbe vitték az országot -, önmagában ezért majd visszafogottak lesznek, amikor most minket kritizálnak vagy bírálnak. Ha ezt gondolnám, hogy ez elvárható lenne önöktől, akkor teljesen naiv lennék. Nem ez a szerepük most, és ez teljesen rendben van.

De azt is gondolnám, hogy akkor, amikor az EBRD-vel való megállapodást előhozzák, amely alapvetően a bankszektort érinti, azért arra figyelmeztetem önöket, hogy a munkatársaiknak szóljanak, hogy készítsék elő önöknek a 282/2008. (XI. 28.) számú kormányrendeletet. Ez az alávetettségünk himnusza, tisztelt képviselő urak, ami ebben a kormányrendeletben le van írva. Akkor, amikor önök kaptak 20 milliárdot a nemzetközi intézményektől, hogy az államcsődöt elkerüljük, ebben a kormányrendeletben ezek a nemzetközi intézmények tollba mondták önöknek, hogy mit kell végrehajtaniuk ahhoz, hogy ahhoz a 20 milliárdhoz hozzájussanak.

Csak a legizgalmasabbakat vetem fel: közszférabéreik befagyasztása, közszférában a 13. havi bérek elvétele (*Arató Gergely: Visszaadtatok?*), 13. havi nyugdíj elvétele, és így tovább, és így tovább. Tehát ezt önöknek minden gazdaságpolitikai vita

előtt látniuk kellene, vagy fel kellene eleveníteniük ezt a kormányrendeletet, mert mondom, ez Magyarország alávetettségének himnusza, amibe akkor belekényszerültünk.

És az ilyen típusú törvények, mint amelyet most tárgyalunk, vagy újra idehozunk, a kiskereskedelmi különadó is egy eszköz volt ahhoz, hogy azokat a romokat eltakarítsuk. A kereszténydemokrata frakció az ebben a törvényjavaslatban megfogalmazottakat támogatja.

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most megadom a szót Szakács Lászlónak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. SZAKÁCS LÁSZLÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Azt gondoltam, egy kicsit másabb hangnemű lesz ez a vita, de muszáj erre reagálnak. A hivatkozott 282/2008-as kormányrendelet, ugye, tisztelt képviselőtársam, magyarul van? Mert önök annyira büszkék az EBRD-vel kötött megállapodásra, hogy még a magyar kormány honlapjára is csak angolul tették föl. Biztosan nem azért, mert senkit nem találtak egyébként, aki ezt lefordította volna angolra magyarra. Egymás között: nem is bonyolult. Valószínűleg azért, mert így még kevesebben ismerhetik meg a tartalmát.

„Alávetettség himnusza.” Akkor, amikor valójában az az EBRD-megállapodás egy olyan szerződésnek a melléklete, amelyben a magyar állam megvásárolta az Erste Bank 15 százalékát, és arra adott ugyancsak kezdet, hogy viszont fogja értékesíteni az MKB bankot, a Magyar Kereskedelmi Bankot. Ezért kellett ezeket a feltételeket vállalni, hogy megszerezhessenek egy olyan bankban egy olyan tulajdonrész, amire semmi szüksége nem volt a magyaroknak, és azóta el is adták. Azért kellett ezeket a feltételeket vállalni, hogy a magyar bankszektor jövedelmezőségét garantálják, és leírják, hogy soha nem hoznak olyan szabályokat és rendelkezéseket, amelyek a magyar bankszektor jövedelmezőségét csorbítják, hogy nem állítanak olyan feltételeket, és nem fognak semmilyen akadályt gördíteni a magyar családok kilakoltatásával szemben, ezt azért kellett aláírnia a kormánynak, hogy meg tudja szerezni akkor az Erste Bankot, amire semmi szüksége nem volt, és egyébként ezt igazolta is az elmúlt időszak, mert nem is a magyar államé már azóta. Mégis a magyar családokat ilyen helyzetbe hozták ezzel.

„Romokat örökölték.” 2010 júniusában, úgy emlékszem, hogy nem ezt mondta a miniszterelnök. Úgy emlékszem, hogy azt mondta a miniszterelnök, hogy alapvetően a magyar gazdaság rendben van; alapvetően olyan gazdasági kondíciókkal vették át az országot és a költségvetést, amelyek tarthatóak. Azt

gondolom, hogy ezt az önök miniszterelnöke mondta, Orbán Viktor, Magyarország miniszterelnöke mondta.

Ezek a multi cégek, amelyekről most beszélünk - igen, látjuk, ez egy régi-új adó, ezt már egyszer megpróbálták bevezetni, volt egy hosszas jogvita. Azért lássuk be, ezt patriótának hívni, amikor valójában csak ügyeskedésről van szó, eléggé nehéz. Itt arról van szó, hogy a külföldi üzletlancok - most majd megismerik, hogy milyen az önök stratégiai partnereinek lenni - egy cégben vannak itt Magyarországon, és ott egy helyen kumulálódik a beérkezett árbevétel, és ebből számítják az adót. A magyar tulajdonú üzletlancok meg franchise rendszerben vannak, magyarul mondván, minden üzlet másnak a nevének van, és így sokkal kisebb az árbevétel, amit kimutat egy-egy cég. Most majd megtanulják egyébként ezek a cégek, hogy milyen önökkel stratégiai partnerségben lenni, de nem aggódom ezekért a cégekért és önökért sem, majd önök ezt megoldják maguk között.

Akikért én aggódom, azok a vásárlók. Át fogják-e hárítani? Azt mondta képviselőtársam, Szatmáry képviselőtársam, hogy akik azt gondolják, hogy ezt át fogják majd hárítani ezek az üzletlancok a vásárlókra, és akik azt gondolják, hogy ennek elbocsátások lesznek a következményei, azok azt hiszik, hogy nem mondanak le ezek a cégek az extraprofitjukról. De hogyan akarja ezt garantálni? Eddig önök garantálták a stratégiai megállapodásokban az extraprofitot, hogy hogyan viszik le akár az osztalékadót; hogyan viszik le akár a társasági adót 15 százalékról 9 százalékra; hogyan kapnak még további kedvezményeket ezek a cégek, ahol nagyjában-egészében minden szakértő azzal egyetért, hogy a multinacionális cégek körülbelül olyan 5 százalék körül adóznak ma Magyarországon.

Önök csináltak nekik adóparadicsomot Magyarországból, akkor hogyan kívánja azt garantálni, hogy nem érvényesítik az árakban, és ez nem lesz egy burkolt áfaemelés? Ahol azt mondják, hogy ez is, kérem szépen, a forgalomra rakódó adó, amit majd be fogunk szedni nyilvánvalóan a vásárlóktól, hogy nem ezt fogja mondani a multinacionális cég - önök jobban ismerik ezeknek a stratégiai megállapodásoknak a tartalmát -, hogyan kívánják ezt garantálni?

Hogyan kívánják azt garantálni, hogy ezek a cégek ne azt mondják, hogy ha nekem több adót kell fizetnem, akkor máshol költséget kell csökkentenem, és el kell esetleg bocsátanom embereket, mint ahogyan a Spar Magyarország már azt mondta, hogy ő akkor nem biztos, hogy ezt a 900 embert, akit fölvettek, meg tudja tartani. Én értem, hogy ez egy tárgyalásnak az eleje, meg biztosan lesz még ennek majd sok fordulója akár a Sparral, akár a Tescóval, akár az Aldival, a Lidllel, nem mondom végig a hat nagy üzletlancot. Hogyan kívánják ezt garantálni, hogy ott ne legyenek elbocsátások, ne legyenek olyan

részmunkaidők, amelyek nem felelnek meg a munkavállalóknak? Hogyan védik meg az ottani munkavállalókat, és hogyan védik meg az árakat?

Megint jön majd az árkommandó? Ugye, volt egyszer egy ilyen, amikor először bevezették ezt a jogszabályt. Akkor majd bizony - ha jól emlékszem, akkor Rogán Antal vezette ezt az árkommandót - kimennek és megnézik, hogy nehogya drágítsák az árakat. Az elmúlt időszakban havi szinten 4-6 százalékos inflációval szembesültünk. Az élelmiszereknél többel, ott volt, ami 30 százalékkal nőtt, átlagosan 12-14 százalékkal nőttek az árak. Hogyan fogják önök ezt megkülönböztetni, hogy most áthárítják az adót, vagy éppen az elszaladt inflációról van szó, és egyáltalán hogyan fogják ezt végrehajtani?

Attól félek, hogy egyszer csak szembesülünk majd a következményekkel. Azokkal a következményekkel, amelyeket, gondolom, valahogyan majd azokat is meg lehet magyarázni, visszanyúlva a 12-15 évvel ezelőtti ügyekre, és akkor ilyen jól hangzó felszólalásokat lehet mondani, de valójában ez nem lesz valódi segítség azoknak, akik adott esetben elvesztik a munkájukat, meg akik jóval drágábban fognak vásárolni. Mi ezektől valójában tartunk, és nem látom azokat a garanciákat, amelyek ebben benne vannak.

És még egy dolgot azért szeretnék kiemelni újra: ezt patrióta gazdaságnak hívni, miután adóparadicsomot csináltak ezeknek a cégeknek Magyarországból, lehetne önkritikának is hívnom ezt, de ez valójában inkább egy kicsit cinizmus.

(12.30)

Azok a cégek pedig majd eldöntik, hogy megéri-e nyilvánvalóan a magyar kormánnyal stratégiai partnerségben lenni, de még egyszer mondom, ez az önök meg a cégek problémája, ez nem a törvényhozás problémája. A törvényhozás problémája a belátható kockázatok minimumra csökkentése, ne legyen ennek árdrágító hatása, és ne bocsássonak el munkavállalókat.

A jelenlegi helyzetben, amikor januárban-februárban elszaladt az infláció, azóta a helyzet nem tudott jobb lenni a veszélyhelyzeti védekezés miatt, és rengeteg munkavállaló veszítette el a munkáját, nem ebben a szektorban, ez igaz. Ennél a két dolognál fontosabbat nem látunk: a családok anyagi, lakhatási biztonságánál. Ezekre nem látjuk a garanciát.

Ha ezekre van megfelelő garancia, hogy ezt hogyan tudják önök érvényesíteni, azon kívül, hogy összehúzzák a szemöldöküket, vagy esetleg mélyen egymás szemébe néznek, hogy milyen garancia van, ha ezeket látjuk... - nekünk volt ilyen javaslatunk, csak el kell fogadni: elbocsátási tilalmat kell a multinacionális cégeknél bevezetni.

Önök azt mondják, hogy ezek a cégek nagyok, extraprofitot termelnek, biztosan ki is bírják akkor.

Látjuk a számokat, a 2018-asokat. 2019-eseket talán majd szeptemberben látunk, ezért a megbecsülhető bevétel is egyébként kérdéses ebben a pillanatban, hiszen nem kellett mérlegeket elfogadni májusban, de bízunk benne, hogy 2019-ben sem csökkentek a bevételeik, és akkor ebből egy nagy adóbevétele lesz az országnak, de védjük meg a munkavállalókat, és védjük meg az árakat. Rendeljék el legalább az elbocsátási tilalmat! Mi ezt követeljük azóta, mióta az egészségügyi veszélyhelyzetet bevezették.

Ettől tartunk, hogy egy magyar cégnek, lehet, hogy egy magyar munkavállaló többet ér, mint egy multicégnek. Ezért a multinacionális cégeknél be kell vezetni az elbocsátási tilalmat. Ha ezekre megfelelő garanciákat tudnak mondani a lózungokon kívül, meg 10-12 éves ügyeken kívül, akkor nyilvánvalóan van nyitottság a mi részünkről arra, hogy mint ahogyan az előző esetről is volt, amennyiben belekerülnek további garanciális elemek, megfontolás tárgyává tesznek olyan felvetéseket, amelyeket mi erről az oldalról jobbító szándékkal elmondunk, akkor természetesen a további tárgyalásokat közösen is folytathatjuk, illetve akár még egységre is lehet jutni. Köszönöm szépen a megtisztelő figyelmet. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most megadom a szót Varju László képviselő úrnak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának.

VARJU LÁSZLÓ, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Mondhatnám, személyes megtámadtatás miatt is szólni kell, azon túlmenően, hogy természetesen itt a vezérszónoki lehetőséggel a Demokratikus Koalíció frakciója élni kíván. És abban a helyzetben vagyunk, hogy van annak egy diszkrét bája, hogy a Fidesz nekiáll itt most éppen kormányzati pozícióból, közel 50 stratégiai partnerséggel nagy cégekkel - tegnap a miniszter úr itt nagyon büszke volt a nagy multinacionális vállalatok beruházásaira -, most pedig nekiállnak itt multizni, és ezzel próbálnak meg érvelni.

Én nagyobb józanságot kívánok önöknek, már csak abból a szempontból is, mert én azt gondolom, hogy nem érdemes megkülönböztetni, és nem így kell ezt csinálni, ahogy önök teszik. De ezt ma már elmondtam, hogy a mi világgazdaságiválság-kezelésünk egészen biztosan másként történne, mint ahogy önök most ezzel próbálkoznak.

Önöknek alapvetően, ki kell hogy mondjuk... - az első lépésük volt, hogy jelen időszakban, amikor a gazdaság szereplői mérettől függetlenül óriási nehézségeket kell hogy átéljenek, ebben természetesen vannak ágazati különbségek, és nekik átmeneti segítségre lenne szükségük ahhoz, hogy ne bocsássonak el embereket. Önök ehhez lényegében az állami oldalról

semmilyen segítséget nem biztosítanak ezeknek a vállalatoknak, és így kell maguknak dönteni arról, hogy mit tesznek. Akkor ezek után következik az a része, hogy egyébként azok a vállalatok, azok a szereplők, ha konkrétan nézzük, hogy mit ajánlanak, és mit tesznek az érdekükben, akkor van egy kör, ahol bevezetik az 50. adónemet. Önök 2010-től, '11-12-ben 24 új adónemet vezettek be, önök, akik egyébként eddig azt gondolták vagy azt próbálták beállítani magukról, hogy adócsökkentéssel próbálkoznak. Tisztelettel jelzem, ez a próbálkozás nem sikerült. Adócsökkentésről szó sincsen! Végül is tök mindegy, hogy milyen módon, füstadó vagy más adó, de önök igyekeznek begyűjteni mindent.

És ha most egyébként azt teszik, hogy ezeket a vállalkozásokat újra megadóztatják, tovább adóztatják, annak lehet az a következménye, amiről már lehet olvasni is, de itt nemcsak a Sparról és nemcsak kereskedelmi vállalatokról beszélünk, hanem más nagyvállalatokról is. A Boschról például, hogy menjünk Heves megyébe, ahol számtalan beszállítója van, és egyébként elbocsátott - önök miatt, mert egyébként nem voltak hajlandók ebben a gazdasági helyzetben, amelyről reméljük azt, hogy minél rövidebb ideig, néhány nap után visszakapaszkodó helyzetet tud produkálni, és addig ezt az átmeneti időszakot sem képesek segíteni. *(Sic!)*

Hargitai képviselő úr romeltakarításról beszélt, miközben én meg azt mondom, hogy a romokat önök festették ide vagy állították elő. Beszéljen csak nyugodtan Sziijártó és Kósa képviselőtársaival, akik egyébként előállították azt a helyzetet, amitől az árfolyam sokkal rosszabb lett, és önök azóta tudatos árfolyamrontással - én így hívom, önök ezt biztosan másként hívják - elérték, hogy mára egyébként 100 forinttal többbe kerül 1 euró Magyarországon, mint egyébként tizen-egynéhány évvel ezelőtt. Önök állították elő ezt a szituációt. És ha bemegy ebbe a kereskedelmi egységbe, akkor önök állították elő azt a helyzetet, hogy sokkal többbe kerül ma minden vásárlónak.

Rádadásul, hogy ezt még fokozni tudják, önök azt is megtették, hogy az általános forgalmi adó - és itt valóban nagy szemléletbeli különbség van, és ezért nehéz azt mondani egy-egy törvénynél, hogy egyébként ezt jól vagy rosszul csinálják, mert van egy komoly szemléletbeli különbség -, 27 százalékos általános forgalmi adó sújtja a képviselőket, és sújtja azt az egymillió főt, akinek százezer forint alatti nyugdíja van. Ebből az önök adópolitikájának eredményeként 27 százalékot, mondjuk, egy hónapon belül visszafizetnek az állami költségvetésbe.

Ezt a helyzetet most tetézik azzal, hogy amikor pluszadókat vetnek ki, önök próbálkoznak azzal, hogy az előző törvénynél a bankoknak megengedik vagy mondhatnám azt, hogy elvárhatják az ötéves leírás miatt, hogy azt kevésbé hárítsák át a vevőkre. Na, itt

ez a történet az összes elképzelésükkel és törekvésükkel együtt nem fog működni, és igenis az általános forgalmi adó eredményeként még egyébként ilyen értelemben a költségvetés fog jobban járni. Éppen ezért önök mint az új adónemek sokaságát bevezető kormányként kell hogy ezzel elszámoljanak.

Egy kicsit zárójeles megjegyzésként: amikor Hargitai képviselő úr adósításról beszél, ugye, azért azt nyugodtan bevallhatják, hogy az államadósság növekedett az elmúlt tíz év alatt, és csak az utóbbi egy-két hétben azt a 4 milliárd eurós kibocsátást, amire most önöknek szükségük van, hogy átvészeljük ezt az időszakot, azt azért mégiscsak önök teszik.

Tehát, képviselő úr, azt hiszem, hogy tíz évvel ezelőtti, egy más típusú világgazdasági válság helyzetére úgy utalni, hogy eközben önök még hibákat is követtek el, ráadásul mennek egy saját logikán, ami nekünk nem elfogadható, ezt idehozni most, amikor önök egy újabb adónemet vezetnek be, és ezzel próbálják meg ezt eltakarni, azt gondolom, hogy ez így nem helyes, éppen ezért nem is fogadható el az, amit ebben a témában ön érvrendszerként felhozott.

(12.40)

Úgyhogy én arra biztatom önöket, hogy próbáljanak meg új érveket előhozni, és ne csak arra koncentrálni, hogy néhány ilyen jól hangzó fedősztorival úgy csináljanak, mintha erre a forrásra egyébként nem lenne önöknek szüksége. Ezt is be kell vételezni, hát, tekintsük olyan füstadónak, amit önök ebben az ügyben megtesznek.

Egy dologban biztos lehet: a Demokratikus Koalíció részéről az első lépést nem ez jelenti, hanem az, hogy végre tehetnének azért, hogy a vállalkozások csődbe menetelét megelőzzék, az ő túlélésük érdekében hozzanak lépéseket, és ne új adónemeket rakjanak a nyakukba. Másrészt: végre foglalkozzanak azzal, hogy a családok, az emberek számára ebben az átmeneti időszakban legyen olyan jövedelem, amit el tudnak költeni, be tudják fizetni a csekkjeiket. Ezt azért is kellene önöknek megtenni, mert emberek tízezrei és nyugodtan mondhatjuk, hogy már százezrei veszítették el munkájukat, élnek vagy éltek fel a csekély megtakarításukat, és ha a következő hónapokban nem tudnak munkát találni, akkor az lehetetlen helyzetbe hozza őket. Ezért önöket terheli a felelősség.

Mindezzel együtt, hogy lényeges különbség van a gondolkodásunkban, ez kétségtelen, és ennek érdekében, őszintén szólva nekem mindegy, hogy segélynek hívják vagy bármi másnak, a lényeg az, hogy az emberek számára biztosítsák azt, hogy jövedelemhez tudjanak jutni abban az átmeneti időszakban, amíg ez a veszélyhelyzet lezárul, és ebben most kizárólagos a felelősség, döntési helyzetben vannak, még akkor is, ha

most éppen azzal a törvénnyel próbálkoznak, amelyben önöknek jól hangzó érvek mellett próbálnak új adónemet bevezetni.

Azt gondolom, keressenek még érveket amellet maguknak, hogy igenis az embereknek próbáljanak meg segíteni, és a vállalkozásokat pedig mérettől függetlenül igyekezzenek abban segíteni, hogy ne kelljen elbocsátani nekik embereket. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps az ellenzéki sorokból.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most megadom a szót Burány Sándornak, a Párbeszéd képviselőcsoportja vezérszónokának.

BURÁNY SÁNDOR, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Ez egy ellentmondásos törvényjavaslat, amely előttünk fekszik. Először is el kellene döntenie, hogy ez a kormány most tényleg patrióta, vagy pedig a multik érdekeit képviseli. Itt már a vitában is elhangzott néhány pikáns elem, de hadd utaljak vissza néhány hónappal korábbra, amikor a társaságiadó-csökkentés vitájában voltunk. Mi akkor elmondtuk, hogy az a társaságiadó-csökkentés, amit önök végrehajtottak, alapvetően a multikat fogja támogatni, hiszen a több százezer magyarországi vállalkozásnak csak egy töredéke az, amelyik ezt a társasági adót érdemben igénybe tudja venni; ezek elsősorban a nagyvállalatok, és a nagyvállalatok pedig zömében multinacionális cégek. Na most, akkor önök a multinacionális cégeknek elsősorban nagyon komoly adócsökkentést hajtottak végre, most annak egy részét egy másik adóformában visszaveszik, és rögtön döngetik a mellüket, hogy egy patrióta kormány képviselői.

Ugyanakkor, ha csak az elmúlt napok történéseit nézzük, azok is rámutatnak ennek a helyzetnek az ellentmondásosságára, hiszen éppen ezekben a napokban a magyar külügyminiszter kezét-lábát összetöri, hogy a BMW debreceni beruházásából, amit egy évre elhalasztott a beruházás kivitelezője, eldöntője, mégiscsak legyen valami. A BMW tudtommal nem egy hazai közép vállalkozás, hanem egy nagy külföldi vállalkozás, ugyanakkor ott nem úgy tűnt, hogy patrióta kormányunk van, amelyik azt gondolja, hogy a multik meg tudják védeni magukat, elég erősek hozzá, hanem azt se tudja, hogyan törje össze kezét-lábát a hazai külügyminiszter annak érdekében, hogy ebből a beruházásból, légszi-légszi, mégiscsak legyen valami.

Sajátos ellentmondásossága ennek a törvényjavaslatnak pedig az, hogy oké, rendben van, hogy egy korábbi ügy végére próbálnak ezzel pontot tenni, csak lehet, hogy éppen a legrosszabbkor tesznek pontot ennek a történetnek a végére, hiszen akárhogy is próbálják meg forgatni a szavakat, az adóemelést megszorításnak hívják mindenhol a világon. Egyébként az, hogy éppen a járvány válságos hatásainak leküzdése

közben alkalmaznak egy ilyen adóemelést, ezen keresztül egy megszorítást, az rámutat az önök intézkedéseinek az ellentmondásosságára.

Ráadásul itt ebből a törvényjavaslatból kiviláglik, hogy nem is egyszerűen csak a járvány okozta válság idejére szóló intézkedésről van szó, amit egy kormányrendelettel már elrendeztek, hanem egyszer s mindenkorra be akarnak vezetni egy újabb adónemet Magyarországon. Ezzel egyébként az adónemek fajtáinak tekintetében már 50 fölé emelkedtünk. Hát, emlékezzünk vissza - bár itt volt szó a múlttól, és csak egy vonatkozásban térnek ehhez vissza -, önök azt ígérték, hogy az adóbevallás egy soralátéten el fog férni, ehhez képest több mint 50 adónem van ma már, mert önök nem győzték szaporítani a különböző adónemeket, és aztán ezen belül néhány adófajtát pedig nemcsak hogy kitaláltak, hanem néhány már korábban létező adófajtát, például az áfát meg is emelték. Tehát nemcsak szaporítják az újabb és újabb adók számát, hanem a meglévő adókon is nem restek emelni, ha éppen egy ilyen megszorító intézkedésre támad kedvük.

Összegezve tehát: mi támogatnánk egy olyan törvényjavaslatot, bármilyen törvényjavaslatot, amely, mondjuk, a hazai kis- és közepes vállalkozások megerősítését tűzné ki célul. Ha a kis- és közepes vállalatokat támogatjuk, akkor abban elenyésző számban fogunk találni külföldi tulajdonú cégeket, tehát az egy patrióta intézkedés lenne, de az önök gazdaságpolitikája ilyen legfeljebb nyomokban, nagyon nehezen kimutatható nyomokban tartalmaz.

Amikor pedig a nagy cégek megadóztatásáról van szó, akkor az önök tipikus magatartása az, hogy csökkentik a nagy, alapvetően külföldi tulajdonú multinacionális cégek adóját, és ezt megspékelik azzal, hogy stratégiai különmegállapodásokat kötnek. Mi történt a Spar esetében? Görbén nézett önökre, hogy most valami miatt nem olyan kedves az önök számára, mint, mondjuk, az autógyártó cégek bármelyike? Vagy mi történt, hogy a stratégiai megállapodásokat figyelmen kívül hagyva vagy azt ellentmondásosan megfejelve most mégiscsak multinacionális cégeket adóztatnak meg?

Önmagával ezzel nem lenne probléma, az időzítése viszont alapvetően elhibázott, hiszen ez egy válságos helyzet közepén bevezetett megszorító intézkedés, aminek egyébként már látszik az első negatív hatása: az egyik ilyen cég bejelentette, hogy kénytelen lesz az alkalmazottainak egy részét elbocsátani egy olyan időszakban, visszautalnék az előző napirendi vitára, amikor éppen az lenne a legfontosabb dolgunk, hogy minél több álláshelyet védjünk meg az országban.

Összegezve tehát: ez egy nagyon ellentmondásos és időben rosszkor előterjesztett törvényjavaslat. Köszönöm szépen a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Ezzel a vezérszónoki felszólalások végére értünk.

Most az elsőként jelentkezett független képviselő szólhat. Megadom a szót Székely Sándor képviselő úrnak.

SZÉKELY SÁNDOR (független): Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Azt mondta a fideszes képviselőtársam a vezérszónoki felszólalásában, hogy egy patrióta kormányzat patrióta adózásához tartozik ez az új kiskereskedelmi adó. Hát, nagyon szépen fogalmazott, mert gyakorlatilag itt arról beszélünk, hogy valóban ez egy áfaemelés.

Kiket érint a kormány javaslata? Szinte minden területet: a ruházattól kezdve az élelmiszereken át, a zenei és kulturális termékeket forgalmazókat és a kiskereskedelmi boltláncok mellett a benzinkúthálózatokat működtető cégeket is érinti ez az extrateher; nyilván a multikról beszélünk.

Az előző beszélgetésünkben, az előző vitánkban elmondtuk, hogy a bankokat önök úgy sarcolják meg, hogy azért az nekik ne fájjon nagyon, és vissza is kapják azt a sarcot. Most a multikat ebben a válságos helyzetben, amikor emberek elvesztik a munkájukat, az infláció már január-februárban elszabadult, akinek még maradt munkája, annak is... - bár önök állítják, hogy fantasztikusan nőnek a bérek, csak sajnos, ezt a magyar emberek nem látják. Szóval, ebben a helyzetben maguk hoznak egy olyan új adónemet, amelynél azt mondják, hogy megadóztatják a multikat, de úgy adóztatják meg őket, hogy könnyedén át tudják háritani ezt a dolgot a magyar emberekre, akik megveszik azokat a termékeket, amelyeket ezeknél a kereskedelmi láncoknál árulnak; nemcsak az élelmiszereket, hanem az összes többi.

(12.50)

Most persze - ezt már Z. Kárpát képviselőtársam mondta - a benzinár éppen lent van, de lesz az majd megint 400 forint fölött, és akkor még arra is rámege ez az adóteher. Tehát gyakorlatilag az élet minden területére be fog gyűrűzni ez az adó, amit természetesen a magyar állampolgárok fognak megfizetni.

Én már az előző felszólalásomban is mondtam, és most is elmondom, és hivatkozom az önök felszólalására is, amennyiben önök azt gondolják, hogy ezek a vállalatok, amelyekről most beszélünk, extraprofitot termelnek, és ezermilliárdokat visznek haza - nyilvánvalóan a „haza” sajnos nem Magyarország, hanem valamilyen más ország, de inkább a saját kasszájuk -, nem idén, hanem évek óta vagy akár évtizedek óta, és önök valóban meg akarják őket adóztatni, és nem a magyar emberekre akarják ezt átháritani, akkor az osztalékadót kell legalább idén... Lehet, hogy az előző

hozzászólásomban rosszul fogalmaztam, akkor most pontosítok, tehát egy évre szólóan javasolom, hogy ha meg akarják adóztatni a multikat, akkor az osztalékot az idén adóztassák meg 98 százalékkal. Ez valóban oda fog vezetni, hogy valahol innen egy-két ezer kilométerre valaki nem fogja megvenni a százhuszonnyolcadik luxusjachtját, de cserébe a magyar embereknek egy kicsivel több jut majd hónap végén a tányérra. Úgyhogy én azt javaslom, hogy pestiesen szólva, ne hülyítsük egymást, és tényleg beszéljünk arról, ami fontos, és ne az embereket adóztassák meg végre, hanem azokat a cégeket, amelyek ezt megengedhetik, hogy akár csak rövid időre is, de tényleg azon ország lakosainak is visszaadjanak valamit, akikből egyébként hosszú évtizedek óta nagyon jól élnek. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönjük szépen, képviselő úr. Most megadom a szót Potocskáné Kőrösi Anita képviselő asszonynak.

POTOCSKÁNÉ KŐRÖSI ANITA (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Hallgatva itt a vezérszónoki felszólalásokat, bennem folyamatosan egy nagy kérdés fogalmazódott meg ezen új adó, a kiskereskedelmi adó bevezetésével kapcsolatosan, amelyre egyébként ellenzéki képviselőtársaim már többször kitértek, az az adó átháritása és az inflációra való hatásgyakorlása. Ezzel kapcsolatosan nem kaptunk megfelelő tájékoztatást államtitkár úrtól sem és a kormánypárti vezérszónokoktól sem. Én ezt látom egy óriási következménynek, amely - hiszem - természetesen a családoknak majd nem fog jót tenni.

Az adó mértékéről mondhatnánk azt, hogy alacsony - bár mihez képest - ez a progresszív adó, amely négy adósávban határozódott meg itt az előttünk fekvő jogszabályban: a valóban kicsiket, az 500 millió forint nettó árbevételt el nem érő kiskereskedelmi egységeket nem fogja sújtani, és utána pedig sávosan fog emelkedni, eléri a több mint 2 százalékot a 100 milliárd forintos nettó árbevételt elérő, zömében, de szerintem ezt ki is jelenthetjük, multinacionális cégek esetében.

Igen ám, csak amikor elmegy valaki bevásárolni, és megvesz egy doboz tejet, vagy megvesz egy cumit a kisbabájának, akkor ezt meg fogja fizetni, ezt rá fogják háritani, ne legyünk naivak, ugyanis ezeknek a multiknak az a szemlélete, és egyébként ez a piacgazdaságnak is a szemlélete, a profitmaximalizálás, hogy ha kap valamilyen terhet, akkor azt majd át fogja rakni a fogyasztóra, hiszen neki az az érdeke, hogy minél több bevételt szerezzen. Tehát megint kik fogják gyakorlatilag ezt a hatást érezni? Azok a családok, azok a magyar emberek, akik a kiskereskedelmi egységekben vásárolnak.

A Jobbik folyamatosan kiállt amellett, hogy a kkv-szektor támogatása szükséges, és őket kell versenyhelyzetbe hozni. A magyar ember odamegy bevásárolni, amelyik egyrészt olcsóbb termékeket tud prezentálni, másrészt lakóhelyéhez közelebb van, de legkevésbé nézi azt, hogy az most egy multi vagy egy magyar vállalat. Ez lenne a cél, a szemléletváltás, hogy elérjük a magyar embereknél azt, hogy a magyar kis- és középvállalkozásokat támogassa azzal, hogy náluk fogyaszt. Én nagyon bízom benne, hogy az elkövetkező időszakban a kormányzat erre is fog egy megfelelő alternatív stratégiát kidolgozni, hogy beterejlük az embereket a magyar vállalkozásokhoz, azokhoz a cégekhez, amelyek itt Magyarországon költik el utána majd a jövedelmüket, és ahogy elhangzott már ellenzéki képviselőtársaimtól, nem ezermilliárd forintjával lapátolják ki az országból ezeket az összegeket.

Összességében én azt szeretném kérni államtitkár úrtól, hogy legalább a zárzóban térjen ki arra, hogy milyen inflációs hatásokat várnak ettől az új adónemtől, és egyébként összességében milyen bevételi forrásokat várnak a központi költségvetésbe. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps az ellenzéki padso- rokból.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő asszony. Most megadom a szót Z. Kárpát Dániel képviselő úrnak.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Nem irigylem államtitkár urat, hiszen ritka sorozást kapott és nagyjából egy témában ellenzéki képviselők egyfajta kisebb tömegétől vagy csoportosulásától, ahogy jellemzően a multi cégek általi áthárításokra vonatkozik, már ami a rájuk kivetett különadót illeti, és amit eddig is jórészt a fogyasztókkal meg tudtak fizettetni. Itt egy mondatban összefoglalható a kérdés, államtitkár úr: létezik-e, terveznek-e egy olyan monitoringrendszerrel, amely képes figyelni, vizsgálni ezeket a folyamatokat, megfigyelni azt, hogy az árváltozások mögött állnak-e létező piaci folyamatok, avagy sem.

Nem szeretnék a forintárfolyam körüli vitába mélyebben belemenni, pedig hát lehetne, egy külön ülésnapot is megérne az a tudatos forintgyengítés, ami az utóbbi tíz évben végbement. Miniszterelnök urat sem akarom ebben a kérdésben idézni, miszerint kik akarnak gyenge forintot; ő, ugye, gyenge emberekről beszélt annak idején, de nagyon remélem, hogy azért még van kiút ebből a helyzetből.

Ami viszont nagyon bánt engem: az érintett multinacionális szektor adóztatásával, még egyszer mondom, egyetértek, közteherviselésbe bevonásával egyetértek, tehát semmiképpen nem akarom simogatni ezt a szektort; ebben bizony az ellenzéki térfélen is van olyan, akivel nem egy táborban vagyok, és ezen nincsen semmilyen szégyellnivaló. Viszont azt látom,

hogy Magyarország Kormánya egy kettős, nagyon egészségtelen folyamatot engedett 2010 óta. Az egyik a produktív, termelő munkaerő tulajdonképpen mindenféle motivátor nélküli kivándorlásának engedése, tehát nem próbált ellenerőt támasztani Magyarország Kormánya a fiatalok itthon tartása érdekében, gondolkodok itt egy bérlakásprogramra, ösztöndíjprogramra, „maradj itthon” programra, ha így tetszik, ennek az elemei kidolgozhatók lettek volna álláspontom szerint.

A másik nagyon negatív jelenség pedig az, hogy idegen munkások, úgynevezett vendégmunkások tömegére próbáltak építkezni a Fidesz-KDNP berkein belül azokban az ágazatokban, ahol nettó munkaerőhiány jelent meg.

Viszont a járványügyi veszélyhelyzet itt is egy újratervezési lehetőséget biztosítana a kormány számára, ugyanakkor riasztó jeleket látok. Az ellenőrmagában, hogy a mezőgazdaságot megnyitják az idegymunkások előtt, és ezt sürgős jelleggel teszik, nem lehetne kifogásunk egy agrárországban, bár számomra furcsa, hogy százezrével van inaktív, nem dolgozó honfitársunk a magyarországi falvakban, Északkelet-Magyarországon, ahonnan az én családom egyik ága is jött, ott is ez a tipikus helyzet a falvakban, miközben nincsen ráépülő szakképzés, kollégium a közelben lévő városban, tehát még egyszer mondom, az idegymunkások kérdése egy legitim vitaalap, de azt látom a napi hírekben, hogy egy komáromi üzem 250 koreai vendégmunkást most villámsebességgel importálni szándékozik.

Eközben Magyarország Kormánya szakít időt a járványügyi védekezés közepette arra, hogy egy külföldről munkaerőt közvetítő céggel írjon alá stratégiai megállapodást. Tehát azért érdemes lenne tisztázni, államtitkár úr, hogy mi a kormányzat terve ezen a területen. Ha az, hogy tömegesen telepít be újfent idegen munkaerőt, a magyarokat viszont hagyja elbocsátani az érintett multi cégektől, és ezzel szemben nem támaszt semmiféle ellenerőt, akkor nagy a baj, akkor azt láthatjuk, hogy a következő években a magyar munkavállalók kiszolgáltatottsága tovább fokozódik, főleg most, hogy a járványügyi veszélyhelyzetben a munka törvénykönyve lényegében egy ajánlássá szelídült, vagy betartják, vagy nem, és lényegében akármit megpróbálnak aláírni a munkavállalóval, csak hogy az megtarthassa a munkahelyét.

Én azt látom ezzel szemben, hogy nem szabadna idegenmunkaerő-tömegre építeni a magyar gazdaságot, de ez más napirendek tárgya lehet. Ami ehhez a napirendhez tartozik, az egyértelműen az érintett multicégek tekintetében egy elbocsátási moratórium elérése. Tehát ha számtalan moratóriumot vezetünk be helyesen a járványügyi védekezés időszakában, úgy gondolom, államtitkár úr, hogy a kiemelt támogatásért cserébe, a kedvezőbb piaci lehetőségekért cserébe

és most az egyébként nagyon szolid különadó ismeretében el kellene, el lehetne mondani azt is, hogy igen, elvárjuk ezektől a cégektől, hogy tömegesen ne kezdjenek elbocsátani embereket Magyarországon.

(13.00)

Ha államtitkár úr csak a különböző autógyártó cégek viselkedését vizsgálja meg az utóbbi egy-két hétben, azt látja, hogy Magyarországon elindultak a tömeges elbocsátások. Ha megnézzük azon emberek és azon honfitársaink sorsát, akiket elbocsátanak, akkor azt látjuk, hogy nagyon rövid időre kapnak, kaphatnak egyfajta védőfelhőt, itt egy három hónapos időről beszélhetünk, és a munkanélküli-ellátás menynysége, ha szabad ilyet mondani, azért hagy maga után kívánnivalókat. Főleg, hogy az előző napirendnél már vitatkoztunk arról, hogy az álláskeresők jó része semmiféle pénzügyi juttatásra nem jogosult, és a munkanélküliek tekintetében is fennáll ez az arány, még ha a két csoport nem is mutat teljes átfedést.

Azt látjuk, hogy egy társadalmi-szociális katalizma van kibontakozóban. Még egyszer mondom, a közteherviselés irányába történő lépéseket maximálisan támogatom, de csak akkor, ha ez nem jár magyar munkavállalók tömeges kiszolgáltatottságának az erősítésével.

Köszönöm a figyelmet. *(Taps a Jobbik padsorából.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Megkérdezem, kíván-e még valaki hozzászólni, bár sok képviselőt nem látok már a teremben. *(Nincs ilyen jelzés.)* Nem jelzi senki a hozzászólási szándékát, így az általános vitát lezárom.

Megadom a szót Izer Norbert államtitkár úrnak, hogy válaszoljon az elhangzottakra.

IZER NORBERT pénzügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Az előző nagyon hosszadalmas vita után most is egy hosszadalmasabb vita alakult ki ahhoz képest, hogy arra lehetett számítani, hogy abban azért egység mutatkozik, hogy ezt a törvényt azért támogatni fogják az ellenzéki képviselők. Ehhez képest egy olyan szurreális időszakon vagyunk túl, amikor gyakorlatilag azt mutatták be az ellenzéki képviselők, hogy Magyarországon adóemelések vannak, és adóemelésekben gondolkozik a kormány.

Arra kérem a képviselő urakat, hogy kicsit komplexebben nézzük, és egy picit nézzük madártávlatból az intézkedéseket, tehát ha csak a válsághelyzet vagy a veszélyhelyzet óta meghozott adóintézkedéseket nézzük, 368 milliárd forintos adócsökkentésekről született döntés, tehát ebben a néhány hónapban. A kettő adóemelő intézkedés, amiről az előző és a mos-

tani napirendi vita is folyt, 91 milliárd forintos adóbefizetést irányzott elő, tehát 368 milliárd forintnyi adócsökkentést és 91 milliárd forintnyi adóemelést. Azt gondolom, ha a kettőt együttesen nézzük, akkor alaptalanok azok a vádak, hogy adóemeléskben gondolkozik a kormány. Pont, hogy a baloldali kormányok gondolkodtak adóemeléskben, és ez az az adópolitika, amit 2010 óta nem folytatunk. Tehát mi azt hisszük, hogy adócsökkentéssel lehet a gazdaságnak stimulust adni, és úgy látjuk, hogy ezek egyébként be is váltották a hozzájuk fűzött reményeket.

Ez a kettő adónem, amiről most beszélünk, tehát ez a két, a nagyvállalatokat támogató és a fogyasztási forgalmi adók körébe tartozó adó egyértelműen annak az adópolitikának a része, amit 2010 óta folytatunk, ami egyben egy adóstruktúra-váltás is. Tehát ha megnézzük az elmúlt időszak adóintézkedéseit, a munka adóterheit folyamatosan, évről évre szisztematikusan csökkentjük, tehát egyre olcsóbbá tesszük a foglalkoztatást. Abban hiszünk, ahogy ez az előző vitában is elhangzott, hogy munkát és megfelelő béreket kell adni az embereknek.

Hogy a költségvetési egyensúly megmaradjon, rengeteget kellett feleríteni, rengeteget kellett adóadminisztrációt csökkenteni és egyszerűsíteni, és emellett előfordulhat, hogy további forrást is be kell vonni a költségvetés egyensúlya érdekében. Viszont ha ezt megteesszük, ha megnézzük az elmúlt néhány év, mondjuk, akár egy tucat év intézkedéseit, ezek mindig olyanok voltak, amelyek vagy negatív externáliát, tehát mondjuk, jövedéki adót, vagy fogyasztási-forgalmi típusú adókat vezettek be. Tehát egyértelműen ugyanazt a logikát követjük, amit az elmúlt időszakban, hogy a fogyasztásra szeretnénk áttérheln az adózás súlyát, és a jövedelemadóztatást kell csökkenteni.

Tehát azok a vádak, amik itt elhangzottak, hogy adóemelésk történt ebben az időszakban, és hogy például egy-egy vállalkozás milyen adóemeléskt kapott most a nyakába, és hogy ennek milyen következményei lehetnek, azt gondolom, hogy nézzük komplexen, a szociális-csökkentéssel együtt. Egy nagy foglalkoztató, kereskedelmi multi nagyvállalat 2 százalékpontos csökkentéskt fog kapni júliustól a teljes bérterhe után. Én azt gondolom, hogy ezeket érdemes azért a serpenyőbe beletenni, amikor erről az intézkedésről beszélünk.

Szintén az hangzott el - de a képviselőket már nem látom -, hogy adóemeléskben és az adók számának a bővítésében gondolkozik a kormány. Én azt gondolom, hogy itt is érdemes megnézni a tényeket, hogy miket csináltunk az elmúlt időszakban. Csak 2019-ben és 2020-ban tíz adónemmel van kevesebb, mint a korábbi időszakban, tehát tíz adónemet szüntettünk meg. Ebben volt olyan, amely adókat töröltünk, és voltak olyanok, amiket összevontunk, tehát egy egyszerűsített, áramvonalasabb adórendszer felé haladunk. Hogy eb-

ből hogyan lehet azt a konklúziót levonni, hogy növeljük az adók számát, nyilvánvalóan úgy, ha csak erre a mai egyetlen javaslatra tekintünk, és nem emeljük fel a fejünket egy picit tágabb horizontra. Én azt javaslom, hogy tegyük ez utóbbit, tehát nézzük az elmúlt időszak eseményeit komplexen.

Szintén elhangzott, hogy sörálátétet ígértünk, és ehhez képest burjánzik az adóadminisztráció. Szeretném jelezni, hogy a sörálátéten is túlmertünk, ugyanis a sörálátét a személyijövedelemadó-bevallásra vonatkozott, hogy arra el fog férni. Szeretném jelezni, hogy ezen már túlmertünk, nincsen szükség adóbevallásra. Tehát már sörálátét sem kell, az adóhatóság elkészíti ezeket az adóbevallásokat. A magánszemélynek távolról, otthonról, számítógépről vagy akár egy mobiltelefonról, egy jóváhagyó gombot lehet megnyomni, amivel jóváhagyja a bevallási tervezetét, vagy ha még ezt sem teszi meg, akkor is lesz érvényes bevallása, az adóhatóság akkor is elkészíti a bevallását, ha esetleg a magánszemély ezt nem nézi meg. Tehát a sörálátét nemhogy nem valósult meg, hanem túlteljesítettük, és gyakorlatilag már nincsen adóbevallási formai kötöttség, ami az szja-t illeti.

A másik kérdés, ami szintén több képviselő részéről felmerült, hogy hogyan lehet ezt az áthárítást megakadályozni, hogy lehet azt biztosítani, hogy a nagy multivállalkozások ne hárítsák ezt az adót. Itt is hadd utaljak vissza az expozéban elhangzott számokra, hogy 36 ezer kiskereskedő van Magyarországon. Ebből 34 ezer nem lesz alanya ennek az adónak. Tehát 34 ezer olyan kiskereskedelmi egységünk lesz, amelyek pont ugyanolyan adóterheléssel tudnak dolgozni, illetve a szochocsökkentésnek köszönhetően ők is alacsonyabb élők munkaterhekkkel tudnak dolgozni. Tehát 34 ezer kiskereskedelmi cég vélhetően nem fog árat emelni emiatt. Akkor miért gondoljuk, hogy ez a másik 2 ezer lesz abban a helyzetben, hogy ő markánsan áthárítsa ezt az adót, és ezzel veszélyeztesse esetleg azt a piaci helyzetet, ami fennáll a versengő cégek között?

Tehát mi azt gondoljuk, hogy a piaci verseny ilyen szempontból azért ki tud kényszeríteni egy visszafogottságot. Meglátjuk, hogy ez a visszafogottság hogyan fog megvalósulni, de ha át is hárítják egyébként a nagyobb vállalkozások, mert valami oknál fogva megtehetik - tehát a piac nem kényszeríti ki adott esetben azt, hogy át kelljen hárítani ezt az adót -, azt lássuk, hogy ennek az adónak az átlagos kulcsa 1-2 százalékos között fog alakulni. Ha csak megnézzük egy bolthálózatnak az árazási technikáját, amikor, mondjuk, egy terméket akcióz, a többi ára pedig akár 5-10 százalékkal magasabb is lehet, itt most 1-2 százalékos adóteherről beszélünk. Tehát ha mozgatja is az árakat ez az adó, én azt gondolom, minimálisan mozgatja, és ez nem egy olyan mértékű adó, ami érdemben tudná befolyásolni a termékek értékét.

Úgyhogy összességében én azt gondolom, hogy megvannak azok a garanciák, amik ennek az adónak az áthárítását nem teszik lehetővé vagy nehézkesé teszik. Ez magából a piac működéséből fog következni, illetve abból, hogy a 34 ezer érintett vállalkozás nem alanya ennek az adónak.

Úgyhogy összességében azt szeretném mondani, értetlenül álltam a vitában az előtt, hogy gyakorlatilag az elmúlt csak fél évben több tucat adóemelési javaslatot kaptunk az ellenzéktől, tehát látszik, hogy ők, amikor forrásban gondolkodnak, akkor még mindig adóemeléssel gondolkodnak. Most itt van ez a kettő javaslat, ami egyben egy adószerkezet-átalakítást is megkövetel, és ami egyébként a nagyobb teherviselő képességű multi láncokat, illetve multi cégeket terhel, és itt is még a kritikai észrevételeket kaptuk meg. Úgyhogy én remélem, hogy ezeket tudtuk tisztázni ebben az egyeztetésben.

Összességében számos pozitív javaslatot is kaptunk a vita elején, ezeket köszönöm szépen, és a további vita során kérem, hogy támogassák a javaslatot. Köszönöm szépen. *(Taps a kormányzó pártok pad-soraiból.)*

ELNÖK: Köszönjük, államtitkár úr. A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Most soron következik az **egyes törvényeknek a felnőttképzési tevékenység ösztönzésével összefüggő módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/10313. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót György Lászlónak, az Innovációs és Technológiai Minisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének.

GYÖRGY LÁSZLÓ innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! A kormány stratégiai feladatának tekinti a munka- és tudásalapú gazdaság és társadalom megteremtését, Magyarország versenyképességének javítását.

A gazdasági növekedés egyik alapvető feltétele a képzett, a társadalmi változásokhoz és a munkaerőpiaci igényekhez rugalmasan alkalmazkodni képes munkaerő.

(13.10)

2020 elejére elértünk oda, hogy közel 4,5 millióan dolgoztak Magyarországon, több mint 800 ezerrel többen, mint 2010-ben. A foglalkoztatottsági ráta minden eddiginél magasabbra, 70 százalék fölé emelkedett. Az álláskeresők száma a koronavírus-válságot

megelőzően 160 ezer főre csökkent, a 2020 elejére elért 3,5 százalékos munkanélküliségi ráta az egyik legalacsonyabb az Európai Unióban. Gazdaságunkat az elmúlt években dinamikus bővülés jellemezte. Az Európai Unió tagországainak 2013 és 2019 közötti gazdasági növekedési ütemeit összegezve megállapítható, hogy Magyarország a gazdasági növekedést tekintve az első öt ország közé tartozik a vizsgált időszakban.

Tisztelt Ház! A gazdaság folyamatos, nagy ütemű növekedésével párhuzamosan felértékelődnek a szakképzéssel rendelkező munkavállalók, ezzel együtt a szakképzési és a felnőttképzési rendszer is. Jól rámutat a felnőttképzések felértékelődésére a jelenlegi veszélyhelyzet is, amelynek során azt tapasztaljuk, hogy a munkaerőpiacról a vírus okozta válság miatt kieső munkavállalók átképzése a magasabb hozzáadott értékű szakmákra jelentős mértékben képes hozzájárulni a gazdaság struktúraváltásához.

A felnőttképzés tekintetében is jelentős előrelépést tettünk 2010 óta. Míg 2010-ben a felnőttek csupán 3 százaléka vett részt felnőttképzésben, addig 2018-ban már 6 százaléka. Az elért eredmények mellett az ipar 4.0, a digitalizáció gyors terjedése, valamint a gazdaság fejlődése és a társadalom változásai azonban újabb és újabb kihívásokat támasztanak, amelyekre a versenyképesség megőrzése érdekében megfelelő válaszokat kell adnunk. Ezekre a kihívásokra reagálva újítottuk meg tavaly a szakképzési és felnőttképzési rendszereinket. A jelen törvényjavaslat célja, hogy finomhangolja a felnőttképzési rendszert annak érdekében, hogy a magyarok számára több és magasabb minőségű képzési kínálat álljon rendelkezésre.

Tisztelt Ház! Az önök előtt lévő törvényjavaslat a felnőttképzési rendszer megújításának második állomása. Az Országgyűlés a szakképzési rendszer megújításával párhuzamosan, a szakképzésről szóló új törvény elfogadásával megteremtette az új felnőttképzési rendszer alapjait. Az önök előtt lévő törvényjavaslat ennek az átalakításnak a következő lépcsőfokaként tesz javaslatot a felnőttképzési tevékenység ösztönzésére és az ahhoz kapcsolódó szükséges módosításokra.

A felnőttképzési rendszer eredményessége a gazdaság versenyképessége szempontjából meghatározó, és a technológiai fejlődés során egyre inkább felértékelődik. Gazdaságstratégiai szempontból elengedhetetlen a nem dolgozók bevezetése, illetve visszavezetése a munkaerőpiacra, valamint a munkavállalók készségeinek és ismereteinek folyamatos fejlesztése annak érdekében, hogy növekedjen a hazai kis- és középvállalatok által előállított hozzáadott érték. Mindkét cél megvalósításának eszköze az eredményes és hatékony felnőttképzési rendszer működtetése.

A felnőttképzés hazai rendszere minőségi átalakításának megvalósítása során olyan szakpolitikai célkitűzéseket fogalmaztunk meg, amelyek lehetővé teszik a rendszer hatékonyabb és eredményesebb működését. Ezek közül az egyik legfontosabb volt a felnőttképzés mérhetőségének kialakítása, a felnőttképzési tevékenység monitorozásához és irányításához szükséges adatok biztosítása a teljes felnőttképzés vonatkozásában. A célhoz a felnőttképzési törvény módosítása 2020. január 1-jétől hozzárendelte a szükséges eszközöket.

Annak érdekében, hogy a szakpolitika a hazai felnőttképzési programokról megbízható és széles körű információkkal rendelkezzen, fokozatosan épült ki a felnőttképzés adatszolgáltatási rendszere. Ez az idén ősztől induló megújult felnőttképzések esetén naprakészen, a korábbi rendszer szerinti kifutó képzések esetén pedig 2021. január 1-jétől egységesen nyilvántartja a képzések alapadatait. Az új adatszolgáltatási rendszer lesz a jövőben az egyetlen rendszer, amely felé a képzőknek adatszolgáltatási kötelezettséget kell teljesíteniük, így megszűnik a több adatbázisba való párhuzamos adatszolgáltatás kötelezettsége, vagyis csökkennek a felnőttképzők és a képzésben részt vevők adminisztratív terhei.

Szintén a mérhetőséget szolgálja a kialakítás alatt álló felnőttképzési pályakövetési rendszer, amely a felsőoktatási pályakövetési rendszerhez hasonlóan kereshető, elemezhető és jól vizualizált formában rendelkezésre bocsátja az egyes felnőttképzési programokban végzők munkaerőpiaci adatait, így megállapíthatóvá válik a képzések hasznossága.

Tisztelt Ház! Engedjék meg, hogy négy pontban összefoglaljam a felnőttképzési rendszer megújításának legfontosabb szempontjait.

1. A felnőttképzési rendszer megújításának fontos célja a felnőttképzés munkaerőpiaci relevanciájának javítása, vagyis a munkaerőpiaci igények és azok változásainak pontosabb megismerése, megjelenítése és az igényekhez igazodó tartalomszabályozás és támogatástervezés. Ennek megvalósításához rendelt fontos eszközt a tervezet a munkaerőpiaci előrejelző rendszer létrehozásával. Ezzel egy olyan előrejelző és elemző platform alakul ki, amely rövid, közép- és hosszú távon, valamint regionális szinten is képes megbízható módon előre jelezni a munkaerőpiaci igényeket. A rendszer segítségével a felnőttképzés szakmai irányítása sokkal pontosabb elemzéseket végezhet, és ezek alapján célzott beavatkozásokkal erősítheti a felnőttképzés piaciorientált működését.

2. A támogatási rendszer módosításával már 2020. január 1-jével létrejött az egyéni motivációt szolgáló képzési hitel intézménye a felnőttképzés rendszerében. Ezzel jelentősen javítható a felnőttképzés elérhetősége, és így növelhető a képzésben részt vevők száma. A javaslat elfogadásával a képzési hitel

mellett megjelenik a felnőttképzésben fizethető ösztöndíj intézménye is, amelyet engedélyezett képzések esetében a felnőttképző fizethet.

3. A szabályozás finomhangolása során folyamatos cél az adminisztratív terhek további csökkentése. A felnőttképzés esetében a képzők belépési terheinek csökkentése már a januárban hatályba lépett módosítással megtörtént. A jelenlegi módosítás eredményeként több olyan adatkör kerül kivételre, amely a többi megadott adatból egyszerűen meghatározható. Az Önök előtt lévő tervezet a működéshez és az adatszolgáltatáshoz kapcsolódó egyes dokumentációs terhek megszüntetésével tovább csökkenti az adminisztratív terheket. További könnyítéseket tartalmaz az adatszolgáltatási kötelezettségek racionalizálásával és az automatizált adatszolgáltatás, illetve adatfogadás lehetőségének megteremtésével is.

4. Az adatszolgáltatás hatékonyságának növelésére a már kiépített szigorú szankciórendszer mellé a törvényjavaslat pénzügyi ösztönzöt is rendel. A módosítással olyan képzések válnak költségként leírhatóvá a társaságiadó-alap számításánál, amelyekről a képző adatot szolgáltat a felnőttképzés adatszolgáltatási rendszerébe.

Tisztelt Országgyűlés! A tervezetben meghatározott intézkedések célja, hogy a felnőttképzés rendszere naprakész és a munkaerőpiaci igényekkel adekvát, versenyképes, modern tudást biztosítson a képzésben részt vevők minél szélesebb köre számára, mindezt pedig kevesebb bürokratikus teher és felesleges adatszolgáltatás mellett. A törvényjavaslat biztos alapot nyújt a magyar gazdaság erősödéséhez, Magyarország versenyképességének megőrzéséhez.

Az Önök előtt fekvő törvényjavaslat elfogadásával lehetőség nyílik arra, hogy a felnőttképzés megújított rendszere folyamatos és megfelelő válaszokat tudjon adni a folyton változó gazdasági környezet kihívásaira. Ezért kérem a tisztelt Országgyűlést, hogy a törvényjavaslatot támogatni szíveskedjen. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, államtitkár úr. Most a vezér-szónoki felszólalások következnek. Elsőként megadom a szót Vinnai Győzőnek, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. VINNAI GYŐZŐ, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Sok kérdésben egyetértünk. Mielőtt a törvényjavaslat tartalmi részére rátérnék, egy mai információt is szeretnék megosztani a Házzal. A kormányinfón a Miniszterelnökséget vezető miniszter elmondta, hogy a kormány döntött átképzésekről és felnőttképzésekről is.

Ez talán lehet egy válasz is arra, hogy miért fontos, hogy most ezt tárgyaljuk ebben a járványügyi vagy pandémiás helyzetben. Nagyon fontos, hogy akik az elmúlt hetekben elvesztették a munkahelyüket, azok olyan képzésre és felnőttképzésre jelentkezhetnek majd - s itt talán zárójelben meg kell említeni, hogy a nemzetgazdaságilag kiemelt képzések rendszerét is tartalmazza ez a törvényjavaslat -, amely segíti, hogy visszataláljanak a munkaerőpiacra, vagy ha meg akarják tartani a munkahelyüket, akkor modern, korszerű ismereteket kaphatnak a felnőttképzés folyamán.

(13.20)

A másik, amit szeretnék megjegyezni, hogy tavaly itt voltunk néhányan, Ander Balázsra emlékszem, amikor novemberben a szakképzési törvény általános vitája volt, és ezzel kapcsolatban a felnőttképzési törvényről is vitakoztunk, a 2019. évi CXII. törvényről, amely lefektette egy új felnőttképzési rendszer alapjait.

De hogy egy picit történelmileg visszamenjek mint történész, azért a felnőttképzésnek van története Európában és Magyarországon is, akár Angliára vagy a skandináv országokra gondolok, a népfőiskolai mozgalomra gondolok. Arra gondolok, amit Magyarországon is szerettek volna átvenni, hogy felnőttek is beüljenek az iskolapadba, mert olyan gyorsan változik a világ, vagy felgyorsult ez a világ, hogy szükség van a modern, korszerű, ahogy államtitkár úr is mondta, egy ilyen tudásalapú és munkaalapú gazdaság, tehát tudásalapú társadalom és munkaalapú gazdaság - vagy munkaalapú társadalom, ezt is mondhatom - megteremtésére. Mert ugye, nem könnyű felnőtt fejjel beülni egy nem iskolarendszerű képzésbe, de ha ezt megteszi, akkor teszi meg az egyén, ha színvonalas képzést kap, ha keresletorientált az a képzés, tehát nem a kínálat határozza meg. Ezt láttuk a szocialisták időszakában, hogy a kínálat megvolt, az a lényeg, hogy legyen egy kínálat, legyenek hallgatók, minél gyorsabban teljesítsük a feltételeket. Az már senkit nem érdekelt, hogy utána el tudnak-e helyezkedni azok az emberek, vagy éppen mennyire korszerűek azok az ismeretek.

Tehát pont ezt szeretnénk megfordítani, és az a szám is mutatja, amit államtitkár úr mondott, hogy 3 százalékról 6 százalékra nőtt a felnőttképzésben részt vevők száma, mutatja, hogy keményen kell dolgozni, hogy javulás legyen itt. De egy felmérést olvastam a törvényjavaslatra készülve, erre a vitára készülve: ma Magyarországon még nem sikerült igazán átvinni a köztudatba, hogy a felnőttképzés miért jó és miért fontos. Általában a 35 év alatti felnőttek választják. Tehát akik már 35 vagy 40 fölött vannak, azok csak néhány százalékban kapcsolódnak be a felnőttképzésbe.

Volt egy ilyen mondas Magyarországon, talán most is megvan, hogy a „jó pap holtig tanul”. Most azt szeretnénk a felnőttképzéssel, hogy a társadalom széles köre tanuljon az élete végéig. Ez a lifelong learning. Ez az élethosszig tartó tanulás, mert olyan világban élünk, hogy ezt meg kell tenni. És ez a törvényjavaslat, amelyet a T/10313. számú törvényjavaslatként tárgyalunk, egyes törvényeknek a felnőttképzési tevékenység ösztönzésével összefüggő módosításáról szóló törvényjavaslat éppen ezt szolgálja.

Tehát egy picit összefoglalva az előzményeket, egy kicsit jobban be kell vinni a köztudatba a felnőttképzést, hiszen Magyarországon még van mit javítani ezen. Még nem alakult ki a kultúrája, hogy olyan világ vesz körül bennünket, hogy egész életünkben érdemes és kell is tanulni, hogy érvényesülni tudjunk az életben. Tehát ez a tudás... - és leginkább a munkaerőpiacon, mert, ahogy a miniszterelnök úr szokta mondani, én magam is vallom ezt: ha munka van, minden van, ha munka nincs, semmi nincs. És ha munka van, akkor abból tisztességes bért lehet szerezni, és el lehet tartani a családot.

Engedjék meg, hogy én is néhány pontban rátérjek arra, amit államtitkár úr elmondott, hogy miért is fontos ez a néhány módosítás. Hadd hozzak önöknek egy korábbi stratégiából egy mondatot: ez a lisszaboni stratégia, 2000-ben Lisszabonban az Unió elfogadta a gazdaságra. És hogy mennyire nem sikerült ezt megvalósítani, az mutatja, hogy 2010-ben egy újabb stratégiát, egy úgynevezett Európa 2020-as stratégiai programot fogadott el az Európai Unió. Ez az egy mondat a lisszaboni stratégiából, amit önkényesen vettem ki, húsz évvel ezelőtti, a következőt írja: Európa 2010-re a világ legdinamikusabban fejlődő, tudásalapú gazdaságává kell hogy váljon – hát, ez enyhén szólva sem sikerült -, mely képes a fenntartható fejlődésre, több és jobb munkahely és nagyobb társadalmi kohézió megteremtésére. Ennyi az idézet.

Maga az Unió is látta, hogy ezen változtatni kell, és egy olyan stratégiai programot fogalmazott meg tíz évvel ezelőtt, amely hárompillérűvé tette a gazdasági növekedést. És itt jön be az oktatás, itt jön be a felnőttképzés. Az egyik, és azt gondolom, hogy a magyar kormány magáénak tekinti, az egyik, hogy intelligens növekedésre kell törekedni, ez az úgynevezett tudásra és innovációra épülő gazdaság, fenntartható növekedésre kell törekedni, környezetbarát és versenyképebb gazdaságra van szükség. Államtitkár úr is hangsúlyozta a versenyképességet, és ez helyes is, én magam is így gondolom. A harmadik pedig az inkluzív növekedés, az inkluzív növekedés, amely magas foglalkoztatási szinttel, valamint szociális és területi kohézióval jellemezhető gazdaságot hoz létre.

Kérem szépen, nem akarok itt most dicshimnuszokat zengeni, de a foglalkoztatási adatokra én még emlékszem - 2010 előtt ellenzékben voltam, 2006-

ban indultam először országgyűlési választáson -, hogy milyen mutatók voltak. Ilyen ötven-egynéhány százalék volt a foglalkoztatási mutató, most pedig 70 százalék körül vagyunk. Tehát jelentősen sikerült ezen az elmúlt tíz évben változtatni; valamint a szociális és területi kohézió, hogy azokon a területeken - Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéből jövök -, amelyek nehéz helyzetű térségek, hogyan sikerül gazdaságilag a felzárkózás. Nem könnyű terület ez, felzárkózni egy fejlettebb régióhoz vagy az ország központi részéhez, ez csak oktatással, szakképzéssel és felnőttképzéssel lehetséges, és természetesen egyetemi képzéssel is, de tudjuk, hogy nem mindenki tud egyetemre és főiskolára menni. A szociális kohézió pedig azt jelenti, hogy arról a munkaerőről sem mondhatunk le, amelynek alacsony a képzettsége, a skill nincs meg mindenütt, hanem éppen felnőttképzéssel azokat a szakképesítéseket, szakmai kompetenciákat megszerezni vagy eljuttatni hozzájuk, amelyekkel munkavállalóvá válhatnak.

És akkor egy picit magáról a törvényjavaslatról, hiszen államtitkár úr, én így érzem, jól összefoglalta. A stratégiai célja ennek a törvényjavaslatnak vagy következő lépcsőnek a finomhangolás, ez is elhangzott, keresletorientálttá tegye a felnőttképzési rendszert, ne a kínálat domináljon, és ennek érdekében bevezetésre kerül a munkaerőpiaci előrejelző rendszer, amelynek lényege, hogy összerendeli a keresleti és kínálati információkat, a munkaerőpiaci igényeknek megfelelően képzési, kibocsátási követelményeket határoz meg. Tehát olyan képzési, kibocsátási követelmények jelennek meg, amelyekre szüksége van a munkaerőpiacnak.

Tehát egy új rendszert hoz létre, és ehhez szükséges a munkaerőpiaci igények megismerése, megjelenítése, az aktuális és jövőbeli munkaerőpiaci változások beazonosítása, itt az álláspiac, fluktuáció, bérdinamika ezzel kapcsolatban, az azonnali és jövőbeli várható képzési igények változásának az előrejelzése. Ez lenne egy adatmodell szerinti új rendszer, amely előre jeleznék ezeket a várható lépéseket, és ehhez kell egy fejlett informatikai rendszer.

Mi a másik, ez a munkaerőpiaci előrejelző rendszer? Bevezetésre kerül a nemzetgazdaságilag kiemelt jelentőségű képzések köre, amit később majd egy kialakítandó kormányrendeletben a felnőttképzésért felelős miniszter fog meghatározni. Ezeknek a kiemelt jelentőségű munkaerőpiaci képzéseknek az a célja, hogy olyan képzések valósuljanak meg, amelyek gyorsak, rugalmasak, előre most még éppen hogy látjuk, de a gazdaságnak szüksége van rá. A minősítés feltételeit a kormány később szintén egy rendeletben fogja meghatározni.

Röviden szólnék néhány olyan kérdésről, amelyet államtitkár úr már érintett: a felnőttképzés adat- szolgáltatói rendszere, az adminisztratív terhek

csökkentése. Egy rendszer lesz, azt kell feltölteni. Az elégedettség mérése: ez nagyon fontos, hogy akik részt vesznek a képzésben, elégedettek-e azzal. Megvannak-e tartva az órák? Érnek-e valamit azok az órák? Beszéljünk magyarul!

(13.30)

Erre nagyon oda kell figyelni, mert a felnőttképzést csak úgy tehetjük népszerűbbé vagy elfogadottabbá, ha ez az elégedettségmérés megjelenik, és ez nagyon jó eleme ennek a javaslatnak. Jó eleme a pénzügyi ösztönző is, olyan képzések válnak majd költségként leírhatóvá, amelyekről a felnőttképző adatot szolgáltat az adatszolgáltatási rendszerben. E mellett a képzési hitel mellett - ami már most is hozzáférhető, ha jól tudom - ösztöndíj is megjelenik, erről az államtitkár úr beszélt. Én csak annyit említenék meg, hogy alapkérdés az, hogy a képzésben a finanszírozás biztosított legyen, mert ez egy nagyon lényeges eleme ennek.

Összefoglalva: a 2013-as törvény, mármint a felnőttképzési törvény újabb módosításával az a cél, hogy növeljük a hatékonyságot, legyen egy hatékony irányítás teljeskörűen teljesített adatszolgáltatási kötelezettséggel, a felnőttképzésben részt vevők szakmai életútjának követése és egy új munkaerőpiaci előrejelző rendszer működése. Mindezek alapján a felnőttképzés tartalmát jobban hozzá lehet igazítani a munkaerőpiaci igényekhez, megfelelő szakmában képzett megfelelő számú munkavállaló képzésével. Összességében ezen módosítások tovább növelik a felnőttképzés jelentőségét és súlyát a szakmai képzéseken belül, és hatékonyabbá teszik a képzést.

Arra kérem a tisztelt Házat, köztük ellenzéki képviselőtársaimat is, hogy támogassák a törvényjavaslatot. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most megadom a szót Ander Balázsnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának.

ANDER BALÁZS, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Egyáltalán nem örödtől való ez a törvényjavaslat, ezt így az elején szeretném is leszögezni, viszont aggályaink azért vannak, és szerintem azért, hogy ezek az aggályok valós aggályok, illetve mégiscsak léteznek, a kormánypart pádsorokban elég sokat tettek.

Ha valami olyat találna majd itt a mondandóban az államtitkár úr, amit esetleg sértőnek vél, azt nagyon szépen kérem, hogy semmiképpen ne vegye magára. Szerintem rajtam kívül itt - a kormánypart

padsorokban ülőket is beleértve - kevés képviselőtársamnak van meg az a dolgozat, amiért én önt személyesen nagyon tisztetem, „A társadalmi felzárkózás egyes gazdaságpolitikai aspektusai” egy mestermű a maga nemében. Egyébként tudnám ajánlani olvasásra itt a kormánypart pádsorokban ülőknek is, mert ha valamit meg kellene fogadni, meg kellene a gyakorlatban valósítani, akkor pontosan azt, amit az államtitkár úr - talán 2013-ban, ha jól emlékszem - felvázolt. Mindegy, én kinyomtattam, az én polcomon ott van, én abszolváltam, használni kellene a kormánypart pádsorokban is.

Azt látjuk, hogy ha a XXI. században valami igaz, akkor az az, hogy a megszerzett tudás rettenetesen gyorsan el tud kopni adott esetekben. Egyes felmérések vagy prognózisok szerint a most iskolába kerülő fiataloknak a 60 százaléka olyan szakmában fog dolgozni, ami egyébként még nem is létezik. *(Dr. Vinnai Győző: Ez igaz!)* És ahhoz, hogy ehhez alkalmazkodni tudjon, bizony a tanulás lenne a kulcs, a tanulás - a lifelong learningról Vinnai Győző képviselőtársam az előbb említést tett - nagyon fontos lenne, ennek a tanulásnak a képessége és a tanulásnak az igénye. Ha bármelyik is hibádzik, akkor, azt hiszem, arról, amiről ez a törvényjavaslat a célja szerint szólna, meddő szócséplés lenne itt beszélni.

Ha megnézzük ezeket a hazai adatokat, akkor valóban van egy elmozdulás az elmúlt évtizedben arról a 3 százalékos arányról, hogy ennyien vettek részt a felnőttoktatásban, és lett mostanra ez a szint 6 százalékos. Valóban van egy előrelépés, de azért ha, mondjuk, a skandináv szinttel vetjük ezt össze, ami 30 százalékos, akkor, azt hiszem, van még hova továbbfejlődnünk. Az alapfokú végzettséggel rendelkezőknek a körében pedig ez a felnőttoktatási hajlandóság aztán végképp katasztrofális Magyarországon. Ami számokat én ismerek, én is jó néhány tanulmányt átböngésztem a mai vezérszónokimra készülve, 2011-ből olyan adatok vannak, amelyek szerint Finnországban 38 százalékos, OECD-adatok szerint 22 százalékos volt ez a mutató, Magyarországon meg csak 2 százalékos. Tehát pontosan azokban a rétegekben, ahol létfontosságú lenne az, hogy valamiféle új tudásra, új szakmára szert tudjanak tenni, a hajlandóság nagyon alacsony. Reményeink szerint egyébként majd, Isten adja úgy, meg akkor, mondjuk, a kormánypart pádsorokban ülőknek a bölcsessége, és az, hogy ez a törvényjavaslat ne legyen kisiklatva, szóval, Isten adja akkor úgy, hogy itt is valamiféle elmozdulást lehessen elérni.

Az okok között, hogy miért szerepel ilyen rosszul Magyarország ezekben a rangsorokban, jó néhányat fel lehet sorolni, például azt, hogy ezek a képzések adott esetben a magyar bérekhez viszonyítva drágák is. Ha azt látjuk, hogy felbukkan majd a tandíjhitelnek a lehetősége, illetve az ösztöndíj is megjelenik, annak csak

örülni lehet, ha az ember felelősen gondolkodik. De sok esetben ezek a tanfolyamok rugalmatlanok is voltak; gondolhatunk ezeknek a tartamára, időhosszára.

Aztán van még egy olyan dolog, ami az egésznek talán még inkább a kulcsa lehet, ez pedig az, hogy a magyar munkavállaló döbbenetes módon leterhelt. OECD-felméréseket idéznék újfent csak: körülbelül 1800 órát dolgozik egy átlag magyar munkavállaló minden évben, és ha hiszik, ha nem, tisztelt képviselőtársaim, egy dán vagy egy német átlag-munkavállaló nem éri el ugyanebben a vonatkozásban az 1400 órát. Tehát van egy 400 órányi pluszleterheltsége egy átlagos magyar munkavállalónak, amit bizony ő azért kell hogy belerakjon a munkájába, hogy a családját, saját magát el tudja tartani, és ilyen fokozott leterheltség mellett nem biztos, hogy neki kedve van még magát továbbképezni felnőttoktatás keretében.

Aztán arról is szó van, hogy a munkaadó sok esetben ezt nem tartotta fontosnak. Mondjuk ki: megtartja egy olyan szinten a dolgozót, ami egyébként hosszú távon neki sem jó. Fel kellene ismerni azt is, hogy itt bizony van egy munkaadói felelősség, mert az, ha hagyja és segíti képezni a dolgozóját, hosszú távon neki is csak újabb és újabb profitot fog hozni.

Ha másik aspektusból nézzük meg ennek az alacsony felnőttoktatási részvételi aránynak a hátterét, akkor azt látjuk, hogy a kompetenciafelmérések során, amiben a tizedik osztályos diákjaink is részt vesznek, és ha ezt csak és kizárólag a szakképzésben tanulókra vonatkoztatjuk, azt látni, hogy az ott tanuló tizedik osztályosok 75 százaléka egyes szinten teljesít szövegértésből. Tehát ha valaki ilyen rossz mutatókkal bír, gyakorlatilag funkcionális analfabéta, akkor tényleg nem lehet tőle elvárni, illetve el lehetne várni, csak a gyakorlat azt mutatja, a számokból is ez világlik ki, hogy ő nem tudja magát majd továbbképezni. Ennek egyébként nem tett jót az az óraszámcsökkentés - a 2016/17-es tanévre utalnék -, ami a hazai szakképzésben megmutatkozó problémákat még tovább növelte. A lemorzsolódás az európai tendenciákkal ellentétben Magyarországon most már 12 százalék fölötti, és a korai iskolaelhagyók ilyen magas aránya bizony jogossá teszi - Pokorni Zoltán neve csak mond valamit a kormánypárti padosorokban is - Pokorni Zoltánnak azt a kijelentését, hogy évente tízezer gyerek megy a lecsóba Magyarországon. Tízezer gyerek, akikkel adott esetben majd valamit kezdeni kell a későbbiekben, mert az rossz perspektíva lenne, hogy őt az állam, az adófizetők tartásuk el, vagy éppen lenne egyébként még rosszabb forgatókönyv is, ha mondjuk, bűnözésből kénytelen megélni, vagy azt a nyomort, amiben ő maga is él, hatványozott módon termeli majd újra. Szóval, velük is kellene valamit kezdeni, de ezt jobb lenne nem később, hanem minél korábbi időpontban megtenni, de hát ez egy másik törvényjavaslatnak a vitájához kapcsolódna.

(13.40)

A cigány fiatalokat is meg kell itt említeni, hiszen kétharmaduk korai iskolaelhagyóként hagyja ott az iskolát, se szakma, se érettségi, így pedig azok az integrációs célok, amelyeket ez a törvényjavaslat is maga elé tűzött, bizony délibábos ábránddá válnak Magyarországon, akkor különösen, ha megnézzük azokat a 2010-es adatokat, amelyek szerint a 16 évesnél idősebb hazai cigány népesség körülbelül 80 százaléka maximum 8 általános végzettséggel rendelkezett. És hogy nagyon friss adatokat is hozzak, ezt most néztem meg, a Kunszentmiklósi vagy éppen a Nagykőrösi járás szakközépiskolaiban a lemorzsolódásindex-mutató 43,5, illetve 50 százalékon áll. Hölgyek, Urak! Tisztelt Képviselőtársaim! Ez brutális! Ha valami veszélyes ennek az országnak a jövőjére, akkor többek között ez.

Vége van annak az időszaknak, ezt a gengszterváltás idején azért megtapasztalta a magyar társadalom, hogy a termelőszövetkezetek, a szocialista nagyipar, a bányák majd képzetlen emberek hadát el tudják tartani és foglalkoztatni tudják. Az a helyzet, hogy a '70-es és a '80-as években adott esetben ez a modell még működhett. Ahogy egyébként haladunk előre az időben, a XXI. század kihívásai egészen más feladatokkal kínálják meg a magyar gazdaságpolitikát és társadalompolitikát irányítókat. Tehát a kalapácsos emberekből, az úgynevezett egyszer használatos gyártósori munkavállalókból bizony egyre kevesebb kell. Ennek az országnak, illetve egy fejlődő országnak másra kellene berendezkednie, az a más pedig az lenne, hogy a humán tőkét kellene fejleszteni, és ha ezt a törvényt jól fogják önkölk alkalmazni, ez az önkölk felelőssége, akkor itt talán előrelépés figyelhető majd meg, hiszen a humán tőkének a minősége a tudásalapú gazdaság korában bizony a gazdasági fejlődés releváns, magyarázó eleme.

És akkor, hogy itt újabb statisztikákat hozzak föl, a HDI, a Human Development Index szerint csak Romániát, Bulgáriát és Horvátországot előzzük meg az Európai Unióban: a 25 év felettiek körében Magyarországon úgy néz ki a helyzet, hogy mintegy 11,1 évnyi iskolai múlt áll mögöttünk, Szlovákiában is több ez egy teljes évvel, Finnországban pedig 14,2 év. A robotizáció, a digitalizáció döbbenetes mértékben előrehaladt, és az a helyzet, hogy ha megnézzük a Magyar Nemzeti Bank szakértői által készített felmérést, amely szerint 2000-2015 között a vállalati szektorban a szakmunkások aránya 11 százalékkal csökkent, és mondjuk, hozzátesszük még az Economist Intelligence Unit 2015-ös felmérését, ami 56 országot vizsgált az alapján, hogy mennyire vannak fölkészülve az adott ország munkavállalói a jövőre, akkor Németország, mondjuk, ott volt a 7. helyen, Magyarország meg csak a 25. volt.

Szóval, itt a dolgok között nagyon komoly, nagyon súlyos összefüggések figyelhetők meg. Akkor még egy ilyen felmérés, a Világgazdasági Fórum 2016-17-es jelentése szerint, ahol 138 országot néztek, Magyarország az értékláncokban való előrejutás tekintetében a 113. helyen szerepelt, ez pedig nem más, tisztelt képviselőtársaim, mint a versenyképesség, vagy inkább úgy fogalmaznék, hogy a versenyképesség gyarmati modellje.

Nekünk valóban tudással kellene versenyezni, és a cél, akkor azt mondjuk, hogy teljesen jó; a helyzet, amivel most nap mint nap szembesül ez a társadalom, az viszont egészen más, mint amiről adott esetben a kormánypárti padosorokban beszélni szoktak. Ezek a munkaerőpiaci igények döbbenetes módon változnak meg, és ahhoz, hogy ehhez alkalmazkodni tudjunk, bizony átképezhető munkavállalókra van, azok hádára lenne szükség, amelynek, mondjuk, a Human Capital Index alapján vagy a report beszámolója alapján Finnország nagyon szépen meg tud felelni, de ha Magyarországot kell előrehozni - mert miről is beszélnénk itt -, akkor megint csak azt tudjuk mondani, hogy komoly hiányosságok vannak.

És nem véletlenül említettem Finnországot. Mi 1867-ben kiegyezést kötöttünk, és röpiült előre, fejlődött az ország, náluk 1867-ben egy olyan éhínség pusztított, amibe rengeteg ember belepusztult. Viszont valamit fölismertek Finnországban. Nem azért lett Finnországban jó az oktatás, mert Finnország egy gazdag állam volt, hanem pont fordítva, azért lett Finnország egy gazdag állam, mert csináltak egy nagyon-nagyon jó oktatási rendszert, és fölismerték egészen egyszerűen azt a törvényszerűséget, hogy ha versenyképesek akarnak lenni, akkor bizony az embert kell a középpontba állítani, mert nem az ember van a gazdaságért, hanem a gazdaság van az emberért.

Az emberitőke-beruházásnak, amelyet ez a törvényjavaslat is itt megcéloz, nagyon komoly, tovagyűrűző hatásai lennének, utaltam itt mondjuk, én integrációs célkitűzésekre, de egyéb más vonatkozásokat is ide lehetne hozni. Egy azonban bizonyos, mi hiszünk abban, és ezért valószínűnek tartom, hogy bizalmat fogunk szavazni, az viszont az önök sara lesz, még egyszer mondom, hogy ezt a törvényjavaslatot hogyan használják.

Szóval, hiszünk abban, amit Széchenyi mondott, hogy egy nemzet erejét a kiművelt emberfők sokasága adja. Én kívánom azt, hogy ezt önök szem előtt tartásák, így alkalmazzák majd ezt a törvényjavaslatot, amellyel kapcsolatban majd egy következő körben azért még néhány aggályomat elmondanám. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a Jobbik soraiból.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most megadom a szót Szászfalvi Lászlónak, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának.

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Az Országgyűlés az elmúlt évben a már elfogadott törvényekkel egy új képzési, szakképzési és ehhez kapcsolódva egy új felnőttképzési rendszer kiépítését indította el. Az előttünk fekvő törvényjavaslat ennek az átalakításnak a következő lépését jelenti, és a felnőttképzési tevékenység ösztönzésére és az ahhoz kapcsolódóan szükséges törvények módosítására tesz javaslatot. A módosítás a felnőttképzési rendszer tervezett lépcsőzetes átalakításának megvalósítása, amely ugyanakkor a veszélyhelyzet kezelésével összefüggésben a kormány által elfogadott gazdaságvédelmi akcióterv részét is képező struktúraváltó képzések hatékony lebonyolításához is elengedhetetlen. Összességében tehát azt mondhatjuk, hogy ezen módosítások tovább növelik, tovább növelhetik a felnőttképzés jelentőségét és súlyát a szakmai képzéseken belül, hatékonyabbá teszik a képzést a piaci igényekhez való igazodás révén, és csökkentik a részt vevők adminisztrációs terheit.

Tisztelt Ház! A felnőttképzés struktúrájában megjelent további új elem leképezésére a 2020. január 1-jével hatályba lépett jogszabály-módosítás után a felnőttképzésről szóló törvény újabb módosítására kerül tehát sor, a felnőttképzés stratégiai átalakításának következő lépéseivel összefüggésben. A hatékony irányítás alapja a teljeskörűen teljesített adat-szolgáltatási kötelezettség, amely adatok megalapozzák a felnőttképzésben részt vettek szakmai életútjának követését, és egy új munkaerőpiaci előrejelző rendszer működését is. Emellett a rendszer lehetőséget biztosít az állam számára a hazai, illetve nemzetközi képzési statisztikák érvényesítésére, és a nagyobb transzparenciának köszönhetően segítséget nyújt hazánkban a képzésekhez kapcsolódó különböző rangsorokban elfoglalt pozíciójának a javításához is. Mindezek alapján a felnőttképzés tartalmát jobban hozzá lehet igazítani a munkaerőpiaci igényekhez, a megfelelő szakmában képzett megfelelő munkavállaló képzésének lehetővé tételével.

A mostani módosítás tovább növeli a képzések minőségét is a tanulóielégedettség-mérés objektivitásának garantálásával. A képzési hatékonyság növelése mellett is elérhető az adminisztrációs terhek csökkentése, adott feltételek mellett az írásbeli felnőttképzési szerződések megkötése, tanúsítvány kiállítás, és elégedettségméréssel kapcsolatos képzői kötelezettségek megszüntetésével. Az új szabályozás egyik stratégiai célja, hogy keresletorientálttá tegye a felnőttképzési rendszert. Ennek érdekében bevezetésre kerül a munkaerőpiaci előrejelző rendszer. A kialakítandó rendszer egy olyan előrejelzés-elemző rendszerként kerül megvalósításra, amely összerendeli a munkaerőpiaci keresleti és kínálati információkat, és képes ezáltal a

rövid, közép- és hosszú távú munkaerőpiaci igényeknek megfelelő képzési követelmények, kibocsátási követelmények meghatározására.

(13.50)

Ehhez szükséges a munkaerőpiaci igények megismerése, megjelenítése, az aktuális és jövőbeni munkaerőpiaci változások beazonosítása, s ezzel kapcsolatban az azonnali és jövőbeni várható képzési igények, változások előrejelzése.

A tényleges megvalósítás során megvizsgálásra kerül a jelenleg alkalmazott elemző és előrejelző rendszerek és folyamatok integrálása a létrehozandó, tervezett új rendszerbe. A létrehozásra kerülő új munkaerőpiaci előrejelző rendszer olyan adatokon alapszik, amelyek alkalmasak a munkaerőpiac, a munkaerőpiaci fluktuáció, a bérvizonyok, a gazdasági szerkezet folyamatos alakulásának, illetve a képzési igények és szükségletek egységes adatmodell szerinti kezelésére és előrejelzésére.

Az új rendszer tehát széles körű statisztikai adatokon alapszik, és az adatelemzés során kihasználja a fejlett informatikai lehetőségeket. A munkaerőpiaci előrejelző rendszer eredményes működtetéséhez szükséges adatok szolgáltatása, illetve átvétele informatikai rendszeren keresztül, erre a célra kialakított interface-eken keresztül történik.

A törvényjavaslat a felnőttképző adatszolgáltatási kötelezettségét nem terheli, hanem az adatszolgáltatási kötelezettségek racionalizálásával és automatizált adatszolgáltatás, illetve adatfogadás lehetőségének megteremtésével könnyíti. Így például a felnőttképző adatszolgáltatási kötelezettsége teljesítésével nincs szükség az országos statisztikai adatfelvételi program irányába történő önálló adatszolgáltatásra, tekintettel arra, hogy azt a továbbiakban a felnőttképzés adatszolgáltatási rendszere szolgálja majd ki.

Tisztelt Országgyűlés! A javaslat alapján bevezetésre kerül a nemzetgazdaságilag kiemelt jelentőségű képzések köre, ahogy azt hallottuk már, melyeket a később kiadandó kormányrendeletben meghatározott feltételek alapján a felnőttképzésért felelős miniszter határoz meg. Többnyire olyan képzésekről van szó, amelyek országos kiterjedésűek, és kiemelt jelentőségű munkaerőpiaci cél megvalósítása érdekében kerülnek megszervezésre. A minősítés feltételeit szintén a kormányrendelet fogja meghatározni. A nemzetgazdaságilag kiemelt jelentőségű képzések célja, hogy a gazdaságstratégiaileg kiemelt fontosságú, előre nem tervezhető helyzetek kezeléséhez szükséges hiányzó szakemberek biztosítását célzó képzések dedikáltan támogathatóak legyenek, ezáltal gördülékenyen, rugalmasan, a lehető legkisebb szükséges időtartam alatt megvalósíthatókká váljanak, a munkaerőpiaci előrejelző rendszer adatai alapján.

A törvényjavaslat alapján opcionálissá válik a bejelentett képzések esetében a felnőttképzési írásbeli szerződés és a tanúsítvány kiállítása, illetve a felnőttképző adatszolgáltatása keretében pontosításra kerülnek azok az adatkörök, amelyek a pályakövetéshez elengedhetetlen fontosságúak, és kikerülnek azok az adatkörök, amelyek további adatból egyszerűen számolhatóak. A módosítással változik a képzésben részt vevő személyek elégedettségmérése is, mivel az ezzel összefüggő adatokat a jövőben nem a felnőttképző, hanem a képzésben részt vevő személy tölti fel a rendszerbe, a felnőttképzés adatszolgáltatási rendszeréből kapott elektronikus levél útján.

Az adatszolgáltatás hatékonyságának növelésére a tervezet pénzügyi ösztönzőt is rendel. Volt már szó mind a két oldalon a munkaadók ösztönzésére vonatkozólag. A módosítással az olyan képzések válnak költségként leírhatóvá a társaságiadóalap-számításnál, amelyekre a felnőttképző adatot szolgáltat a felnőttképzés adatszolgáltatási rendszerében. Ezt szolgálja a törvényjavaslatban a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvénynek a módosítása.

(A jegyzői székben Gelencsér Attilát dr. Szűcs Lajos váltja fel.)

Tisztelt Képviselőtársaim! A felnőttképzésben való részvétel szempontjából alapkérdés, talán az egyik legfontosabb ösztönző, hogy a résztvevők számára a képzéshez és a képzés során a megélhetéshez a finanszírozás biztosított legyen. Szintén erről is már beszéltek az előttem szólók. A törvényjavaslat ennek megfelelően rendelkezik a résztvevői motivációt ösztönző konstrukcióknak a kialakításáról, illetve bővítéséről. A korábbiakban bevezetett képzési hitel mellett most bevezetésre kerül a felnőttképzésben fizethető ösztöndíj is. Az ösztöndíj-finanszírozás feltételeit, annak minden részletével szintén egy később kiadandó kormányrendelet fogja szabályozni.

Ehhez kapcsolódóan biztosításra kerül továbbá a képzési hitel esetében az adatátadás a képzési hitelt folyósító szervezet és a felnőttképzés adatszolgáltatási rendszere között. A képzési hitel és az ösztöndíj olyan általános felnőttképzési célokat szolgál, mint a kimenetvezérelt képzés, a képzési hatékonyság elősegítése, illetve a felnőttképzésben részt vevők számának a növelése. A képzések tanulási eredmény alapú kimeneti követelményei a gazdaság részéről megfogalmazott, a valós munkahelyi elvárásokon alapuló szakmai követelményekhez kapcsolódnak. Ezen követelmények el-sajátítását az új rendszerben a kellően motivált oktatók és annak biztosítása segíthetik elő, ha a képzésben részt vevő személyek megfelelő ösztönzést kapnak tanulmányaik folytatására. Továbbá biztosított lesz számukra, hogy megtalálják a szakmai karrierjüknek és a személyes céljaiknak megfelelő minőségű képzést,

valamint részesülhetnek a képzés elvégzéséhez szükséges támogatásban.

Tisztelt Képviselőtársaim! A felnőttképzés támogatási forrásait a 2020. január 1-jén hatályba lépett új szakképzési törvény már megteremtette, a Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési alaprésze felhasználható a felnőttképzési tevékenység megszervezéséhez és fejlesztéséhez, amit a felnőttképzésről szóló törvény támogatási célként meghatároz.

Még egy fontos megjegyzést hadd tegyek a hozzászólásom vége felé. Itt többen említették a skandináv példát, a finnországi példát, amelyekkel teljes mértékben egyetértek. Nekem régi gondolatom, rögeszmém, ha lehet így megfogalmazni, hogy nagyon sokféle képzési program volt már az elmúlt 30 esztendőben, az elmúlt 20 esztendőben, az elmúlt 10 évben is, nagyon sokféle szakmai képzés, nagyon sokféle felnőttképzés, amelyek nyilvánvalóan szakmát szeretnének adni az igénylők és az érdeklődők kezébe. Sokszor, talán azt mondhatom, hogy gyakran a személyiségfejlesztést hiányoltam ezekből a képzésekből, amelyek talán összefüggésben vannak azzal a közös tapasztalatunkkal, amit Ander Balázs képviselőtársam is megemlített, hogy tudniillik nem feltétlenül a szakmai képzéssel volt sokszor a probléma, hanem egyáltalán az alapképzésekkel, az alapmotivációkkal, és ezért lenne szükséges, hogy a személyiségfejlesztést is bevonjuk.

Ha már Finnországról volt szó és a skandináv példáról, talán a finnországi oktatásnak az egyik nagyon fontos előképe volt a népfőiskolai oktatás megindítása, elindítása, kiteljesítése, és ha lehet így fogalmaznom, ennek a népfőiskolai képzésnek, oktatásnak, ami, mindannyian tudjuk, hogy egy felnőttképzési program volt, az egyik legfontosabb középponti célja a személyiségfejlesztés volt, és ezen belül, ezzel együtt, ezzel kontextusban vagy komplex módon hozzákapsolva a különböző szakmai képzések. Tehát én a feloldását vagy a kiteljesítését a felnőttképzésnek abban érezném, látnám, ha a személyiségfejlesztést is be tudnánk ebbe vonni, hiszen igazából véve az tesz képessé arra, hogy tudjuk, hogy kik vagyunk, miért vagyunk, miért tanulunk, mit akarunk elérni, milyen célok érdekében, akár személyes életcél, akár a család tekintetében vagy vonatkozásában, akár a kisebb vagy nagyobb társadalmi környezetünk vonatkozásában mi az én célom, mi az én küldetésem - patetikusan - ebben a világban és ebben a környezetben.

(14.00)

Összefoglalásképpen tehát: ezek a módosítások meglátásunk szerint tovább növelik a felnőttképzés jelentőségét és súlyát a szakmai képzéseken belül, a szakképzésen belül is, ha lehet így fogalmazni, haté-

konyabbá teszik a képzést a piaci igényekhez való igazodás révén, és csökkentik a résztvevők adminisztrációs terheit.

Mindezek alapján a KDNP országgyűlési képviselőcsoportja a törvényjavaslatot támogatja, és kérjük, hogy minden frakció támogassa azt. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most megadom a szót Kunhalmi Ágnesnek, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának.

KUNHALMI ÁGNES, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! A felnőttképzés a magyar gazdaság rövid, közép- és hosszú távú működtetésének fontos eleme három szempontból is.

Az iskolarendszer pótlása már az általános iskolából kieső munkakeresők esetében is alapkérdés, amennyiben a közmunkát ki akarjuk váltani kvalifikáltabb munkavégzéssel. Ha pedig számításba vesszük a szakma nélküli fiatalok hiányszakmákra történő kiképzését, az a közösség terheinek csökkenését is eredményezheti. A digitalizáció, a technológiai fejlődés, amelynek gyorsaságát és kereteit napi szinten érezzük a saját bőrünkön is, még a magas végzettséggel rendelkező egyénektől is megköveteli, hogy a tudásukat időről időre frissítsék, továbbfejlesszék, és erről a fejlődésről számot is adjanak.

Nem utolsósorban a gazdasági szerkezet állandó-sult gyors ütemű változásai újabb és újabb igazodást kívánnak meg a szakmákkal rendelkező munkavállalóktól is, a szakmaváltásra pedig már csak a felnőttképzés keretei között van nagyon sokszor lehetőség.

(Az elnöki széket Jakab István, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Egy jó szabályozás arra ösztönzi a munkáltatót, hogy a felnőttképzésre fordított anyagi eszközeit magas szintű befektetésként kezelje a várható, sokszorosán megtérülő haszon érdekében. A munkavállaló érdekelte tétele is szükségszerű ösztöndíjjal, fizetéskiegészítéssel, magasabb besorolással, egyebekkel. Az állam szerepe arra is ki kell terjedjen, hogy a törvényi szabályozók garanciát adjanak a felnőttképzésben részt vevőknek arra, hogy anyagi befektetéseik megtérüljenek a tartalmas oktatással foglalkozó, legalizált felnőttképző szervezeteknél.

Az előttünk álló törvényt módosítás csak bizonyos részben felel meg ezeknek a kritériumoknak. Jó, hogy a törvényjavaslat pontosítja a felnőttképzés adatszolgáltatási rendszerébe történő adatszolgáltatás szabályait, másrészt létrehozza a munkaerőpiaci előrejelző

rendszer abból a célból, hogy a felnőttképzés tartalma és kimenete a piaci igényekhez igazítható legyen rövid, közép- és hosszú távon is.

Előrelépésnek tartjuk, hogy a törvényjavaslat megteremti a felnőttképző által a képzésben részt vevő személyek számára fizethető ösztöndíj lehetőségét, valamint megteremti a képzési hitel kialakításának alapfeltételét a képzési hitelt nyújtó szervezet és a felnőttképzési adatszolgáltatási rendszer adatbázisának összekapcsolásával.

Ösztöndíj lehet a munkáltatók számára, hogy a jövőben nemcsak a képzés, hanem az oktatás is költségként számolható el a vállalkozások számára, hiszen az OKJ-t a jövőben felváltja a szakmai oktatás, tehát azt a költséget is elszámolhatóvá teszi a cégek számára, amelyet csak iskolák végezhetnek el ezek után. Azt azonban fenntartásokkal fogadjuk, hogy meghatározásra kerül a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű képzés, hiszen erre a javaslat szerint kizárólag a felnőttképzésért felelős miniszter jogosult, jelenleg Palkovics László innovációért és technológiáért felelős miniszter, a minősítés feltételeit pedig csak kormányrendeletben határozzák meg. Szerintünk ez egy kormányrendeletben megállapított gumiszabály létrehozását jelenti, mely szubjektív döntést eredményezhet. Ez a meghatározás egyes esetekben elutasítást, más esetekben a kifizetés vagy támogatás indokát képezheti a jövőben.

Meg kell kérdeznem, hogy ez nem egyenes következmény-e a veszélyhelyzet idején történő csökkentett munkaidős foglalkoztatásnak, a gazdaságvédelmi akcióterv keretében történő támogatásáról szóló 105/2020. kormányrendeletben meghatározott feltételekkel. Hiszen a rendelet kimondja, hogy csak akkor nyújtható támogatás egy munkáltatónak, ha hitelt érdemlő módon be tudja bizonyítani, hogy a munkavállalók megtartása a folyamatos gazdasági tevékenységével összefüggő nemzetgazdasági érdek, és csak a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű képzésre biztosítható az állami támogatás. Bizonyos garanciát jelenthet az a kitétel, hogy az ágazatért felelős miniszter véleményét ki kell kérni, az egyes miniszterek véleményezési jogán túl más beleszólási lehetőség azonban nincsen feltüntetve a javaslatban. Nem kellene a munkavállalói szervezetekkel is egyeztetni ezekben a kérdésekben?

Az állam a jövőben csak a számára fontos képzéseket kívánja elfogadni, minden mást el kíván engedni. Ez a képzésben részt vevők számára viszont újabb nehézséget jelent, hiszen nem mindenki számára lesz egyértelmű, hogy melyik képzést kell sikeresen elvégeznie ahhoz, hogy az állam által is elfogadott képzettséget megszerezze. Javasoljuk, hogy a törvényalkotó találja meg azt a szisztémát, amellyel ez a rendszer egyértelmű lesz az egyszerű felhasználók számára is.

A törvényalkotó a felnőttképzés adatszolgáltatási rendszereként a köznevelési regisztrációs és tanulmányi alaprendszer szakképzési és felnőttképzési modulját jelöli meg, azaz a KRÉTA-rendszer, erre azonban a közoktatásban és a szakképzésben évek óta csak panasz van. Ezért megítélésünk szerint feltétlenül szükséges ennek frissítése, korszerűsítése annak érdekében, hogy a rendszer a felnőttképzés adatbázisainak befogadására alkalmassá váljon.

A jövőben mind a bejelentéshez kötött, mind az engedélyhez kötött felnőttképzési tevékenység esetén a képzésben részt vevő személyek elégedettségmérésével kapcsolatban adatokat nem a felnőttképző, hanem a képzésben részt vevő személy tölti fel a rendszerbe, a felnőttképzés adatszolgáltatási rendszeréből kapott elektronikus levél útján.

Ez a módosítás adminisztrációs terhet tesz át az intézményről az egyénre, ami vélhetően a képzésben részt vevők terheit növeli, illetve magától értetődőnek veszi a kormányzat, hogy minden felnőttképzésben részt vevő rendelkezik otthoni számítógéppel, interneteléréssel, illetve olyan tudással, mellyel eleget tud tenni az új követelményeknek. Megítélésünk szerint a módosítás ezen részét a mindennapok valóságához kellene igazítani, mert ebben a formában a résztvevők jelentős részének véleménye kimarad az elégedettségmérésből, így fals adatokkal készülhet el a visszajelzés.

Néhány mondatot szeretnék szólni a munkaerőpiaci előrejelző rendszerről. Azt értjük, hogy célja egyrészt egy átfogó teljes körű adatfelvételen alapuló, a jelenleg rendelkezésre álló elemzési technológiával megtámogatott munkaerőpiaci előrejelző rendszer kialakítása, másrészt olyan előrejelző és elemző platform kialakítása, amely rövid, közép- és hosszú távú regionális szinten is képes megbízható módon előre jelezni a munkaerőpiaci igényeket. Azonban a törvény ezen fejezete egy önvalomással is felér, hiszen ezzel a módosítással a kormányzat azt is bevallja, hogy jelenleg nem rendelkezik megfelelő információkkal a hazai munkaerőpiaci folyamatokról. Az is beismerésre kerül, hogy az elmúlt több mint tíz év folyamán lényegében megszüntették a hazai foglalkoztatáspolitikai rendszert.

Ez most üt vissza, amikor a munkanélküliséggel kapcsolatos problémákra nem tudnak kellő időben kellően jó válaszokat adni. Ugyanis a 2010. évi fideszes hatalomba kerülés előtt az akkori munkaügyi központok több évre visszamenőleg rendszeresen, havonta, negyedévente, félévente, évente készítettek munkaerőpiaci felméréseket, prognózisokat. Ezek a felmérések, prognózisok a munkaügyi szervezet szétverésével megszűntek. A Fidesznek nem volt szüksége a hazai munkaerőpiaci folyamatok szakszerű nyomon követésére, a politikai kommunikációból az jól látható, hogy miért.

Ennek a felelőtlen, romboló magatartásnak az lett az eredménye, hogy most újra feltalálják sajnos a spanyolviaszt. Ez az önbeismerés arra is rávilágít, hogy ezt a területet is hogyan verte szét a kormányzat egy évtized alatt azzal a mondással, hogy munkaalapú társadalom épül Magyarországon, illetve hogy tíz év alatt létrejön majd a gazdaságban egymillió új munkahely. Úgy tűnik, lassan 12 évnyi ígéretes távlatából, egyik vállalat sem sikerült megvalósítani a kormánynak, jelenleg a munkanélküliség rohamtempóban növekszik, recseg-ropog a munkaalapú társadalom, és tíz év alatt sem jött létre az ez egymillió munkahely, amit ígérték. Most pedig napi szinten hullik ki a munkaerőpiacról három-, négy-, de sajnos néha már ötezer ember is.

A módosítás ezen részével kapcsolatban azt is meg kell kérdeznem, hogy a munkaerőpiaci előrejelző rendszer létrehozását miért a felnőttképzési törvényben kell megtenni, miért nem például a foglalkoztatást elősegítő és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvényben.

(14.10)

Még egy dologról szeretnék szólni. A javaslat bevezeti a képzési hitel és az ösztöndíj igénybevételének lehetőségét, amelynek részletes szabályait egy kormányrendeletben állapítják majd meg. Hogy mit fog tartalmazni a sokadik kormányrendelet, amit jelen törvényjavaslat említ, azt nem lehet pontosan tudni, azonban ehhez a konstrukcióhoz igen hasonlít, amit ajánlanak, a jelenlegi diákhitelrendszer. Jól értjük, hogy ezt a rendszert kívánják egyébként adaptálni a felnőttképzésben is?

Végezetül a munkaerőpiaci igényekhez való alkalmazkodás lehetősége mindig izgalmas kérdés volt, és most is az a foglalkoztatáspolitikusok számára. A rugalmas alkalmazkodás előfeltétele a jó alapokkal rendelkező, viszonylag képzett munkavállaló, akinek megszerzett tudására, tapasztalataira épülhet a következő szint. A magyar munkavállalók nagy része vagy jelentős része sajnálatos módon nem ilyen.

Sok esetben örülni kell, ha sokan a nyolc osztályt elvégzik Magyarországon. A rokon szakmákra való váltás elképzelhető felnőttek esetében, de az már kevésbé, hogy például pékből asztalos vagy burkolóból hentes akarjon vagy tudjon lenni valaki.

A felnőttképzésben elvileg rövid távú prognózisoknak lehet szerepük, a közép-, de főként a hosszú távú elég bizonytalanok tűnnek. A módosításnak, ennek az előterjesztésnek vannak olyan elemei, amelyek tisztább képet tesznek lehetővé számunkra a felnőttképzés eddigi útvesztőiben is, azonban számtalan nyitott kérdés merül fel még mindig, amely nem megnyugtató számunkra. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Köszöntöm képviselőtársaimat. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Arató Gergely képviselő úrnak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

ARATÓ GERGELY, a DK képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Ház! Nagyon röviden összefoglalva a később elmondandókat, azt tudom mondani, hogy ez egy szándékaiban abszolút támogatható és pozitív törvényjavaslat, amelynek a megvalósítása fölvet azonban komoly kérdéseket. Ugyanakkor az, hogy ma itt a parlamentben vagy ebben az időszakban tárgyaljuk a parlamentben ezt a törvényt, az több ok miatt is tévedés, tehát ennek a törvényjavaslatnak a tárgyalása most nem időszerű.

Az egyik ok éppen az, amit önök említene a koronavírus-járvány kapcsán. Itt két szempontból sem időszerű most tárgyalni még ezt a javaslatot. Először is, nem tudjuk, hogy mit javasol a kormány. Mert értem, drága képviselő úr, hogy a miniszter úr ma azt mondta a kormányinfón, hogy majd lesz javaslat a felnőttképzésre. Látjuk azt, például arra a kérdésre látjuk a választ, hogy hol - a Diákhitel Központ oldalán, ahol ismerteti a Diákhitel Pluszt -, majd a felnőttképzési diákhitel is hozzáférhető lesz Diákhitel Plusz formájában, de közben a felnőttképzési diákhitel részletes szabályait meg nem látjuk. És nem látjuk azt sem, hogy pontosan milyen intézkedéseket tervez a koronavírus-járvány kapcsán a kormányzat. Szerintem ez fontos lenne.

Ha ott van szükség, ahhoz van szükség módosításra, akkor eltekintve attól, hogy a felhatalmazási törvény alapján ezeket a kormány meghozhatja, de ha nem akarja, hanem hosszú távú megoldásokat akar, akkor idehozhatja a parlament elé is, de még egyszer mondom: ahhoz tudna a parlament alkalmazkodni, hogy mi a kormányzati szándék, vagy arról tudna véleményt mondani. Így kvázi látatlanban kér a kormány felhatalmazást a felnőttképzés területén is.

Másodsorban: miért időszerűtlen ez a javaslat? Azért, mert nyilván egyébként a koronavírus-járvány miatt nem került sor a szükséges egyeztetésekre, vagy legalábbis ezek eredményét a parlament nem ismerheti. Nem tudjuk, hogy mi a véleménye a felnőttképzés szereplőinek erről a javaslatról, nem is igen volt módjuk arra, hogy erről részletesen véleményt nyilvánítsanak, és nem tudhatjuk azt sem, hogy mi a munkaadók képviselőinek vagy éppen a munkavállalók képviselőinek a véleménye erről a javaslatról. Enélkül pedig felelős döntést hozni nem lehet az Országgyűlésben, egyébként jogszerűtlen sem, mert a jogalkotási törvény is előírja ezeknek a véleményeknek a becsatolását.

Azt mondják itt képviselőtársaink, hogy ez egy stratégiai döntés. Bizonyára stratégiai döntés, csak

nem tudjuk, hogy melyik stratégiába illeszkedik. Merthogy az a stratégia nincs itt előttünk, és tekintettel a szakképzés és felnőttképzés, na meg a felsőoktatás területén az elmúlt években történt változásokra, sok mindent látunk itt, de stratégiai gondolkodást aztán végképp nem.

Tehát szükség lenne arra, hogy valóban legyen stratégiai gondolkodás, és ha stratégiai gondolkodáson alapulna ez a módosítás, akkor ehhez a stratégiai gondolkodáshoz elengedhetetlen legyen az - és ez a másik ok, ami miatt időszerűtlen ez a javaslat -, hogy megvárjuk, hogy egyébként milyen helyzet lesz a koronavírus-járvány után.

Tehát ma senki felelős módon nem tud arról nyilatkozni, hogy milyen munkaerőpiaci helyzet, milyen foglalkoztatási helyzet lesz, hogy milyen foglalkoztatási és képzési igények lesznek a munkaerőpiacon negyedév vagy fél év múlva. Olyan helyzetre készítünk törvényt most, amit nem ismerünk. És lehet azt mondani, a törvény lényegében azt mondja, hogy bízunk rá a kormányra, a kormány majd ezt megoldja, de hát legyünk őszinték: talán túlzott elvárás lenne az elmúlt időszak foglalkoztatási és képzési döntései alapján azt kérni, hogy vakon bízunk meg a kormányban.

És ha már ott tartunk, hogy stratégiai gondolkodás, akkor hadd említsem meg azt is, hogy államtitkár úr is és kormánypárti képviselőtársaink is nagy diadallal jelentették be, hogy növekedett a felnőttképzésben részt vevők aránya 2010 óta, amit egy picit beárnyékol az a tény, hogy közben a 2013-as felnőttképzési törvénnyel változott azok köre, akik beleszámítanak ebbe a statisztikába.

Egyébként ez egy helyes változás volt, és ezzel a változással felel meg Magyarország az Eurostat adatainak, csak ugyanezen az alapon számolva, ha megnézi az ember a 2010-es KSH-kiadványokat, akkor láthatja, hogy ugyanezen az alapon számolva nem 3, hanem 8 százalék volt 2009-2010-ben a felnőttképzésben részt vevők aránya. De egyébként mind a két arány rossz.

De amire én választ várnék államtitkár úrtól, hogy - ez kiváló - mondja el nekünk, hogy ha ezt értéknek tekinti a kormány, akkor az elmúlt négy év folyamán, amikor egységes statisztikai módszertan szerint számolták ezt az adatot, akkor miért csökkent 7,1 százalékról 5,8 százalékra a KSH adatai alapján a felnőttképzésben részt vevők aránya. Ez csak ezen a héten lett fontos? Eddig nem volt fontos? Eddig nem volt ez lényeges a kormánynak? Az elmúlt négy évben ez nem számított?

De lehet, hogy van ennek valamilyen oka. Egyet például én is tudok: azt, hogy a közmunkaprogramhoz kötöttek - egyébként helyesen - egy képzést, aminek a tartalma és a megvalósítása csapnivaló volt, de maga az ötlet jó volt, és hogy a közmunkaprogramot kifuttatták, elfelejtették pótolni ezt egy

másikfajta hasonló képzési programmal. De ha stratégiai gondolkodás van, akkor érdemes szembenézni ezekkel a tényekkel is.

A törvényjavaslat konkrétumaira rátérve még egy dolgot szeretnék kiemelni - és ezt azért tartom nagyon fontosnak, mert ez is olyan ügy, amiben jól érzékelhetően a Ház két oldalán egyetértés van abban -, hogy mit szeretnénk elérni. Mit szeretnénk elérni? Inkább innen kezdem, azzal, amiben egyetértünk. Abban egyetértünk ugyanis, hogy a felnőttképzésnek nemcsak munkaerőpiaci feladatai vannak. Erről beszéltek mind a kormánypárti, mind az ellenzéki képviselők, én ezt csak megerősíteni tudom, és azt is csak megerősíteni tudom, hogy ezen belül is kiemelt szerepe van a második esély iskoláinak, azoknak a fajta képzéseknek, amik a hiányzó alapképzettség és a hiányzó alapképzettség, szakképzettség megszerzését, pótlását teszik lehetővé.

Én azt értékelem, hogy a munkaerőpiaci képzés tekintetében a kormány elkötelezettséget mutat. Ezt szeretném elismerni, ez fontos, hogy a kormány ezt lényegesnek tartja, de hiányolom, hogy ha már egyszer hozzájárulunk a felnőttképzési törvényhez, és ha már a kormány jól láthatóan vagy reményeink szerint forrásokat is szán erre a területre - erről is nyilatkozott ma a miniszter úr, és látjuk a törvényjavaslat indoklásában is -, akkor helytelennek tartom, ha csak a munkaerőpiaci, rövid távú hasznosságú képzésekre koncentrálnak, és nem koncentrálnak az alapképzések pótlására. Hosszú távon ez munkaerőpiaci szempontból is döntő. Minden adat azt mutatja, hogy azok, akiknek nincs megfelelő alap-, általános iskolai vagy középsikolai végzettsége, tehát általános műveltséget adó képzettsége, vagy van ilyen képzettsége, teszem hozzá, de ez nem párosul valódi alapképességekkel, azok nagyon hátrányos helyzetbe kerülnek a munkaerőpiacon; és mint ahogy egyetértünk mindannyian abban, hogy ez a hátrány nem csökkenni, hanem növekedni fog a munkaerőpiac átalakulásával.

Magáról a törvényjavaslatról három konkrét ügy; az első konkrét ügy a munkaerőpiaci előrejelzésre vonatkozik. Meg tudom erősíteni azt, amit Kunhalmi Ágnes képviselő asszony mondott: új kormánynak meg új felelős minisztériumnak minden vicc új, adott esetben ez a történet is új.

(14.20)

De valóban voltak ennek előzményei, volt már működő foglalkoztatási információs rendszer ebben az országban, elindult a pályakövetés rendszere a felnőttképzésben mint szűkebben vett felnőttképzési minőségbiztosítási, minőség támogató rendszer. Én persze látom és értem - el kell mondanom, nekem abszolút szívem csücske ez a dolog, ezzel a területtel egyetemi pályafutásom folyamán is foglalkoztam -,

hogy ezen továbbmegy ez a javaslat, helyénvaló módon bevezet egy új típusú megközelítésmódot, egyfajta integrált megközelítésmódot. Ami probléma, az az, hogy erről ismét nagyon keveset tudunk meg.

Tehát azon túl, hogy adatokat kell adni ennek a rendszernek, erről azért nagyon kevés információnk lesz. Szerintem jó, ha van ilyen, de ez nem pótolja a foglalkoztatási, munkaerőpiaci információs rendszert, azt világossá kell tenni. Vagy pótolhatja, lehet olyan rendszer, ahol egységesen kezeli a felnőttképzési adatokat és a munkaerőpiaci adatokat, ezt is el tudom képzelni, tesztek majd hozzá egy megjegyzést, ez egy elképzelhető felépítése a rendszernek, de erről nagyon keveset tudunk meg a valóságban.

Ugyanakkor van egy olyanfajta félelem, és erre is utal az anyag, hogy ennek az adatai alapján kíván a kormány döntéseket hozni majd arról, hogy milyen képzést támogat, és milyen képzést nem támogat. Az helyes, ha a kormány figyelembe veszi a munkaerőpiaci adatok meghatározásánál ezeket a típusú, akármilyen fejlett informatikával támogatott döntéseket, de azt kell jelezni, hogy önmagában egy ilyen mechanikusan működő rendszertől függővé tenni ezeket a döntéseket, vélhetően szakmai irányítási hiba, ennél sokkal szélesebb módon kell meghozni ezeket a döntéseket. Ennek is van és volt mindenféle tapasztalata, regionális és helyi különböző tanácsok, nem is megyek most ebbe bele, talán hosszú is lenne, akik foglalkoztunk evvel a területtel, tudjuk, hogy vannak ennek előzményei, pozitív és negatív példái.

Az lenne a helyes, ha a kormány azt gondolná át, hogy összességében milyen döntéshozatali rendszert tart helyesnek ezen a területen. Ennek a támogatására alkalmas egy ilyen szakmai rendszer, de hogy ezt helyettesítse, arra nem alkalmas. És nem fog működni egy ilyen rendszer akkor, el kell mondanom önöknek, ha nem vonják be a munkaadók képviselőit, nem vonják be a helyi döntéshozókat, a helyi önkormányzatokat, akik ismerik ezeket a világokat, ismerik a társadalmi igényeket, és nem vonják be a munkavállalók képviselőit.

Végül egy rövid szakmai megjegyzés az elégedettségméréssel kapcsolatban. Az nagyon fontos, hogy legyen elégedettségmérés. Értem a szándékot akkor, amikor elégedettségmérésnél ezt függetleníteni akarják a képzőktől, és egy független rendszerbe akarják terelni, ugyanakkor, ha már a felnőttképzésért is felelős minisztérium lettek, vagy váltak, vagy hogy mondjam, akkor bizonyára ismerik a digitális írástudásra vonatkozó információkat is, és tudják, hogy pont azoknál, akikről beszéltünk korábban, azoknál a hátrányos helyzetű csoportoknál, akiknek hiányos az általános műveltsége vagy az általános képzettsége, a legalacsonyabb ez a fajta digitális írástudás, és tőlük várható el a legkevésbé a tapasztalatok alapján, hogy

részt vegyenek egy ilyen típusú felmérésben, együttműködésben.

Magyarán szólva, az a fajta félelem megvan azért bennem, hogy a képzésben részt vevők jelentős köre ki fog esni ebből a minőségbiztosítási rendszerből, éppen azok, akik más szempontból is a legkiszolgáltatottabbak. Erre megint azt tudom mondani, hogy itt a szándékot értem, és sok szempontból támogathatónak tartom, de nyilván, ha a képző a kezébe nyomta az illetőnek a papírt, és kötelező volt kitölteni, akkor kitöltötte.

Hozzáteszem, értem, hogy esetleg, nem tudok róla, de fennállhatott az esélye annak, hogy valaki befolyásolta az ilyen módon kapott válaszokat, és értem, hogy ezt is el akarja kerülni a kormány, de más oldalról az sem lesz jó, ha nagy számban kimaradnak képzésben részt vevők ebből a rendszerből. Erre kell valamilyen megoldás.

Végül, én is szeretném megemlíteni azt, hogy a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű képzéseknek ez a fajta szabályozása rendkívül aggályos, nem tartalmaz objektív követelményeket semmilyen szempontból. Értjük, hogy majd a kormányrendeletben, de ismét azt tudom mondani, hogy a legkevésbé sincs bizalom abban, hogy ez a kormányrendelet nem bizonyos vállalkozói köröket fog preferálni akár a képzés haszonélvezőjeként a vállalatok esetében, akár pedig a képzés lebonyolítói esetében.

Azt tartjuk helyesnek, ha ezek a támogatások egyértelmű szabályok szerint, normatív módon elérhetőek, erős minőségbiztosítással, akár azzal, hogy a kormány meghatározza azt, hogy mik azok a célok, amiket el akar érni, de csak átlátható, nyilvános, tisztességes rendszerben tartjuk elfogadhatónak az ilyenfajta támogatásoknak az elosztását.

Összességében tehát azt gondoljuk, hogy ez a javaslat számos megfontolandó, jó elemet tartalmaz, ugyanakkor ebben a formában azért nem tudjuk támogatni, mert továbbra is úgy érezzük, hogy nem időszerű, és túlságosan arra a felfogásra épül, hogy a kormány mindent tud, sőt mindent jobban tud.

Szakmai szempontból azt tartanánk helyesnek, bár félünk tőle, hogy ez nem fog megvalósulni, ha a kormány visszavonná ezt a javaslatot, vitaanyagnak tekintené, és egy későbbi időszakban, amikor többet tudunk és amikor több vita előzte meg, akkor terjesztené a parlament elé, hogy széles körű szakmai és politikai konszenzus övezhesse ezt az egyébként nagyon fontos társadalmi ügyet. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Hohn Krisztina képviselő asszonynak, az LMP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

HOHN KRISZTINA, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Országgyűlés! Először is szeretném üdvözölni a kormány kezdeményezését, amely azon a felismerésen alapul, hogy a felnőttképzés alapos átalakításra szorul.

Azt is örömmel látom, hogy tudomásul vették, a sikeres felnőttképzés fejlesztéséhez első körben a megfelelő kérdéseket kell feltenni, és ennek alapján minőségfelméréssel és a munkaerőpiac feltérképezésével lehet elindulni a valódi reform útján. A felmerülő kérdések között szerepel többek közt az, hogy a gazdaság milyen munkaerőpiaci előrejelzéseket tud adni rövid és hosszú távra, hogy az iskola meg tudja felelni a gazdálkodó szervek elvárásainak, hogy mit gondolunk a pályorientációról és a pályakövetés hazai rendszeréről, milyen jellemzői vannak a felnőttképzés és a munkaerőpiac kapcsolatának, illetve hogyan ragadhatóak meg az ökopolitikai gondolkodást is szolgáló szakképzés elemei.

Mindannyian tudjuk, hogy Magyarországon hiányzik egy összehangolt, átfogó, gazdasági prognózist adó rendszer, amely képes bemutatni a középtávon várható szakmai és szakképzetségbeli szerkezetet. A rendszer szereplői rendelkeznek ugyan szakmailag korrekt információbázissal, azonban ezek összerendezése lényegében nem történik meg. Abban tehát egyetértünk, hogy az adatszolgáltatást pótolni és intézményesíteni kell, az állami támogatást, valamint a befolyó szakképzési támogatások egy részét ehhez kell felhasználni.

A felnőttképzési intézményrendszer reformja azért is szükséges, mivel annak működtetési gyakorlata nem minden esetben teszi érdekeltté a résztvevőket abban, hogy kellő rugalmassággal alkalmazkodjanak a piaci igényekhez. Ahogy a magyar oktatási rendszer, úgy a felnőttképzési rendszer is folyamatos kísérletezések tárgya, amit különböző választási ciklusokban újrakezdődő, az egyéni tanulási és képzési ciklusokkal nem egybeeső, gyakran ellentmondásos és nem konszenzuson alapuló reformok végeláthatatlan sora jellemez. A változások rendszeresen úgy kerülnek a gyakorlatba, hogy előzetesen nem vettek részt társadalmi és szakmai egyeztetésen, és csak elvértve alapultak gazdasági, pedagógiai vagy szociológiai hatástanulmányokon.

Az elmúlt években a szakképzésben és felnőttképzésben történt hirtelen váltások miatt gyakorlatilag az intézmények sem tudják már követni a képzési és gazdasági élet változásait, ez a kiszámíthatatlan rendszer pedig egyenesen a minőségbiztosítás rovására megy. Itt az ideje tehát az olyan rendszerszintű fejlesztésnek, ami hosszú távra megfelelő stratégiát nyújt.

Nagyon fontosnak tartom megemlíteni, hogy a foglalkoztathatóság minősége az oktatási rendszer egyes szintjeinek egymásra épültségéből következően

összefüggésben áll az alapvető kompetenciák, tantermi követelmények elsajátításával, tehát a technikumba, szakképző iskolába kerülő diákok alapvető hiányosságai előidéznek a megszerzett szakmai bizonyítvány tudásdeficitjét. Ezért az alapszakmák iskola-rendszerben történő oktatása, amely során stabil, hosszú távra szóló szakmai tudást kapnak a diákok, valamint a felnőttképzésben a gyors, piacorientált át- és továbbképzések megvalósulása előremutató lehet.

(14.30)

A jövőben létrejövő változások hozzájárulhatnak Magyarországot gazdasági és társadalmi versenyképességének, illetve fejlődésének beindításához. Figyelembe kell venni azonban, hogy a valódi reformok létrejöttét a gyakran utolsó pillanatban meghozott, képviselői ötletelésen alapuló törvényhozás csak nehezíti.

Az objektív minőségbiztosítás szükségességét a felnőttképzésben az is bizonyítja, hogy Magyarországon a kimeneti típusú szabályozás miatt szükséges szakmai záróvizsga és a megszerzett oklevél gyakran nem a tényleges tudást tükrözi, hiszen a képzőnek sem érdeke a rossz vizsgateljesítmény. A megszerzett bizonyítvány pedig sajnos nem mindig alkalmas a különböző tudásalapok összehasonlítására. A rendszert határozottan el kell mozdítani a független vizsgáztatás irányába a regionális vizsgaközpont-hálózat létrehozásával, mely az Oktatási Hivatal szervezetéhez kapcsolódik. Biztosítani kell a kimeneti teljesítmények objektív értékelését és mérését.

A felnőttoktatás minőségi szelekciója és a felnőttképzési intézményeket átfogó minőségbiztosítás lehet a megoldás a kaotikus, profitorientált felnőttképzési tevékenységet folytató cégek versenyében. Hosszabb távon mindenképpen olyan rendszer kell, amely mindenki számára lehetővé teszi a felnőttképzésben való részvételt.

Magyarországon sajnos tartósan alacsony a felnőttképzésben részt vevők száma - ahogy Ander Balázs képviselőtársam is mondta -, hiszen az aktív korosztály 10 százalékát sem éri el. Az alacsony részvételi arányt a leterheltség mellett többek között az is okozhatja, hogy a potenciális jelentkezők számára nincsenek egyértelmű információk az elhelyezkedési lehetőségekről. A felnőttképzés és a munkaerőpiac szempontjából tehát olyan visszajelző rendszer működtetése szükséges, amely hatékonyan mutatja a fiatalok és a családok számára a szakképzetségek lehetőségeit és kockázatait, továbbá maximálisan be kell vonni és érdekeltté tenni a felnőttképzési intézményeket a régiófejlesztésben, a régiós társadalmi-gazdasági jelenlétben.

Tisztelt Országgyűlés! A törvénymódosító javaslat több olyan elemi változtatást fogalmaz meg a felnőttképzés rendszerében, melyek szolgálhatják a

képző rendszer reformját, de vannak olyan sarkalatos pontjai is, amelyek nem feltétlenül előremutatóak.

A módosítás több új fogalmat is bevezet a rendszeren belül, például az ösztöndíj, a képzési hitel, valamint nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű képzés definíciója, a munkaerőpiaci előrejelző rendszer fogalma, módosul továbbá a más jogszabály által lebonyolított képzések bejelentési és engedélyezési kötelezettségének leírása. Átalakul a felnőttképzési szakértők tevékenységére vonatkozó szabályozási rész, erősödik a tájékoztatási kötelezettség a bejelentés alapján képzők esetén. Az elégedettségmérés kikerül a képzői feladatkörből. Módosul az adatszolgáltatás köre, s ami a legfontosabb: enyhülnek a bejelentéshez kapcsolódó adminisztratív követelmények, a felnőttképzés írásbelisége és a tanúsítvány kiállításának kötelezettsége megszűnik a bejelentés alapján folytatott képzések esetén.

Mindenképpen pozitívként említeném a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény változását, mely szerint a cégek csak akkor számolhatják el a képzésre fordított összeget költségként, ha bizonyítják, hogy az adatszolgáltatási kötelezettségnek a képző eleget tett. Ez és a változás az elégedettségmérésben hozzájárulhat ahhoz, hogy növelhető legyen az objektivitás és minőségbiztosítás a képzésekben.

Mi aggályosnak tartjuk azonban a törvénynek azt a módosítását, miszerint a jövőben meghatározásra kerülnek a nemzetgazdasági szempontból kiemelt képzések. A kiemelt képzések minősítését az iparügyekért felelős miniszter, illetve a felnőttképzésért felelős miniszter lesz jogosult a kormány adott ágazatért felelős tagjának véleményezése után. Határozottnak állítjuk, hogy alapvetően szükséges a felnőttképzési rendszer átalakítása egy olyan formára, ahol a felnőttképzési intézmények többek között jobban kiszolgálják a munkaerőpiaci igényeket, azonban amennyiben nemzetgazdasági szempontból kiemelt képzések címszó alatt az állam valódi szakmai vita vagy a szakma független képviselőinek bevonása nélkül, esetleg a munkaerőpiac átfogó vizsgálatára alkalmas kutatás nélkül csupán meghatároz fontosabb és kevésbé fontos képzéseket önkényesen, azzal ideológiai alapon csökkenti a szabad munkaerőpiaci alakulást, valamint előíranyozza bizonyos szakmákból való megélhetés lehetőségét. Ezért ki kell emelni, hogy a valódi munkaerőpiacot kiszolgáló képzési rendszerhez éppen a független szakszervezeti együttműködés és irányukból a visszajelzés folyamatos visszaáramoltatása, ezáltal a különböző térségek regionális jellegzetességének és igényének előtérbe juttatása lenne optimális.

Az adminisztratív terhek csökkentése érdekében végrehajtott változásokat is üdvözljük. A bejelentési kötelezettségben két eljárás helyett csak egyet kell folytatni az engedélyeztetéshez, továbbá könnyítés,

hogy csak az engedély alapján folyó felnőttképzésben kell ezentúl felnőttképzési szerződést kötni. Ez valóban az adminisztratív teher csökkentését jelenti. Ugyanakkor a bürokratikus útvessző rövidítésén túl az adatszolgáltatási rendszer és az erre alkalmazott KRÉTA-rendszerben történő megszervezés éppen ellenkezőleg: megnövelheti az adminisztrációs terheket intézményen belül, továbbá, mivel a bejelentéshez kötött felnőttképzéseknél hatósági-államigazgatási szempontból nem cél a képzések hatékonyságának, sikerességének ellenőrzése, ezért semmi sem indokolja azok munkaerőpiaci és minőségbiztosítását. Fontosnak tartanánk, hogy a minőségbiztosításra való jogosultság érvényesítésének lehetősége legyen legalább az adott ágazat kamarái számára elérhető.

A változások nyomán számos, az eddigi szabadpiaci szolgáltatásként végzett képzésre is vonatkozik majd a felnőttképzési törvény, azonban ezek szakmai minőség-ellenőrzése kívánatos lenne. A munkaerőpiac alakulását előrejelző rendszer szempontjából pedig kifejezetten hasznos lenne a bejelentéshez kötött képzések hatékonyságát mérni.

Tisztelt Országgyűlés! Összességében a felnőttképzés mint a szakképzési koncepció szerves részének reformja időszerű és valóban nem várthat magára. A hatékony munkaerőpiaci előrejelzés és minőségirányítás megszervezése a felnőttképzésben alapvető, azt figyelembe véve, hogy jelenleg hiányosan működik a szakképzés és a munkaerőpiac közötti folyosó. Ez azt eredményezi, hogy a képzések nem szolgálják megfelelően a gazdaság igényeit.

Szeretnénk azonban megkérni a kormányt, hogy tegye lehetővé a felnőttképzés szakmai függetlenségének biztosítását a minőségirányítási törekvéseiben. A törvénymódosítás alpontjaiként előremutatóak lehetnek, azonban fontos kiemelni, hogy a stratégia elemeinek a megfelelősége nem jelent garanciát a megvalósítás sikerességére. Kompetens és szakmai irányvonalakon alapuló visszajelző rendszer hiányában a minőségbiztosítás és munkaerőpiaci előrejelzés is kudarcba fulladhat, utat engedve a rövid távú igényeket kiszolgáló trendeknek vagy valamilyen politikai akaratnak. Köszönöm szépen. *(Szórványos taps az ellenzéki pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most kettőperces felszólalások következnek. Megadom a szót Vinnai Győző képviselő úrnak, Fidesz-képviselőcsoport.

DR. VINNAI GYŐZŐ (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Arató Gergely és Ander Balázs hozzászólására szeretnék röviden reagálni, egy-egy szeletben; úgy látszik, most az „A” betűsökre tudok reagálni.

Arató Gergely azt mondta, hogy szándékaiban abszolút támogatható javaslat - ezzel maximálisan egyetértünk -, de nem időszerű; na, itt van vitám, mert véleményem szerint nagyon is időszerű ez a javaslat, hiszen a felnőttképzési finomhangolás vagy lépcsőzetes átalakítás azt jelenti, pontosan azt jelenti, hogy egy stratégiai gondolkodás mentén történik ez a finomhangolás, hogy az érdekeltek, a felnőttképzők, a munkaadók, a munkavállalók, mindenki, a tanulók, hogy így mondjam, fölismerjék, hogy nekik érdekük egy színvonalas, minőségi képzésre beiratkozni.

Itt szeretnék kapcsolódni ahhoz, hogy ez egy bonyolult rendszer, személyiségfejlesztésre is szükség van; tulajdonképpen nemcsak ismereteket adunk át, hanem a személyiségfejlesztés azt is jelenti, hogy az önismerete megvan a hallgatónak, tud önállóan dönteni, hogy mire van szüksége, miért fontos számára az a korszerű ismeret. Ez messze vezetne, ez nem fér bele a két percbe.

Ander Balázs a lemorzsolódásról és a finn iskola-rendszeréről szólt. Nekem szerencsére volt lehetőségem a finn, a dán és a svéd népfőiskolai rendszert tanulmányozni a helyszínen is tanulmányúton, és a felnőttképzésnek tényleg ezek olyan modelljei, amelyek jól működnek, valamire rájöttek - majd ezt megbeszélhetjük -, hogy miért fontos az oktatás. De komplex módon kell kezelni.

A lemorzsolódás - amelynek az adataiba egy kicsit beleástam magam -, jól mondta Ander Balázs, olyan 12 százalék körül van, 11,8 százalék, és 2020-ra vállaltuk tíz évvel ezelőtt - ez európai uniós vállalás -, hogy 10 százalék alá csökkentjük.

(14.40)

Ez tényszerűen nem sikerült, de azt azért látni kell, hogy volt csökkenés, és a lemorzsolódásban komplex módon azt kell elmagyarázni azoknak az embereknek, akik korai iskolaelhagyók, hogy az ő érdekük is *(Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret lejártát.)*, hogy minél tovább benne legyenek az oktatásban. Köszönöm szépen. *(Taps a kormányzó pártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Hohn Krisztina képviselő asszonynak, LMP-képviselőcsoport, két percben.

HOHN KRISZTINA (LMP): Tisztelt Ház! Fontosnak tartom, hogy a felnőttképzés keretében a köz munkások képzésére, a leszakadó rétegek képzésére is kiterjünk. Saját tapasztalatból tudom, hogy indult többféle tanfolyam az elmúlt években, viszont a sikerességük nem mindig volt egyértelmű, köszönhetően annak egyébként, hogy sokszor egyre rövidebbek lettek a tanulásra vagy a tanításra fordított idők, tehát

volt olyan, hogy a végén talán már egy órát sem töltöttek az oktatásban azok, akik tanultak, merthogy igazából ezt nem tartotta fontosnak adott esetben az oktató.

A másik ilyen az alapkompentencia-képzés, amelyet egy időben folytattunk, mi magunk is delegáltunk oda munkavállalókat. Nekik nagyon nagy szükségük volt erre az alapkompentencia-képzésre. Tudom, hogy sokan ezen viccelődtek, olvastam én is mindenfélét, de nem volt igazuk. A baj viszont ott volt, hogy a munkaügyi központok nagyon rövid időt adtak arra, hogy összeszedjük azokat az embereket, akiknek erre valóban szükségük van. Tehát fél óra meg egy óra alatt nem lehet megfelelő létszámot biztosítani, meg nem lehet megfelelően felmérni, illetve még le is egyeztetni a munkavállalóval, hogy mennie kéne erre a képzésre, de bizony az analfabetizmus és a funkcionális analfabetizmus, amiről beszélni kell, jelen van jelenleg Magyarországon, és én úgy gondolom, hogy a köz munkások között azért sok van ilyen, vagy legalábbis sajnos ott vannak, és az ő képzésük elengedhetetlenül fontos lenne.

Ezt csak azért mondom, mert sokkal nagyobb gondot kéne fordítani rá, hogy valóban értékes legyen az a tanfolyam, mert a kormány elkölte rá a pénzt, és lehet, hogy nem is talál célba. Köszönöm szépen. *(Taps az LMP és a Jobbik padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Mivel több képviselőtársunk nem jelezte kétperces felszólalási szándékát, most megadom a szót György László államtitkár úrnak. Parancsoljon, államtitkár úr!

GYÖRGY LÁSZLÓ innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár: Tisztelt Elnök Úr! Nyomkodom itt ezt az eszközt. Nem biztos, hogy jól használom, de sikerült felkeltenem a figyelmüket...

ELNÖK: Igen, láttam, államtitkár úr, hogy több alkalommal felvillant, úgyhogy most öné a szó.

GYÖRGY LÁSZLÓ innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen. Köszönöm szépen mindenkinek a konstruktív hozzászólásokat, mert én úgy értelmeztem, hogy ez egy konstruktív szakmai vita volt, ami méltó az Országgyűléshez. Hét pontban szeretnék reagálni a felvetésekre.

Sajnálom, hogy néhány képviselőtársunk már elment, de reméljük, hogy a szakértőik, akik előkészítettek nekik az anyagokat - egyébként maguk is komoly szakmai mélységről tettek tanúbizonyságot -, majd meg tudják nézni a válaszokat - tehát hét pontban.

(Folytatás a 127/2-ben!)

Országgyűlési Napló

Az első: aki a stratégiai gondolkodás hiányát rója fel, az nézze meg a kormány stratégiai anyagait 2010-től, vagy nézze meg az Innovációs és Technológiai Minisztérium gazdaságfejlesztési stratégiáját, amely 2030-ig szól, és 2018 nyarán hoztuk létre. Ennek egy része, egy nagyon fontos pillére a szakképzés 4.0 stratégia, amelyet tavaly ősszel ismerhettek meg. Arra épül a felnőttképzés stratégiája is.

Ezzel összefüggésben nagyon fontos azt is elmondanom arra a felvetésre, hogy nem konzultáltunk a felnőttképzési törvény átalakításáról, de, minden szakértőt bevontunk, és minden érdekképviseletet bevontunk. Létrehoztunk egy Szakképzési Innovációs Tanácsot, ott a felnőttképzési stratégia minden elemét végigbeszéltük a szakértőkkel. Egyeztettünk az ágazati készség tanácsokkal, ahol megint csak a szakma és a piaci szereplők képviselik magukat ágazatonként, valamint a felnőttképzőket tömörítő szervezetekkel. Tehát mindenki számára világosnak kell lennie az iránynak, és a részleteknek is.

A stratégia időszerűségét inentől kezdve én elismertnek vélem, pontosan azért is, mert a felnőttképzési stratégia átalakításával utol szeretnénk érni a szakképzési stratégia átalakítását. Azt értem, hogy vannak sürgős feladataink, ezen dolgozunk is, és hamarosan ezt látni is fogják, hogy olyan képzések fognak megjelenni, amelyek a kontaktprotokollok betartásának igényéhez alkalmazkodva távoktatásban, e-learning képzés formájában biztosítanak lehetőséget arra, hogy a magyar gazdaság struktúraváltását teljesíteni tudjuk, és azoknak, akik adott esetben ebben az időszakban elveszítették a munkájukat, struktúraváltó képzéseket biztosítsunk, amelyek elvégzésével akár 60-80 százalékkal is növekedhet majd a bérük új munkahelyeken, új munkakörben elhelyezkedve.

A második fontos kérdés, ami itt felmerült, az, hogy hogyan ingadozik a felnőttképzésben részt vevők aránya. Valóban, a statisztikai módszertan azt mutatja, azáltal, hogy a közfoglalkoztatásból egyre többen kerültek ki az elsődleges munkaerőpiacra, a felnőttképzésben a statisztikák szerint részt vevők aránya csökkent. Most az a helyzet, hogy itt valóban egy statisztikai módszertani probléma van. Németországban sem több 8 százaléknál a felnőttképzésben részt vevők aránya - ehhez nagyon közel kerültünk -, a skandináv országokban pedig 30 százalék. Ez azért van, mert Németországban nagyon magas a vállalati belső képzések aránya. Ez nálunk is igen magas, mert a mi gazdaság szerkezetünk a németéhez áll közelebb, és az az átalakítás, ami a felnőttképzés adatmódszertanában, adatfelvételi rendszerében bevezetésre kerül, pont azt a célt fogja szolgálni, hogy valós képet kaphassunk arról, hogy hányan vesznek részt képzésekben. Mi azt gondoljuk, hogy ha ezekből a közfoglalkoztatottakból elsődleges munkaerőpiacon dolgozó válik, és ők vállalati belső képzésben vesznek

részt, és ezért nem jelennek meg a statisztikákban, az kisebb probléma, minthogyha a közfoglalkoztatásban maradtak volna vagy munkaerőpiacra váltak volna, de bekerültek a munkaerőpiacra. Ez az irány.

A harmadik fontos kérdés, amit többen is említettek, a munkaerőpiaci előrejelző rendszer, hogy ez hogyan is fog kinézni. Akkor mondanék egy-két részletet ezzel kapcsolatban. Azért azt ne felejtjük el, hogy többen hivatkoztak a 2010 előtti munkaerőpiaci előrejelző rendszer működésére, amikor lehet, hogy volt valamilyen előrejelző rendszer, csak munka nem volt. Most mi egy olyan munkaerőpiaci előrejelző rendszert szeretnénk kialakítani, ami adat alapú. Egyrészt a globális megatrendekre építünk, megnézzük azt, hogy a világban mit mondanak a nagy szakértők, az elemzőházak, akik és amelyek azzal foglalkoznak, hogy merre megy a világ, mik lesznek az új szakmák. A másik, hogy van egy úgynevezett ágazati kapcsolatok mérlege modell, ami azt mutatja meg, hogy hogyan változik egy ország ágazati szerkezete, struktúrája. Ebből a dinamikából tudunk következtetéseket levonni arra vonatkozóan, hogy melyek lesznek a jövő szakmái, hogyan alakulnak át a foglalkozások Magyarországon.

A harmadik: a NAV-adatokból anonim módon, anonim elemzéssel meg tudjuk azt állapítani, hogy hol, mely szakmákban emelkedik a leggyorsabban a bér, vagy hol van nagy fluktuáció. Vélhetően ott hiányszakmákat figyelhetünk meg, vagy hiányszakmákra figyelhetünk fel, és minden ilyen big data-ra épülő, adat alapú elemzést, ami kreativitást, innovativitást igényel, alapul fogunk venni a munkaerőpiaci előrejelző rendszerrel.

Említették többen, hogy a helyi szereplőket is be kell vonni a munkaerőpiaci igények meghatározásába. Erről szól majd a munkaerőpiaci előrejelző rendszer kvalitatív része, amikor is az ágazati készség tanácsokat és a helyi szereplőket megkérdezzük arról, hogy számukra mire van szükség, és ezeket adatalapon vissza tudjuk igazolni, hogy valóban valós-e a szükségletük, vagy pedig valamilyen önös érdekből fogalmaznak meg szükségleteket.

A negyedik az elégedettségmérés, amivel kapcsolatban felmerültek kérdések, kételyek. Én azt nem gondolom, hogy ez adminisztrációs teher lenne. Bár messze vannak már az egyetemi éveim, legalábbis én messzinek érzem sajnos, de ott volt oktatók hallgatói véleményezése. Azt sem az egyetemi oktató töltötte ki helyettünk, vagy az egyetem töltötte ki helyettünk, hanem nekünk képzésben részt vevőként kellett kitölteni. Nem voltunk rá kötelezve, de aki kitöltötte, az előbb vehette fel a tárgyakat vagy a vizsgát. Most már valamilyen előnyben tudjuk részesíteni azokat, akik - egyetemi adjunktusként mondom - kitöltik az elégedettségmérést.

És nagyon fontos, amire Arató Gergely képviselő úr is utalt, hogy szeretnénk azt az anomáliát, azt a

visszaélési lehetőséget minimalizálni, hogy a képzők töltsék ki a képzettekkel az elégedettségmérést.

(14.50)

Sokkal jobb az, ha maguk a képzettek töltsék ki az elégedettség mérésére vonatkozó kérdőívet. De ne felejtjük el, hogy itt megemlítették azt is, hogy bizonyos társadalmi rétegekben a digitális írástudás elmarad. Majd a 6. pontban szeretnék erre rátérni, hogy azért nem állunk olyan nagy problémával szemben.

Az 5. pont a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű képzések, amit többen gumiszabálynak neveztek. Nem gumiszabály, hanem valójában lehetőséget biztosít arra, hogy a gyorsan változó világban új képzéseket vonjunk be a képzési rendszerbe azon képzések közé, amelyeket támogatni szeretnénk. Erről szól az a veszélyhelyzeti rendelet is, amit hamarosan olvashatnak majd, ami arra irányul, hogy olyan képzéseket tudjunk finanszírozni, amelyeket sem a mostani felnőttképzési törvény szerint, sem a majd szeptember 1-jétől hatályba lépő - hiszen az majd szeptember 1-jétől lép hatályba - felnőttképzési törvény szerint nem tudnánk gyorsan, azonnal a magyarok szolgálatába állítani. Tehát hogy ezeket a képzéseket tudjuk finanszírozni, meg tudjuk mutatni, és az adatalapon, a munkaerőpiaci előrejelző rendszer alapján meghatározott képzési területeken jelen lévő képzéseket ki tudjuk emelni, és lehetőséget tudunk biztosítani arra, hogy egy gyorsított pályán kapjanak engedélyt annak érdekében, hogy ha valaki 80-90 százalékban elvégezte náluk a képzést, és kikerült a munkaerőpiacra - ami egy bizonyított képzés -, akkor ilyen szempontok alapján lehet majd nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű képzéssé válnia bármilyen képzésnek vagy bármilyen képzőnek. Tehát itt nagyon komoly, kemény szabályok lesznek. S még egyszer, summa summarum, az a célja, hogy gyorsan tudjunk reagálni a munkaerőpiac változásaira, mert azt látjuk, hogy a munkaerőpiac is nagyon-nagyon gyorsan változik, és erre nincsenek rugalmas rendszereink, és erre az elmúlt évtizedekben nem voltak megfelelő, rugalmas rendszereink.

A 6. pont a hátrányos helyzetű településeket érinti. Ők nem szeretik így hívni magukat, de vannak olyan települések ma Magyarországon, amelyek a munka- és továbbtanulási lehetőségektől távol esnek. A világon mindenhol vannak ilyen települések. Mi erre létrehoztuk a „Tanítsunk Magyarországot” programot. S ha már Ander Balázs képviselő úr megemlítette a PhD-mat, köszönöm szépen, hogy elolvasta „A társadalmi felzárkózás egyes gazdaságpolitikai aspektusai” című PhD-disszertációmát. *(Derűltség.)* Azért is vagyok itt és azért is vállaltam el ezt a felkérést, hogy részt vegyek a kormány munkájában, mert ilyen

programok megvalósítására nyílik lehetőség, mondhatni, hogy a gazdaságstratégia mellett. De ez is egy fontos gazdaságstratégiai kérdés.

A 35 leginkább hátrányosnak tekintett településen indítottuk el ezt a programot 2019 szeptemberében, most már 900 hetedikes általános iskolás gyerek vesz benne részt, és 200 egyetemi mentor foglalkozik velük. Az a feladat, az a cél, hogy azt az élményt meg tudják szerezni ezek a gyerekek, amit azok a gyerekek teljesen természetes módon megszereznek, akik egy ingergazdagabb vagy másfajta ingerekkel rendelkező közegben, városi, kisvárosi közegben nőnek fel. Ugyanis a PhD-kutatásaim során tapasztaltam azt ezeken a kistelepüléseken, hogy ezeknek az érintett gyerekeknek a döntő többsége 14 éves koráig nem nagyon hagyja el a település határát, és számára nincsenek meg azok az élmények, amelyek segíthetnék őt abban, hogy ne morzsolódjon le később, hogy legyenek olyan élmények, amelyek őt arra készítik, hogy továbbtanuljon. Szeretnénk nekik megmutatni az életet, és úgy tűnik, hogy ez működik is. A gyerekek egy 10-es skálán - mi a mentoraikra bízunk az elégedettségmérést, és azt mondták a mentorok, hogy egy 10-es skálán - 100-asra értékelték azt az élményt, amit jelentett számukra az, hogy Debrecenben megmutatták nekik a kollégiumot, Nyíregyházán megmutatták nekik a repülőteret, repülőgép-szimulációban vettek részt, gyárlátogatáson voltak, oda én is elkísértem őket. Mi azt szeretnénk, ha ezek a mentorok velük maradnának az általános iskola után a középiskolában is, mert a másik megpróbáltatás, azon kívül, hogy nincsenek olyan élményeik, mint a városi környezetben felnövő gyerekeknek - másfajta élményeik vannak, azok is szép élmények, csak nem terelik őket feltétlenül a munkaerőpiac irányába -, a másik az, hogy a közösségváltás 14 éves kor után komoly megpróbáltatást jelent számukra, de ha van mellettük egy mentor, akkor valószínű, hogy a lemorzsolódási ráta is nagyon nagy mértékben fog csökkenni ezen gyerekek körében. Most négy egyetem mentorai vesznek részt ebben a programban, de további két egyetem csatlakozott, és bővítjük, hogy az országban minden olyan gyermek, akinek szüksége van egy nagytestvérre, annak lehessen egy nagytestvére.

Egyébként most a programban a veszélyhelyzet miatt átálltunk távmentorálásra. Azért fontos ezt elmondanom, mert az a meglepő tapasztalat ért bennünket, hogy a 900 mentorált gyerekből - most a leghátrányosabb helyzetű térségekben és iskolákban tanuló hetedikes általános iskolás gyerekekről van szó - 40 gyereknek nincs okoseszköze. Ez azt jelenti, hogy a többinek van. Tehát 95 százaléknak van okoseszköze, és kevesebb mint 5 százalék esetében kell megoldani azt, hogy az egyébként nyitva tartó iskolában tudjon a távoktatásban és a távmentorálásban részt venni. Most azon dolgozunk, hogy ennek a 40 gyereknek is legyen

megfelelő okoseszköze. Ez azt is jelenti, hogy a digitális írástudatlanságot lassan kinövi a magyar társadalom. Azon dolgozunk, hogy ez minél gyorsabb legyen.

Még egyetlen pont van, ami egy kicsit meszebbre vezet. Ander Balázs említett számokat. Képviselő úr, én úgy foglalnám össze, hogy ön szerint lehet, hogy a pohár félig üres, szerintem meg félig tele van. Úton vagyunk egy valamilyen irányba, amely irányt az elmúlt tíz évvel szemben az azt megelőző időszakban nem tapasztaltunk. Ez pedig úgy néz ki, hogy 2010 előtt nőtt a súlyos anyagi nélkülözők száma Magyarországon, 2010 után pedig 21,6 százalékról 10,1 százalékra csökkent. Ezzel az élmezőnybe tartozunk, a második leggyorsabb csökkenést mutattuk fel az Európai Unióban. Ez Eurostat-statisztika.

Említett ön is WEF-statisztikát, Világ gazdasági Fórum-statisztikát. A Világ gazdasági Fórum szerint 74 feltörekvő országból nálunk a második leginkluzívabb a növekedés, és azért csak a második, mert magas az államadósságunk, ami meg 14 százalékponttal csökkent az elmúlt tíz évben. Egy örökség miatt, egy rossz örökség miatt vagyunk csak a második leginkluzívabbak. Vagyis a gazdasági növekedés hasznából széles társadalmi rétegek részesülnek. Erre utal Branko Milanovićnak, a Világbank volt vezető közgazdászának a számítása is, aki megmutatta azt, hogy ha 1-től 100-ig fölrajtuk a legszegényebektől a leggazdagabbakig a magyar társadalmat, a magyarokat, akkor 2008-2010 között a szegények jövedelme csökkent a legnagyobb arányban, 20 százalékkal; 2013-2015 között, amikor elkezdett működni az úgynevezett unortodox gazdaságpolitika - amit ők akkor még bíráltak, ma pedig már példaként állítanak mások elé -, akkor 60-80 százalékkal növekedett az alsó 30 százalék jövedelme Magyarországon.

A negyedik, hogy megint csak az Eurostat statisztikái szerint a szegénységi kockázatnak kitettek aránya először csökkent az uniós átlag alá két évtized után az elmúlt évben.

A ötödik és egyben utolsó pont, hogy a szegénységi dimenziókba - három ilyen dimenzió van, a szegénység kockázata és a társadalmi kirekesztettség kockázata az egyik, a másik a jövedelmi szegénység, a harmadik a súlyos anyagi depriváció - sorolhatók száma Magyarországon a 2010-es 400 ezerről mostanra 100 ezer főre csökkent. Nem lehetünk elégedettek, mert azt szeretnénk, ha egyetlen szegény ember sem lenne Magyarországon, de azt gondolom, hogy az irányok rendben vannak. Köszönöm szépen a támogatásukat a felnőttképzési törvény átalakításához. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most további képviselői felszólalások következnek. Megadom a szót Keresztes László Lóránt képviselő úrnak, LMP-képviselőcsoport.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Úgy érzékelem, hogy most egy nagyon fontos és előremutató vita tudna kibontakozni, és én arra teszek kísérletet, hogy ezt egy kicsit próbáljam olajozni. Szeretném kihasználni a lehetőséget, hogy itt van a gazdaságstratégiaért felelős államtitkár, aki egy olyan államtitkár, aki nem politikai irányból, hanem dominánsan szakmai irányból érkezett, tehát mondhatjuk, hogy nem politikussal, hanem szakemberrel tudunk gazdaságpolitikai vitát folytatni. S én azt is üdvöztetőnek tartom, hogy olyan képviselők ülnek bent, akik láthatóan érdeklődnek e kérdések kapcsán.

Én szeretném egy picit távolabbról közelíteni ezt a kérdést. Nagyon örülök neki, hogy olyan fogalmak is elhangzottak itt, mint hogy globális megatrendek, ezek figyelése, a magyar gazdaság struktúraváltása, versenyképesség, s a többi.

(15.00)

Én ennek kapcsán szeretnék kérdéseket feltenni államtitkár úrnak, bízva abban, hogy - látva, hogy szívesen részt vesz a vitában államtitkár úr - hátha némi információt kapunk a tekintetben, hogy mennyire hajlandó a kormány a globális megatrendeket figyelembe venni, és esetleg átértékelni, mondjuk, az elmúlt tíz év stratégiáját az eredmények függvényében.

Most annak kapcsán, hogy mi időszerűnek tartjuk ezt a vitát, ugye, Arató képviselő úrnak volt egy felvetése, hogy nem időszerű, képviselő asszony vezérszónoki felszólalásában választ adott: teljes mértékben időszerűnek tartjuk. Ez egy óriási, égető kérdés, függetlenül attól, hogy most kialakult egy borzalmas helyzet, egy világvjárvány nyomán gyakorlatilag egy most még beláthatatlan mértékű és hosszúságú gazdasági válsággal nézünk szembe. Amiben, azt gondolom, hogy egyetérthetünk, hogy igazából még senki nem látja, hogy milyen mélységű lesz, és hogy milyen hatásai lesznek. Nyilván bizakodunk, hogy ez valamilyen módon középtávon kezelhető lesz.

Tehát mindenképpen időszerűnek tartjuk. Maga a törvényjavaslat, erre utalt képviselő asszony is, egyetértünk a többi ellenzéki frakcióval, hogy nem ördögtől való, ahogy fogalmazott Ander Balázs, sőt mondhatjuk azt, hogy pozitív. Tehát a megfogalmazott irányok tekintetében pozitív, támogatható, én még azt sem zárom ki, hogy az LMP frakciója igennel fog rá szavazni, azzal együtt, hogy elhangzott több felszólalásban, hogy nyilván vannak aggodalmaink, és az elmúlt évek tapasztalataira építve jogos aggodalmaink, hogy részletszabályozások tekintetében majd azért megcsúsztatnak ezek a dolgok, de bizakodjunk.

Összességében, ha csak azt nézzük, hogy mi van megfogalmazva a törvényjavaslatban, az indoklásban,

elhangozott, hogy kifejtés szintjén milyen célokat fogalmaztak meg képviselőtársaim, azt mondom, hogy eddig mondhatjuk, hogy egyetértünk, azzal együtt, hogy vannak nyilván aggodalmaink a részleteket tekintve, de most nem is ez a legfontosabb.

Nagyon örültem Vinnai képviselő úr felszólalásának is. Ellenzéki képviselőtársammal abban nem értek egyet, hogy a kormánynek ne lenne stratégiai iránya, ne lenne stratégiája. Szerintem van, csak jól láthatóan rossz. Tehát az én meggyőződésem szerint nagyon rossz ez a stratégia, és borzalmasan komoly károkat okozott a magyar gazdaságnak és a magyar társadalomnak. Tehát én erre szeretnék rákérdezni, hogy e tekintetben van-e esetleg küszöbön változás vagy a helyzet átgondolása.

Ugyanis, ha ezekről a dolgokról beszélünk, hogy fel tudunk-e készülni a gazdaságpolitikai trendváltásokra, hogy tudunk-e tanulni az eddigi hibákból, vagy tud-e tanulni a kormány az eddigi hibákból, nyilván ebben kulcsszerepet játszik az oktatás, kulcsszerepet játszik a munkaerőpiaci helyzethez való alkalmazkodás, így a felnőttképzés struktúrája is. Tehát az a kérdés, hogy a kormány el tud-e jutni egy alapvető és helyes helyzetértékelésig. Magyarul, át tudja-e értékelni, mondjuk, akár az elmúlt évtizedeket, vagy éppen csak, ha a saját felelősségi területet nézik, az elmúlt évtized gazdaságpolitikai eredményeit? És nyilván az államtitkár úrra nem vonatkozik, mert 2018 májusa óta tölti be ezt a hivatalát, tehát nyilván ő mint szakember tudja értékelni a kormánya elmúlt tízéves teljesítményét.

Tehát nagyon fontos, hogy hajlandó-e és képes-e a kormány egy megfelelő helyzetértékelésre. Majd ezt követően képes-e arra, hogy figyelembe véve, mondjuk, a megatrendeket, figyelembe véve azt, hogy milyen távlati kilátások vannak, és hogy eddig mit rontottak el, ennek mi volt a hatása, hajlandó-e a megfelelő korrekciókat végrehajtani? Na, ez nagyon fontos, és erre szeretnék rákérdezni.

Itt Vinnai képviselő úrnak volt egy-két érdekes gondolata, például csak egyet szeretnék kiragadni: a fenntartható növekedés. Nem tudom, lehetőségem lesz-e megkérdezni Vinnai képviselő urat, hogy mit jelent a fenntartható növekedés. Mert egy olyan környezetben, amikor a társadalmi, gazdasági és a környezeti szférák együtt értelmezhetőek, és nagyon jól tudjuk, hogy már most is túlhasználjuk a természeti környezetet, a természeti erőforrásokat, és láthatjuk, hogy a gazdaságnak a természeti szférába való túlzott beavatkozása milyen drasztikus következményekkel járhat - ugye, itt egy világválság közepén vagyunk -, akkor én azt gondolom, hogy az első és egyik legfontosabb lépés, hogy eljussunk odáig, hogy az ilyen fogalmakat helyesen értékeljük, hogy fenntartható növekedés. A növekedéshajhászás, ugye, a GDP-mutató mint valamiféle fétis felemelése-e az, ami a magyar

nemzet jövőjét megfelelően biztosítani tudja? Erre már utalt Ander Balázs képviselő úr.

Tehát államtitkár úr - nyilván azért államtitkárként, a kormány tagjaként tulajdonképpen kellő politikai súlya és éle volt az ő expozéjának - ,mondhatjuk, hogy egy győzelmi jelentéssel indított. Ugye, a magyar gazdaságpolitika, a munkaerőpiaci folyamatok tekintetében nagyon komoly győzelmi jelentést kaphatunk, azért én ezt hadd korrigáljam mint egy ellenzéki frakció vezetője és frakciónak a tagja. Láthatjuk, hogy függetlenül attól, hogy egy világválság van, és függetlenül attól, hogy egy példátlan gazdasági válság kibontakozásának a kapujában vagyunk, azért az elmúlt tíz év alapján is látjuk, hogy az a stratégia, amit a kormány kőkeményen és vaskézrel valósít meg, az gyakorlatilag társadalmi tragédiát okozott. És nehéz megmondani, hogy mennyi idő alatt, hogyan és milyen módon lehet ennek az alapvetően elhibázott gazdaságpolitikának a rendkívül súlyos társadalmi hatásait majd korrigálni hosszú távon, és erre mennyi idő alatt és milyen módon lesz lehetőség.

Ugye, az a gazdaságpolitika, így nagyon leegyszerűsítve, nyilván egy felszólalás időkerete nem engedi meg, hogy komolyabb szakmai vitákat folytassunk, de nagyon leegyszerűsítve körülbelül arról szólt, hogy a jogaitól megfosztott, olcsó bérért dolgoztatott, kiszolgáltatott magyar munkaerőre próbál valamiféle liberális elveket, valamiféle gazdaságpolitikát felépíteni. Ennek aztán lett egy olyan hatása, hogy döbbenetes mértékű lett az elvándorlás, tehát egészen elképesztő, ilyen apokaliptikus folyamatokat láthatunk, hogy hány százezren voltak kénytelenek ebből az országból elmenni. És ugye, azt is elmondhatjuk, hogy az országon belül, a területi különbségeknek megfelelő, milyen jellegű elvándorlás volt, és milyen társadalmi hatásai voltak ennek a folyamatnak.

Tehát ha a területi kohézióról beszélünk, egy fontos célról, és a területi különbségeknek a növekedéséről, akkor láthatjuk, hogy ez a gazdaságpolitika egészen komoly mértékben megnövelte a területi különbségeket, és válságterületeket erősített, illetve újabb válságterületet alakított ki.

Tehát összességében, ha függetlenítjük magunkat - ami nyilván csak elméletben lehetséges - a jelenlegi válság sújtotta helyzettől, ez önmagában már egy olyan tényező, amit, én azt gondolom, hogy egy felelős kormánynak így később, tízéves kormányzás után újra kell értékelni, és szembe kell nézni ennek a hatásaival. De azt másik oldalról lássuk, hogy milyen hatásai lesznek ennek a világválságnak.

És akkor itt van egy nagyon fontos tényező ebben a javaslatban, ez a munkaerőpiaci előrejelző rendszernek a felépítése, beépítése. Elhangzott, az indoklásban, illetve a nyilatkozatok szintjén, hogy mennyire fontos az, hogy érzékeljük ezeket a munkaerőpiaci folyamatokat, tehát hogy minél jobban, ha most

így beszélünk a felnőttoktatás rendszeréről, a várható kereslet-kínálat, munkaerőpiaci kihívásoknak megfelelően lehessen alakítani a rendszert, és ennek megfelelően a lehető legnagyobb rugalmassággal várja ez a rendszer a kihívásokat.

Ugyanakkor itt nagyon fontos, hogy magának a munkaerőpiaci kihívásoknak az alakulását meghatározza egy kormányának a gazdaságpolitikája; egyrészt a helyzetértékelés: milyen módon látja és teszi magáévá a XXI. század kihívásait, hogy milyen környezetben kell dolgoznunk, és hogy ennek megfelelően milyen választ kíván adni, nyilván a mozgásterén belül milyen gazdaságpolitikát kíván folytatni. Ez egy nagyon fontos politikai döntés, gazdaságpolitikai döntés, hogy a lehetőségeken belül ezt a gazdaságstratégiát, gazdaságpolitikát akarom folytatni, és ennek megfelelően, amennyire lehetséges, beavatkozom a folyamatokba, és ilyen módon ezen túl természetesen figyelem a trendeket, figyelem a tendenciákat, gyűjtöm az adatokat és információkat, és alakítom magát a munkaerőpiaci előrejelző rendszert.

Az én kérdéseim főleg erre vonatkoznak, hogy itt mit várhatunk a kormánytól, hogy ezeket a globális megatrendeket, azt, hogy milyen irányba mozdul a gazdaságpolitika, azt, hogy mit mutatnak nekünk a XXI. század kihívásai, hajlandó-e végre látni a kormány. Mert jól láthatóan az elmúlt tíz évben nem kívánt ezzel foglalkozni.

És ugye, itt elhangzott már több képviselőtársam felszólalásából, hogy mennyire fontos, hogy a jövőben a kiművelt emberfőre, a jól képzett munkaerőre, a humán tőkére kell alapozni. Ugye, ez adhatja meg a nemzetnek a jövőjét, ugyanakkor, amit láttunk cselekvés szintjén a kormánytól az elmúlt időszakban, az minden tekintetben ezzel ellentétes. És sajnos még most is ezzel ellentétes, mert egyelőre, amíg nézzük, az Országgyűlés előtt milyen javaslatok vannak, milyen beruházásokat akar elindítani vagy felfuttatni a kormány, mi nem látjuk egyelőre még a nyomait sem, hogy valamiféle elképzelésváltozásra vagy valamiféle ilyen szerkezetváltásra valóban hajlandó-e a kormány.

Itt beszélt több képviselőtársam a területi különbségek fontosságáról. Arról, hogy a felnőttképzés, a szakképzés rendszerének is milyen komoly szerepe van a területi kohézió megvalósításában, tehát hogy csökkenjenek a területi különbségek, és valamit tudjunk tenni a válságtérségekkel, azokkal a válságtérségekkel, amik terjednek, és mondhatjuk, hogy már nem egy ilyen kelet-nyugati vagy észak-déli meghatározás van, ha a területi folyamatokat nézzük, hanem olyan olyan területek, amik így a rendszerváltás környékén még a középmezőnyben vagy az alsó középmezőnyben voltak, ezek is a leszakadó térségek felé közelednek. Hát, ilyen egyébként, mondjuk, a Dél-Dunántúlnak jó néhány térsége, nem kell mondani Dél-Somogyra a helyzetét vagy éppen Baranya megyét,

hogy konkrétan a válságtérségek közé süllyedtek ezek a környékek, és olyan szintű elvándorlás jelent meg, hogy gyakorlatilag roncsolódott a munkaerőpiac ezekben a térségekben.

Most beszélhetünk itt a dél-somogyi részről, beszélhetünk az Ormánságról, ami nyilván egy nagyon nagyon komoly problémarendszert és kihívásrendszert feltételez, de mondjuk, beszéljünk a Dunántúl legnagyobb városáról, Pécsről, ami nem tartozott a rossz helyzetű városok közé. Mondhatjuk, hogy a térsége tekintetében mint nagyváros, összességében még gazdaságpolitikai szempontból vagy gazdasági szempontból előnyösebb helyzetben van, de itt is gyakorlatilag a munkaerőpiaci folyamatok, függetlenül a jelenlegi válsághelyzettől is, már semmilyen módon nem kezelhetőek a hagyományos eszközökkel.

(15.10)

Tehát e miatt a gazdaságpolitika miatt, amit a mi véleményünk szerint tíz év alatt bemutatott a kormány, olyan döbbenetes mértékű lett az elvándorlás, hogy már hagyományos befektetésösztönzéssel esélytelen a gazdasági trendeket megfordítani, egyszerűen a munkaerőpiaci problémák miatt: roncsolódott a munkaerőpiac, nincs helyben munkaerő. És egy nagyon fontos dologról beszélünk - rugalmasság, alkalmazkodás, felnőttképzés -, de itt most már egy egész átfogó feladattömeaggel szembesülünk, ha azt mondjuk, hogy meg akarjuk teremteni a munkaerőpiacon a kínálatot, tehát odáig el akarunk jutni, hogy a befektetésösztönzés találkozzon a munkaerőpiaci kínálattal. Annak egy nagyon fontos eleme egyébként a képzés, nagyon fontos eleme a felnőttképzés, de egy olyan átfogó politika kell, amiben például partnerek kell hogy legyenek az önkormányzatok, hiszen egyszerűen vissza kell csábítani a kényszerűségből elvándorolt munkaerőt, akár országon belül, akár külföldről is. Ezekkel a kérdésekkel szembenéz-e a kormány?

Akar-e bármit kezdeni ezzel, hogy bizony olyan szinten növekedtek a területi különbségek, és olyan sok tekintetben roncsolódott a munkaerőpiac Magyarországon, hogy önmagából csak a képzés irányából ezt megközelíteni nem lehet, vagy a helyes megoldást megtalálni nem lehet? És láthatjuk, hogy mennyire tekinti az ilyen szempontból fontos szereplőket - az önkormányzatokat, a városokat - partnernek a kormány; túl sok jót semmiképpen nem mondhatok. Ezzel kapcsolatban is nagyon szeretném, ha valamiféle pozitív jövőképet felvázolna nekünk az államtitkár úr.

Még egy dolog: beszélünk itt a globális trendekről, megatrendekről, a humán tőkére való fektetés fontosságáról. Azért tegyük mellé, hogy mit csinál akár az oktatási rendszerben vagy éppen csak a felsőoktatásban a kormány - ezt a szférát is említette az államtitkár úr. Az

elmúlt időszakban, mondhatjuk, hogy mintha hadjáratot indítana a tudományos élet és a felsőoktatás ellen a kormány, akár az Akadémia intézethálózatának a bal-tával való szétverésére gondolunk, akár a tekintetben, hogy mit csinált a felsőoktatással, és mit csinált azokkal a kulcsszereplőkkel, a felsőoktatásban dolgozó oktatókkal, kutatókkal, szakemberekkel, akikre alapozva lehet bármiféle jövőbe mutató gazdaságpolitikát és társadalompolitikát megvalósítani. Ma, államtitkár úr, Magyarországon kevesebbet keres egy tudományos fokozattal rendelkező egyetemi adjunktus, mint egy áru-feltöltő. Én azt gondolom, hogy amíg ez a helyzet áll fenn, addig semmilyen módon nem lehet komolyan venni a kormánynak egy olyanfajta gazdaságpolitikáját vagy társadalompolitikáját, ami komolyan veszi a humán tőkébe való befektetésnek a fontosságát. E tekintetben várható-e valamiféle stratégiai irányváltás a kormány részéről a társadalompolitika, gazdaságpolitika tekintetében?

Az ön - most már lassan mondhatjuk - mindenható minisztériumához tartozik lassan minden. Láthatjuk, hogy olyan intézkedésekre készülnek, hogy már az egyetemektől is elvonnának hatalmas forrásokat. Tudjuk azt, hogy több milliárd forintos tételben akarnak az egyetemektől már korábban megadott támogatási forrásokat, a működéshez alapvetően fontos forrásokat elvonni, például a sajtóhírek alapján a pécsi egyetemről 3,5 milliárd forintot fognak elvonni. Ez gyakorlatilag lehetetlenné teszi, hogy az egyetem ezt kigazdálkodja, lehetetlenné teszi, hogy az egyetem betöltse azt a funkcióját, amit egyébként szerintem egy egyetemnek be kell tölteni, tehát a helyi gazdasági, társadalmi élet központjaként, egyfajta városként a városban. Ezzel kapcsolatban mit tud mondani nekünk, államtitkár úr? Nagyon remélem, hogy valami biztatót fog tudni mondani.

Nagyon ritkán nyílik lehetőség erre, azért zúdítok ennyi kérdést az államtitkár úrra, egyrészt a funkciójából adódóan, egy gazdaságstratégiáért felelős szakemberről, államtitkárról van szó, hátha most olyan kivételes helyzetbe kerülünk, hogy tudunk válaszokat kapni. A másik oldalról pedig azt látjuk, hogy amikor egy ilyen borzalmas járvány közepette egy rendkívül mély, beláthatatlan hosszúságú és mélységű gazdasági válsággal szembesülünk, és alapvető munkaerőpiaci problémákról és krízishelyzetről kéne beszélnünk, az ön minisztere, az ön főnöke egyszerre felelős a gazdaságvédelmi intézkedésekért, látva a hatásait, hogy hány tízezer ember vesztette el a munkahelyét, a másik oldalról pedig azt olvassuk a minap tőle, hogy öt éven belül Forma-1-es pilótára van szükség. Tehát én azt gondolom - ez egy kiragadott példa -, ez önmagában ijesztő a tekintetben, hogy milyen kilátások várnak ránk a kormány politikája tekintetében. Ezért nagyon bízom benne, hogy az államtitkár úr arról fog beszámolni, hogy elismerik az eddigi politikájuk sikertelenségét, látják ennek a súlyos

tragédiákat okozó hatásait, és most, megvilágosodva tíz év után, újult erővel készülnek egy alapvető gazdaságpolitikai és társadalompolitikai irányváltásra, végre figyelembe véve azt, hogy a természeti környezet ebből nem kihagyható. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzék soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Brenner Koloman képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportjából.

DR. BRENNER KOLOMAN (Jobbik): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Én akkor nyomtam gombot még a vitának egy korábbi szakaszában, mielőtt az államtitkár úr is reagált, úgyhogy én nagyon rövidre fognám, és visszatérnék egy kicsit az előttem szóló frakcióvezető úrhoz képest az előttünk fekvő törvényjavaslat érdemi részéhez, mélyen egyetértve egyébként azokkal a felvetésekkel, amelyekkel kapcsolatban a frakcióvezető úr az LMP részéről most felszólalt.

Én azt a gondolatmenetet szeretném folytatni, amit Szászfalvi képviselő úr, Vinnai képviselő úr és Ander képviselő úr is folytatott, mégpedig azt, hogy a felnőttképzés és a szakképzés rendszere valóban egy olyan szegmense az oktatásnak, amely kiemelkedő nemzetstratégiai szempontú, különösen a leszakadó régiókat nézve. Hiszen - azt hiszem, Szászfalvi képviselő úr mondta ezt - az önismeretnek a szerepe felértékelődik a XXI. században. Én ezt kicsit kiegészíteném, és egyfajta holisztikus szemléletben azért úgy gondolnám, hogy alapvetően az oktatásnak a szerepét kell átgondolnunk, és ennek az egyik legfontosabb része, amiről mi most itt vitázunk, a felnőttképzés.

Hiszen egy emberközpontú és harmonikus egységben tudom csak elképzelni az oktatás különböző szegmenseit, ceterum censeo, ezért is tartom rendkívül szerencsétlennek azt, hogy nincs oktatási minisztérium, amit a Jobbik nemzeti néppártként nagyon régóta követel, amely az óvodától az egyetemig és a felnőttképzésig bezárólag egyfajta koherens rendszerben tudja azt a kihívást kezelni, ami a XXI. században - ahogy az államtitkár úr is nagyon helyesen kifejtette - ránk vár, mégpedig az, hogy nincs előrejelző rendszer, azt kell hogy mondjam, ami a munkaerőpiac drasztikus és hihetetlen gyors változását le tudná követni.

Tehát azt gondolom, hogy a felnőttképzés azért is fontos az élethosszig való tanulás alapelveinek figyelembevételével, mert meg fogjuk látni, hogy másodperceken belül azok a változások, amelyek egyrészt most a koronavírus után az egész gazdasági rendszerünkre rázúdulnak, és mi tagadás, mi a néppárti Jobbik nevében bizonyos részeit ennek a folyamatnak majd szeretnénk felerősíteni, hiszen mi régóta mondjuk az ilyen Kínáig tartó termelési láncoknak a veszélyeit, illetve hogy a helyi termelők és a hazai kis- és

középvállalkozások kevésbé felfejlesztése egy életvése-lyes gazdasági stratégia volt, ahogy azt a frakcióve-zető úr előttem is elmondta, eddig ettől a kormánytól is. Tehát azt gondolom, hogy nagyon fontos reakciókra lenne most szükség, és ezt csak egy olyan holisztikus és összehangolt rendszerben lehet elképzelni, ahol valóban a felnőttképzés egyfajta... A népfőiskolai rendszer is már említésre került, a népfőiskolai rendszer pontosan arra szolgálna, hogy kis régiókban, a helyi régiók hagyományaira építve az adott régiókban kimondottan szükséges készségeket és tudáshalmazokat lehet aztán felnőttkorban is elsajátítani. Én a német népfőiskolai rendszert ismerem jobban, bár a skandinávot is ismerem, és nem véletlen talán, hogy annak ellenére, hogy az igaz, hogy a német mutatók a vállalati képzések miatt hasonlóak a magyarokéhoz, ugyanakkor a német népfőiskolai rendszer sokkal jobban be van ágyazva az adott régiókba. Tehát valóban, ott a helyi hagyományokon alapuló, és olyan tudáshalmazokat tudnak a felnőttképzésben átadni az érdeklődőknek, amelyek aztán a helyi régiókban nagyon jól hasznosulhatnak a munka világában.

Azt azért lássuk be tehát, hogy az oktatás egész rendszerében kellene egy olyan modernizációt végrehajtani, aminek a keretén belül kellene aztán a felnőttképzést is modernizálni. Én egyetlenegy kiragadott példát hadd mondjak el Dániából, ez az úgynevezett nachschule: a 18 év felettieknek van egy egyéves bentlakásos iskolarendszerük, azoknak, akik amúgy elkallódnának, mert nem nagyon tudják még, hogy milyen irányba fordítsák a sorsuk kerekét. És még ez is megéri a fenntartó államnak, mert gyakorlatilag ezeket az embereket egy egyéves bentlakásos iskolában egyrészt életvezetési tanácsokkal látják el, másrészt pályaválasztási tanácsokkal látják el úgy, hogy aztán gyakorlatilag nagyon hasznos tagjai lehetnek a társadalomnak. Tehát én a stratégiai gondolkodásba nagyon szívesen beleraknám azt az irányvonalat, hogy bizony a helyi közösségeket és önkormányzatokat be kell vonni a továbbképzési feladatokba.

(15.20)

Hiszen itt gyakorlatilag a felnőttképzés és a nem iskolai képzés terén teljesen új formákat és tartalmakat is ki kell néha találni ahhoz, hogy erre a rettentő gyorsan változó környezetre megfelelő módon tudjunk reagálni. Ezt egy kicsit abban a környezetben is mondom, hogy a kistelepülési iskolák megszűnésével a kisregionális szakképzési rendszert kellene erősíteni ebben az összefüggésben is ahhoz, hogy valóban tudjunk reagálni ezekre a nagyon fontos kihívásokra. Én köszönöm, csak ennyivel szerettem volna az eddigi gondolatmenetet kiegészíteni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Most kétperces felszólalásra megadom a szót Arató Gergely képviselő úrnak, DK-képviselőcsoport. Parancsoljon!

ARATÓ GERGELY (DK): Tisztelt Ház! Először is szeretném megköszönni államtitkár úrnak, hogy itt menet közben hozzászólt, és így módot ad arra, hogy reagáljunk az ő válaszára is, még akkor is, ha persze belátom azt, hogy ez a szemináriumi jellegű parlamenti ülés, miközben én rendkívüli módon élvezem, azoknak, akik majd későbbi napirendre várnak, nem okoz feltétlenül ekkora örömet. De tényleg fontos kérdés, és tényleg fontos, hogy ebben az ügyben néhány szakmai szempontról beszéljünk, és én is két ilyen szakmai szempontot szeretnék mondani.

Az egyik szakmai szempont arra vonatkozik, hogy értem, amit arról mond államtitkár úr, hogy különböző dolgokról egyeztettek különböző emberekkel, azt nem tudjuk, hogy miről és milyen eredménnyel, egy dolog biztos, erről a konkrét törvényjavaslatról az égedta világon senkivel. Másodsorban pedig, államtitkár úr elmondja, hogy forduljunk a 2010-es kormányzati stratégiához. Azóta eltelt tíz év, és mondjuk, a szakképzés területén négy irányváltáson vagyunk túl, miközben azért ez az egyik erősen határos terület a felnőttképzés világával.

Ismét csak azt tudom mondani, hogy indokolt és méltányos lenne egy új felnőttképzési stratégia készítése, amelyikben ráadásul, miközben én egyetértek Brenner Koloman képviselő úrral, hogy nem feltétlenül szerencsés az a megoldás, amikor az oktatás ketté van vágva, de muszáj keresztülnyúlni ezeken a típusú határokon. Hozzá kell tennem, már csak a méltányosság kedvéért is, hogy ebben a korábbi időszakban is állandó kormányzati bizonytalankodás volt, hogy a felnőttképzés melyik minisztériumban, mivel integráltan és mitől külön kell rakni.

Az biztos, hogy miközben nem lehet a gazdasági hatások nélkül foglalkozni a felnőttképzéssel, nem lehet az oktatás egyéb területei és a társadalmi hatások nélkül sem foglalkozni vele, és az nem megnyugtató válasz, államtitkár úr, a mostani képzések mostani értékelésénél, hogy majd a fiatal generációnál másképp lesz. Ez tényleg így van, de akik ma bent vannak ebben a rendszerben, azok nem ehhez a fiatal generációhoz tartoznak csak.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Mivel kétperces felszólalásra senki nem jelentkezett, a továbbiakban megadom a szót a következő felszólalási kör keretében Ander Balázs képviselő úrnak, Jobbik-képviselőcsoport.

ANDER BALÁZS (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár

Úr! Nem kívánok a felszólalásbűnözés vétkébe esni, tekintettel leszek itt a többiekre is, viszont a vita valóban nagyon érdekes, és ez lenne a legkevesebb, hogy itt ez valamelyikünket érdekli, a másik összetevője az, hogy nagyon fontos, társadalmi szempontból talán az egyik legfontosabb kérdéssel határos az a törvényjavaslat, amelyről itt most vitatkozunk.

Államtitkár úrnak én megdicsértem a tudományos munkásságát, megdicsérem egyébként azt is, hogy itt menet közben hajlandó válaszolni a kérdéseinkre, és nem azt játssza el, mint ami olyannyira megszokott a kormánypárti államtitkárok vagy miniszterek részéről, hogy majd az előterjesztői záróban ad valamiféle választ. Ez mindenképpen tiszteletre méltó; csak itt a nagy dicséretekkel nehogy úgy járjunk, mint Pizskos Fred, akit megdicsért, az megnézhetette magát, úgyhogy legyenek kíméletesek, kedves kormánypárti képviselőtársaim, mert államtitkár úrban egy nagyon-nagyon fölkészült, jó szándékú államtitkárról van szó.

Államtitkár úr azt mondja, hogy 900 gyermekre terjed ki jelen állás szerint az a rendszer, amit egyébként teljes alappal itt az egekbe dicsért. Azért engedtesék meg, hogy ellenzékéből viszont azt mondjuk, ha csak itt a puszta számot nézzük, ez édeskevés ahhoz, amilyen problémákkal ez az ország, ez a nemzet szembesül, és szembesülni fog az elkövetkezendő évtizedekben. Egyáltalán azt se tudjuk - megmaradva akkor itt a szingapúri párhuzamoknál -, hogy mondjuk, a hazai cigányságnak mekkora a lélekszáma. 2011-ben a népszámlálás alkalmával 315 ezren vallották magukat annak, aztán, ha a legfrissebb fölméréseket nézzük, akkor a Debreceni Egyetemről Péntes Jánosék - már ez is jó néhány éves - azt mondták, hogy 900 ezer fős népcsoportról beszélünk.

Azért hozom ezt ide, mert ha valakiket érint a felnőttoktatás kérdésköre, akkor ez az a társadalmi csoport, hiszen itt az előbbiekben már fölvázoltam, hogy a 2010-es adatok szerint 70-80 százaléka a felnőtt cigány lakosságnak csak alap iskolai végzettséggel rendelkezik. Márpedig ez az ország egészen egyszerűen nem tudja magának megengedni azt a luxust, hogy egy ekkora társadalmi réteget úgymond hordjon a vállán. Tehát igenis be kellene őket vonzani, integrálni kellene a nemzetgazdaság egészébe is. Ez viszont olyan számok mellett, mint amiket itt láttunk, még ha ez a program, amit államtitkár úr föl is vázolt, ragyogó kezdeményezés, nem fog működni.

Hiszen akkor mondok egy másik számot: Papp Z. Attilától pontosan tudjuk, hogy már 2015-ben is volt 300 olyan gettóiskolának nevezhető általános iskola Magyarországon, ahol a cigány tanulók többségbe kerültek, és ha valahol kicsúcsosodnak azok a társadalmi problémák, amelyekről itt ennek a törvényjavaslatnak a kapcsán is beszélünk, akkor pontosan ezek azok az intézmények.

Én arra tudom biztatni államtitkár urat, hogy ha vannak ilyen kezdeményezések, akkor ne elégedjen meg azzal, hogy akkor most ez 900 gyermekre kiterjed, és akkor azt lehessen mondani itt a kormánypárti államtitkári székben ülve, hogy a pohár mégiscsak félig tele van, és az ellenzék mondja azt, hogy félig üres. Nem félig üres, sokkal inkább, sokkal inkább üres. Rá kellene kapcsolni, mert hitem szerint ennek a társadalomnak valóban a léte múlik azon, és azt is mondhatjuk, hogy egy nemzetstratégiai fontosságú dologról van szó, amikor az integráció sikerességéről beszélünk. Ha ez nem fog sikerülni, akkor, tisztelt képviselőtársaim, ennek az országnak egészen egyszerűen annyi.

Ha megnézik azt, hogy milyen demográfiai trendek hatnak, akkor a század közepére leszünk ebben az országban, mondjuk, 7,5 milliónyian. Hogyha abból a 7,5 milliós lakosságból, túl azon, hogy milyen roncs-társadalmi folyamatok érvényesülnek még, de 2,5 millió lesz annak a cigányságnak a lélekszáma, amelyik a jelen integrációs mutatóit vinné tovább, akkor egészen egyszerűen megpecsételődött a sorsunk, és igaz a lesz majd Pokol Bélának, aki annak idején még azt írta, hogy annak a cigányságnak a vállaira nehezedne ennek az országnak az eltartása, a működtetése, amelyik cigányság a rendszerváltás óta nagy többségben, de önmaga is az államra, az állami transzferekre szorul.

Az, hogy ebből a duplahurkos ördögi csapdából - államtitkár úr pontosan tudja, hogy miről beszélek, erről írt a PhD-dolgozatában - ki tudjunk keveredni közösen, magyarok, cigányok, mindannyian ebben az országban, és az a roncs-társadalmi lepusztulási lejtő, ami képviselőtársam, Keresztes Lóránt szavaiából is híven kiviláglott, és ott a Dél-Dunántúlon, annak a perifériájára szorított és halmozottan hátrányos helyzetűvé nyomorított régióiban Dél-Somogyban, vagy Dél-Baranyában, az Ormánságban nap mint nap megtapasztalhatjuk, szóval, hogy ez megváltozzon, ahhoz ezekre a dolgokra rá kellene kapcsolni, mert így ebből lehet részeredményekre majd itt hivatkozni, de sok jó nem fog kisülni.

Szászfalvi képviselőtársam megemlített egy nagyon-nagyon fontos dolgot, ez pedig a személyiségfejlesztés, a személyiségformálás ezeknek a képzeteknek a keretén belül is. Államtitkár úr éppen a szingapúri modell kapcsán írta, hogy ott két olyan dolog volt - legalábbis, ami most így nekem eszembe jut -, ami igazándiból előre tudta vinni az ottani maláj kisebbség, a 13,4 százalékos maláj kisebbség dolgát, amelyik nagyon sok tekintetben a hazai cigánysággal rokonítható, ez pedig az volt, hogy megkövetelték a felelősségvállalást ezekben a programokban, és együttműködést vártak el. Azt hiszem, hogy ez két olyan kardinális dolog, ami sok esetben, mondjuk, itt a felnőttoktatás kapcsán sem működött Magyarországon.

(15.30)

Most már tíz éve vannak kormányon, tisztelt kormánypárti képviselő urak és hölgyek, hadd utaljak itt a Farkas Flórián-féle, hát, „Út a munka világába” programra, de inkább az „út a lopás világába vezető” fürmedvényt csináló valamire, aminek közösen issza meg a levét magyar és cigány ebben az országban. *(Soltész Miklós: Rasszista mondatok hangzanak el!)* Micsoda?! Képviselőtársam! Ez a valóság. Az a rasszizmus, ha az integrációra szánt pénzeket - és akkor itt ÁSZ-jelentésekre hivatkozhatok - pofátlanul ellopják, elfüstölik, és olyan dolgokra költik, ami nem szolgálja az itt élő közösségek érdekét. Na, ha valami rasszizmus, akkor ez az! Nem az, hogy bárki rá mer mutatni arra, hogy bizony nemcsak hibák, hanem nagyon komoly bűnök voltak megfigyelhetők, mondjuk, akkor ezekben a kérdésekben is itt Magyarországon. Amikor azt mondtam a vezérszónokim elején, hogy bizony komoly fenntartásaink is vannak a törvényjavaslattal vagy aggályaink ezzel kapcsolatban, akkor azok pontosan erről szóltak.

Tehát ha itt arról szól a történet, hogy mondjuk, a felnőttoktatási piacot úgy kívánják átrendezni, hogy bizonyos haverok ezzel jól járjanak, az ösztársadalom pedig ne, akkor nekünk kötelességünk lesz újra csak szólni. Ha ez arról szól, hogy ezeket a pénzeket, amiket erre a kérdésre kell fordítani - mert különben ennek az országnak annyi -, majd ilyen-olyan baráti cégeken keresztül fogják elkezdeni, akkor mi szólni fogunk, mert ez a kötelességünk. Ez mindannyiunk kötelessége ebben az országban. Azt hiszem, hogy ha itt rasszizmust emlegetnek, akkor képviselőtársamnak is mondom, hogy nyugodtan olvassa el államtitkár úr PhD-értekezését, akkor rá fog jönni arra, hogy amiről én beszélek, az egyáltalán nem rasszizmus, hanem a legmagasabb szintű felelősségérzet azért, hogy ezzel az országgal és a benne élő emberekkel mi fog történni az elkövetkezendő évtizedekben.

De szívesen beszélek egyébként erről *(Szászfalvi László közbeszól.)* - csak ne sokáig... Pedig a téma, azt hiszem, megérdemelné azt a figyelmet, hogy sokáig beszéljünk róla, de ha nem beszélünk róla, akkor annyit tudok ajánlani, hogy tényleg vegyék elő azt a dolgot, olvassák el, fogadják meg, és a politikájukat aszerint igazítsák. Mert az a helyzet, hogy 1967-ben, hogy a '67-es szintnél maradjunk, akkor mondjuk, az egy főre jutó GDP Szingapúrban *(Jelzésre:)* - ne sőhajtozz! -, az a helyzet, hogy olyan 600 dollár körül mozgott éves szinten. Ez 2011-re 60 ezer dollár fölé nőtt, úgy, hogy ez egy multikulturális társadalom volt, vallásilag, nyelvileg és minden tekintetben szétszabdalt posztgyarmati társadalom. És ebből tudtak tulajdonképpen már a XX. században a XXI. századba kaptapultálni ott, Szingapúrban. A kérdés az, hogy ho-

gyan. A válasz megvan, államtitkár úr kiváló dolgot ez a fölvázolta, ezt kellene másolni itt Magyarországon is. A 13,4 százalékos maláj kisebbség oktatási mutatói az 1980-as években nagyjából megegyeztek a 2010-es hazai mutatókkal, amelyeket a cigányságra vonatkoztatunk. Tehát 1 százalékot nem ért el a felsőfokú végzettséggel rendelkező malájok aránya, és az alapfokú végzettséggel rendelkezők aránya is olyan 70-80 százalék körül mozgott. 20-25 év alatt ezt az egészet megfordították, és mostanra körülbelül 13 százaléka az ottani rettentő hátrányos helyzetből induló maláj kisebbségnek főiskolai, egyetemi végzettséggel bír. A csak alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezők arányát is leszorították 30 százalék környékére.

No, kérem szépen, így lehet majd előrelépni abban az értékláncban, a globális vállalatok, multinacionális cégek globális értékláncaiban, amely, ha nem fog sikerülni itt nekünk Magyarországon, akkor azok a társadalmi problémák egyre csak fokozódni fognak, amelyekkel naponta találkozunk, ha hajlandóak vagyunk kilépni, kimozdulni az elefántcsonttoronyból, és mondjuk, a rózsaszín vagy a narancsszínű üveg-búra alól kitekinteni, és a nagy magyar valóságot megtapasztalni. Csakis így fog működni, ha ezeken az értékláncon előre tudunk mozdulni. De ha ott maradunk ennek a „v” betű formájú értékláncnak az alján, a közepén egyébként, akkor marad az, hogy a magyar melós, a magyar munkás egyszer használatos, tulajdonképpen eldobható biorobottá degradálódik, aminek a társadalmi folyamatait itt az elmúlt években jól láttuk. Akárcsak azt idehozva, hogy a munka törvénykönyvével mit műveltek, azt idehozva, hogy Orbán Viktor azzal próbálta egyébként eladni Magyarországot arab befektetőknek Rijádban, hogy itt a végzettségéhez képest milyen olcsó a munkaerő, és mennyire rugalmas a munka törvénykönyve. No, kérem szépen, ez nem más, mint a gyarmati modell, és mi a gyarmati modellre mondunk nemet. Ha ezt a törvényjavaslatot, amit idehoztak elénk, önök jól kívánják majd a való életben is használni, akkor talán ez a gyarmati modell a magyar társadalom mögött lesz tudható, és ebből a gyarmati modelltől majd egy olyan társadalmi béke és konszenzus is megteremthető, aminek egyébként irtózatossága van ebben az országban.

Képviselőtársaim! Még egyszer hangsúlyoznám, a felelősség az önöké, az aggályainkat fölváztuk. Ha ebből az egészből az fog kisülni, hogy az erre a területre szánt forrásokat a haveroknak talicskazzák ki, csatornázzák át, akkor komoly bajok lesznek, illetve azok a problémák, amelyekkel szembesülünk, nem fognak megoldódni. Ha adott esetben azt a felhatalmazást, amit mi az igen szavazatunkkal is biztosítani fogunk önöknek ahhoz, hogy elfogadhasák ezt a tör-

vényjavaslatot, szóval, ha ezt a felhatalmazást megfelelő módon használják, akkor talán azok a problémák, amelyekről itt beszéltem - nem rasszista alapon, tisztelt képviselőtársam, hanem a valóság alapján -, akkor ezek a problémák kezelhetőbbé válnának. Köszönöm a figyelmüket.

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Kétperces felszólalások következnek. Megadom a szót Szászfalvi László képviselő úrnak.

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP): Köszönöm a szót, tisztelt elnök úr. Néhány gondolatban szeretnék reflektálni az elhangzottakra. Ander képviselőtársammal szerintem mi sok mindenben egyetértünk a diagnózisok tekintetében, viszont nagyon földicsérte államtitkár urat, köszönjük szépen (*Ander Balázs: Fel bizony! Csak nehogy baja legyen!*), de azt szeretném kérni, hogy amit államtitkár úr konkrétan elmondott, azért azt is vegye figyelembe, legyen szíves.

Itt hosszú percekben keresztül a második felszólalásában, amelyben reagált az ellenzéki, illetve általában a képviselői felszólalásokra, konkrét tényeket mondott el. Tehát, hogy az elmúlt tíz esztendőben ez az állítólagosan rossz gazdaságstratégia, amiről Keresztes képviselőtársam beszélt, mennyire pozitív tényeket, eredményeket tesz lehetővé ma. Senki nem mondta, hogy tökéletes, senki nem mondta, hogy az út végén vagyunk, senki nem mondta azt, hogy nem kell most már semmit csinálni, hanem csak hátra kell dőlni és lógatni a lábunkat. Viszont ha 1990 óta, az akkori rendszerváltoztatás időszakának a nagy meg rázkódtatása óta ugyanilyen gazdaságstratégiát folytatott volna a mindenkori kormányzat, ugyanilyen eszközrendszerrel rendelt volna hozzá akár a munkaerőpiac tekintetében, akár a foglalkoztatáspolitiká tekintetében, akár a képzési struktúrák tekintetében, akkor ma lehet, hogy egészen másról beszélgetnénk vagy vitatkoznánk itt. Ez egy tízéves folyamat, ahogyan a tényeket ismertette államtitkár úr az imént, a leginkább veszélyeztetett körülbelül 400 ezer fős csoportból most már 100-150 ezernél tartunk.

Ez nem azt jelenti, hogy ez rendben van teljesen, nem azt jelenti, hogy elértünk mindent, de azt jelenti, hogy jó irányba megyünk, és ezeket az eszközöket tovább kell erősíteni ahhoz, hogy elérjük azokat a célokat, amelyeket szeretnénk mindannyian. Folytatom, mert egy gondolatot nem tudok most elmondani még. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Megadom a szót Keresztes László Lóránt képviselő úrnak. Parancsoljon!

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. Én sem szeretnék visszaélni

senkinek az idejével, de azt gondolom, hogy olyan kérdésekről beszélgetünk, amelyek meghatározzák a nemzet jövőjét, és az a kötelességünk, hogy itt ezeket a vitákat lefolytassuk. És lehet, hogy nem a felnőttképzés rendszerét érintő törvényjavaslat a leghelyesebb vagy a legadekvátabb napirendi pont, amely mentén ezekről a gazdaságstratégiai, mondhatni, nemzetstratégiai kérdésekről a vitát le kell folytatni, de akkor, képviselőtársaim, mondják meg, hogy mikor.

Én valóban nem viccből mondtam, örülök neki, hogy itt van az az államtitkár, aki nem politikai, hanem szakmai alapon szól hozzá a vitához, egy olyan ember, aki nem politikus, hanem szakember, és végre megadatott a lehetőség, hogy itt az Országgyűlés plenáris ülésén tudjunk a magyar gazdaság stratégiai kérdéseiről beszélni.

(15.40)

Egyébként megdöbönt engem Szászfalvi képviselő úr felszólalása. Én tudom önről, hogy ön elkötelezett a vidéki térségek fejlesztése kapcsán, és egy olyan térségnek az országgyűlési képviselője, amelyik az egyik legszegényebb az országban, ez teljesen világos.

Tőlem biztos, hogy nem hallottak soha semmi pozitív megnyilvánulást a 2010 előtti balliberális kormányzat gazdaságpolitikájáról, társadalompolitikájáról, ugyanakkor azt, ami ebben az országban az elmúlt tíz évben lezajlik, nem lehet úgy aposztrofálni, hogy valamiféle pozitív irányba mutató lépések sorozata lenne.

Ezért arra szeretném kérni önöket, ha most türelmetlenkednek, én úgy érzem, mindannyiunknak az a dolga, hogy ezeket a kérdéseket megvitassuk, mondják meg, hogy mikor lehet nem politikai pufogtatásokkal és lehetőség szerint a szakpolitika keretein belül maradva ezekről a mindannyiunk és a nemzet jövőjét meghatározó kérdésekről egy vitát lefolytatni. Köszönöm. (*Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Ander Balázs képviselő úrnak, Jobbik-képviselőcsoport.

ANDER BALÁZS (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Vinnai képviselőtársam itt folyamatokról beszélt, illetve Szászfalvi képviselőtársam is, olyan folyamatokról, amelyek pozitív irányba hatnak, és javuló tendenciát mutatnak. Akkor hadd mondjam csak a lemorzsolódással kapcsolatosan: ez 2010-ben 10,8 százalékos volt, mostanra 12,4 százalékos, szembevetve egyébként azzal az európai uniós tendenciával, ami úgy nézett ki, hogy 2010-ben 15,7 százalék volt, és ott valóban van egy ilyen csökkenő tendencia, mert 10,2 százalékon áll mostanra. Ha valami nagyon fontos lenne, akkor ennek a csökkentése.

Ezért dicsértem meg egyébként azt a programot, amelyről államtitkár úr itt beszámolt, de ha érzékeljük a probléma nagyságát, azt, hogy mekkora tömegeket kellene fölemelni és integrálni, akkor azt kell látni, hogy ez egy csepp a pohárban. Nem félig telt a pohár. Értsék meg, tisztelt képviselőtársam, hogy itt nem valamiféle rasszista indulat alapján beszél az ember, hanem azért, mert félti ezt az országot, és kevésnek találjuk azt, ami ebben a tekintetben történik! (*Jelzésre:*) Nem látok odáig, nem vagyok én sasmadár. Tessék majd nyomni egy gombot, és akkor fölszólalni, elmondani, hogy mit akar kifejezni, mit akar mondani. Én is megtettem itt a magamét.

Azt hiszem, hogy ezek azok a dolgok, amelyekre valóban egy ilyen vita kapcsán nekünk koncentrálni kell. És senki ne horkanjon már föl itt amiatt, hogy erről mi beszélni merünk, és azért ellenzéki padsorokból a kritikát is hadd fogalmazzuk meg! Elmondtam az elején világosan, hogy támogatandónak tartjuk ezt a törvényjavaslatot, amellet, hogy vannak aggályaink, de nehogy úgy nézzen már ki a dolog, hogy ide bejövünk, tapsikolunk egyet, megnyomjuk majd az igen gombot, és ellenzéki képviselőként menjünk haza!

Az ország, a nemzet legfontosabb kérdését érintő dolgokról van most szó, engedtessek meg, hogy beszéljünk ezekről! Köszönöm. (*Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.*)

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Szászfalvi László képviselő úr jelentkezett, de nem tudom megadni kétperces időkeretben a szót, képviselő úr, a házszabály nem teszi lehetővé. Amennyiben normál időkeretben kér szót, akkor öné a szó. Parancsoljon!

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP): Bocsánatot kérek, tisztelt elnök úr, és köszönöm a lehetőséget, annál is inkább, mert a következő napirendnél is érintve vagyok, tehát a saját közös időnkéből is... De én is nagyon fontosnak tartom ezt a vitát, ezt a beszélgetést. Javaslom, hogy államtitkár úrral egy időpontot hozzanak vagy hozzunk össze, és lehet ezt folytatni természetesen.

A viccet félretéve, az előző gondolataimból egyet nem tudtam még megosztani, amennyiben kíváncsiak a kedves ellenzéki képviselőtársaim erre, szeretném elmondani. Itt sok mindenről szóltunk, sok mindenről beszélgettünk, a képzési programokról, felnőttképzési programokról, Hohn Krisztina említette a közfoglalkoztatás melletti programot. Megjegyzem, hogy az elmúlt harminc évben sok ilyenre lett volna szükség, amikor pedig mi elindítottuk, akkor pontosan a liberális sajtó támadott bennünket, és cinikus módon kérte számon, hogy hogy képzeljük ezt az egészet. Ez csak egy zárójeles megjegyzés.

A következő, amit szerettem volna hozzátenni mindehhez, hogy egyszerűen nem lehet megkerülni,

és ezt őszintén ki kell mondani, és el kell mondanunk, bármilyen ilyen jellegű vitában nem lehet kikerülni és megkerülni a személyes felelősséget. Tehát lehet itt sok mindenről vitatkoznunk az ország legszebb házában, munkahelyén, lehet sokféle módon, különböző érdekképviselők bevonásával mindenféle projektet és uniós programot meg hazai finanszírozású programot is elindítani, de ha nem tudjuk az embereket motiválni... - mert kötelezni nem lehet az embereket, kötelező módon nem lehet bevonni az embereket. Én nem ismerem azt a példát, amit elmondott Ander képviselőtársam, a szingapúri példát. Gondolom, államtitkár úr kiválóan ismeri, és majd fogják is alkalmazni, hogy hogyan lehet együttműködésre készíteni, ha jól emlékszem, így fogalmazott, de kötelezni nem lehet embereket.

Mit tehet az állam? Mi a társadalom felelőssége? Ezt kell nekünk, azt gondolom, itt vizsgálnunk, és hogy milyen eszközökkel tudjuk, ha nem is kötelezni, de motiválni, lehetőségeket biztosítani. Szerintem ezen kellene közösen agyálnunk, és közösen összetenni azt, amit tudunk, mert ez a legnehezebb kérdés ebben a tekintetben az itt felsorolt probléma vagy érintett térségek tekintetében.

Még azt sem merem mondani, hogy kevés állami eszköz van. Lehet, hogy ezeket az állami eszközöket jobban, hatékonyabban lehetne kihasználni, tehát nem tökéletesek, ezt elfogadom, de a személyi felelősség oldaláról is sokkal többet kellene beszélni sokkal hangsúlyosabban, sokkal egységesebben ellenzék és kormánypártok, kormánypártok és ellenzék, mert ezt csak úgy lehet elérni. Tehát azt gondolom, hogy itt lehetne egy minőségi előrelépést tennünk, hogy a személyi felelősség, az egyéni akarat és az ehhez viszonyuló állami támogatás, eszközök és lehetőségek kiterjesztése, kiszélesítése hozhatna egy áttörést ezen a fronton. Köszönöm szépen. (*Taps a kormánypártok soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Kérdezem, kíván-e még valaki a napirend keretében élni a felszólalás lehetőségével. Jelentkezőt nem látok, az általános vitát lezárom. (*György László jelentkezik.*)

Megadom a szót György László államtitkár úrnak, a napirend előterjesztőjének, aki válaszolni kíván a vitában elhangzottakra.

GYÖRGY LÁSZLÓ innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Tanulom még a műfajt, ez látszik, jelentkeztem, de megkaptam a szót. Először is nem tudom, hogy kapott-e valaha ekkora reklámot doktori disszertáció a parlamentben (*Derűlttség.*), de nagyon köszönöm, és már csak annyit tennék hozzá, hogy a www.doktori.hu-n letölthető és elolvasható a doktori disszertáció. (*Ander Balázs közbeszólására:*) Ander Balázs képviselő úr elolvasta.

A másik, hogy érteni vélem, hogy ez a parlamenti műfaj egy érzelemgazdag műfaj, nekem is vannak érzelmeim, de most egyetlenegy érzelmét hagyok csak elterebélyesedni, ez pedig a hazaszeretet, és a többi érzelmét, amit itt érzékelttem, azt megpróbálom nem visszatükrözni.

Nagyon röviden akkor a tényekre hagyatkozva: szóba kerültek a gazdasági károk. 2013 és 2019 között, hét év alatt a magyar gazdasági növekedés az Európai Unióban a top 5-ben van, egészen pontosan a negyedik leggyorsabb, és 2 százalékponttal gyorsabb, mint az európai uniós növekedési ráta. A reálbérek növekedése ugyancsak a top 5-ben van, több mint másfélszeresére növekedtek a reálbérek Magyarországon, és a minimálbér és a garantált bérminimum növekedésében is a top 5-be tartozunk az Európai Unióban.

Mindezt azért tudtuk elérni, mert nemcsak a 2018 utáni, hanem a 2010 utáni gazdaságpolitikánkat is a globális megatrendek helyes értelmezésére alapoztuk, nevezetesen arra, hogy Magyarország addigra egy kicsi nyitott gazdasággá vált, a kilencvenes évek elhibázott gazdaságpolitikai intézkedéseinek köszönhetően nagyon jelentős részben, és figyelembe kellett azt vennünk, hogy a világ 600 legerősebb vállalkozása adja a világexport 80 százalékát. Ezeket globális értékláncoknak hívjuk, nekünk valamilyen viszonyrendszert ezekkel a vállalkozásokkal ki kellett alakítanunk.

Ennek köszönhetően jöttek létre olyan high-tech kapacitások Magyarországon az elmúlt tíz évben, amelynek hatására Magyarország az IMF statisztikái, tehát a Nemzetközi Valutaalap statisztikái szerint a második leghigh-techebb iparral rendelkezik a világban. Dánia az első, utána jön Magyarország, és utána jön Németország. Most az a feladatunk, hogy azokat a magyar tulajdonú mikro-, kis- és középvállalkozásokat hozzácsatoljuk ezekhez az értékláncokhoz, hogy ezeken az értékláncokon minél följebb tudjunk lépni.

Tehát a gazdaságstratégiánk globális megatrendek értelmezésére alapul, a gazdasági növekedésünk a top 5-ben volt, a reálbérek növekedése a top 5-ben volt az elmúlt hét évben az Európai Unióban. És mindez fenntartható módon ment végbe, ami 2010 előtt egyetlenegyszer sem fordult elő. A fenntarthatóságot mi pénzügyi, gazdasági, társadalmi és környezeti értelemben értjük.

(15-50)

A költségvetést rendbe tettük, 2013 óta folyamatosan a maastrichti konvergenciakritériumon belül van a költségvetés hiánya. Ennek köszönhetően csökkent 14 százalékkal az államadósság. Most 12 százalékponttal van az államadósságunk az Európai Unió átlaga alatt, és 17 százalékponttal az euróövezet alatt.

A külső egyensúlyt rendbe tettük, a bruttó külső adósságunk Sierra Leonéval versenyzett 2007-2008-

ban, hetedikiek voltunk - csak hat pozícióra a Guinness-rekordtól - a világ 200 országa közül. Ez a 120 százalékos GDP-arányos bruttó államadósság csökkent 50 százalék közelébe tíz év alatt; a nettó 60 százalékról 6 százalékra.

A társadalmi fenntarthatóságot az igazolja, újra felsorolhatnám az összes statisztikát, amit elmondtam, de legyen elég a Világ gazdasági Fórumnak a gazdasági növekedés inkluzivitására vonatkozó mérőszáma, ami azt mutatja meg, hogy minden társadalmi réteg részesül a gazdaság növekedéséből.

A környezeti fenntarthatóságra pedig engedjék meg, hogy csak annyit idézzek, hogy 2018-ban úgy növekedett 5 százalékkal a magyar gazdaság, hogy a szén-dioxid-kibocsátásunk 0,6 százalékkal csökkent, 2030-ig pedig nemcsak célunk van, hanem stratégiánk, eszközeink és erőforrásaink is ahhoz hozzárendelve, hogy a villamosenergia-termelésünk 90 százalékban szén-dioxid-mentessé váljon.

A „Tanítsunk Magyarországot” program egyébként egy komoly társadalmi felzárkózási stratégiába illeszkedik. Ennek hatására csökkent például a felére azon gyermekek aránya, akiknek a szülei nem mennek reggel dolgozni, de lehetne sorolni azokat a statisztikákat, amelyekben előre léptünk az elmúlt tíz évben. Szeptembertől egyébként legalább kétszer, de inkább háromszor annyi mentorált gyermek lesz a „Tanítsunk Magyarországot” programban.

És végezetül, hogy mit csinált a kormány a tudományos kutatási-fejlesztési, innovációs réteggel vagy körrel az elmúlt egy évben: 32 milliárd forinttal megemelte a támogatását, vagyis 25 százalékkal többet költünk ma tudományra, mint egy évvel ezelőtt. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti padosorokban.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm államtitkár úr válaszait és meggyőző érveit ebben a különleges vitában. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására a mai napon 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény módosításáról** szóló, nemzetiségi napirendi pontként tárgyalt törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A Magyarországi nemzetiségek bizottsága által benyújtott előterjesztés T/10303. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Tisztelt Országgyűlés! Engedjék meg, hogy a nemzetiségi bizottság jelen lévő tagjait külön tisztelettel köszöntsem. Örülünk, hogy részt vesznek és részeseivé válnak ennek a vitának.

Tisztelt Országgyűlés! Elsőként megadom a szót Ritter Imre úrnak, a nemzetiségi bizottság elnökének, a napirendi pont előterjesztőjének, aki a pulpitusról fogja beszédét, exozóját elmondani. Elnök úr, parancsoljon!

RITTER IMRE, a nemzetiségi bizottság elnöke, a napirendi pont előadója: Sehr geehrter Herr Vorsitzender! Sehr geehrtes Parlament! Bitte erlauben Sie mir, dass ich Sie im Namen des Ausschusses der in Ungarn lebenden Nationalitäten, als Unterbreiter der Gesetzesmodifizierung Nr. T/10303. des - von 2011 über die Rechte der Nationalitäten - Gesetzes Nr. CLXXIX begrüße.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! A Magyarországi nemzetiségek bizottsága nevében mint a T/10303. számú, a 2011. évi CLXXIX. számú, a nemzetiségek jogairól szóló törvény módosításáról szóló törvényjavaslat előterjesztője, tisztelettel köszöntöm Önöket.

Az Alaptörvény XXIX. cikke így hangzik:

(1) A Magyarországon élő nemzetiségek államalkotó tényezők. Minden, valamely nemzetiséghez tartozó magyar állampolgárnak joga van önazonossága szabad vállalásához és megőrzéséhez. A Magyarországon élő nemzetiségeknek joguk van az anyanyelvhasználathoz, a saját nyelven való egyéni és közösségi névhasználathoz, saját kultúrájuk ápolásához és az anyanyelvű oktatáshoz.

(2) A Magyarországon élő nemzetiségek helyi és országos önkormányzatokat hozhatnak létre.

(3) A Magyarországon élő nemzetiségek jogaira vonatkozó részletes szabályokat, a nemzetiségeket és a nemzetiségként való elismerés feltételeit, valamint a helyi és országos nemzetiségi önkormányzatok megválasztásának szabályait sarkalatos törvény határozza meg. Sarkalatos törvény a nemzetiségként való elismerést meghatározott idejű honossághoz és meghatározott számú, magát az adott nemzetiséghez tartozónak valló személy kezdeményezéséhez kötheti.

Az Alaptörvény által említett sarkalatos törvény a 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól. A Nek-törvény bevezetőjében rögzíti: „A magyar Országgyűlés a magyar történelem legnemesebb hagyományaira építve, a magyarsággal e hazában évszázadok óta együtt élő nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzése, anyanyelvük ápolása és fejlesztése, egyéni és közösségi jogainak széles körű biztosítása érdekében, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá tekintettel a nemzetiségek védelme érdekében Magyarország aktív közreműködésével megalkotott nemzetközi dokumentumokban foglaltakra - itt jön a dokumentumok felsorolása, majd így folytatja -, szem előtt tartva, hogy Magyarország tiszteletben tartja az ország különböző vallási hagyományait, más népek szabadságát és kultúráját, vallja, hogy az egyéni szabadság csak másokkal együttműködve bontakozhat ki, minden, valamely nemzetiséghez tartozó magyar állampolgárnak joga van önazonossága szabad megvallásához és megőrzéséhez, a nemzetiségek a magyar politikai közösség részei, államalkotó tényezők, a kulturális sokszínűség, a

nyelvi különbözőség nem a megosztottság, hanem a gazdagodás forrása, a nemzetiségek által létrehozott kulturális értékek Magyarország kulturális örökségének szerves részei, a nemzetiségek sajátos egyéni és közösségi jogai alapvető szabadságjogok, Magyarország védelemben részesíti a nemzetiségeket, biztosítja saját kultúrájuk ápolását, anyanyelvük használatát, az anyanyelvű oktatást, a saját nyelven való névhasználat jogát, kollektív részvételüket a közéletben, elősegíti a kulturális autonómiájuk megvalósulását, garantálja a valós közösségeik öngazgatáshoz, önkormányzatisághoz való jogát, a következő törvényt alkotja:”

A megalkotott törvény, a nemzetiségek jogairól szóló törvény számunkra, a Magyarországon élő őshonos nemzetiségek részére a legfontosabb törvény, ha úgy tetszik: a mi nemzetiségi alaptörvényünk.

Mindezek alapján nem tekinthető véletlennek, hogy a magyarországi nemzetiségek 2014. évben történt parlamenti képviselőinek biztosítását követően a Magyarországi nemzetiségek bizottsága első törvény módosító javaslata, a T/460. számú, a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény és a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat volt, melyet a Magyarországi nemzetiségek bizottsága 2014. június 27-én nyújtott be az Országgyűléshez, és azt a parlament 2014. június 30-án már el is fogadta. A módosító javaslat akkor 13 paragrafust tartalmazott.

(16.00)

Ezt követően, több mint hároméves munkával jutottunk el a 2017. évi újabb módosításhoz, a 2017. november 7-én benyújtott T/18296. számú, a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslathoz. Zárójelben jegyzem meg, hogy a Nek-törvény módosításával gyakorlatilag egy időben nyújtottuk be a T/18297. számú, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról szóló törvényjavaslatot is, hiszen számunkra a Nek-törvény mellett nemzetiségeink fennmaradása, jövője szempontjából a másik legfontosabb törvény kétségkívül a köznevelési törvény.

A Nek-törvény 2017. évi módosításában már 27 paragrafust módosítottunk. A törvényjavaslat előkészítése során szembesültünk a törvényalkotási munka minden nehézségével, végigbúdkácsoltunk annak minden akadályát, számunkra rengeteg tapasztalattal, tanulással járt. Erről akkori előterjesztői beszédében Fuzik János elnök úr részletesen beszélt, akinek az elmúlt négy évben végzett eredményes NEB-elnöki munkáját utólag ezúton is szeretném megköszönni.

A 2017. évi törvényjavaslatba természetesen csak azok a paragrafusok kerültek bele, amelyekkel az előkészítés során minden nemzetiség, minden szaktárca,

minden frakció és a kormányzat is egyetértett, ennek megfelelően egyhangúlag, 177 igen szavazattal került elfogadásra, amit ezúton is köszönök a korábbi parlamentnek.

Ugyanakkor több tucatnyi téma, felvetés, megoldandó kérdéskör nem kerülhetett bele a 2017-es módosításba, mert nem sikerült rájuk mindenkinek az egyetértésével találkozó megoldást javasolnunk, találnunk. Természetesen ezeknek a rendezéséről akkor sem mondtunk le, csak későbbre hagytuk.

A 2018. április 8-ai új parlamenti választást követően újjáalakult Magyarországi nemzetiségek bizottságának elnökeként az első ténykedéseim egyike volt, hogy megalakítottuk a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény módosítását előkészítő NEB-munkacsoportot, ezzel párhuzamosan az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetségének hasonló munkacsoportját, és elkezdtuk előkészíteni a Nek-törvény következő módosításának konkrét anyagait. Itt szeretnék név szerint is köszönetet mondani az eredményes előkészítő munkáért a két munkacsoport vezetőjének, Paulik Antal szlovák nemzetiségi szószólónak és Dancsó Muszev bolgár elnök úrnak, az ONÖSZ elnökhelyettesének.

Munkánk hatékonyságát és eredményességét jelentősen javította és elősegítette, hogy 2019 tavaszán a kormány is felvette a törvényalkotási programjába a Nek-törvény módosítását, és a Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkársága vezetésével úgyszintén alakított egy tárcaközi munkacsoportot a törvényjavaslat előkészítésére. A munkacsoportban részt vett minden érintett, úgymint a Miniszterelnökség, a Belügyminisztérium, az Igazságügyi Minisztérium, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Pénzügyminisztérium, Budapest Főváros Kormányhivatala, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala, az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége és természetesen a Magyarországi nemzetiségek bizottsága is. Közel egy éven keresztül a szabályozandó, módosítandó kérdésköröket állította össze minden érintett, majd 2019. augusztus elejétől kezdve rendkívül feszített, folyamatos munkával már a konkrét törvényjavaslat összeállításán dolgoztunk.

Szeretnék név szerint is köszönetet mondani dr. Fürjes Zoltán egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár úrnak, aki rendkívül szigorúan, de nagyon hatékonyan vezette a tárcaközi egyeztetéseket, és dr. Szalai né dr. Sándor Erzsébetnek, a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó biztoshelyettesnek, aki szinte minden egyeztetésen személyes jelenlétével segítette a munkánkat. Én közvetlenül, személyesen végigcsináltam 2014 és 2017 között a törvényjavaslat előkészítő munkáját csakúgy, mint a mostani több mint másfél évet, így pontosan tudom, hogy segítségükkel mennyivel

hatékonyabb volt a mostani törvényjavaslat előkészítése, mint a 2017-es. Köszönjük.

Az előkészítés során igyekeztünk minden egyeztetési lehetőséget minél szélesebb körben biztosítani, így a módosításokról többször is beszéltünk a Nemzetiségi Ügyekért Felelős Tematikus Munkacsoport ülésén is. A közbülső munkaanyagokat, majd a ParLexben előkészített, döntés előtti munkaanyagot is megküldtem minden parlamenti frakciónak, minden független képviselőnek, a visszajelzéseket a törvényjavaslat véglegesítésénél figyelembe vettük. A javaslat, anyagának letisztázását követően, minden kormányzati fórumot is megjárt, így örömmel mondhatom, és remélem, a helyzet ebben nem változott, hogy a kormány is támogatja az előterjesztésünket.

*(Az elnöki széket Sneider Tamás,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)*

A 2017. évhez képest az viszont nem változott, hogy most is kizárólag olyan módosító javaslatok kerültek a törvényjavaslatba, amelyekkel az előzetes egyeztetések során mindenki egyetértett. Minden olyan kérdéskör, probléma, felvetés, amire nem tudtunk olyan megoldást találni, amivel mindenki egyet tudott érteni, az nem került bele ebbe a törvényjavaslatba. Ezeket azonban nem adtuk fel, de tovább kell dolgozni rajtuk, és reményeink szerint a következő módosító törvényjavaslatban talán már ezek is rendeződhetnek.

A mostani törvényjavaslat 48 darab konkrét paragrafusára nem kívánok részleteiben kitérni, hiszen azok általános, valamint részletes indokolása megfelelően alátámasztja ezek indokoltságát és szükségességét. Mégis engedjék meg, hogy szabályt erősítő kivételként és némi kiegészítő magyarázattal néhány konkrét pontra kitérjek.

Elsőként rögtön az 1. §-ra: „(1) A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. (a továbbiakban: Nek. tv.) 2. §-a a következő 4b. ponttal egészül ki: „4b. nemzetiségi nevelésben-oktatásban részt vevő köznevelési intézmény: az a köznevelési intézmény, amelynek alapító okirata a nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglaltak szerint tartalmazza a nemzetiségi feladatok ellátását, feltéve, hogy e feladatokat a köznevelési intézmény ténylegesen ellátja, továbbá óvoda, iskola és kollégium esetén a tanulók huszonöt százalékánál kevesebben vesznek részt a nemzetiségi óvodai nevelésben, illetve a nemzetiségi iskolai nevelésben-oktatásban.”

Ennek a definíciónak a rögzítése azért volt rendkívül fontos, mivel ez idáig a Nek-törvény csak a nemzetiségi köznevelési intézményt határozta meg, amely szerint, idézem: „az a köznevelési intézmény, amelynek alapító okirata a nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglaltak szerint tartalmazza a nemzetiségi

feladatok ellátását, feltéve, hogy e feladatokat a köznevelési intézmény ténylegesen ellátja, továbbá óvoda, iskola és kollégium esetén a tanulók legalább huszonöt százaléka részt vesz a nemzetiségi óvodai nevelésben, illetve a nemzetiségi iskolai nevelésben-oktatásban.”

A nemzetiségi nevelésben-oktatásban részt vevő intézmény definiálása szükséges volt ahhoz, hogy a nemzetiségi önkormányzatok egyetértési és véleményezési jogát egyértelműen, jogilag korrektül meg lehessen határozni.

(16.10)

Elő van készítve a 2011. évi CXCV. számú, a nemzeti köznevelésről szóló törvény módosítására vonatkozó törvényjavaslat is - mely reményeim szerint a jövő héten benyújtásra kerül a parlamenthez -, melyben ezen definíció segítségével végre egyértelműen és világosan szabályozásra kerülhet a nemzetiségi önkormányzatok köznevelési intézményekkel kapcsolatos egyetértési és véleményezési joga.

Másodszor szeretném felhívni a törvényjavaslatunk 20. § (3) bekezdésére a figyelmet, mely szerint: „(3) A Nek. tv. 81. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép: „(2) A nemzetiségi intézmények esetében: a) a közalkalmazotti jogviszonyról szóló törvény hatálya alá tartozó vezetőinek megbízására (vezetői megbízás visszavonására), b) a munka törvénykönyvéről szóló törvény hatálya alá tartozó vezető állású munkavállalói munkaszerződésének megkötéséhez (megszüntetéséhez) - ha nem az adott nemzetiség önkormányzata gyakorolja a megbízási, illetve munkáltatói jogot -, valamint a nemzetiséghez tartozók oktatási és kulturális öngazdálkodására is kiterjedő fenntartói döntés meghozatalára csak az adott nemzetiség önkormányzata egyetértésével, egyházi köznevelési intézmény vagy egyházi felsőoktatási intézmény esetében az adott nemzetiség önkormányzata véleményének kikérésével kerülhet sor. Érintett települési nemzetiségi önkormányzat hiányában az érintett területi, ennek hiányában az országos önkormányzat, ennek hiányában az adott nemzetiség helyi egyesületeinek véleményét ki kell kérni.” Ezzel a módosítással elébe mentünk a kulturális intézményekben foglalkoztatottak közalkalmazotti jogviszonyának átalakulásáról, valamint egyes kulturális tárgyú törvények módosításáról szóló T/10098. számú törvényjavaslat által felvetett kérdéseknek, és a jogalkalmazó számára egyértelműen szabályoztuk a különböző nemzetiségi intézményekben eltérő foglalkoztatási jogviszonyban alkalmazott vezetők megbízásával, illetve a megbízás visszavonásával kapcsolatos kérdéseket.

Harmadikként a törvényjavaslat 9. §-át emelném ki, mely szerint: „A Nek. tv. 25. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép: „(6) A fenntartói

jog átadásával együtt a köznevelési intézmény nevelési-oktatási feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyont a feladatátvételt követően haladéktalanul, de legkésőbb a nevelési, illetve a tanév kezdetéig ingyenesen - a 125. § (5) bekezdésében foglalt kivétellel - a fenntartó nemzetiségi önkormányzat tulajdonába kell adni, azzal, hogy a vagyonelemek tulajdonjoga visszaszáll az eredeti tulajdonosra akkor, ha a) a fenntartó jogutód nélkül megszűnik, vagy b) a köznevelési intézmény megszűnik.”

A Nek-törvény 2017. évi, 2018. január 1-jével hatályba lépett módosításával az intézményfenntartó nemzetiségi önkormányzatok ingyenes vagyonkezelésébe kellett adni a fenntartói jog átadásával együtt a köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyont, de a tulajdonjog megmaradt az eredeti tulajdonosnál. Ez jelentős előrelépés volt a nemzetiségek kulturális és oktatási autonómiájának biztosítása terén, de az elmúlt két év tapasztalata indokolja, hogy a vagyonkezelői jog helyett a tulajdonjog kerüljön átadásra, természetesen a szükséges garanciák egyidejű biztosítása és előírása mellett.

Negyedszer szeretném kicsit érdekességként, de tanulságként is megemlíteni a törvényjavaslat 36. § (2) bekezdését, mely így szól: „(2) A Nek. tv. 123. § (4) bekezdése a következő f) ponttal egészül ki: (A hivatalvezető) „f) a közgyűlés felé történő utólagos beszámoló mellett, az elnök megbízatása megszűnésének napjától az új elnök megválasztásának napjáig - az alapvető munkáltatói jogok gyakorlása kivételével - kizárólag a működéshez szükséges tárgyi kiadási előirányzatai terhére vonatkozó kötelezettségvállalás gyakorlására jogosult.”

A 2019. október 13-ai nemzetiségi önkormányzati választást követően mi magunk is meglepetéssel szembesültünk azzal a ténnyel, hogy bár több mint 25 éves a nemzetiségi önkormányzati rendszer, de az országos nemzetiségi önkormányzat elnöke megbízatása lejáratának napjától az új elnök megválasztása napjáig - ami akár másfél-két hónap is lehet - sem direkt, sem visszautaló, indirekt szabályozás nincsen az elnök feladatainak ellátására, az országos nemzetiségi önkormányzatok folyamatos, jogszerű működésének biztosítására. Ezt a joghézagot rendezzi a módosítás ezen a nagyon fontos területen.

Ötödikként fontosnak tartom elmondani, hogy nem véletlenül vett részt az egész előkészítési folyamatban a fővárosi kormányhivatal, valamint több megyei kormányhivatal, ugyanis az általuk felvetett kérdéskörök egy külön fejezetet képeztek az egyeztetések során. Rendkívül fontosnak tartottuk valamennyien, hogy világos törvényi szabályozás, megfelelő, minden érintettre kiterjedő eljárásrend legyen az esetlegesen nem szabályszerűen működő nemzetiségi önkormányzatokkal szembeni eljárásra, a szabályszerűség helyreállítását követően pedig az adott

nemzetiségi önkormányzat felfüggesztett vagy megvont jogosítványainak a visszaadására, hiszen kis túlzással azt lehet mondani, hogy ahány megyei kormányhivatal van, szinte annyiféle eljárással találkozunk az elmúlt években.

Az egységes jogalkalmazás a jogbiztonság alapvető feltétele. Valamennyi nemzetiségi önkormányzatnak, a jogalkotónak és a jogalkalmazónak is egyaránt érdeke, hogy a nem szabályszerű működés minél előbb feltárássra kerüljön, az egységesen alkalmazott szankciókkal a szabályszerű működés mielőbb biztosításra kerüljön, és ezt követően az adott önkormányzat haladéktalanul visszkapja a normális működés feltételeit.

A megbeszélés egyes lényeges pontjai belekerültek a mostani módosító javaslatba is, de ennél lényegesen nagyobb az a terület, ami a sarkalatos törvénybe értelemszerűen nem került bele, de a Miniszterelnökség vezetésével valamennyi szaktárca és a leginkább érintett kormányhivatalok bevonásával kiegészítésre és pontosításra kerülnek azok a rendeletek, eljárásrendek, amelyek az egységes és hatékony jogalkalmazást reményeink szerint biztosítani fogják.

Végezetül szeretnék kitérni a törvényjavaslat egy teljesen új pontjára, a 14. §-ra, mely a Nek-törvény 56. §-a helyébe a következő rendelkezést javasolja: „(1) A települési nemzetiségi önkormányzati képviselők választását abban az esetben kell kitűzni, ha a településen az adott nemzetiség önszerveződése fokának és a településen való honosságának vizsgálata alapján az országos nemzetiségi önkormányzat szükségesnek tartja a település nemzetiségi közösségének öngazgatását.

(2) Az országos nemzetiségi önkormányzat a nemzetiség adott településen való honosságának vizsgálata során köteles kikérni a Magyar Tudományos Akadémia elnökének állásfoglalását.

(3) Az országos nemzetiségi önkormányzat azokról a településekről, ahol az (1) bekezdés szerinti vizsgálat alapján a nemzetiségi közösség öngazgatása szükséges, a választás évében május 31-ig tájékoztatja - a Nemzeti Választási Bizottság által meghatározott módon - a Nemzeti Választási Bizottságot.”

Végül: „(6) Az (1) bekezdéstől eltérően települési nemzetiségi önkormányzati képviselők választását akkor is ki kell tűzni, ha a településen az adott nemzetiséghez tartozó személyek száma - a legutolsó népszámlálásnak az adott nemzetiséghez tartozásra vonatkozó kérdéseire nyújtott adatszolgáltatás nemzetiségenként összesített adatai szerint - a huszonöt főt eléri, és a településen adott nemzetiségi önkormányzat működik.”

Az (1)-(3) bekezdések célja, hogy azokon a településeken, ahol a 2021. évi népszámlálásnak az adott nemzetiséghez tartozásra vonatkozó kérdéseire nyújtott adatszolgáltatás nemzetiségi adatai szerint az adott

nemzetiséghez tartozó személyek száma ugyan eléri vagy meghaladja a 25 főt, de nemzetiségi önkormányzat nem működik, ott nem lesz automatikusan kiírva a választás, csak abban az esetben, ha a településen az adott nemzetiség önszerveződése fokának és a településen való honosságának vizsgálata alapján az országos nemzetiségi önkormányzat szükségesnek tartja a település nemzetiségi közösségének öngazgatását.

(16.20)

Ezzel nemcsak a 2024. évi általános választástól kezdődően szeretnénk a települési nemzetiségi önkormányzati képviselők választásának a tisztaságát biztosítani, hanem elébe kívánunk menni annak is, hogy - elsősorban a kistépüléseken - a valós nemzetiségi szándékoktól idegen, személyes vagy politikai indíttatású befolyásolás, torzítás érhesse a 2021. évi népszámlálás nemzetiséghez tartozásra vonatkozó kérdéseire nyújtott adatszolgáltatás nemzetiségi adatait. A módosítás kezdeményezését és keresztülvitelét külön köszönöm Soltész Miklós államtitkár úrnak is.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Érdeklődéssel várom a törvényjavaslattal kapcsolatos véleményüket, esetleges kérdéseiket, felvetéseiket, melyekre az általános vita során vagy az előterjesztői zárszóban legjobb tudásom szerint készséggel fogok válaszolni. Köszönöm, hogy meghallgattak. Danke für Ihre Aufmerksamkeit. (Taps.)

ELNÖK: Köszönjük Ritter Imre úrnak az előterjesztést. Akkor megkérdem most Soltész Miklós államtitkár urat, kíván-e válaszolni a kormány nevében. (Jelzésre:) Jelzi, hogy igen. Öné a szó, államtitkár úr.

SOLTÉSZ MIKLÓS, a Miniszterelnökség államtitkára: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Nemzetiségi Képviselő Úr! Tisztelettel köszöntöm a nemzetiségi szószóló hölgyeket és urakat.

Tisztelt Országgyűlés! Európa csak akkor lehet erős, és csak akkor maradhat meg, ha az egyes nemzetállamok és az ott élő nemzetiségek is erősek lesznek. Ehhez szükséges, hogy az őshonos nemzetiségek meg tudják őrizni és tovább tudják adni nemzetiségi identitásukat, nyelvüket és kultúrájukat. Magyarországon 13 őshonos nemzetiség él, bolgárok, görögök, horvátok, lengyelek, németek, örmények, romák, románok, ruszinok, szerbek, szlovákok, szlovénok és ukránok. Ők egyszerre vallják magukat magyarnak és az adott nemzetiséghez tartozónak. Elfogadják és megbecsülik Magyarország kultúráját, keresztény gyökereit, szokásait és törvényeit, hazánk dolgos és hűséges polgárai. Éppen ezért hazánk elismeri, tiszteli és kiemelkedő módon támogatja a velünk élő őshonos nemzetiségeket. Magyarország nemzetiségpolitikája európai szinten is példaértékű. Bár minden állam és minden kormány

úgy támogatná az országában élő nemzetiségeket, ahogy mi tesszük, bár Brüsszel is így gondolkodna minden tekintetben a nemzetiségek irányába!

2010 óta soha nem látott mértékben nőtt a hazánkban élő őshonos nemzetiségek támogatása; 2020-ban már a tíz évvel korábbi ötszörösére nőtt a központi költségvetési támogatásuk. A nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott intézmények, főként iskolák száma mintegy hétszeresére nőtt. Míg 2012-ben 12, a 2019/2020-as tanévben már 91 ilyen intézmény működik, melyben 15 ezer gyereket nevelnek és diákot tanítanak.

A helyi nemzetiségi önkormányzatok 2010-ben 5 köznevelési intézményt tartottak fent, ma már 63-at. Ez 12-szeres növekedést jelent. És friss üzenet az is, hogy a nemzetiségi iskolákban is megkezdődtek az érettségik, 454 diák jelentkezett érettségi vizsgára, akik közül valamennyien meg is jelentek hétfőn az iskoláikban. Itt szeretnék köszönetet mondani a nemzetiségi önkormányzatoknak, a fenntartóknak és az iskoláknak, a pedagógusoknak, akik fontos és sajátos részt vállalnak a gyermekek nevelésében, köznevelésében.

A támogatások és az intézményfenntartás látványos emelkedésével párhuzamosan történelmi lépés volt a nemzetiségi szószólói intézmény bevezetése is. 2014 óta nemzetiségi szószóló képviseli mind a 13 nemzetiséget az Országgyűlésben. A kedvezményes kvóta segítségével pedig a német nemzetiség 2018-ban saját országgyűlési képviselőt tudott az Országgyűlésbe juttatni. A szószólók szabadon kifejthetik véleményüket, álláspontjukat bármely, a nemzetiségeket érintő ügyben itt a magyar Országgyűlésben.

Örömmel tapasztaltam az évek során, hogy felszólalásaikra, véleményükre odafigyelünk. Egy-egy rosszul sikerült ellenzéki felszólalást leszámítva elmondható, hogy a nemzetiségi szószólók megkapják az általuk képviselt közösségnek kijáró tiszteletet.

Magyarország Kormánya a német nemzetiségi képviselő úrral, a szószólókkal és az országos elnökökkel közösen jelentősen támogatja a hazánkban élő nemzetiségeket identitásuk, anyanyelvük és kultúrájuk megőrzésében és továbbadásában is. A nemzetiségi pályázatok keretösszegének jelentős emelése a nemzetiségi civil szervezetek életét segíti. A nemzetiségi oktatást, nevelést végző pedagógusok nemzetiségi pótléka 2020-ban már 40 százalékra emelkedett. A magyarországi nemzetiségi közösségek számára 2019 januárjától nemzetiségióvodapedagógus-ösztöndíjprogramot vezettünk be, amit a '19/20-as tanévben kibővítettünk, az év eleji 75 millió forintról 260 millió forintra nőtt a forrás.

Az, hogy az elmúlt években ilyen jelentős támogatást tudtunk adni a nemzetiségeknek, a magyar emberek munkájának és a felelős kormányzásnak is volt köszönhető. Itt kell köszönetet mondanom ország-

gyűlési képviselőinknek, akik szívükön viselik a választókerületük és benne a nemzetiségeik sorsát; akik a német nemzetiségi képviselő úrral közösen segítettek a költségvetési javaslatok megszavazását, figyelembe véve a szószólók észrevételeit.

Bízunk benne, hogy a gazdaságnak a járvány utáni helyreállítása mielőbb meg tud történni, és folytatni tudjuk a nemzetiségeink támogatását, közfeladatot ellátó intézményeik fejlesztését. Ezt a 2021. évi költségvetés tervezésekor is kiemelten képviseljük.

Érthetetlen azonban, hogy Európában nem mindenhol magától értetődő az őshonos nemzetiségek támogatása, segítése, védelme, sőt sajnós elfogadása sem. Bár Európában körülbelül 60 millió ember tartozik valamely őshonos nemzetiséghez, nemzeti kisebbséghez, az előző európai bizottsági elnök és a demokráciát féltő balliberális alelnöke nem tartotta fontosnak például a Minority SafePack európai kisebbségvédelmi polgári kezdeményezés napirendre vételét, annak ellenére, hogy összességében 1 millió 120 ezer uniós polgár támogatta az ügyet. Reméljük, hogy az új Európai Bizottság pozitív döntést fog hozni, és megindítja a jogalkotási folyamatot az Európában élő nemzetiségek identitásának megőrzése érdekében.

Az is elfogadhatatlan, hogy Európa több országában nem értik, sőt gyanakvással figyelik, ha az országhatárt átlépi egy szomszédos ország minisztere, államtitkára, hogy az ott élő nemzetársaival tartsa a kapcsolatot. A magyar kormány és a magyar emberek számára viszont természetes, hogy a velünk élő őshonos nemzetiségek anyaországainak vezetői tartják a kapcsolatot az itt élő nemzetiségekkel.

(16.30)

Magam is többször ünnepelhettem együtt a velünk élő nemzetiségek különböző alkalmain horvát, román, szerb, szlovén, szlovák állami vezetőkkel vagy távolabbi országok, például Németország, Bosznia-Hercegovina, Bulgária, Lengyelország vezetőivel is.

Abban, hogy Magyarország Kormánya nem elviseli, hanem kifejezetten támogatja és nagyvonalúan segíti a velünk élő őshonos nemzetiségek identitásának megőrzését és továbbadását, erős közös alapot jelent valamennyi nemzetiségünkkel az azonos keresztény kultúra is. Itt kell megemlítenem egyházaink jelentős szolgálatát, amelyek pótolhatatlan és egyedülálló szerepet töltenek be a velünk élő őshonos nemzetiségek nyelvének és kultúrájának őrzésében, továbbadásában.

Fontos megemlítenem, hogy a hazánkban őshonos nemzetiségekkel ápolt kiváló kapcsolatunk jó hatással van az anyaországaikkal való kapcsolatainkra is, hiszen például az anyaországukban magyar támo-

gatásból anyanyelvi táborban részt vevő gyerekek, fiatalok a leghitelesebb nagykövetei Magyarországnak és a magyar embereknek.

Bízunk benne, hogy az európai politikai életnek nem lesznek részei az olyan érthetetlen és fájó megnyilatkozások, mint amelyet nemrég Románia elnöke tett az ott élő magyar közösséggel kapcsolatban. Ennek apropóján itt is szeretném jelezni, hogy magyarok és románok, szlovákok, ukránok, szerbek, horvátok, szlovénok ebben a térségben egymás fejlődésében, sikerében vagyunk érdekeltek; abban, hogy országaink, nemzeteink erősödjenek, és még hatékonyabban tudjuk képviselni az európai politikában nemzeteink, országaink érdekeit.

Őszintén reméljük, hogy azokban az országokban, ahol még vannak kisebbségellenes politikai erők, stabilizálódik a belpolitikai helyzet, és kikopnak a közbeszédből a magyarellen hangok is.

Mindezek miatt is fontos, hogy a nemzetiségeket érintő jogszabályt időről időre elővegyük, ha kell, pontosítsuk. Az államoknak kettős kötelezettségeik vannak ebben a tekintetben: a nemzetiségek identitásának védelme és az identitásukhoz kapcsolódó jogok védelme és annak érvényre juttatása.

Magyarország a rendszerváltoztatást követően egyértelműen a fentiekben meghatározottak szerint járt el, amikor a helyi önkormányzatok mellett létrehozta a nemzetiségi önkormányzatok jogintézményét, a megfelelő jogi eszközök biztosításával pedig elősegítette a Magyarországon élő nemzetiségek identitásának megőrzését.

Magyarország 2011-ben elfogadott Alaptörvénye mind preambulumban - ahogy a képviselő úr is idézte -, mind normaszövegében kimondja, hogy a Magyarországon élő nemzetiségek a magyar politikai közösség részei és államalkotó tényezői. Az állam vállalja, hogy a nemzetiségek nyelvét és kultúráját megőrvi és ápolja. Az Alaptörvény szerint minden, valamely nemzetiséghez tartozó magyar állampolgárnak joga van önazonossága szabad megvallásához és megőrzéséhez. A Magyarországon élő nemzetiségeknek joguk van az anyanyelvhasználatához, a saját nyelven való egyéni és közösségi névhasználatához, saját kultúrájuk ápolásához és az anyanyelvű oktatáshoz.

A Magyarországon élő nemzetiségek helyi és országos önkormányzatokat hozhatnak létre, továbbá a nemzetiségek jogaira vonatkozó részletes szabályokat, valamint a helyi és országos önkormányzataik megválasztásának szabályait sarkalatos törvény határozza meg.

A nemzetiségi, valamint a nemzetiségi önkormányzati jogokat a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény tartalmazza. A nemzetiségi törvény meghatározza azokat a jogi kereteket, amelyek lehetővé teszik és biztosítják a nemzetiségek szabad

identitásválasztása alapján az egyéni és közösségi jogaik érvényesülését, valamint a nemzetiségi lét megéléséhez szükséges intézményi alapokat.

A jog azonban egy állandó mozgásban lévő rendszer. Az átfogó ellenőrzések és a rendszeres kapcsolattartás eredményeként megállapításra került, hogy szükséges a nemzetiségi törvény átfogó felülvizsgálata is. A gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy a jogalkalmazás során több esetben merültek fel eltérő jogértelmezések, illetve bizonyos esetekben a szabályozás hiánya is megfigyelhető. Például több nemzetiségi önkormányzati választás tapasztalatait leszűrve világossá vált, hogy az elért komoly eredmények mellett továbbra is kiemelt célnak kell tekintenünk az úgynevezett etnobiznisz esetleges felbukkanásának visszaszorítását. A kormány számára ez fontos elvi kérdés, ezért megnyugtató, hogy a benyújtott törvényjavaslat erre is egyértelmű választ ad. Mindezek alapján jól látszik, hogy szükségessé vált egy egységes, átfogó, jogalkalmazói tapasztalatokon nyugvó felülvizsgálat kezdeményezése.

Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Szószólók! Ezért a kormány támogatja a tisztelt Ház előtt fekvő törvényjavaslatot és különösen azt a tényt, hogy olyan demokráciában élünk, amelyben a nemzetiségek saját országgyűlési képvisellel rendelkeznek, és az ő kezdeményezésükre, előterjesztésük alapján tárgyalhatjuk most e törvényjavaslatot. Ismeretem szerint erre példa egyetlen európai országban sincs, hogy a nemzetiségek és a nemzetiségi kisebbségek nyújthatnak be az őket szolgáló, az ő életüket legnagyobb mértékben befolyásoló sarkalatos törvényt.

A törvénymódosítás kidolgozása érdekében - ahogy a képviselő úr is elmondta - a Miniszterelnökség segítő közreműködésével 2019 nyarán jogszabály-előkészítő munkacsoport került összehívásra. Ennek tagjai többek között a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó biztoshelyettes, a Magyarországi nemzetiségek bizottsága - a parlamenti szószólókkal és a képviselő úrral -, az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége, a fővárosi és megyei kormányhivatalok, a Belügyminisztérium Társadalmi Felzárkózásért Felelős Helyettes Államtitkársága, az Emberi Erőforrások Minisztériuma Oktatásért Felelős Államtitkársága, valamint a jogalkotásban közreműködő egyéb kormányzati szereplők, például az Igazságügyi Minisztérium és a Pénzügyminisztérium voltak.

A munkacsoport ülésein elsősorban a fővárosi és megyei kormányhivatalok, a Magyarországi nemzetiségek bizottsága és az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala által megküldött, valamint az államtitkárságunk által kidolgozott törvénymódosítással összefüggő javaslatok értékelése, összegzése és végleges szakmai állásfoglalás kialakítása történt meg.

A mostani törvénymódosítás a Magyarország Alaptörvényében szereplő kötelezettségnek eleget téve kívánja pontosítani néhány területen a nemzetiségek életében felmerült változásokat, célja a nemzetiségi jogok gyakorlásához szükséges eszközrendszer megerősítése.

A nemzetiségi törvény jelenleg nem rendezi az általános adatvédelmi rendelet - GDPR - és az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvénnyel összhangban az ösztöndíjak odaítélése során felmerülő személyes adatok kezelésével kapcsolatos, különösen érzékeny kérdéskört, amire tekintettel indokolt a kérdés törvényi szintű kezelése.

Az intézményfenntartó nemzetiségek részéről folyamatos jelzések érkeztek azzal kapcsolatban is, hogy az általuk fenntartott köznevelési intézmények működtetésében milyen nehézségeket okoz, ha a fenntartó nem rendelkezik tulajdonjoggal a feladatellátás helyszínéül szolgáló ingatlanban. A kormány ezért támogatja, hogy a módosítás által a fenntartói jog átadásával együtt a köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló ingó vagy ingatlan vagyont a feladatátvételt követően haladéktalanul, de legkésőbb a nevelési, illetve a tanév kezdetéig ingyenesen a fenntartó nemzetiségi önkormányzat tulajdonába kell adni. Természetesen, ha valamilyen oknál fogva megváltozik az ottani tevékenység, megszűnik az a tevékenység, akkor visszaszáll a tulajdonjog az eredeti tulajdonosára.

A javaslat szerinti módosítással rögzítésre kerülnek a helyi nemzetiségi önkormányzatok, közöttük kiemelten is az újonnan létrejövő helyi nemzetiségi önkormányzatok kötelező közfeladatai, valamint az intézményalapításra és átvételre vonatkozó szabályok.

(16.40)

A módosítással a nemzetiségi önkormányzati képviselők 2024. évi általános választásától kezdődően a települési nemzetiségi önkormányzati képviselők választását akkor kell kitűzni, ha a településen az adott nemzetiség önszerveződése fokának és a településen való honosságának vizsgálata alapján az országos nemzetiségi önkormányzat szükségesnek tartja a település nemzetiségi közösségének öngazdaltását. Az országos nemzetiségi önkormányzat a településen az adott nemzetiség önszerveződése fokát, valamint a településen való honosság időtartamát vizsgálja. Az adott nemzetiség önszerveződése foka kapcsán indokolt vizsgálni, hogy a településen működik-e nemzetiségi alapítvány, civil szervezet vagy nemzetiségi egyesület, a működés szabályszerűsége biztosított-e, például az éves beszámoló benyújtása a jogszabályoknak megfelelően megtörtént-e, valamint

adózott eredménye, tárgyévi eredménye nem volt negatív. További vizsgálat tárgya, hogy állami támogatásban részesül-e ez a szervezet, alapítvány vagy nemzetiségi egyesület.

Az országos nemzetiségi önkormányzat a nemzetiség adott településen való honosságának vizsgálata során köteles kikérni a Magyar Tudományos Akadémia elnökének állásfoglalását. Az országos nemzetiségi önkormányzat azokról a településekről, ahol a vizsgálat alapján a nemzetiségi közösség öngazdaltása szükséges, a választás évében május 31-éig a Nemzeti Választási Bizottság által meghatározott módon tájékoztatja a Nemzeti Választási Bizottságot.

Az előzőektől eltérően települési nemzetiségi önkormányzati képviselők választását akkor is ki kell tűzni, ha a településen az adott nemzetiséghez tartozó személyek száma, a legutolsó népszámlálásnak az adott nemzetiséghez tartozásra vonatkozó kérdéseire nyújtott adatszolgáltatás nemzetiségenként összesített adatai szerint a 25 főt eléri, és a településen adott nemzetiségi önkormányzat működik. Az előírt létszám 30 főről 25 főre történő csökkentésével számos kistélepülés által létrehozott nemzetiségi önkormányzat, illetve több kisebb nemzetiség által létrehozott nemzetiségi önkormányzat működése válik biztosíthatóvá és biztosítottá. Mindezzel az előterjesztés reagál a nemzetiségi közösségek demográfiai változásaira, illetve azzal, hogy a helyi nemzetiségi önkormányzat alakítását a helyi nemzetiségi aktivitással kapcsolja össze, kifejezetten asszimilációellenes törekvéseket fogalmaz meg és motivációt ad.

A javaslattal továbbá a nemzetiségi önkormányzat részére biztosított egyetértési joggal kapcsolatos részletszabályok, valamint a helyi önkormányzat és a helyi nemzetiségi önkormányzat, ennek hiányában a területi nemzetiségi önkormányzat együttműködése során megvalósuló mulasztáshoz kapcsolódó garanciális szabályok kialakítása valósul meg. A módosítással a nemzetiségi önkormányzatok részére jogorvoslathoz való jog kerül biztosításra, amennyiben nem kerül sor helyi önkormányzat feladatkörébe tartozó, a nemzetiségi jogokat közvetlenül érintő ügy megtárgyalására.

További fontos cél a nemzetiségi képviselő-testületek működésének biztosítása, a működőképesség személyi feltételeinek pontosítása. A kormány üdvözli az erre irányuló javaslatot is: a nemzetiségi önkormányzati képviselő megbízatása megszűnésének esetei kibővülnek a nemzetiségi törvény 87. § (3) bekezdése miatt kiírt időközi választás napjával, valamint a képviselő 90 napon túli vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettségének elmulasztásával. Annak érdekében, hogy a képviselő 90 napon túl fennálló kötelezettség-szegése ne tegye működésképtelenné a kis létszámú települési nemzetiségi képviselő-testületeket, a javaslattal a képviselő e kötelezettség mulasztásának jogkövetkezménye kerül szabályozásra.

A törvénymódosítás azt is egyértelműsíti, hogy a közmeghallgatás a képviselő-testületi ülés egyik formája, amelynek gyakorlati jelentősége elsősorban a nemzetiségi önkormányzatok feladatalapú támogatásával kapcsolatban jelentkezik az erre való jogosultság feltételeinek vizsgálatakor.

A fent említetteken túl az országos nemzetiségi önkormányzat önként vállalt közfeladatai kiegészülnek az érintett miniszter engedélyével történő szociális ellátóintézmény alapításával és fenntartásával is. Ezzel lehetővé válik, hogy a nemzetiséghez tartozó honfitársaink saját nemzetiségi identitásukat gyakorlatilag születésüktől életük utolsó pillanatáig megélhessék. Tudomásom szerint ilyen és ehhez hasonló jogszabályi lehetőség szintén Európában nincsen. Tudomásom szerint ez a javaslat, amit önök kértek és terjesztettek ide az Országgyűlés elé, mindenképp példamutató és példaértékű.

Garanciális szabály kerül beépítésre arra vonatkozóan is, hogy a nemzetiségi köznevelésben, oktatásban részt vevő tanulók számára a tankönyveknek térítésmentesen kell rendelkezésre állniuk. Mindezen felül a javaslat a jogalkalmazás egységessége és egyértelműsége érdekében számos szövegpontosító jellegű módosítást és kodifikációs, technikai pontosítást tartalmaz.

Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselő Úr! Tisztelt Szószóló Asszonyok és Urak! A törvényjavaslat az előzőekben kifejtettek szerint a hatályos szabályozást egyszerűsíti és pontosítja, erősíti és kiterjeszti a nemzetiségi jogok gyakorlásának eszközrendszerét a helyi önkormányzati testületi működés során, valamint a nemzetiségi köznevelési, oktatási öngazgatás, illetve a nemzetiségi önkormányzat érdekérvényesítő képessége területén.

A kormány tudatában van annak, hogy a megmaradást számunkra csakis a keresztény hit és kultúra, a nemzeti és nemzetiségi identitás megőrzése és továbbadása, valamint az egymással való együttműködés tudja segíteni. Éppen ezért biztosíthatom önöket, hogy amíg a Fidesz-KDNP-kormány vezeti Magyarországot, a velünk élő nemzetiségek továbbra is minden segítséget megkapnak nyelvük és kultúrájuk megőrzéséhez, továbbadásához, intézményeik fejlesztéséhez és fenntartásához.

Bízunk benne, hogy a jó példánk előbb-utóbb minél több országban követőre talál, és Európa országaiban teljesen természetessé válik az őshonos nemzetiségek védelme, támogatása. Ez szükséges ahhoz, hogy Európa minél nagyobb része megmaradjon keresztény és nemzeti identitásában, hogy unokáink is tovább tudják adni hitünket, nyelvünket, kultúránkat.

Isten éltesse és tartsa meg a hazánkban őshonos nemzetiségeket: a bolgárokat, görögöket, horvátokat, lengyeleket, németeket, örményeket, romákat, romá-

nokat, ruszinokat, szerbeket, szlovákokat, szlovéneket és ukránokat és természetesen Magyarország minden polgárát!

De ugyanúgy tiszteletemet fejezem ki Európa bármely országában élő nemzeti kisebbségek felé, akiknek érdekében a magyar Országgyűlésben dolgozó nemzetiségi képviselő úrral, illetve a nemzetiségi szószólókkal együtt biztattuk a Magyarországon élőket is, hogy az irdala.hu kapcsán minél többen segíthessük azt az aláírásgyűjtést, amely mai nap éjszaka fog lejárni.

A kormány támogatja a törvényjavaslatot, és ezt javasolja valamennyi frakciónak és független képviselőnek is. Köszönöm szépen a munkájukat, köszönöm szépen az együttműködést, folytatjuk tovább. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönjük, államtitkár úr. Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként megadom a szót B. Nagy Lászlónak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

(16.50)

B. NAGY LÁSZLÓ, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! „Nemzetiség minden olyan - Magyarország területén legalább egy évszázada honos - népcsoport, amely az állam lakossága körében számszerű kisebbségben van, a lakossági többi részétől saját nyelve, kultúrája és hagyományai különböztetik meg, egyben olyan összetartozás-tudatról tesz bizonyosságot, amely mindezek megőrzésére, történelmileg kialakult közösségeik érdekeinek kifejezésére és védelmére irányul.” Így szól a törvény definíciója.

Az előterjesztő képviselőtársunk említette az Alaptörvényben meghatározottakat, amiből csak azt ismételném meg, hogy a hazánkban élő nemzetiségek államalkotó tényezők. Ahogy említette, az alkotmányos szinten került rögzítésre, majdnem Európában egyedi módon, hogy a Magyarországon élő nemzetiségek helyi és országos önkormányzatokat hozhatnak létre, és érdekeiket képviselik, miként példaértékű az is, ami elhangzott, hogy 2014 óta hazánk nemzetiségeinek jelenléte sarkalatos törvényben foglaltak szerint biztosított az Országgyűlésben.

Engedjék meg, képviselőtársaim, hogy idézzem néhai kultuszminiszterünknek és egyben kiváló reformer államférfinak, báró Eötvös Józsefnek a gondolatát: „Akár az ország általános, - akár az egyes nemzetiségek külön érdekeiből induljunk ki, higgadtan meggondolva a dolgot, csak egy meggyőződéshez juthatunk s ez az: hogy a történelmi s politikai nemzet érdekeit csak úgy biztosíthatjuk, ha minden egyes

nyelvbeli nemzetiség igényei kielégítenek; s hogy ellenben a különböző nyelvbeli nemzetiségek igényei csak úgy elégíthetnek ki ha az ország egysége s állami léte biztosított.” Úgy vélem, a gondolat ékes például szolgál arra, hogy az alapvető nemzeti érdekek érvényesítése, valamint az ország sorsát meghatározó törvények során a mindenkori kormányzatnak a honos nemzetiséggel szoros együttműködésben kell eljárnia.

Tisztelt Ház! Ahogy az államtitkár úr is már említette, a nemzetiségi jogokról szóló hatályos törvényünk nem rendezi mindenben megfelelően a hatályba lépett jogszabályokat; a GDPR-ról, valamint az információs önrendelkezésről szóló jogokról, az információs szabadságról szóló törvény összhangba kell hogy kerüljön a jelenlegi szabályozási rendszerekkel, az azóta meghatározott és elfogadott, hatályba lépett törvényekkel. Említésre került itt a személyes adatokkal kapcsolatos kérdések rendezése, amiben összhangot kell a hatályos jogszabályoknak teremteni.

Hangsúlyozandók a javaslatnak azon rendelkezései, ahogy az is elhangzott, melynek értelmében a köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyont a feladatátvételt követően legkésőbb a tanév megkezdéséig át kell adni a nemzetiségi önkormányzatoknak, amely döntés szerintem a szabályozásban nagyon lényeges jövőbe látó lehetőségeket fog biztosítani a nemzetiségi önkormányzatoknak.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az előttünk fekvő javaslat nagy volumenű célkitűzése az újonnan alakuló nemzetiségi önkormányzatok kötelező közfeladataira, valamint intézményalapításra és -átvételre irányuló szabályozása feltételeinek megteremtése, amiről az előterjesztő és az államtitkár úr is már említést tett. 2024-től, az akkor esedékes általános önkormányzati választásoktól kezdődően a települési nemzetiségi önkormányzati képviselők választását ki kell tűzni, és az elhangzottaknak megfelelően az országos nemzetiségi közösségeknek a saját ismeretanyaguk, belátásuk és a nemzeti kisebbségek igényei alapján mérlegelni kell a választásokon való indulás lehetőségét vagy kötelezettségét.

Az elhangzottaknak megfelelően ennek az egyik lábának a felelőse az országos nemzetiségi önkormányzat, a másik pedig egy egyeztetést igényel az Akadémia elnökével az új szervezetek, új önkormányzatok választáson való indulásában, kivéve a törvénynek azt a lehetőségét és kötelezettségét, amit az államtitkár úr is említett, hogy a már nemzetiségi önkormányzattal rendelkező kisebb-nagyobb közösségeknél, településeknél a választáson indulás lehetőségének a lakossághoz kötött számát 25 főre csökkentette a törvénytervezet, ami - szintén elhangzott - szerintünk sok lehetőséget fog adni olyan kisebb településeken, ahol esetlegesen a létszám csökkent az előzőekhez képest.

Tisztelt Országgyűlés! A módosítással a nemzeti-önkormányzat részére biztosított egyetértési joggal kapcsolatos részletszabályok, valamint a helyi önkormányzat és a helyi nemzetiségi önkormányzat együttműködése folytán megvalósuló, mulasztáshoz kapcsolódó garanciális szabályok is megalkotásra kerülnek, és ettől fogva a hatálybalépés után tiszta a kép, és mindenkinek elhatárolt felelőssége és lehetősége lesz a vitás ügyek rendezésére.

Az eddig elhangzottakon túlmenően megemlíteném, hogy az országos nemzetiségi önkormányzat önként vállalt közfadatai kiegészülnek az érintett miniszterrel - ez jelenleg az emberi erőforrások miniszterrel - történő egyeztetéssel a szociális ellátó intézményeknek az alapításával és működtetésével, ami az államtitkár úr kiemelésében is nagyon fontos, hogy a születéstől a végig gyakorlatilag mindenki meg tudja élni ebben az országban a nemzetiségéhez kapcsolódó hagyományait, kultúráját, szokásait. Ez egy nagyon fontos lépés szerintem a nemzetiségeknek Magyarországon a hosszan tartó nemzeti létük megélhetősége szempontjából.

Szintén garanciális jelentőségű rendelkezés került beépítésre arra vonatkozóan is, hogy a nemzetiségi nevelésben, oktatásban részt vevő tanulók számára itt is, mint ahogy az ország minden intézményében - az állami intézményrendszerben, egyházi intézményrendszerekben -, a tankönyveket térítésmentesen kell a diákok rendelkezésére bocsátani.

Tisztelt Ház! Az említetteken felül a benyújtott javaslat még számos olyan jogalkotási egységet elősegítő szövegpontosító és technikai módosítást tartalmaz, ami az alkotmánynak, törvényeknek, házszabálynak megfelelően biztosítja e törvénymódosításnak a pontosságát.

A magyar kormány 2010-ben úgy határozott, hogy hazánk érdekeinek érvényesítésében, a közös céljaink elérésében szoros kapcsolatot kíván fenntartani államalkotó nemzetiségeinkkel. A hazánkban élő nemzetiségiek kultúrájukkal, hagyományaikkal egyaránt gyarapították a magyar nemzet kulturális örökségét és sokszínűségét. Meglátásom szerint a Ház asztalán fekvő javaslat magas szinten garantálja a nemzetiségek jogainak érvényesülését és a társadalmi szerepvállalásuk támogatását.

Végül szeretném a Fidesz-frakció nevében egyértelműen támogatásomról biztosítani a törvényjavaslatot, egyben a frakcióm nevében szeretném megköszönni az államtitkár úrnak, munkatársainak, a nemzetiségi képviselő úrnak, a szószóló uraknak és hölgyeknek a munkáját, hogy ezt a törvényjavaslatot be tudták nyújtani, és a velünk élő őshonos nemzetiségeket pedig biztosítani, hogy a jövőben is számíthatnak a Fidesz-KDNP támogatására.

Végezetül szeretném megköszönni mindenkinek a munkáját. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most megadom a szót Brenner Kolomannak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. BRENNER KOLOMAN, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Herr Präsident! Hohes Haus! Zunächst möchte ich im Namen der größten Oppositionspartei Jobbik, der konservativen Jobbik-partei, äh, beim Herrn Ausschußvorsitzenden Ritter für diese Gesetzesvorlage mich bedanken.

Tisztelt Ház! Először is szeretném az Országgyűlés legnagyobb ellenzéki pártjának, a konzervatív Jobbiknak a nevében megköszönni ezt az előterjesztést a nemzetiségi bizottság elnökének, Ritter képviselő úrnak, egyúttal tisztelettel köszöntöm a többi nemzetiség képviselőit, grüß Gott, dobar dan, hogy csak azt a két nyelvet használjam, ami az én soproni régiómban használatos.

Nagyon örülünk, hogy ez a nemzetiségítörvény-módosítási csomag a tisztelt Ház elé került.

(17.00)

Én a felszólalásomat, az eddigiektől kissé eltérően, a törvényjavaslatot értékelő és vitázó felszólalásnak terveztem, hiszen a tartalmát, mivel olvasnivalóként mindannyian megkaptuk előre, egy átlagos képviselő ismeri. Nagyon örülök annak, hogy ezek a módosítási javaslatok, amelyek, ahogy hallottuk államtitkár úrtól, nagyon széles körű előkészítés után kerültek a tisztelt Ház elé, egy csomó olyan dologra reagál, ami a Jobbik programjában már hosszú évek óta szerepelt, mert itt is le szeretném szögezni, hogy talán egyedüli módon a magyarországi pártstruktúrában, nekünk folyamatosan, már '10 óta részletes programunk volt mindig a hazai nemzetiségekre is, nemcsak az elszakított országrészekben élő magyar nemzeti közösségre, különös tekintettel azokra a nemzeti kisebbségekre, akik saját intézményhálózattal és komoly tradíciókkal rendelkeznek hazánkban.

Nagyon örülök, hogy ez a törvényjavaslat reagál az úgynevezett etnobiznisz jelenségre. Végre, hiszen rengeteg közpénz került olyan zsebekbe, mint az ott szemben ülő Farkas Flórián zsebébe, aki gyakorlatilag az OLAF, az Európai Csalás Elleni Hivatal véleménye szerint is bűnös gondatlansággal járt el. Én azt szeretném jelezni, hogy alapvetően nem ennek a törvény-módosítási csomagnak a feladata erre az alapvető és elvi kérdésre reagálni, de nyilvánvalóan egy ilyen vita elején, ha a hazai nemzetiségek jogairól szóló törvényről vitázunk, akkor el kell mondjam, hogy továbbra is fenntartjuk azt az álláspontunkat, hogy a 12 hazai nemzetiség és a hazai roma közösség dolgát nem biztos, hogy a legjobb egy törvényben és azonos feltételekkel rendezni. Ez csak egy elvi megjegyzés, még egyszer mondom, nem ehhez az előterjesztéshez és ennek

a vitának a lefolytatásához szánám, hiszen, ahogy említettem, ha már a nemzetiségi törvényről beszélünk, akkor szerintem ezt a nagyon fontos alapelvet illő volt az elején leszögezniem.

Nagyon üdvözlöm azt, hogy a Magyar Tudományos Akadémia - ezek szerint mégsem csak Soros-ügynökökből áll - véleményét is figyelembe vesszük majd akkor, ha az adott nemzetiség őshonosságát vizsgáljuk az adott településeken. Ezek szerint az országos önkormányzatok és a Magyar Tudományos Akadémia fogja majd esetenként eldönteni, hogy kiírják-e az adott településen a nemzetiségi választást. Én azt azért megfontolásra alkalmasnak tartom, hogy itt kistelepülésekről van szó egyrészt, ahol szerintem a helyzet relatíve egyértelmű nagyon sok esetben, pontosan a települések kis mérete alapján viszonylag pontos ismereteink vannak az etnikai összetételéről, viszont fel szeretném itt is hívni arra a figyelmet, hogy az etnobiznisz jelensége például Budapesten az egyik legelterjedtebb, hiszen ott aztán tényleg minden kerületben, ha szabad úgy mondani, az összes nemzetiségnek van önkormányzata, és ember meg nem mondja, hogy az ott őshonos-e az adott kerületben vagy sem. Nagy valószínűséggel egyébként élnek az adott nemzetiséghez tartozóak minden kerületben, már csak a nagyságrendek miatt is, ugyanakkor itt a módszertant nem nagyon látom, tehát hogy hogyan lehet majd ezt esetleg kiszűrni, hiszen azt szögezzük le, hogy mondjuk, jómagam, aki 22 évig voltam az országos német önkormányzat elnöke, soha egy fillér tiszteletdíjat nem kaptam, viszont éppen Budapesten a tiszteletdíjak kérdése mindig felvetődött a nemzeti önkormányzatoknál is.

Szeretnék egy másik szempontot is a vitában megjegyezni, és pedig ez az iskolafenntartásra vonatkozó paragrafusokra és módosítási javaslatokra vonatkozik. Én teljes mértékben támogatom az itt, ebben a törvényjavaslatban szereplő kitételeket. Egy olyan kérdésben szeretnék azonban reagálni az egész nemzetiségi oktatási helyzetre, amit nyilvánvalóan nem ebben a vezérszónoki felszólalásomban fogok elmondani, meg az egész kisebbségi nemzetiségi önkormányzati rendszerről szóló hosszabb vitát is le lehetne folytatni, így 25 év után ebben az ügyben. Bocsanat! Szerénytelenség nélkül, tisztelettel ajánlom a legutóbbi könyvemet „Deutsche Minderheit(en) und Institutionen” címmel, ahol az elmúlt 25-30 évet elég részletesen ez ügyben is elemzem.

De annyit azért most ebben az ügyben el kell mondanom, hogy például a pedagógiai programokra vonatkozó, korábban meglévő, és éppen a Fidesz által elvett egyetértési joga a nemzetiségi önkormányzatoknak, szerintem egy nagyon fontos jog lenne, mégpedig különös tekintettel a nem az adott nemzetiségek által fenntartott, főleg KLIK-es iskolák esetében, ahol a jelenlegi szabályozások szerint kizárólag

a pedagógiai intézmény vezetőjének a megválasztásához van egyetértési joga a nemzetiségi önkormányzatnak, aki aztán később meghatározza a pedagógiai programot. Ez egy viszonylag erős jogosítvány, én ezt nem vitatom, én csak azt szeretném tisztelettel jelezni, hogy ezt a korábbi gyakorlatot én nagyon jónak tartottam, amikor a pedagógiai programok jóváhagyásának is megvolt az egyetértési joga a nemzetiségi önkormányzatok számára.

Nagyon üdvözlöm szintén a szociális otthonok létrehozását lehetővé tevő részét ennek a törvényjavaslatnak, különös tekintettel arra, hogy ugyan sajnos egyre kevesebben vannak azok a hazai nemzetiséghez tartozó, általában időskorú lakosok, akik főleg idős korban nagyon sokszor elfelejtenek már magyarul, mivel, ha az első nyelvük az adott nemzetiség nyelve volt, akkor ebben a korban néha már elkopik ez a nyelvi kompetencia - ez egy természetes jelenség egyébként -, és az ő számukra kiemelkedően fontos, hogy azon a nyelven legyenek ellátva idős korban is ezek a hazai nemzetiségekhez tartozó polgárai hazánknak. Ugyanakkor arra azért fel szeretném hívni a figyelmet, hogy eleve az egész ellátási rendszer viszont nagyon komoly problémákkal küzd, azt hiszem, ezt nem kell senkinek elmondani. Hogy konkrét példával éljek, mondjuk, éppenséggel a baranyai német nemzetiségű lakosság egy jelentős része éppen Németországba jár át megélhetés szempontjából ott időskorú embereket ápolni, és nem marad sajnos Baranyában.

Tehát általánosságban azt kell mondanunk, mondom még egyszer, részletes elemzés nélkül, hogy jogi szempontból, illetve a parlamenti képviselő szempontjából valóban, európai szinten is kiválónak nevezhető a hazai nemzetiségek helyzete. Ugyanakkor, ha megnézzük a nyelvhasználatot és a nyelvetesztési folyamatokat, akkor már korántsem ilyen rózsás a helyzet, azt gondolom. A legkomolyabb problémákat pontosan a kistélepülések jelzik, ahol nagyon sok hazai nemzetiség zömmel él, hiszen amikor ezek a kistélepülések az általános demográfiai és gazdasági folyamatok révén egyre fogynak és lassan eltűnnek - és ez most mindegy, hogy egy baranyai német nemzetiségi vagy horvát nemzetiségi település, vagy akár a nyugati határszélen egy szlovén nyelvű kistélepülés -, akkor ugyan látjuk, hogy itt a jogrendszer ellenére ezek olyan folyamatok, amelyek nyilvánvalóan általános folyamatok, amelyeket nem a nemzetiségi jogrendszerrel kell orvosolni feltétlenül, hanem általános, olyan intézkedésekkel, amelyek valóban egyfajta gazdasági háttérét is biztosítják ezeknek a kistélepüléseknek.

Tisztelettel szeretném ezúton is jelezni, hogy épp ezért a Baranya Megyei Önkormányzat jobbikos képviselőjével, Schwarcz-Kiefer Patrik képviselőtársammal közösen a koronavírus lecsengése utáni időszak-

ban be fogunk nyújtani a tisztelt Ház elé egy olyan javaslatot, amely lehetővé teszi a nemzetiségek által arányaiban meglehetősen nagy létszámban lakott régiók gazdasági támogatását. Ez egyébként teljes mértékben összhangban van azzal a Székely Nemzeti Tanács által indított európai polgári kezdeményezéssel, amelyet államtitkár úr is említett a bevezetőjében, amit egyébként a Jobbik is támogatott kezdettől fogva, és amelynek a mai nap során jár le sajnos a határideje. A sajnos azért mondom, mert ugyan sikerült elérni az egymillió ajánlást, aláírást, ugyanakkor nem sikerült a hét európai uniós tagállamban összegyűjtenünk az ehhez szükséges ajánlásokat. Ezt én nagyon sajnálatosnak tartom, már csak azért is, mert annak idején a FÜEN német kisebbségi munkacsoportjának elnökeként a Minority SafePack egyik legelső aláírója voltam, és azt a polgári kezdeményezést pedig most nemsokára, hála istennek, az Európai Unió legmagasabb szintű grémiumai is majd végre tárgyalni fogják. Ugyanakkor ez a Székely Nemzeti Tanács által indított polgári kezdeményezés arra az általam előbb részletesebb vázolt problémára is egyfajta európai uniós támogatást tudna majd biztosítani, amelyet, ahogy említettem, nemsokára kidolgozunk, és amelyhez majd kérem minden parlamenti párt és természetesen az érintett nemzetiségek támogatását is.

(17.10)

Összefoglalóan, a Jobbik-frakció ezt a törvényjavaslatot támogatni fogja, és még egyszer köszönjük az eddigi munkáját a résztvevőknek. Köszönöm a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Megadom a szót Molnár Zsoltnak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. MOLNÁR ZSOLT, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Szeretném megköszönni elnök úrnak és a bizottságnak ezt az értékes munkát, mert támogatható, sőt az Országgyűlésben az igen szavazat elnyerésére is alkalmas ez a javaslat. Ellenzéki képviselőtársam hosszasan beszélt azokról a racionális érvekről, amelyeket magam is osztok. Kormánypárti képviselők és a magyar kormány inkább a jogszabálytervezet vagy a törvénytervezet mechanikus felolvasására korlátozódott, ezzel együtt egy értékes, a magyarországi nemzetiségek szempontjából előremutató, komoly garanciális elemeket tartalmazó javaslat. Ezeknek nagyon örülünk. Különösen fontos a gazdálkodással kapcsolatos kérdések tisztázása.

Ha kritikát szabad mondani -, és ez nem a javaslatra vonatkozik, és legkevésbé elnök úrnak szól, ha-

nem sokkal inkább a korábbi szabályozatlan, a bizniszelésre alkalmas lehetőségekre vonatkozik -, talán jobb lett volna ezt már korábban megtenni akár a magyar kormány vagy a kétharmados többségnek. Sokáig késlekedtek ebben.

Örömteli, amire kitérnék, a tankönyvekkel kapcsolatos helyzet, azonban itt rögtön említeni kell, hogy az lenne a helyes, ha nem csak a nemzetiségi kisebbségek számára lenne ingyenes a tankönyv - és itt természetesen ez a kritika nem a bizottságnak és nem elnök úrnak, hanem a magyar kormány szól elsősorban -, tehát jó lenne, ha általában igaz lenne ez a helyzet, és a pozitív diszkrimináció itt elfogadható, de még jobb lenne az, ha teljesen általános lenne ez a szabály.

Ki kell térni azért egy érdekességre, amely a szokásos kontrollra és cenzúrára vonatkozó kormányzati törekvésre vonatkozik, amikor miniszteri engedélyhez kötődik egy önkormányzati döntés ilyen szempontból szociális intézmények létrehozása esetén. Önkormányzatokat értünk itt most a nemzetiségi önkormányzatok esetében is. Vajon mi szükség arra, hogy miniszteri engedélyhez kössék ezt a megoldást. Tehát ezek lennének azok a kritikai észrevételek, amelyek ellenére is - tehát mondom, ezek ellenére is - támogatható ez a javaslat. Sok előremutató pontja van, amelyek felsorolását most nem végzem el. A legfontosabbak a garanciák mind a választásokkal kapcsolatosan, a szokásos, mindenki által említett 30-ról 25-re csökkentés is egyébként az egyik ilyen hasznos szabály, amely nyilván segíti a nemzetiségi önkormányzatok működését ilyen szempontból.

Nagyon fontos a finanszírozással kapcsolatos kérdés is, hiszen ne felejtjük el, hogy a magasztos célokhoz mindig forrásokra van szükség, és olyan forrásokra, amelyekkel talán most kevésbé lehet visszaélni. Óvatosan fogalmazzunk, mert azt tudjuk, hogy amivel vissza lehet élni, azzal általában a kormányzat visszaél, amivel nem lehet, azzal is, ezért fogalmazzunk óvatosan. De a bizottság és elnök úr részéről ezek a javaslatok azért mindenképpen előremutatóak, és a jelenlegi szabályozásnál sokkal-sokkal hasznosabbnak és erőteljesebbnek mutatkoznak, hogy valóban azokat a célokat szolgálják a nemzetiségek és az azokkal kapcsolatos intézmények, finanszírozási lehetőségek, amelyek a magyarországi nemzetiségeknek a kiteljesedését szolgálják egy európai fogyó jogállamban; de mindenképpen azok az európai uniós célok, amelyek a nemzetiségi kisebbségek számára jogokat és azokhoz garanciákat rendelnek, azok mindenképpen üdvözlendők. Ezért mondom, hogy minden valószínűséggel és a bizonyossággal határos módon számíthatnak a szocialista képviselők igen szavazatára azokkal az apróbb kritikákkal, amelyekre kitértem.

Azt csak megjegyzem, hogy természetesen nem példa nélküli, de azért szokatlan volt ilyen hosszasan német nyelven hallani megszólalást, és ezt nem elnök

úrnak mondom, hiszen ön röviden tette ezt, de képviselőtársamnak (*Dr. Brenner Koloman dr. Keresztes László Lóránttal konzultál.*), aki most éppen nem figyel, de azért akkor is érdekes volt a hosszabb német mondatok elhangzása a magyar Országgyűlésben. Természetesen nem akarok ezzel semmilyen múltbeli történelmi korszakot megidézni, főleg azért, mert a képviselő úr továbbra sem méltat arra, hogy figyeljen ezekre a mondatokra.

Köszönöm szépen elnök úrnak, köszönöm szépen mindenkinek a munkáját, hiszen egy országot részben mindig minősít az, hogy hogyan bánik és hogyan rendelkezik a kisebbségekkel kapcsolatosan. Azt gondolom, hogy az Európai Unió belül is, de a Kárpát-medencében biztos, hogy vannak még olyan országok, akiknek lenne még mit fejlődni a nemzetiségi kisebbségek jogai, főleg azoknak a garanciája betartásával kapcsolatos politikájuk területén.

Talán nem kell sok példát hozni, de a mostani romániai helyzet azért jó példa arra, hogy hogyan nem szabad a kisebbségekkel kapcsolatosan kezelni kérdéseket. Örülünk, hogy ellenzéki képviselőtársam figyelmét ismét visszanertem. Köszönöm szépen a tisztelt Országgyűlésnek, és további jó munkát kívánok.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Szászfalvi Lászlónak, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának.

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Országgyűlés! Igen tisztelt nemzetiségi Képviselő Úr! Szószóló Asszonyok és Urak! Mielőtt a mechanikus véleményemet felolvasnám, ahogyan Molnár Zsolt képviselőtársam fogalmazott, tulajdonképpen azt mondanám Molnár Zsolt képviselőtársamnak, hogy bölcs maradtál volna, ha hallgattál volna.

Két tekintetben szeretnék reagálni az elhangzotakra. Az egyik mondat az etnobizniszre vonatkozik. Tisztelt Képviselő Úr! Ha ismerné az előtörténetét ennek a mostani törvénynek, 2011-ben éppen azért hoztunk egy új sarkalatos törvényt, hogy az etnobizniszt megakadályozzuk, és ez egy óriási, jelentős lépés volt ennek a folyamatában. Tehát ha önnek az etnobiznisszel kapcsolatban van véleménye, akkor a saját frakciótársaival meg a párttársaival kellene megbeszélni, hogy önök mit csináltak az azt megelőző sok-sok kormányzati ciklus alatt. Ha pedig a finanszírozást veti fel, akkor pedig azt tudom mondani, hogy az önök kormánya az egynegyedét adta körülbelül annak a finanszírozási támogatásnak a nemzetiségi önkormányzatok, a nemzetiségi közösségek, illetve az ő intézményrendszerük fejlesztése tekintetében, mint amiről ma beszélünk. Tehát azt gondolom, hogy ha ön kritikát kíván gyakorolni, és ilyen formában kívánja

ezt a kritikát gyakorolni, zárójelben megjegyzem, hogy nyilván nincsenek tökéletes törvények, mert azt emberek alkotják, és nincsenek tökéletes helyzetek sem, hanem arra kell törekednünk, hogy mindig jobbjuk ezeket, de ha ezt összehasonlítjuk az önök kormányzata alatti időszakokkal, akkor mind jogi szempontból az etnobiznisz tekintetében, mind pedig a finanszírozás tekintetében nincsen semmilyen szégyenkezni való, sőt azt kell mondjam, hogy önök ezt a kérdést nem vették komolyan, és ehhez képest óriási előrelépések történtek az elmúlt tíz esztendőben.

Ha az etnobizniszről beszélünk, akkor pedig azt mondhatjuk, hogy ez a mostani törvényjavaslat még inkább segít, és még inkább megerősíti azt a fajta közös törekvésünket... - én régen ezt úgy fogalmaztam, hogy a hiteles, őshonos nemzetiségi közösségeknek a megerősítése a cél, és azt gondolom, hogy ez egy következő fontos lépés ennek a célnak az elérése tekintetében.

Most pedig, tisztelt képviselőtársam, a mechanikus felolvasáshoz fogok visszatérni (*Dr. Molnár Zsolt tapsol.*), mert hiszen ez nem azért van, hogy olvassunk, hanem azért, hogy az átgondolt véleményünket és az átgondolt frakcióálláspontot ismertessük, amely a vezérszónoklat műfaja, úgy gondolom.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az Országgyűlés 2011. április 18-ai ülésnapján elfogadta Magyarország új Alaptörvényét. Az Alaptörvény mind preambulumban, a Nemzeti Hitvallásban, mind pedig normaszövegében rögzíti, hogy a Magyarországon élő nemzetiségek a magyar politikai közösség részei, és államalkotó tényezők. Az állam vállalja, hogy a nemzetiségek nyelvét és kultúráját megóvja és ápolja. Az Alaptörvény XXIX. cikke szerint minden valamely nemzetiséghez tartozó magyar állampolgárnak joga van önazonossága szabad megvallásához és megőrzéséhez.

(17.20)

A Magyarországon élő nemzetiségeknek joguk van az anyanyelvhasználatukhoz, a saját nyelven történő egyéni és közösségi névhasználatukhoz, saját kultúrájuk ápolásához és az anyanyelvű oktatáshoz. A Magyarországon élő nemzetiségek helyi és országos önkormányzatokat hozhatnak létre, továbbá a nemzetiségek jogaira vonatkozó részletes szabályokat, valamint a helyi és országos önkormányzataik megválasztásának szabályait sarkalatos, a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény határozza meg.

A KDNP frakciója nevében szeretném jelezni, hogy örömmel vettük e törvény módosításáról szóló T/10303. számú javaslatot. Örömmel látjuk, hogy a törvényjavaslat az Alaptörvény XXIX. cikkében említett kötelezettségnek eleget téve kívánja pontosítani néhány területen a nemzetiségek életében felmerült

változásokat, világos célja a nemzetiségi jogok gyakorlásához szükséges eszközrendszer megerősítése, amit a kormánnyal egyetértésben frakciónk is támogat.

Tisztelt Ház! A 2011-ben elfogadott nemzetiségi törvény, ahogyan hallottuk, értelemszerűen még nem rendezi az általános adatvédelmi rendelet az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvénnyel összhangban az ösztöndíjak odaítélése során felmerülő személyes adatok kezelésével kapcsolatos különösen érzékeny kérdéskört, amire tekintettel indokolt a kérdés törvényi szintű kezelése.

A KDNP-frakció támogatja azt a fontos és élet-szerű változtatást, hogy a módosítás által a fenntartói jog átadásával együtt a köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyont a feladatátvételt követően haladéktalanul, de legkésőbb a nevelési, illetve a tanév kezdetéig ingyenesen a fenntartó nemzetiségi önkormányzat tulajdonába kell adni. Azt gondolom, hogy ez sokkal kiszámíthatóbbá és stabilabbá fogja tenni az intézmények működését és forrás szerzését is többek között.

A törvénymódosítással rögzítésre kerülnek a helyi nemzetiségi önkormányzatok, közöttük kiemelten is az újonnan létrejövő helyi nemzetiségi önkormányzatok kötelező közfeladatai, valamint az intézményalapításra és -átvételre vonatkozó szabályok. A módosítással a nemzetiségi önkormányzati képviselők 2024. évi általános választásától kezdődően a települési nemzetiségi önkormányzati képviselők választását akkor kell kitűzni, ha a településen az adott nemzetiség önszerveződése fokának és a településen való honosságának vizsgálata alapján az országos nemzetiségi önkormányzat szükségesnek tartja a település nemzetiségi közösségének öngazdátását.

Tisztelt Képviselőtársaim! Hangsúlyozom, hogy az országos nemzetiségi önkormányzat a településen az adott nemzetiség önszerveződése fokát, valamint a településen való honosság időtartamát vizsgálja. Az adott nemzetiség önszerveződése foka kapcsán indokolt vizsgálni, hogy a településen működik-e nemzetiségi alapítvány vagy nemzetiségi egyesület, és biztosított-e a működés szabályszerűsége, valamint az adott eredménye nem negatív-e. További vizsgálat tárgya, hogy állami támogatásban részesül-e a nemzetiségi alapítvány vagy nemzetiségi egyesület. Az országos nemzetiségi önkormányzat a nemzetiség adott településen való honosságának vizsgálata során köteles kikérni a Magyar Tudományos Akadémia elnökének az állásfoglalását. Az országos nemzetiségi önkormányzat azokról a településekről, ahol a vizsgálat alapján a nemzetiségi közösség öngazdátása szükséges, a választás évében május 31-éig tájékoztatja a Nemzeti Választási Bizottságot.

Az előzőektől eltérően települési nemzetiségi önkormányzati képviselők választását akkor is ki kell

tűzni, ha a településen az adott nemzetiséghez tartozó személyek száma a legutolsó népszámlálásnak az adott nemzetiséghez tartozásra vonatkozó kérdéseire nyújtott adatszolgáltatás nemzetiségenként összesített adatai szerint a 25 főt eléri, és a településen adott nemzetiségi önkormányzat működik. Az előírt létszám 30 főről 25 főre történő csökkentésével számos kistelepülés által létrehozott nemzetiségi önkormányzat, illetve több kisebb nemzetiség által létrehozott nemzetiségi önkormányzat működése válik biztosítottá.

Mindezzel az előterjesztő, illetve a jogalkotó reagál a nemzetiségi közösségek demográfiai változásaira, illetve külön kiemelném, azzal, hogy a helyi nemzetiségi önkormányzat alakítását a helyi nemzetiségi aktivitással kapcsolja össze, kifejezetten asszimilációellenes törekvéseket fogalmaz meg, és ad hozzá motivációt.

Tisztelt Országgyűlés! A törvénymódosítással továbbá a nemzetiségi önkormányzat részére biztosított egyetértési joggal kapcsolatos részletszabályok, valamint a helyi önkormányzat és a helyi nemzetiségi önkormányzat, ennek hiányában a területi nemzetiségi önkormányzat együttműködése során megvalósuló mulasztáshoz kapcsolódó garanciális szabályok kialakítása is megvalósul, ahogyan ezt már többször elmondták.

A módosítással a nemzetiségi önkormányzat részére jogorvoslathoz való jog kerül biztosításra abban az esetben, ha nem kerül sor helyi önkormányzat feladatkörébe tartozó, a nemzetiségi jogokat közvetlenül érintő ügy megtárgyalására.

Fontos cél a törvényjavaslatban a nemzetiségi képviselő-testületek működésének biztosítása, a működőképesség személyi feltételeinek a pontosítása. A javaslat szerint a nemzetiségi önkormányzati képviselő megbízatása megszűnésének esetei kibővülnek a nemzetiségi törvény 87. § (3) bekezdése miatt kiírt időközi választás napjával, valamint a képviselő 90 napon túli vagyonnylatkozat-tételi kötelezettségének elmulasztásával. Annak érdekében, hogy a képviselő 90 napon túl fennálló kötelezettségének ne tegye működésképtelenné a kis létszámú települési nemzetiségi képviselő-testületeket, a törvénymódosító javaslattal a képviselő e kötelezettség elmulasztásának jogkövetkezménye kerül szabályozásra.

A fent említetteken túl az országos nemzetiségi önkormányzat önként vállalt közzefadatai kiegészülnek az érintett miniszter engedélyével történő szociális ellátó intézmény alapításával, illetve fenntartásával. Ezzel lehetővé válik, hogy valamely nemzetiséghez tartozó honfitársaink saját nemzeti identitásukat gyakorlatilag, ahogyan már ezt megfogalmazták mások is államtitkár úrral együtt, születésüktől életük utolsó pillanatáig megélhessék. Arra vonatkozóan is garanciális szabály kerül beépítésre a törvénybe, hogy nemzetiségi nevelés-oktatásban részt vevő tanulók

számára a tankönyveknek térítésmentesen kell rendelkezésre állniuk.

Tisztelt Ház! A törvényjavaslat jelentős mértékben hozzájárul a Magyarországon élő őshonos nemzetiségi közösségek identitásának és autonómiája intézményrendszerének további erősítéséhez. Azt gondolom, hogy erre továbbra is szükségünk van, ezért kell dolgoznunk mindannyiunknak az elkövetkezendő időszakban is, és erre nagyon nagy szükség lenne az Európai Unió belül is, ahol 60 millió ember várja az Európai Unió nemzeti kisebbségvédelmi rendszerének a létrehozását.

A KDNP frakciója nevében szeretném megköszönni a törvénymódosítás előkészítését az előterjesztő Magyarországi nemzetiségek bizottságának, képviselő úrnak, a Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkárságának, szószóló hölgyeknek, uraknak és mindenkinek, aki ebben az előkészítésben részt vett. Örömmel hallottuk azt, hogy a törvénymódosítás előkészítése egy példás együttműködésben és hosszas egyeztetéssel valósult meg, és köszönjük mindenkinek az ez irányú tevékenységét és munkáját.

A KDNP frakciója természetesen támogatni fogja ezt a javaslatot, és erre kérünk minden más frakciót is. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok sorában.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most megadom a szót Arató Gergelynek, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának.

ARATÓ GERGELY, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Ház! Tulajdonképpen avval szeretném kezdeni, amivel Szászfalvi képviselő úr befejezte, hogy örömmel mondhatjuk el, hogy most egy olyan törvényjavaslatot tárgyalunk, amelyik példaértékű előkészítő folyamat után került az Országgyűlés elé, egy olyan folyamat után, amelyben az érintetteket megkérdezték, pontosabban aktívan részt vettek benne, és ahol megfelelő idő és megfelelő módszeres munka állt rendelkezésre ahhoz, hogy jó minőségű törvényjavaslat készülhessen.

(17.30)

És azt kell mondanom, hogy ez a különbség, ami sajnos nagyon sok, mostanában a Ház által tárgyalt törvényjavaslattól megkülönbözteti ezt a törvényjavaslatot, az eredményben is látszik. Azt kell tehát mondanom, hogy egyrészt egy olyan törvényjavaslat került végre a Ház elé, amit az érintettek széles körű egyetértése kísér, és amely szakmai és jogi szempontból is megfelelőképpen előkészített, és ennek megfelelően a benne szereplő szabályok jelentős része olyan észszerűsítés, olyan gyakorlatias megközelítés, amivel

nyilván politikai alapon nemcsak nincs ok, hanem nem is lenne helyes vitatkozni.

Azt is örömmel üdvözljük, hogy a törvényjavaslat folytatja azt a rendszerváltás után elkezdődött pozitív magyar hagyományt - erre államtitkár úr is utalt -, amely a nemzeti kisebbségeket teljes jogú államalkotó tényezőnek tekinti, és jogaik, autonómiájuk érvényesülését a magyar alkotmányos rendszer alapvető részének fogadja el, és számukra ebben a keretben kíván jogokat és lehetőségeket biztosítani.

Azt gondolom, hogy ez természetesen következik a magyar nemzet speciális helyzetéből, de következik abból is, hogy milyen nemzeti hagyományokra és milyen történelmi tradíciókra szeretnénk építeni mindannyian, és jó látni azt, hogy ebben megmaradt, fennáll az egyetértés továbbra is a politikai tényezők és a politikai oldalak között.

Ami a törvényjavaslat konkrétumait illeti, én összesen két kérdéshez szeretnék szólni. Az egyik az oktatási rendszerrel kapcsolatos változások. Ebben az esetben elsősorban inkább az értelmezési keretben van különbség köztem és államtitkár úr vagy akár az előterjesztő között. Pontosabban: az okokat szeretném kiegészíteni. Mert miközben azt hiszem, mindannyian örömmel látjuk azt, hogy növekszik az oktatásban a nemzetiségi önkormányzati intézményfenntartás szerepe, hogy nagyobb szerepet vállalnak a nemzetiségi önkormányzatok intézményfenntartóként, és most már, miután jó pár intézmény esetében van mögöttünk hosszabb tapasztalat - néhány intézmény már működött 2010 előtt is, akkor is szerezhettünk tapasztalatokat, ezek zöme is pozitív volt, és 2010 után pedig jelentősen nőtt ezeknek az intézményeknek a száma -, ezért azt tudjuk mondani, hogy ez egy pozitív folyamat. Ez egy olyan folyamat, aminek jó, hogy most a jogi háttérben is pontosítások történnek, de alapvetően ez egy támogatható folyamat. De azért tegyük hozzá, hogy ennek az egyik oka csak az, hogy a nemzetiségi oktatásra növekszik az igény, vagy hogy a nemzetiségi önkormányzatok bizonyították azt, hogy jó minőségben tudják fenntartani ezeket az intézményeket.

Van azért egy másik oka is: az, hogy az állam a saját normál állami intézményeivel viszont cudarul bánik. Elvette az önkormányzatoktól ezeket az intézményeket, egy lehetetlen irányítási struktúrában működteti őket, elszakította őket a helyi közösségektől, és sem az irányításuk, sem a működtetésük, sem a finanszírozásuk nem megoldott.

Éppen ezért számos önkormányzat számára vonzó lehetőség volt az, hogy nemzetiségi önkormányzati fenntartásba adják át az intézményeiket. Még egyszer mondom: ez pozitív folyamat, ez jó hír, hogy több nemzetiségi intézmény van, de akkor lenne ez igazán pozitív, ha két jó lehetőség között választhattak volna a helyi közösségek, vagy akár két jó lehe-

tőség között választhatnának a szülők: egy jó minőségű nemzetiségi oktatás között, ha egyébként ezt tartják fontosnak, és azok a szülők is hasonlóan jó minőségű intézményeket választhatnának, akik nem nemzetiségi oktatásba kívánják járattatni a gyerekeiket.

Tehát még egyszer mondom, ez természetesen nem a nemzetiségi önkormányzatok hibája, ez nem a nemzetiségi önkormányzati rendszer hibája, és mivel a nemzetiségi önkormányzatok jó gazdái ezeknek az intézményeknek - még egyszer, teszem hozzá, szemben az állammal -, ebben én önmagában nem látok kivetnivalót, de oktatáspolitikusként kénytelen voltam megemlíteni ezt az összefüggést is.

Azt is szeretném elmondani, hogy azt azért megfontolandónak gondoljuk és a törvényjavaslat indoklásában szereplőknél erősebb érveket szeretnénk hallani amellet, hogy miért kell ilyen módon az önkormányzati vagy állami vagyont is átadni a nemzetiségi önkormányzatok kezelésébe. Én persze értem, hogy ez egy bonyolult helyzet, ha eltér egymástól a tulajdonos és a kezelő, de ezek létező megoldások, egy sor adminisztratív teherrel mentesülhetnének az önkormányzatok és a nemzetiségi önkormányzatok is.

Én mindig aggódom akkor, amikor törvényi úton kívánunk tulajdoni viszonyokat átrendezni. Ezt nem tartom szerencsésnek, rossz precedensnek tartom, amikor odaadjuk valakinek a vagyont valaki másnak, még akkor is, ha egyébként jó helyre kerül, és jó célokat szolgál. El tudom fogadni, hogy erre szükség van vagy szükség lehet, de ennél az eddig elmondottnál erősebb érveket szeretnék hallani, akár az előterjesztőktől, akár a kormánytól.

Végül - és azt hiszem, nem véletlen, hogy ez a paragrafus az, amelyik talán a legtöbb izgalmat váltja ki a sajtóban is - az új 56. §-hoz: ebben a helyi nemzetiségi önkormányzatok megalakulásának szabályaihoz szeretnék szólni.

Ebben az ügyben is, miközben értem a szándékot, és ezt abszolút akceptálhatónak tartom, tudom, hogy milyen jelenségek ellen kívánnak föllépni az előterjesztők, ez a szabályozás kelt aggályokat két ok miatt. Egyrészt belépteti a településen való honosság kérdését azok közé a szempontok közé, melyek eldöntik, hogy egy nemzetiségnek van-e joga egy adott településen önkormányzatot alakítani vagy nem. Igaz, ezek alól kiveszi azokat az önkormányzatokat - helyesen -, ahol már eddig is működött, és ahol a népszámláláson legalább 25-en adott nemzetiséghez valónak vallották magukat.

Azt kell mondanom, hogy ugyanakkor ez mégiscsak fölvet kérdéseket. Merthogy azt a kérdést veti föl, hogy a nemzetiség megvallásához és a nemzetiséghez való tartozáshoz való jog és ezen keresztül a nemzetiségi önkormányzathoz való jog a személyhez kötődik, vagy településhez kötődik.

Ha én egy településen élek, ahol van történelmi hagyománya az adott nemzetiségnek, ott van jogom, mondjuk, ruszinnak mondani magamat, és ruszin nemzetiségi önkormányzatot létrehozni, de ha elköltözöm egy másik településre, és ott is egyébként többen vagyunk, akik ehhez a nemzetiséghez tartozunk, akkor van jogunk magunkat ruszinnak vallani, de ahhoz, hogy ruszin nemzetiségi önkormányzatot hozunk létre, ha addig nem volt, akkor nincs jogunk.

Ez azért fölvet jogegyenlőségi kérdéseket. Nagy kérdés, hogy valóban a kisebbségi jogok esetében érvényesíthető-e ez a fajta történelmi szemlélet, lehet-e azt mondani, hogy egyébként a nemzetiségi vagy kisebbségi önkormányzathoz fűződő jog az adott településen való honossághoz kell-e hogy kötődjön. Azért az emberek költöznek az országon belül.

Sejtem, hogy ez nem egy valóban nagy probléma, hozzá kell tennem. Gyakorlatilag nem igazán nagy probléma, hiszen a nagyobb településeken valószínűleg ha beköltözők is, de nagyobb számban található meg a nemzetiségek, nem hiszem, hogy ebből igazán nagy probléma tud keletkezni. Még egyszer mondom, elvi típusú fenntartások vannak azzal kapcsolatban, hogy helyes-e itt ezt az elvet érvényesíteni.

És van egy másik típusú probléma, ez pedig az, hogy a döntés jogkörét az országos nemzetiségi önkormányzatokra ruházza át a törvény. Hozzáteszem, ha kell ilyen döntést hozni, akkor ott van a legjobb helyen. Ha tehát azt mondjuk, hogy nem valamilyen normatív módon szabályozzuk, hogy hol jöhet létre helyi nemzetiségi önkormányzat, mint ahogy jelenleg van, hanem azt mondjuk, hogy egyébként ennek valamilyen limitet kell húzni, akkor persze örülök, ha - bocsánat, nem bántani akarom a kormányt jobban, mint szoktam - nyilván jobb helyen van ez a nemzetiségi önkormányzatoknál, mint mondjuk, egy kormányhivatalnál vagy akár magánál egy kormány-szintű döntésnél. De mégiscsak azzal a kockázattal jár, hogy felemel helyi konfliktusokat az országos nemzetiségi önkormányzat szintjére. Elindíthat olyan típusú vitákat, hogy az adott országos önkormányzat valamelyik településen miért engedélyez vagy miért nem engedélyez helyi nemzetiségi önkormányzatot létrejönni.

(17.40)

Én tartok attól, hogy kinyílnak ebből később olyan típusú konfliktusok, amelyek nem fognak használni sem az adott nemzetiség ügyének, sem a nemzetiségi önkormányzati rendszernek.

Még egyszer szeretném elmondani: azt látom, hogy a gyakorlati problémákat próbálták a jogszabály alkotói a minimumra csökkenteni, de azért az mégiscsak kérdés számunkra, hogy helyes-e az országos

nemzetiségi önkormányzatokra rárakni egy ilyen feladatot, ráadásul, ha jól értem, de javítsanak ki, ha rosszul értem, jogorvoslati lehetőség nélkül, hiszen ez nem államigazgatási döntés, nem lehet vele szemben a bírósághoz fordulni. Ha a nemzetiségi önkormányzat eldönti, jogorvoslatnak helye nincsen, ez jogbiztonsági szempontból azért komoly fenntartásokat jelent számunkra.

Tisztelt Ház! Nagyon röviden annyit szeretnék még elmondani, hogy egyetértek Brenner Koloman képviselőtársammal, hogy ez a javaslat nem foglalkozik a roma kisebbség problémáival, a roma kisebbségi önkormányzati rendszer problémáival, azok sokkal súlyosabbak, mint hogy egy ilyen általános, generális felülvizsgálatban azokat kezelni lehetne. Ugyanakkor a roma közösség számos képviselője is úgy véli, hogy a roma közösség speciális problémáira nem alkalmas ez a típusú önkormányzati rendszer. Egyszer majd evvel az üggyel foglalkozni kell, de félek, hogy ez nem ez alatt a kormány alatt lesz, tekintettel arra, hogy önök érdekeltek vagy érdekeltnek tűnnek a roma önkormányzatokra jellemző jelenlegi állapotokban.

Végül, tisztelt Ház, egyetlen apróságot szeretnék csak korrigálni. Államtitkár úr nagy igyekezetében, nehogy túl nagy összhang legyen a parlamentben, odaszűrt egyet az Európai Uniónak. Valószínűleg nem értesült arról, hogy a Minority SafePacket nem a Bizottság nem kívánta tárgyalni, már az előző Bizottság, a Juncker-féle Bizottság, hanem, tisztelt államtitkár úr, elárulom önnek: a kezdeményezők voltak azok, akik 2020 januárjában nyújtották be csak az aláírásokat, azért, hogy az új Bizottság foglalkozhasson vele. Kérem, tájékozódjon ebben az ügyben! Magam is remélem egyébként, hogy konstruktív vita indul el ebben az ügyben majd az európai fórumokon is, mert egyébként a Minority SafePack alapvető felvetései szerintem helyénvalóak, és olyanok, amelyeket ott kellene tárgyalni.

Összefoglalóan tehát szeretném megköszönni a nemzeti kisebbségek bizottságának, a kormány érintett képviselőinek, hogy egy jól előkészített, tartalmában abszolút tárgyalható és vállalható törvényjavaslatot terjesztettek a parlament elé, és nagyon reménykedem abban, hogy a vita további szakaszában vagy akár módosító indítványokkal eloszthatók lesznek majd azok az aggályok, amelyek még fennállnak bennünk a törvényjavaslat néhány részletszabályával szemben, miközben az egészet alapvetően támogatónak tartjuk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most megadom a szót Keresztes László Lórántnak, az LMP képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt

Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Elnök Úr! Én is köszöntöm a hazai nemzetiségek képviselőit. Én magam most már biztos, hogy arra szorítkozom, hogy ne ismétljem meg a képviselőtársaim által elmondott véleményeket, kiegészítéseket. Nem tisztem megvédeni Molnár Zsolt képviselő urat, de én úgy éreztem, ő arra utalt, hogy talán nem indokolt egynél többször bemutatni szóban a törvényjavaslat szövegét, tekintettel arra, hogy az írásban rendelkezésére áll minden képviselőnek. Az szerintem teljesen evidens, hogy az előterjesztő részéről az egy nagyon fontos aktus, hogy ezt így ismerteti, és ilyen módon kerüljön a jegyzőkönyvbe a törvényjavaslat szövege. Ő erre utalt, hogy képviselőtársaim sok tekintetben mechanikusan úgymond megismételték, de ez van olyan fontos ügy, úgy gondolom, hogy ebből nem kell különösebben ügyrendi polémiát csinálni. Az biztos, hogy én ezt már nem fogom megtenni. Ugyanakkor majd szeretnék reagálni néhány elhangzott felvetésre, és néhány kiegészítést is szeretnék tenni, hogy ne maradjon véletlenül se a levegőben egy-két olyan fűtő üggyel kapcsolatos megjegyzés, ami, mondjuk, kiegészítésre szorul.

Nagyon köszönöm elnök úrnak ezt a valóban példamutató előkészítő munkát, és köszönöm, hogy ismertette a törvényjavaslatot részletesen. Valóban, ez egy üdítő színfolt itt, akár a 2018-ban megalakult Országgyűlés előtt is, de azt gondolom, akár ha az elmúlt évtizedet is nézzük, hogy egy ilyen részletes és gondosan előkészített törvényjavaslat kerül az Országgyűlés elé, valóban a megfelelő egyeztetések lefolytatását követően és minden érintett bevonásával. Ezért én köszönöm szépen elnök úrnak a munkáját, és köszönöm mindenkinek a munkáját, aki részt vett ebben az előkészítésben, és azt gondolom, ez sokban hozzájárul ahhoz, hogy ennek a vitának ilyen a hangvétele. Nagyon bízom benne, hogy teljes konszenzus fogja övezni majd ennek a javaslatnak a parlamenti szavazását is.

Azt természetesen el tudom mondani, hogy az LMP frakciója - mi is megkaptuk előzetesen az anyagokat, a lehetőséget az egyeztetésre - támogatni fogja, egy nagyon fontos, jól előkészített, jól megírt és kodifikált javaslatnak tartjuk, ezért támogatni fogjuk.

Annak is nagyon örülünk, és erről már volt itt szó, hogy a gyakorlatban megjelenő problémákra reflektál ez a javaslat, ezek közül jó néhányat igyekszik kezelni, és ahogy látjuk itt a törvény szövegében, ez így alkalmas is lesz rá. Nyilván majd meglátjuk, hogy a gyakorlat jól tudja-e alkalmazni a törvényt, de ez nyilván más kérdés. A törvény szövege tekintetében, azt gondolom, ez nagyon-nagyon előremutató.

És köszönöm a gondolatait is elnök úrnak, amelyek közül csak néhányat szeretnék megismételni. Én magam Pécsen, Baranya megyében élek, ugye, ennek a térségnek alapvetően határozzák meg a kultúráját az ott élő nemzetiségek, úgyhogy én nagyon együtt tudok

élni ezzel a kérdéssel. Érzem, látom egyébként azokat a problémákat is, amelyekről Brenner Koloman képviselőtársam beszélt, a kistelepesti problémákat, hogy milyen kihívás megőrizni mindenkinek a saját anyanyelvét, kultúráját, ápolni a hagyományokat, hogy ne csak, mondjuk, nevében, emlékében maradjon valaki egy adott nemzetiséghez tartozónak, hanem azt meg tudja élni, tovább tudja vinni és tovább tudja örökíteni ezt a kultúrát és hagyományt; ezt nagyon-nagyon fontosnak tartom. És egyébként én magam már megelőlegezem, hogy támogatni fogjuk azt a javaslatot, amelyről beszélt Brenner Koloman, de nyilván ennek majd lefolytatjuk a megfelelő vitáját.

Szeretném megismételni tehát azokat a gondolatokat, amelyeket nagyon fontosnak tartok. A Magyarországon élő nemzetiségek államalkotó tényezők. Azt gondolom, ezt nagyon fontos kimondani, utalva itt államtitkár úrnak is és néhány más képviselőtársamnak a gondolataira, ezt ki kell mondani itt a magyar Országház falai között, főleg azért is, mert látjuk, hogy sajnos az Európai Unióban, európai értékek ide, európai értékek oda, ez nem mindenhol evidens. Azt gondolom, ahányszor csak lehet, ezt ismétljük meg, hogy esetleg hallják majd máshol is.

Azt is nagyon fontosnak tartom, hogy joguk van a nemzetiségeknek önazonosságuk megvédésére, anyanyelvük használatára, a kultúrájuk ápolására. Ezek is szintén olyan gondolatok, amelyeket húzzunk alá mindig, hogy ebben ma Magyarországon teljes nemzeti, politikai konszenzus van, hogy ezeket a jogokat el kell ismerni, és ezzel a konszenzussal is, mondjuk, az egymás között fennálló politikai nézetkülönbségeket félretéve is tudunk példát mutatni, azt gondolom, és kell is sajnos példát mutatni az európai politika számára.

Ugyanakkor, és nem ünneprontó szeretnék lenni, de azt gondolom, amikor ezekről a kérdésekről beszélünk, akkor akár rossz példákkal vagy előttünk álló kihívásokkal is fel kell hívni a figyelmet ezekre az ügyekre, és azokra a problémákra, amelyek még megoldásért kiáltanak. Elnök úr is, illetve államtitkár úr is megismételte azt a szintén nagyon fontos gondolatot, hogy Magyarország védelemben részesíti a nemzetiségeket. Azt gondolom, ez egyértelműen nemcsak az államnak, hanem mindannyiunknak a feladata, bármilyen módon is foglalkozunk a közélettel.

És hogy e tekintetben van tennivalónk, van feladat és van kihívás, én azt egy szimbolikus példával szeretném alátámasztani, ami sajnos idén januárban esett meg. Azt hiszem, akik itt vagyunk a teremben, ismerjük ezt a döbbenetes példát, amikor is egy közpénzből működő, a Petőfi Irodalmi Ügynökség által elindított Hajónapló című műsor Gumiszoba című műsorblokkjában a német nemzetiséget érintő gyalázatos, gyűlöletkeltő gondolatok hangozhattak el, mindez közpénzből finanszírozott műsorban. *(Soltész*

Miklós: Meg is kapták a büntetést!) Azt gondolom, joggal okoztak nagyon széles körben felháborodást ezek a kijelentések.

Azt gondolom, azon túl, hogy ez felháborodást okozott, és voltak következményei, azt ki kell mondanom, hogy nem voltak meg a megfelelő következmények ennek kapcsán. Tehát azon túl, hogy sokan kifejezték azt, hogy ez elfogadhatatlan, és akkor is, ha közpénzből, akkor is, ha nem közpénzből fenntartott műsorban hangzanak el ezek a gondolatok, nekünk itt több képviselőtársammal meggyőződésünk volt, hogy büntetőjogi következmények után is kiált ez az ügy, hiszen mi hiszünk abban, hogy Magyarországnak védelemben kell részesíteni az itt élő nemzetiségeket. Amikor ilyen gyalázatos kijelentések hangzanak el, akkor én azt gondolom, hogy nincs más út, mint hogy a törvény legnagyobb szigorával lépünk fel közösen az igazságszolgáltatás felé, hogy mindenki számára világos legyen: ez Magyarországon nem elfogadható.

Ennek kapcsán Brenner Koloman képviselőtársammal, Hohn Krisztina képviselőtársammal és a már említett Schwarcz-Kiefer Patrik Baranya megyei önkormányzati képviselővel közösen tettünk büntetőfeljelentést az ügyben ismeretlen tettes ellen, többek között közösség elleni uszítás büntette miatt. Sajnálatlalt kaptunk egyébként nemrég egy visszajelzést, hogy egyelőre ez a nyomozás nem indult el, elutasították, de én azt tudom mondani, és ismét csak megismétlem, hogy mi komolyan vesszük azt, hogy védelem illeti meg a nemzeti kisebbségeket. Mi nem hagyjuk annyiban ezt az ügyet, ezért feljelentéskiegészítéssel fogunk élni, és addig minden eszközt, minden jogi eszközt kihasználunk azért, hogy azok, akik részt vettek abban, hogy ez megtörténhetett, nyerjék el a büntetésüket e tekintetben.

(17.50)

Nagyon-nagyon fontosnak tartom - és van annyira fontos ez az ügy, hogy én most nem megyek bele pártpolitikai adok-kapokba -, hogy ennek az ügynek van politikai vonzata, hiszen ennek a műsornak a felügyeletében az egyik fontos szerepet egy bizonyos párthoz, egy kormánypárthoz köthető tisztségviselő tölti be. Én azt gondolom, hogy ilyenkor az is fontos, hogy ha adott közösségen belül egy ilyen hiba, egy ilyen elfogadhatatlan gaztett megtörténik, annak nemcsak büntetőjogi, de politikai következményei legyenek. Ezzel is tudja üzenni egy politikai közösség, hogy azokat a gondolatokat, amelyeket kimondunk, mindannyian komolyan is gondoljuk. Én nagyon bízom benne, hogy ezek a következmények is majd elkövetkeznek.

Még egy dologra szeretnék utalni. Több képviselőtársam említette, államtitkár úr nagyon részletesen beszélt róla, az Európai Uniót kritikával is illette, hogy

bizony nagyon fontos elvek mentén működik az Európai Unió, és sajnos még most, 2020-ban is látunk példát arra, hogy európai uniós, nagyon magas beosztású, vezető tisztségviselő politikusok egészen gyalázatos, idegengyűlölő kijelentéseket tudnak tenni, és sorolhatnánk sorban a példákat. Főleg a határon túl élő magyar közösségeket nagyon sok ilyen gyalázatos kijelentés érte, és egyébként más jellegű jogfosztás, jogkorlátozás is. Ennek egy eklatáns példája volt Klaus Iohannisnak, a román elnöknek ez az egészen elfogadhatatlan, gyalázatos kijelentése. Egyébként más korábbi, mondjuk, a székely zászló használatával kapcsolatos, egészen félelmetes, gyűlöletkeltő és félelmetkeltő kijelentéseket is tapasztalhattunk.

S itt vitába kell szállnom Arató képviselő úrral. Sajnos tapasztalhatjuk azt, hogy az Európai Unió az ilyen jellegű, gyalázatos kijelentések kapcsán nem mutat kellő érzékenységet. *(Arató Gergely közbeszól.)* Örülök, ha ebben egyetértünk. Tehát én azt gondolom, hogy ezek olyan folyamatok, amiket - hasonlóan az előbbi példához - közösen kell tudnunk megfékezni, és ez nem egy adott kormányzó pártnak és bizonyos szempontból az országot, mondjuk, az európai döntéshozatalban képviselő kormányzó pártnak csak a feladata, hanem azt gondolom, hogy például valamennyi ellenzéki pártnak is a feladata, hogy a saját lehetőségeinknek megfelelően, hatékonyan föllépünk annak érdekében, hogy ezeket a gyalázatos kijelentéseket vegye észre az Európai Unió, vegye észre az európai politikai elit, és tegyen meg mindent, hogy ennek ne lehessen folytatása, hiszen ez egészen elfogadhatatlan.

Még egy dologra szeretnék utalni. Nem akarok nagyon elkalandozni az eredeti javaslattól, de én azt hiszem, hogy ha ezeket a problémákat egy rendszerben kezeljük, és ha mondjuk, nemzetben gondolkodunk, abban, hogy a Kárpát-medence egy kulturális, környezeti, társadalmi, történelmi régió, akkor én is néhány gondolat erejéig utalnék a nemzeti régiók fejlesztéséért indított európai polgári kezdeményezésre. Én ezt magam ezen a parlamenti héten is itt a hajrában hirdetem a laptopomra rögzített kis táblán. Valóban ma éjfélkor jár le az aláírásgyűjtési határidő. Annak ellenére, hogy tudjuk, hogy papíron és online már megvan az egymillió aláírás, szerencsére, azt tudnunk kell, hogy itt sokkal többet kell gyűjteni, mint egymillió, tehát tartalékokat kell gyűjteni. Ezért én innen is arra biztatok mindenki, hogy aki teheti, ma éjfélig az irdala.hu felületen szánjon rá egy percet, hogy ezt tegye meg, és lehetőség szerint közösségi oldalakon vagy bármilyen más módon próbáljon mindenkit erre felkérni.

Azt is el tudom mondani, hogy ma lejár egy határidő, de nagyon-nagyon fontos, hogy a Székely Nemzeti Tanács mint kezdeményező határidő-hosszszabítást kért, tekintettel arra, hogy tudjuk, hogy egy világválság érte el az Európai Uniót is, és objektív

körülmények miatt lehetetlenné vált az aláírásgyűjtés. Ezzel kapcsolatban én azt gondolom, hogy jó okunk van bízni abban, hogy jó néhány hónappal meghosszabbodik ez a gyűjtés, és akkor azt a fontos kitélt majd még bőven lehet pótolni, hogy a hét országban meglegyen a szükség kvótamennyiség, hogy kötelező legyen az Európai Bizottságnak ezzel a javaslattal foglalkozni. Én azt gondolom, hogy ebben szintén mindannyiunknak felelőssége lesz, mi ezt meg is tettük egyébként saját csatornáinkon, én magam is pártom vezetőivel közösen levelet írtunk az Európai Bizottság elnökének, levelet írtunk az Európai Parlament valamennyi frakcióvezetőjének, és arra kértük egyébként az ügyet mindig is támogató európai zöldpárt-családot, hogy támogassák, és ők is helyezték, úgymond nyomás alá az Európai Bizottságot, hogy a határidőket hosszabbítsák meg e tekintetben.

Hasonlóképpen, mint ahogy ezt a törvényjavaslatot, ami előttünk fekszik, gyakorlatilag a példás előkészítésnek is köszönhetően, én nagyon bízom benne, hogy teljes konszenzus fogja övezni, és egyhangúlag fogjuk tudni ezt megszavazni; ez is olyan ügy, a nemzeti régiókért indított, a Székely Nemzeti Tanács által indított kezdeményezés is egy valódi nemzeti ügy lehetett.

Én magam terjesztettem be idén februárban az Országgyűlés elé ezt a javaslatot, és számomra megtisztelő volt ellenzéki képviselőként, hogy ellenzéki és kormánypárti frakciók is csatlakoztak előterjesztőként a javaslatához, és 158 igen szavazattal egyhangúlag fogadta el az Országgyűlés.

Én azt hiszem, hogy ebben az évben, száz évvel a gyalázatos trianoni diktátum után egy nagyon-nagyon fontos gesztus volt egyrészt, hogy az Országgyűlés elé bekerülhetett ilyen módon a javaslat, ellenszavazat és tartózkodás nélkül, közösen tudtuk elfogadni, majd ebben az aláírásgyűjtési hajrában nehéz körülmények között, egy világjárvány közepette, láthatóan pártpolitikai hovatartozást, szimpátiát félretéve rengeteg közéleti szereplő, sportoló, művész csatlakozott ehhez, és én azt hiszem, hogy ez az egyik lehető legméltóbb, legszebb megemlékezés erről az évről, a legszebb reakció a százéves trianoni diktátum, a trianoni gyalázat százéves évfordulóján, a legszebb példamutatás arra, hogy igenis tud működni a pártpolitikát teljesen félretéve egyfajta nemzeti konszenzus, és a magyar nemzet megmutatta az együttműködés erejét.

Én nagyon bízom benne, hogy e törvényjavaslat kapcsán is, amikor szavazásra kerül, ezt az egységet meg fogjuk tudni mutatni, és ilyen módon konszenzussal tudjuk majd elfogadni ezt a javaslatot. Az LMP frakciója részéről azt meg tudom erősíteni, hogy mi természetesen támogatni fogjuk, és köszönjük még egyszer mindenkinek a munkáját, aki részt vett ennek az előkészítésében. Köszönöm. *(Taps.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Ezzel a vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most további felszólalások következnek. Elsőként megadom a szót Szolga József horvát nemzeti-szélsőségi szószóló úrnak, aki írásban jelezte felszólalási szándékát. Öné a szó.

SZOLGA JÓZSEF nemzeti-szélsőségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Poštovani Gospodine Predsjedniče! Tisztelt Elnök Úr! Poštovani Dome! Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Egy állam demokratikus berendezkedésének, illetve nemzeti-szélsőségi politikájának fokmérője, hogy a kisebbségben élő, őshonos népcsoportokhoz milyen formában viszonyul a jogrendszerén keresztül. A trianoni békediktátum 100. évfordulójára emlékezve a nemzeti összetartozás évében különösen fontos, hogy az Európai Unió tagjai és a szomszédos államok lássák: Magyarország tiszteletben tartja az egy hazában élő népek szabadságát és kultúráját, vallási hagyományait, valamint alkotmányos eszközökkel garantálja érvényre juttatásukat.

Kijelenthetjük, hogy Magyarország történelmében hangsúlyos, hogy a legfelsőbb népképviselői szerv szabályozza a nemzetiségek helyzetét. Már az 1848-as forradalmat követően megalakult első népképviselői országgyűlés is törekedett a viszonyok jogi rendezésére, majd a kiegyezés utáni évben a nemzetiségi egyenjogúság tárgyában elfogadott törvénycikk jelentette a következő mérföldkövet. A demokratikus hagyományokat követte a rendszerváltoztatás eredményeképpen az első szabadon megválasztott Országgyűlés, amely 30 éve kezdte meg munkáját.

A 45 évnyi megszállás és a kommunista diktatúra után az új törvényhozásra várt a feladat a demokratikus intézmények létrehozására, a piacgazdaság alapjainak megteremtésére és a szabadságjogok biztosítására. Így kerülhetett összpárti egyetértésben megalkotásra a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvény, amely megadta a nemzetiségi identitás, az önkormányzatiság és a kulturális autonómia kereteit.

Új korszak vette kezdetét Magyarország Alaptörvényének életbelépésével, amelynek XXIX. cikke kimondja, hogy az országban élő nemzetiségek államalkotó tényezők és jogukat sarkalatos törvény határozza meg. Ez a legmagasabb szintű szabályozás garantálja, hogy Magyarország otthona minden nemzetiségnek, és az állam bizonyítja gondosságát a nemzet tagjai felé.

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény elfogadásával Magyarország egyértelműen védelembe vette nemzetiségeit, biztosította kultúrájuk ápolását, anyanyelvük használatát, saját nyelvű oktatást és névhasználatot, a közéletben való részvételt, a kulturális autonómia kiterjesztését, a közösségek önzagztatását, az önkormányzatisághoz való jogot.

A 13 elismert nemzetiség a magyar politikai közösség részeként az elmúlt évben 7. alkalommal alakíthatta meg önkormányzatait és ünnepelhette meg az öngazgatás 25 évét.

(18.00)

A Magyarországi nemzetiségek bizottsága számára a ciklus lezárása és a jubileumi évforduló megfelelő alkalmat teremtett a számvetésre. A nemzetiségeket képviselő bizottság a közösség érdekeit, jogait érintően elkészítette módosító javaslatát a nemzetiségek jogairól szóló hatályos törvény egyes rendelkezéseivel kapcsolatban.

Tisztelt Országgyűlés! A T/10303. számú törvényjavaslat formába öntését széles körű egyeztetés előzte meg. A parlamenti ciklus elején létrehozott ellenőrző albizottság, amely figyelemmel kísérte a Nektörvény végrehajtását, társadalmi és gazdasági hatásait, valamint a deregulációs folyamatokat, megtette észrevételeit. A bizottság tagjaiból álló munkacsoport előkészítette írásbeli javaslatát. A tervezet összeállításánál figyelembevételre kerültek a nemzetiségi ombudsmanhelyettes, az érdekképviselő és a nemzetiségi önkormányzatok kezdeményezései. Beépítésre kerültek a kormányhivatalok eltérő jogértelmezéséből adódó megoldási javaslatok, illetve a minisztériumok észrevételei.

Sajnálatos, hogy egyes sajtóorgánumok csak úgy kommentálják a benyújtott javaslatot, hogy a nemzetiségek bizottsága nekiment az etnobiznisznek. Ezt a leegyszerűsítést részemről is egyértelműen vissza kell utasítani. A normaszöveg túlmutat ezen. A cél a létező közösségek öngazgatási képességének javítása volt. A szövegponosító módosítások nagyban segítik az egyéges jogalkalmazást.

Az előterjesztés egy sor érdemi módosítási javaslatot is tartalmaz, amely új anyagi jogi szabályokat eredményez. Természetesen az őshonos népcsoportok sokszínűségéből és belső társadalmi szervezetségi szintjéből adódóan eltérő vélemények is megfogalmazódtak. Több felvetés nem érhetett el a jogszabályi megfogalmazásig.

A magyarországi horvát politikai közélet szereplői is több javaslattal álltak elő, mint például az országos nemzetiségi önkormányzat választási eredményéből vagy esetleg saját maguk eredménytelenségéből következő bizonyos önkormányzati hatáskörök gyakorlását, például a szervezeti és működési szabályok meghatározását kétharmados többséghez kötnék, ami szerintem nonszensz egy önkormányzatnál.

Ehhez kapcsolódik a nemzetiségi lista összeállítására vonatkozó úgynevezett demokráciacsomag az országgyűlési választási eljárásban. Egy másik indítvány szerint a dialektus kapna hangsúlyosabb megfo-

galmazást a törvényben a deklarált anyanyelvhasználat során, illetve a nyelvtanításban. Idézem: „Az egyes nemzetiségeknek a dialektusok az adott kisebbség jövődjének kulcsai. Emiatt a nemzetiségi politikában, a nemzetiséghez kapcsolódó társadalmi cselekvésekben az első helyre kell állítani a dialektusokat, a tájnyelvek fenntartását. Bennük tükröződik a régi, anyországi származási hely, de egyidejűleg az érintkezések, a hatások is, amelyeket az egyik vagy másik kisebbségi közösség átélt. A nyelvet és a kultúrát kisebb helyi közösségekben lehet megélni. Az egyén a maga identitását a kultúrán és az úgynevezett anyanyelven keresztül teszi magáévá. Az egyes közösségek kulturális identitását a lokális nyelvek, a dialektusok képviselik. A nyelvi sztenderdizmus megkönnyíti az egyes dialektusok közötti kommunikációt, valamint annak a nyelvnek mint idegen nyelvnek az elsajátítását szolgálja. Tehát a nemzetiségek egyik vagy másik közösségének a tájnyelve és helyi kultúrája a nemzetiség jövődjének záloga.”

Itt jegyzem meg, és felhívom a figyelmet, hogy az egyes nemzetiségek lakta régiók identitásának, kultúrájának megerősítését célozza az európai uniós polgári kezdeményezés, a „Kohéziós politika a régiók egyenlőségéért és a regionális kultúrák fenntarthatóságáért”, amelynek aláírására honfitársaimat a mai napon sürgetve buzdítom és hívom fel - irdala.hu.

Tisztelt Ház! A továbbiakban néhány, a nemzetiségi közösség számára kiemelten fontos szabályozási területet emelnék ki a bizottsági javaslatból. A népszámlálás eredményére alapozottan több jogosultság kerül beemelésre. A korábban nemzetiségi önkormányzattal nem rendelkező településeken a következő általános választásokon megalakítható új önkormányzatokra külön szabályozás készül, amelynek célja, hogy valós közösségek jussanak öngazgatási jogokhoz.

Pontosításra kerülnek a nemzetiségi köznevelésre vonatkozó szabályok, illetve ezen intézmények vagyona kötelező jelleggel átkerül a nemzetiségi fenntartó tulajdonába, amit én személy szerint is támogatok.

Kulturális feladat átvállalása esetén tisztázódik a vagyonkezelésbe adás - szerintem a jövőben gondolkodni kellene azon, hogy a köznevelési intézmények vagyonához hasonlóan a kulturális intézmények vagyona is átkerüljön a nemzetiségi fenntartóhoz -, valamint a dolgozók munkaviszony keretében látják el feladataikat az állami intézményekhez, illetve a települési önkormányzatok intézményeihez hasonlóan, amely törvényjavaslat jelenleg a tisztelt Ház előtt van.

Egyértelművé válik a helyi nemzetiségi önkormányzatok és a települési önkormányzatok viszonya a működési feltételek biztosítása terén, valamint végre tisztázódik valamelyest a hivatalok feladatellátási kötelezettsége és a jegyzők szerepe. Pontosításra

kerül az egyetértési joggal kapcsolatos nyilatkozattételi eljárás, illetve a jogorvoslat kérdése.

Részletszabályozás kerül beépítésre az önkormányzatok szervezeti és működési szabályzatának szerkezeti tagolása és átláthatósága érdekében. Rendeződik az ülések összehívásának határideje, az ülésvezetés rendje, helyére kerül a közmeghallgatás mint egyértelmű testületi ülés.

Feloldódik az anomália a képviselői megbízás megszűnése, illetve a választás napja és az alakuló ülés közti időszakban történő jogosultságok vonatkozásában. A közösségen belüli társadalmi viszonyok változását követi az a rendelkezés, amely feltételekhez kötötten biztosítja a szociális ellátó intézmények alapítását és fenntartását. Hangsúlyozom, ez alulról jövő kezdeményezés volt.

Beemelésre kerülnek a személyes adatok kezelésére vonatkozó európai uniós rendelkezések, amelyek eddig hiányoztak a törvényi szintű szabályozásból. A benyújtó bizottság tagjai részéről elmondható, hogy a javaslattal nem fejeződik be az érdemi munka. Megítélésünk szerint a nemzetiségi önkormányzatok működési tapasztalataiból kiindulva a jövőben kidolgozásra kerülhetnek a gazdálkodási tevékenységet egyszerűsítő normák és az önkormányzatiságot érintő támogatási szabályok.

Tisztelt Országgyűlés! A T/10303. számon beterjesztett javaslat a 13 óshonos nemzetiség konszenzusát jeleníti meg. A rendelkezések többsége a jó gyakorlat, a jó megoldás elvén alapulva került megfogalmazásra. A magyarországi nemzetiségeket képviselő bizottság tagjaként kérem, támogassák a bizottság módosító törvénytervezetét. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. Hvala na pozornosti. *(Taps.)*

ELNÖK: Köszönjük, szószóló úr. A következő hozzászólásra jelentkezett Soltész Miklós államtitkár úr. Öné a szó, államtitkár úr.

SOLTÉSZ MIKLÓS, a Miniszterelnökség államtitkára: Köszönöm a szót, elnök úr. Molnár Zsolt képviselő úr hiányolta az érzelmet a hozzászólásomból. Én arra gondoltam, hogy mind a képviselő úr, mind szószóló urak és szószóló asszonyok meg a tisztelt Ház is talán átéreztek annak az elmúlt hat évnek a súlyát, feladatát és ennek a mostani sarkalatos törvénynek az értelmét, miszerint ez igenis egy komoly és egy fantasztikus munka, ami mögöttünk van. És ahogy most szószóló úr is mondta, ami ebből a törvényből fakad, azt érzelemdúsán viszonylag nehéz előadni.

De ha már az itt jelen nem lévő Molnár Zsolt hiányolta az érzelmet, most megkapja, de mindenekelőtt reagálni szeretnék nagyon röviden Brenner Koloman jobbikos képviselő úrra. Ez viszonylag nehéz, mert hűlt helye van itt a parlamentben, de azért röviden reagálnék.

Először: a kistelepüléseket Magyarország minden módon - amennyi lehetséges módunk van rá - támogatja, a „Magyar falu” programon keresztül, a gazdaságfejlesztési programokon keresztül és sok minden keresztül. Ha véletlenül nem találkozott ezzel, és ezt nem tartja jónak, azt nagyon sajnálom. A vidéki emberek nagyon nagy többsége köszöni, él vele, és igenis jól élnek vele.

Mindamellet pedig az, hogy nincsenek régiós programok Magyarországon, főleg a nemzetiségeket érintő programok, azt mutatja, hogy teljesen tájékozatlan ebben a kérdésben. Hiába volt ő, nem elnöke a német nemzetiségi önkormányzatnak éveken keresztül, hanem tagja vagy pedig adminisztratív vezetője, mégse tudja azt például, hogy a szlovénokkal „Szlovén Rába-vidék” gazdasági fejlesztési programot indítottunk el, a két ország nemzetiségeit közösen bevonva a diplomáciai együttműködésbe, és ennek az eredménye egy olyan csodálatos program, amelyre Európában ilyen mértékben és ilyen üzenetében nincsen sehol példa.

(18.10)

Tehát ha valaki ezt hiányolja, akkor egy kicsit tájékozódjon előbb, mielőtt bármit mond.

Molnár Zsolt. A balliberális kormányzatot vezették önök - bár ő sincs itt. Először is azért kellett 2010 után, 2011-ben sok mindent megváltoztatni a nemzetiségi törvényben, mert az az etnobiznisz, amit most megakadályozunk, önök alatt burjánzott, csak hát önök ezzel nem foglalkoztak.

A második: engedély nélkül szociális intézmények alapítása, működtetése, átvétele... - hát, ilyenről a világ nem hallott még. Azt megértem és tudom, hogy az MSZP budapesti koalíciós szervezetének, pártjának vagy főpolgármesterének teljesen mindegy, hogy van-e engedély vagy nincs, akkor sem tud elvezetni vagy elvezettetni egy idősothont. Látjuk, hogy mi történik sajnálatos, szomorú módon a Pesti úton. De akkor is óvva intenék bárkit, hogy úgy akarjon szociális intézményt alapítani vagy átvenni, hogy ahhoz nincs engedély. Nem is értem, hogy honnan jönnek ilyen ötletek ide az Országgyűlés elé.

De hadd tegyem hozzá azt is, hogy amikor kormányon ültek a szocialisták és a liberálisok - s ezt most nyilván nem Keresztes László képviselő úrnak mondom, hiszen ő nem volt közöttük -, akkor nagy létszámú parlament volt, sokkal nagyobb, több mint másfélszerese volt az a parlament a mostaninak. S akkor nekik eszükbe se jutott, hogy akár a szószólói rendszert, akár a kedvezményes kvótarendszert bevezessék, hogy itt ülhessenek közöttünk a nemzetiségek képviselői.

Miért nem tették? A kétharmaduk is megvolt hozzá, és egyébként támogattuk is volna. Eszükbe se

jutott! Most pedig, azt gondolom, az ezzel kapcsolatos bármiféle javaslatuk hiteltelen.

A következő: azt mondja Molnár Zsolt fölkészült MSZP-s képviselő úr, hogy bár általános lenne az ingyenes tankönyv, és ne csak a nemzetiségi törvényben jelenne meg. Kicsit nagyobb tájékozottság kellene, tisztelt hölgyeim és uraim, mert ez katasztrófa! Így mennek ki tüntizni, így mennek ki az emberek elé, és hazudnak olyat, ami nem igaz, csetelnek és mondanak olyanokat, ami nem igaz. Hát, benne van a köznevelési törvényben! Ja, hogy nem tetszettek megszavazni? Hát, az az önök bűne. Ja, hogy a költségvetési törvényeket sorra nem szavazza meg az ellenzék, bármilyen jó megoldásokat is hozunk, az az önök bűne. Mégsem teszik meg! Mindamellet pedig az, hogy ez most bekerül ebbe a sarkalatos törvénybe, egy pluszgarancia a nemzetiségek felé. Ez egy üzenet a szomszédos országok felé. Ez egy üzenet az Európai Unió felé, hogy a nemzetiségi közösségeket, amelyek iskolákat, óvodákat tartanak fenn, minden lehetséges módon segítjük ebben is. Azt már csak halkán teszem hozzá, hogy tágítsam egy kicsit Molnár Zsolt világlátását: a 2019-20-as, tehát a mostani tanévben az 1-9. osztályig ingyenesek a tankönyvek, 2020 őszétől pedig a köznevelésben az összes évfolyamon ingyenesek lesznek a tankönyvek. Jó reggelt kívánok, Molnár Zsolt képviselő úr!

Arató Gergely jegyző úr, képviselő úr kritizálta, hogy miért adjuk át a vagyont. Tisztelt képviselő úr, azért, mert mi az a politikai közösség vagyunk, szemben önökkel, akik azoknak, akik tisztességesek és jól is bánnak vele, oda szoktuk adni a vagyont, mert jó gazdák, nem pedig elvenni, mint azt az önök történelmi múltja mutatja, majd pedig utána, amikor hatalomra kerültek, meg se próbálták visszaadni a régi jogos tulajdonosoknak azt, amit elvettek annak idején. Zárójelben csak ennyit az ön felvetésére. Egyébként, hogy miért adjuk oda? Azért, mert jó gazdák. Miért adjuk oda? Azért, mert egy saját iskola, amit föl mertek vállalni 10, 20, 100 vagy még több gyerek nevelésére, oktatására, igenis jogos, hogy adott esetben, ahol mindezt megteszik, a sajátjuk legyen. Ettől még meg fogják kapni a támogatást ahhoz, képviselő úr, hogy fölújítsák. Látják ezt a nemzetiségek is. Persze nagyon jó lenne, ha néha a baloldali média is kijönne egy-egy ilyen átadásra, egy-egy ilyen felújítás átadására, mert akkor közvetíthetnék azt, hogy a nemzetiségeknek milyen lehetőségeket nyújtunk, ezzel is üzenve a szomszédos országok vezetőinek, hogy közös a feladatunk, közös a felelősségünk, nekünk itt, nekik pedig az országukban.

Azt, hogy továbbra is támogatja az etnobiznizst, nem is értem teljesen ezt a fölvetését. De az, ami számomra teljesen felháborító és érthetetlen volt, Arató képviselő úr - kérem is, hogy kövesse meg a roma nemzetiséget, a cigány nemzetiséget -: mi az, hogy ők

nem alkalmasak nemzetiségi önkormányzatok vite-lére? Kövesse meg őket, és mondja ki azt, hogy amit mondott, az nem így van! Mert ön ezeket a szavakat használta. 1993 óta, teljesen mindegy, hogy milyen színezetű kormány volt, ilyen felvetést még senki nem mert tenni. Ilyet még senki nem tett. Örülök, hogy lejött, és reagál rá, és megpróbálja megvédeni a vállalatlan mondatait.

Ön a köznevelést szidta, a támogatást kritizálta. Ön, tisztelt képviselő úr, oktatási államtitkár volt abban az időben. Most arról nem akarok beszélni, hogy mennyit jópofáztak önök zsidó emberek szörnyű életén, amikor Zuschlaggal együtt nevetgéltek a Terror Háza előtt, de azt azért számadatként hadd mondjam már el önnek, hogy 645 milliárd forinttal több most a köznevelésre fordított támogatás. Ne haragudjon, kritizálhat minket, a támogatás mértékét is kritizálhatja, de ha minket kritizál, akkor az önök kormányzását, az önök ténykedését hova fogja elhelyezni? Hát, az támogatási területen siralmas volt ehhez képest!

Amikor azt mondta, azt állította, hogy nem nyújtották be a Minority SafePack aláírásgyűjtői a kérvényüket, javaslatukat, akkor féligazságot mondott. Azért nem nyújtották be, tisztelt képviselő úr, mert Juncker és társai azt mondták, hogy ezt nem fogják tárgyalni. Azt mondták, hogy ezzel nem fognak foglalkozni, nem érdekli őket. Erre azok, akik ezt az egész aláírásgyűjtést szervezték, azt mondták, hogy köszönik szépen, majd megpróbálják a következő Bizottságnál. Ez így volt. Ne akarja védeni a védhetetlent! Ne akarjon olyan embereket védeni, akik semmit, de semmit nem tettek a nemzeti kisebbségekért itt Európában! Magukért igen, de a nemzeti kisebbségekért semmit.

S ha annyira tiszteli az itt lévő nemzetiségi szószólókat, illetve elnök urat, akkor legalább a bizottság nevét próbálja megjegyezni. Mert olyan nincs, hogy nemzeti kisebbségi bizottság; Magyarországi nemzetiségek bizottsága van ebben az Országgyűlésben, annak tagjai elnök úr révén, a képviselő úr révén a német nemzetiségiek, és tagjai az itt jelen lévő szószólók. Legalább tisztelje meg őket annyival, hogy megtanulja a nevüket.

Keresztes László képviselő úr, igaz van. Ezúton is kimondom, elfogadhatatlan az, amire ön utalt, az a rádióműsor, amire utalt. Tudja, nekünk is fájt, pláne azután, hogy együtt emlékeztünk képviselő úrral, a német nemzetiségekkel az elhurcoltatásuk évfordulójára. Arra az évfordulóra, amit egyébként a bolsevikoknak köszönhetett az ország. Végre lezárhattuk volna a második világháború szörnyűségeit, majd utána a kommunisták szépen még adtak egy nagyot a németeknek, akik mit sem tettek erről. Ezért még jobban fájt nekünk. Ezért én személyesen elnézést kértem, és levelet írtam nekik. Ezért a PIM, a Petőfi Irodalmi Múzeum igazgatója elnézést kért. Lehet,

hogyan nem ez lett volna a módja az egésznek, de elnézést is kért. Azok a fiatal emberek, akik ezt megfontolatlanul és nagyon katasztrófális módon tették, már nem szerepelnek ezekben a műsorokban.

(18.20)

Tudja, egy a különbség viszont - és nem önt akarom bántani ezzel, tisztelt képviselő úr -, hogy jó lenne, nagyon jó lenne, ha azonos mércével mérnének olyankor is, amikor a saját politikai közösségükben, félig vagy teljes mértékben felvállalt politikai közösségükben hasonló történik. Csak ugye, tudja, az a különbség, hogy amikor itt az Országgyűlésben jó néhány évvel ezelőtt elhangozhatott az, hogy listázni kell a zsidó képviselőket, és ez a képviselő, aki ezt mondta, Gyöngyösi Márton, nem az, hogy eltűnt a politikai életből, hanem jutalmul mit kapott? Európai uniós képviselő lett.

Tehát mi csak annyit kérünk, hogy ha már mi megtegyük azt, hogy bocsánatot kérünk, vagy kifejtjük a véleményünket, mint személy szerint én is, hogy teljesen elfogadhatatlan egy ilyen megnyilvánulás, teljesen mindegy, hogy az év melyik napján mondja valaki, hozzáteszem, még inkább közel ahhoz az évfordulóhoz, ami legjobban fájdalmas a magyarországi német közösségnek, akkor önök is legyenek ennyire egyértelműek. És legyenek akkor is ennyire egyértelműek, amikor együttműködnek sokszor ellenzéken belül, és van egy olyan frakcióvezető, pártelnök, Jakab Péter, akinek a politikai és egyéb múltja nem másra köthető, mint a cigányság elleni gyűlöletnek az egyik kiemelkedő szónokaként, amit tett. Legyenek ebben is legyenek szívesek akkor azonos mércével mérők!

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Tisztelt Képviselő Úr! Előterjesztő Úr! Tisztelt Parlamenti Szószóló Asszonyok és Urak! Én elnézést kérek, hogy ezekről a dolgokról egy ilyen, egyébként teljesen tisztességes, fantasztikus munkáról, az elmúlt évek tapasztalatait feldolgozó és a jövőt igenis segítő munkáról amikor beszélünk, akkor erről is kell beszélnünk, de sajnálom azt, hogy az ellenzék egyes képviselői ezt az egész, szerintem fennköltnek mondható vitát megpróbálták olyan politikai támadásokkal megint fűszerezni, ami szerintem méltatlan. Még akkor is, ha mindegyik azt mondja az ellenzéki pártok közül, hogy támogatja ezt a törvényt. Mondjuk, érthetetlen lenne, hogy miért nem. De akkor is, én elnézést kérek, hogy erre reagálnom kellett, mert a kormány nevében én nem hallgathatok olyan állításokkal szemben, amelyek itt elhangoznak, majd utána azok, akik állítják ezeket, egy perc alatt elspriccelnek innen a parlamentből, vagy részben elspriccelnek, mert van, aki itt van közülük. Köszönöm a figyelmüket. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönjük, államtitkár úr. Most kétperces hozzászólásra van lehetőség. Megadom a szót Arató Gergely képviselő úrnak.

ARATÓ GERGELY (DK): Köszönöm szépen. Tisztelt Ház! Két ok miatt tartozom elnézéssel. Az egyik az, hogy valóban pontatlanul mondtam a bizottság nevét, akkor ezért elnézést kérek.

A másik pedig azért, hogy módot adtam államtitkár úrnak arra, hogy egy aljas és hazug hozzászólásban a szokásos politikai viták színvonalára rántsa le ezt az egyébként szakmai és méltó vitát. Ezt nem érdemlik meg a nemzeti kisebbségek, államtitkár úr, de ha már megtette, akkor olyan választ kap, amelyet megérdemel.

Őn nem mond igazat, amikor a szavaimat idézi. Én nem ezt mondtam, hanem azt mondtam, hogy a nemzetiségi önkormányzati rendszer nem alkalmas a romák problémáinak kezelésére sok roma szerint. Ennyit mondtam, ezt ma is így gondolom. Ezt a kérdést érdemes lenne megvizsgálni. Ezzel szemben nem állítottam semmit arról, hogy a romák mire alkalmasak vagy nem alkalmasak, azt állítottam, hogy ez a rendszer számukra sokak szerint nem megfelelő. Ezt továbbra is fönntartom.

Másodszor, államtitkár úr, bár ez már abszolút nem ide tartozik, egy korábbi médiaházugást hozott ide. Szeretném itt is leszögezni és világossá tenni, hogy Zuschlag úr ominózus kijelentését nem hallottam, a rendezvényen ott voltam, de az a felvétel, amelyiken egymás mellett álltunk, egy másik időpontban készült ugyanazon a rendezvényen. Ez most nem nagyon fontos ebből a szempontból, de ha már fontosnak gondolta, hogy személyemben sértegesen, akkor erre is szerettem volna megválaszolni.

Végül egy szakmai kérdésre, messzebb vezet, és szívesen vállalom erről akár önnel, akár az erre a célra rendszeresített Rétvári államtitkár úrral egy vitát akármilyen formában. Az az igazság, hogy azok a számok, amelyeket önök a közoktatás finanszírozásáról mondanak, azok csak az igazság egy részét tartalmaznak, tudniillik azt elfelejtik ilyenkor megemlíteni, hogy a közoktatás jó részét az önkormányzatok finanszírozták, és ezt a pénzt önök elvették aztán az önkormányzatoktól, amikor a feladatot elvették. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most Keresztes László Lóránt képviselő úr kapja meg a szót, normál időkeretben.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm szépen, elnök úr. Ha már iderakta a kesztyűt államtitkár úr, én akkor sem fogom felvenni, mert ez nem méltó szerintem ehhez az előterjesztéshez, de azért muszáj egy viszonzásban erre reagálnom.

Ugye, nem azért vagyok itt, hogy megvédjem a Jobbik frakcióját, én az LMP frakciójának vagyok a frakcióvezetője, de mintha nem teljesen tudta volna értelmezni azt, amit Brenner Koloman mondott annak kapcsán, hogy milyen nehéz helyzetben vannak a kistéleplések. Nagyon sokan a Magyarországon élő nemzetiségek közül kistéleplésen élnek. És azt tudjuk, hogy ezek a települések, főleg a periférikus térségekben, sokkal nehezebb helyzetben vannak, mint a városok vagy nagyobb falvak.

Ön említette a „Magyar falvak” programot. Én most nem fogok belemenni egy területfejlesztési, vidékfejlesztési vitába, de én azt hiszem, hogy abban egyetérthetünk, hogy ez egy fontos program, szimbolikus program, hiánypótló, de sajnos nincsenek mögötte ott azok a költségvetési források, olyan mértékű költségvetési források, hogy valóban megállíthatnák azt az évtizedes, sajnos évtizedes folyamatot, ami a falvakból való elvándorlásban érhető tetten.

Baranyai vagyok, nagyon jól ismerem egyébként a teljes baranyai térséget, sőt az egész dél-dunántúli térséget, nagyon sokat járok a baranyai falvakba, és tényleg borzasztó látni ezeket a gyönyörű kelet-baranyai sváb falvakat, az elnéptelenedő falvakat, ahol elöregszik a lakosság, elvándorolnak a fiatalok, és ott állnak ezek a csodálatos, autentikus házak, beszakadt tetővel, úgy, hogy már egy fa nő ki belőle. És én úgy gondolom, hogy erre gondolt Brenner Koloman képviselő úr, és ebben szintén nemzeti konszenzus kéne hogy legyen, hogy megfelelő költségvetési forrást kell odatenni a „Magyar falu” program mellé, hogy ez valóban kifejthesse a hatásait.

Csak egy példát mondok: én azt hiszem, teljesen egyértelmű, itt a megélhetés az, ami az elvándorlás első számú forrása, a munkához való hozzájutásnak a lehetetlensége, és itt ebbe bejátszik az, hogy nem elérhetőek a megfelelő közszolgáltatások, nincs közlekedési rendszer, és a többi. Csak egy példát mondok: a „Magyar falu” programban az idei évben a költségvetésben 450 kilométernyi alsóbbrendű úthálózat felújítására van pénz, és ma Magyarországon 17 ezer kilométernyi út felújítása várja az azonnali megoldást.

Tehát ezek a rossz és nem megfelelő kategóriába tartozó utak. Tehát én azt mondom, hogy fontos program, jó irány, de sajnos még mindig pusztulnak a magyar falvak. Döbbenetes demográfiai mutatók vannak, és ez egy tragédia. Olyan veszteség éri a teljes magyar társadalmat, ami a későbbiekben pótolhatatlan lesz. És egyébként nyilvánvalóan, nem akarok igazságtalan lenni, ez nem az önök idejében indult el, de sajnos nincsenek elégséges kormányzati intézkedések 2010 után sem, hogy ezeket a folyamatokat meg lehessen állítani.

Még egy dologra szeretnék utalni, Juncker egykori biztos úr neve felmerült. Hát, kinek a biztosa volt,

államtitkár úr, ki szavazta meg a Juncker-bizottságot? (Szászfalvi László: Hát, Orbán Viktor nem!) De, de megszavazta, a Fidesznek az európai parlamenti delegációja megszavazta, néppárti biztos volt, a Zöldeknek az európai parlamenti frakciója ellene szavazott. Tehát Juncker alapvetően egy néppárti támogató, néppárti biztos volt. Örülök, amikor úgy utólag kritikát fogalmaznak, mi már, amikor megválasztásra került sor, akkor se szavaztuk meg a Juncker-bizottságot.

Nagyon jó lenne, én örülök, államtitkár úr, hogy egy nagyon erőteljes nemzeti konszenzus van, akár mondjuk, a Székelyföld területi autonómiája kapcsán, de nagyon jó lenne azt hallani, hogyha az európai politikában a Fidesz politikusai ki mernék mondani azt a szót, és mernének ott harcosan kiállni ilyen ügyek mellett, mint a székelyföldi autonómia. Azt gondolom, hogy az autonómia egy nagyon jó európai példa. Rengeteg helyen látunk működő területi autonómiát, amivel ott a gyakorlat bebizonyítja azt, hogy egy adott autonóm térségben nemcsak az ott élő domináns nemzetiségnek jó, akár gazdasági szempontból, ha megvan ez a fajta önrendelkezés, hanem az ott élő és ott értelmezhető kisebbségeknek is. És mondhatjuk, hogy a székelység az egyetlen olyan nagy tömbben élő nemzeti kisebbség Európában, aki még nem kapta meg ezt a nekik megjáró jogot. Azt gondolom, hogy ez az európai uniós integráció ígéretének az elárulása. És ilyen szempontból bizony, mi nagyon kemény kritikákat fogalmaztunk meg mindig és fogalmazunk meg az európai politikában ilyenkor is, amikor a nemzeti kisebbségek jogai melletti kiállítás van terítéken, és ki kell állni amellett, hogy az érdekeket érvényesíteni lehessen, és akkor is, amikor ilyen gyalázatos kijelentések hangzanak el.

Tehát én azt szeretném, ha bátrabbak lennének a Fidesz politikusai, és mernének Brüsszelben is, nem innét üzengetni Brüsszelnek, hanem Brüsszelben is harcolni a határon túl élő magyarok jogai miatt.

(18.30)

A tekintetben meg, amire itt utaltunk a Hajónapló című műsorban elhangzott gyalázatos kijelentések kapcsán, én abban egyetértek, hogy itt nincs kettős mércének helye. Tehát részemről azt tapasztalhatták eddig is és tapasztalhatják majd a jövőben is, meg a LMP frakciójától is, hogy számunkra egy gyalázatos kijelentés nem az alapján ítéltetik meg, hogy azt ki mondta, hanem az alapján, hogy ha az önmagában elfogadhatatlan, akkor azt mi elítéljük. Ebben mi következetesek vagyunk.

A tekintetben, azt gondolom, nekem nincs okom védekezni, meg nincs is szükségem rá, hogy kinek vagyok a politikai szövetségese. Az LMP eddig háromszor önállóan került be az Országgyűlésbe, én magam

helyi szinten, a pécsi LMP is önállóan nyert mindig is önkormányzati képviselői mandátumot. Rengeteg ügy van, amiben egyetértünk egyik vagy másik ellenzéki frakcióval, és ezeknek az együttműködéseknek egyébként az ellenzéki frakciók között jellemzően ezek az ügyek az alapjai, azok az ügyek, amelyekben egyetértünk, és amikor van jelentősége, hogy egy-egy ügy kapcsán együttműködünk, hogy jobban tudjuk adott esetben meggyőződésünk szerint a magyar nemzet érdekeit képviselni, akkor az megtörténik. De ez egy félrevezetése, államtitkár úr, a közvéleménynek, hogy ők folyamatosan ilyen ellenzéki koalíciót vizionálnak, és az egyik vagy másik ellenzéki pártból kiszedett problémát vagy hibát megpróbálják rávetíteni a többiekre. Ez, ugyan mondhatjuk, hogy egy legitim politikai fogás, de ettől még alapvetően hazugság. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most kétperces hozzászólásokra lesz lehetőség. Kérem a képviselőtársaimat, hogy őrizzük meg ennek a törvényjavaslatnak a méltóságát, ne folyjunk bele pártpolitikai vitákba, ne kelljen a szószólóknak rossz szájjal távozniuk a mai napon innen az ülésteremből.

Megadom a szót Soltész Miklós államtitkár úrnak két percben.

SOLTÉSZ MIKLÓS, a Miniszterelnökség államtitkára: Köszönöm. Továbbra is, és ezzel kezdem az előző hozzászólásomat is, megfogadva az elnök úrnak a kérését, Arató Gergely képviselő úrnak csak annyit szeretnék jelezni, hogy nem nemzetiségi kisebbségek, hanem magyarországi nemzetiségek. Tehát a „kisebbségi” szó a magyar használatban, a magyar törvényekben, a magyar joggyakorlatban már nincs benne, és pontosan azért, mert ők nem egy kicsi valakik, hanem a nemzetnek a részei, olyan részei a nemzetnek, akikre támaszkodunk, tiszteljük őket, szeretjük őket, és minden lehetőséget megadunk a megmaradásukért.

Keresztes László képviselő úrnak: szerintem a vidéki életnek a támogatásában, szükségességében teljesen egyetértünk. De a nullánál mégiscsak több a 150 milliárd forint, ami a „Magyar falu” programban van. Azért mégiscsak több! Ilyet nem indított el eddig senki, nem foglalkozott senki ilyen mértékben a magyar falvakkal, arról már nem is beszélve, hogy amikor a magyarországi nemzetiségekkel közösen az éves költségvetésben megegyezünk, majd azt követően a támogatásokat kiírjuk, azoknak egy nagy része pontosan azokba a falvakba is megy, ahol ön is lakik, Baranyába, és ott iskolákat, templomokat, kereszteteket, közösségi házakat, faluházakat és sok mindent hozunk most rendbe.

És ezt ön is tapasztalhatja, ha körülnéz, hogy ennek a közös munkának az eredménye mennyire próbálja szépíteni és a másik oldalról pedig megőrizni

ezeknek a falvaknak az életét. Én azt gondolom, hogy ebben abszolút teljesen közösen gondolkodunk.

Egy helyesbítést hadd tegyek! Először is, Orbán Viktor miniszterelnök úr nem támogatták, mi nem támogattuk, és viszonylag elég kevés olyan párt vagy pártszövetség van az európai politikában, amely egyébként határon túli magyarokat, akár Kárpátaljáról (*Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret leteletét.*), akár Délvidékről magunk közé veszünk azért, hogy az Európai Unióban képviselni tudják azt a közösséget, ahol ők élnek. Én ilyennel nem nagyon találkoztam. Tehát felénk kritikát ilyen szempontból azért viszonylag nehéz megfogalmazni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük, államtitkár úr. Most megadom a szót két percben Arató Gergely képviselő úrnak.

ARATÓ GERGELY (DK): Köszönöm szépen. Ritkán szoktunk erre alkalmat teremteni, de akkor most szeretném kifejezni az egyetértésemet az államtitkár úrral: valóban én használtam ezt a kifejezést rosszul, de a szándékban és a gondolattal önnel egyetértetek, és jobban odafigyelek majd rá. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most megadom a szót két percben Szászfalvi László képviselő úrnak.

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Nem akarom tovább feszíteni a húrt, és nem akarom a jelenlegi törvényjavaslatnak a kereteit túlfeszíteni, tehát csak egy-egy mondatban szeretnék reagálni Keresztes László szavaira, akivel sok mindenben egyetértek és egyetértettünk eddig is, remélem, hogy ezután is így lesz.

Juncker elnök úr tekintetében azt tudom mondani, hogy ha valaki volt az elmúlt években, aki - hogy mondjam? - kritizálta az ő bizottsági elnöki tevékenységét, az mégiscsak Orbán Viktor volt.

A másik: a magyar falvak, illetve az útépitések a kistelepüléseken. Csak egy mondatot szeretnék, mert ez is nagyon messze vezető téma természetesen. Négy évvel ezelőtt kezdtük el újból hazai forrásokból a kis vidéki utakat felújítani, hosszú éveken keresztül, legalább 15-16 éven keresztül Magyarországon hazai forrásból egyetlenegy fillér nem került a három, négy, öt számjegyű utak felújítására sajnos, amivel teljesen egyetértetek, hogy meg kellene tenni.

A nemzeti régiókkal kapcsolatos aláírásgyűjtéssel kapcsolatban azt mondom, hogy azért ne triumfáljunk az egymillió aláírás elérésével kapcsolatosan, örüljünk neki, de ez új feladatokat ad nekünk. Ha azt mondjuk, hogy 60 millió őshonos nemzeti közösséghez tartozó ember él az Európai Unió területén, akkor viszont szégyen és gyalázat, hogy ezért így kell küszködni. Tehát

itt sokkal nagyobb munkára, sokkal nagyobb összefogásra és intézményesített együttműködésre lenne szükség.

Arató Gergely képviselőtársamnak csak nagyon csendesen, röviden: az oktatási intézményeket államosítottuk, de 1200 milliárd forintos tartozását az önkormányzatoknak, amelyeknek nagy része az intézmények fenntartási kötelezettségéből maradt az önkormányzatok nyakán, a magyar kormány, a Fidesz-KDNP-kormány fizette ki, amit előtte az MSZP-SZDSZ-kormányok alulfinanszírozása miatt fel kellett halmoznia ezeknek az önkormányzatoknak. Köszönöm szépen. *(Szórványos taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Nehéz helyzetben vagyunk, mert a kétperces körök véget értek, tehát Keresztes Lóránt képviselő úr nem tud két percen hozzászólni *(Jelzésre:)*, de jelzi, hogy akkor normál időkeretben felszólal. Viszont meg kell kérdeznem Szászfalvi képviselő urat is... *(Jelzésre:)* Ő nem kíván hozzászólni, rendben, akkor őt töröljük. Akkor Keresztes László Lóránt képviselő úré a szó normál időkeretben.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm. Elnézést, elnök úr, ígérem, hogy egy percen belül leszek. Juncker kapcsán valóban megfogalmaztak kritikát, ettől függetlenül az tény, hogy hatalomra juttatták, és annak idején a zöldek pedig ellene szavaztak.

A kis falvak, illetve az alsóbbrendű úthálózat fejlesztése kapcsán arra mindig felhívom a figyelmet, hogy valóban történnek kifizetések, történnek felújítások, de ha évről évre nézzük, hogy hogyan alakul a rossz és a nem megfelelő kategóriába kerülő utak aránya, az romlik. Tehát nem a megoldás felé megyünk, hanem egyre rosszabb lesz a helyzet. Sokkal több pénzt kellene fordítani erre. Én azért kritizálom önöket ezért, mert ugyan beszélnek a vidékfejlesztés fontosságáról, de pont ilyen tényezők vannak, hogy egyre rosszabb, tehát nem javul a helyzet, egyre rosszabb. Nézzék meg a hivatalos statisztikákat, higgyék el, hogy egyre rosszabb állapotban vannak a vidéket ellátó infrastrukturális elemek, a másik oldalról pedig ezermilliárd forintot kívánnak elkölteni a Budapest-Belgrád vasútvonal fejlesztésére, amit önök semmilyen módon nem tudtak a magyar nemzeti érdekek oldaláról igazolni. Csak ennyiben szerettem volna ehhez hozzájárulni.

Én már nem kívánok valóban pártpolitikai vitát folytatni, hiszen itt egy rendkívül fontos törvényjavaslatról van szó, és szeretném én is, ha egy olyan kijelentéssel tudnánk ezt a vitát lezárni, vagy legalábbis a lezárás felé menni, hogy ebben a kérdésben viszont egy nagyon-nagyon jól előkészített törvényjavaslat kapcsán egyet tudunk érteni egymással, és minden

esély megvan rá, hogy közösen, egyhangú döntéssel tudjuk majd elfogadni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Meg kell kérdeznem Ritter Imre szószóló urat, hogy kíván-e most hozzászólni, mert van még kétperces hozzászólás, vagy majd csak végszóként akar hozzászólni, vagy mind a két alkalommal. *(Ritter Imre: Azt hiszem, előbb kellett volna hozzászólni, vagy próbáltam hozzászólni, most már megúárom a kétpercest.)* Rendben, köszönjük szépen. Akkor megadom a szót Soltész Miklós államtitkár úrnak két percen.

SOLTÉSZ MIKLÓS, a Miniszterelnökség államtitkára: Csak egy mondat: Szerbiával ragyogó a kapcsolatunk, a szerb közösséget szeretjük, a vasút őket is segíti. Köszönöm szépen, hogy erre külön felhívhatom a figyelmet.

ELNÖK: Köszönjük. Akkor nincs további hozzászólási szándék, így az általános vitát lezárom, és megadom a szót Ritter Imre szószóló úrnak.

(18.40)

RITTER IMRE, a Magyarországi nemzetiségek bizottságának elnöke: Köszönöm szépen, elnök úr. Először is szeretném megköszönni mindenkinek, azoknak is, akik elmentek, a törvényjavaslat előkészítésével, benyújtásával kapcsolatos igen pozitív véleményeket mindannyiunk nevében, és mindjárt hadd tegyek hozzá egy kis kiegészítő önkritikát, hogy hiába próbáltunk a lehető legszélesebb körű egyeztetést csinálni, az adatvédelemmel kapcsolatban a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság nem került bele az egyeztetésbe, ezért dr. Péterfalvi Attila elnök úr tegnapelőtt küldött egy észrevételt a törvényjavaslatl kapcsolatosan. Ezt még aznap helyettes államtitkár úrékkal megnéztük, és visszaküldtük a módosítási javaslatunkat, amire már tegnap dr. Péterfalvi Attila elnök úr visszaírt, hogy „Tisztelt Elnök Úr! A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság által tett észrevételek nyomán a T/10303. számú, a nemzetiségek jogairól szóló törvényjavaslat-hoz írt módosító javaslattal egyetértetek, az abban foglaltak a hatóság által tett adatvédelmi tárgyú észrevételeknek megfelelnek. A módosító javaslat iránti intézkedését és együttműködését köszönöm.” Tehát azt hiszem, remélhetőleg nagyon gyorsan sikerült rendezni ezt a kimaradt egyeztetést.

A nemzetiségi törvényről és rendeletekről, egyáltalán nemzetiségről ha az ember bármit mond, aki valamilyen szinten ismeri a 13 magyarországi nemzetiség helyzetét, az mindig nagyon óvatos, mert szinte nem lehet olyan területet venni és olyan kijelentést tenni, ami egyidejűleg mind a 13 nemzetiségre akár

egyetlen dologban is teljes mértékben helytálló, teljes körű, és minden szempontból az igazság és a teljes igazság lenne, ezt hozzá kell tenni. Tehát nem gondoljuk, minden pozitív jelző és dicséret ellenére, hogy mi most a nemzetiségek jogairól szóló törvényben mindenre és biztosan a legjobb és tökéletes megoldást csináltuk, ezt elmondtam előzetesen is, sőt nagyon sok mindent kihagytunk, de azt igen, hogy megpróbáltunk a lehető legnagyobb körültekintéssel eljutni oda, hogy először is a 13 nemzetiség egyetértésen benne. Nem azért, mert annyira összeférhetetlenek lennének, csak egyszerűen mindegyik nemzetiségnek más a létszáma, a kultúrája, a mentalitása, a hagyománya, a területi elhelyezkedése, az intézményhálózata, annak a felépítése. Önmagában nehéz ezt a hármat összeegyeztetni, és ezért van az, hogy ebben a törvényjavaslatban is a jó néhány nemzetiség által kezdeményezett különböző módosítások benne vannak, és vannak olyanok, amiben most sem tudtunk odáig eljutni, hogy egyáltalán a Ház elé hozzuk. Nyilván, hogy csak egy példát mondjak, felmerült az is, hogy például a kulturális intézményeknél is, a nemzetiségi önkormányzati fenntartású kulturális intézményeknél is legyen vagyonátadás a vagyonkezelési jog helyett, de mi magunk mondtuk, hogy ezt jobban körbe kell járni, mert egy köznevelési intézménynél a tevékenység, a gyereklétszám és minden más sokkal objektívebben megfogható, szabályozható, sokkal nagyobb biztonságot, garanciát ad, mint egy kulturális intézménynél.

Itt mindjárt kitérnék arra, amit Arató Gergely képviselő úr mondott a vagyonátadással kapcsolatban. Önmagában már a fenntartói jog átvétele vagy a vagyonkezelői jog, különösen a tulajdonjog átvétele nemcsak egy lehetőség, hanem óriási felelősség, és egy sor olyan kérdést vet fel a jövőre vonatkozóan, ami abszolút húsba vágó. Többek között ezeknek az intézményeknek a folyamatos felújítása, bővítése, megfelelő karbantartása, ami nyilvánvalóan, ha átvesszük az intézményeket, és a mi felelősségünk, ezt már nem lehet megtenni anélkül, hogy erre ne lennének garanciák.

Az elmúlt két év tapasztalata azt mutatja, hogy egyrészt még ott is, ahol teljesen jó együttműködés van adott esetben a települési önkormányzat és a helyi nemzetiségi önkormányzat között, és a nemzetiségi önkormányzat fenntartásában van az intézmény, mégis egy-egy felújítás esetében nagyon sok adminisztrációs, egyéb problémát okoz, hogy mindenhez tulajdonosi hozzájárulás kell. Azokban az esetekben pedig, ahol ne adj' isten, bármilyen személyi vagy egyéb kérdés miatt nem tökéletes a települési önkormányzat és a fenntartó nemzetiségi önkormányzat kapcsolata, egész egyszerűen tulajdonosként megakadályozhat mindenféle felújítást, minden, a normális működéshez szükséges dolgot, anélkül, hogy ezt befolyásolni bármilyen lehetősége is lenne a fenntartó

nemzetiségi önkormányzatnak. Tehát egy olyan helyzetet teremt, ahol ha a fenntartó nemzetiségi önkormányzat adott esetben különböző nemzetiségi, alapítványi, anyaországi, bármilyen más támogatásokkal szeretné az intézményt jobb állapotba hozni, és adott esetben nem tudja megtenni, mert a tulajdonos nem adja a hozzájárulását, vagy csak olyan feltételekkel adja a hozzájárulását, ami adott esetben méltatlan.

Szeretném ehhez kihangsúlyozni, hogy természetesen a magyarországi nemzetiségek is, hál' istennek, a jelentősen megnövekedett támogatások és az új jogi és egyéb lehetőségek, az oktatási, kulturális autonómia kibővítése kapcsán olyan helyzetbe kerültünk, olyan jelentős többletfeladataink lettek, amikre korábban nem voltak vagy csak egyedi példák voltak néhány településen. Nem véletlenül kezdtük el már 2016-ban, hogy egy olyan, valamennyi nemzetiség ilyen irányú tevékenységét összehangoló, összefogó és segítő pedagógiai módszertani központot állítsunk fel, amelyik ezekben a dolgokban, nemcsak oktatás-pedagógiai szakmai dolgokban, hanem a fenntartással járó minden egyéb kérdésben, a közbeszerzésektől kezdve a felújításokban, egyebekben a nemzetiségi önkormányzati helyi, illetve akár országos fenntartású intézmények munkáját segíti. Ebben, azt gondolom, ez a módszertani központ azért is nagyon lényeges, mert ennek segítségével tudtuk például az egész nemzetiségipedagógus-hallgatói ösztöndíjrendszert kidolgozni, bevezetni, megtartani. Tehát én azt gondolom, hogy próbálunk ebben a fokozatosság elve alapján lépni, hogy a lehetőségeinkkel párhuzamosan megteremtjük a feltételeit is annak, hogy ezt valóban felelősséggel és professzionális módon lehessen csinálni, hiszen ahogy államtitkár úr is említette, itt több mint 15 ezer gyerek neveléséről, oktatásáról van szó.

Hadd mondjam el ezzel kapcsolatban azt is, ami felmerült szintén, hogy a nemzetiségi önkormányzati fenntartású és az állami, egyházi, alapítványi, más fenntartású, de nemzetiségi oktatást, nevelést végző intézmények számunkra ugyanolyan fontosak, mint a saját fenntartású intézményeink. Ezért is minden olyan lépést, intézkedést, amit a Magyarországi nemzetiségek bizottsága részéről, természetesen az országos nemzetiségi önkormányzatokkal egyeztetve és velük megbeszélve kezdeményeztünk, például a nemzetiségipedagógus-pótlék most már háromszori emelését, négyszeresére történő emelését, és a két új kategória bevételeivel minden nemzetiségi pedagógusra vagy nemzetiségi oktatást végző pedagógusra kiterjesztettük, függetlenül attól, hogy az nemzetiségi önkormányzati fenntartású, állami fenntartású, egyházi fenntartású, alapítványi fenntartású, éppen azért, mert azok a gyerekek, azok a gyerekeink ugyanolyan fontosak számunkra, mint aki nemzetiségi fenntartásban van. Ugyanígy a pedagógusképzésnél is, a nemzetiségipedagógus-képzésnél is minden nemzetiség

nemzetiségpedagógus-képzése benne van, és semmiféle korlátot nem tettünk a pedagógushallgatók szerződésébe, hogy „csak nemzetiségi önkormányzati fenntartású”, vagy bármilyen egyéb korlátozást.

(18.50)

Minden olyan intézménybe mehetnek, ahol nemzetiségi oktatás-nevelés folyik, és ahol nemzetiségi pedagógusként elhelyezkednek. Az egyetlen feltételünk az volt, hogy Magyarországon és nemzetiségi pedagógusként, nemzetiségi oktatást-nevelést végző intézményben helyezkedjenek el.

Tehát megint csak a jövőre vonatkozóan most elmondhatom, és örömmel mondom el, a két évvel ezelőtti költségvetés vitájában három egymást követő nap mondtam el a nemzetiségővodapedagógus-felmérést, amit az egész országgal minden nemzetiségre vonatkozóan megtettünk, most elmondhatom, hogy ugyanígy a módszertani központ segítségével az elmúlt másfél évben kidolgoztunk egy olyan komplex felmérési rendszert a nemzetiségpedagógus-ellátottságra és a nemzetiségpedagógus-igényre az összes nemzetiségi általános iskolára, minden nemzetiségre, minden oktatási formára és minden középiskola részére is, amit március elején indítottunk el, és most elmondhatom, hogy körülbelül egy hete, másfél hete gyakorlatilag százszázalékos adatállományunk van, a koronavírus-járvány és minden egyéb nehézség ellenére, több mint 500, az ország minden olyan általános és középiskolájából, ahol bármilyen szinten, bármelyik nemzetiség részére oktatás-nevelés folyik. S erre kívánjuk az egész nemzetiségpedagógus-képzést a jövőben felépíteni. Először lesz olyan adatunk, hogy pontosan tudjuk, hogy melyik nemzetiségnél milyen nemzetiségi pedagógusok, milyen szakon, honnan, kik hányan vannak, kik hiányoznak.

Tehát azt gondolom, hogy az a stratégia, ahogy a bevezetőmben is említettem, hogy igen, a mi alkotmányunk a nemzetiségek jogairól szóló törvény, de mellette a legfontosabb pedig a köznevelési törvény. És egy olyan átfogó, átgondolt stratégiával mentünk neki körülbelül a '14-es választást követően másfél év alatt kialakított rendszerrel, ami, azt gondolom, hogy hosszú távon lehet a fedezete a magyarországi nemzetiségek fennmaradásának, amennyiben ezt a programot végig tudjuk csinálni. És ehhez nagyon fontos természetesen a nemzetiségek jogairól szóló törvénynek is a mai módosítása.

Egy picit visszatérve arra, amit Molnár Zsolt mondott, hogy a bevezető expozéban gyakorlatilag a törvényből is több mindent felolvastam, azt gondolom, hogy az alkotmányban és a Nek-törvény preambulumban foglaltakat szerintem, ahogy ezt Keresztes úr is elmondta, nem lehet elégszer elmondani, mert még akik hallják is és többször is, de igazából nagyon

sokan nem gondolnak bele ennek a tartalmába, hogy ez mit jelent. Tehát szerintem az nagyon jól meg van fogalmazva, azt pontosan kell idézni, ha már az ember beszél róla. A törvényeknél pedig azt a néhány dolgot emeltem ki, ami szerintem egy-egy területről nagyon fontos. Feltételeztem, hogy a négynapos ülés végén, és itt a hétvége előtt is lesz érdeklődés, és köszönöm mindenkinek, hogy a nemzetiségek jogairól szóló törvényjavaslattal kapcsolatban konkrétan, azt gondolom, hogy a felvetett kérdések jó szándékúak voltak, és esetenként továbbgondolandók és további gondolatokat kezdeményezőek.

Mi kezdettől fogva mindvégig arra törekedtünk, hogy bár nyilvánvalóan mindenkinek van politikai szimpátiája, egyénisége, véleménye, értékei, de mi a nemzetiségeinket képviseljük a parlamentben, és valamennyiünknek elsődlegesen és mindent megelőzően a nemzetiségeink érdeke az, ami alapján a döntéseinket hozzuk, és ami alapján dolgozunk, és ebből próbáljuk a szemüvegen kívülre rakni lehetőség szerint mindazokat a napi és egyéb politikai csatározásokat, amik megakadályoznák azt, hogy a nemzetiségeink érdekében hatékonyan dolgozzunk. Ezért azokra a politikai felvetésekre, amik nem feltétlenül a mai törvényjavaslatra vonatkoztak, én nem kívánok külön reagálni.

Még a településhonossággal és a romakérdéssel kapcsolatban is azért annyit hadd mondjak el, hogy megint minden nemzetiség helyzete más, a kistépülések egyáltalában. Ezért azt mondom, hogy - akkor magamról és a németekről mondom - mindig is az volt még Heinek Ottó elnök úrnak is az abszolút egyértelmű véleménye, amivel azt gondolom, mindannyian egyetértettünk a közgyűlésben, hogy először egy településen legyen érdemi nemzetiségi élet, és ha van érdemi nemzetiségi élet, utána legyen nemzetiségi önkormányzat. És ez még akkor is igaz - és ez oldja fel azt, amit Arató Gergely úr felvetett -, hogy attól, hogy - beszéljünk megint a németekről - Véméndről, Sopronból, Pilisvörösvárról és Sárospatakról 8-10-12 család akár odaköltözik egy településre, és valóban echte nemzetiségiek lesznek ott, de ettől még a vémeédi hazamegy a hétvégén, a saját táncsoportjában fog táncolni, a pilisvörösvári hazamegy, és a saját zenekarában fog játszani, a sárospataki hazamegy, és otthon ül ki a szőlősdombra. Ettől ők természetesen német nemzetiségiek, de más a viseletük, mások az énekeik, mások a táncaik, és attól még, hogy ők ott vannak, ennek a településnek nem lesznek nemzetiségi hagyományai, múltja, története. Ez nem zárja ki azt, hogy ha ők ott összeállnak, és csinálnak egy nemzetiségi egyesületet, csinálnak egy táncsoportot, és valóban nemzetiségi életet élnek, akkor igen, azt mondom, hogy nem őshonos abban a településben, de változik a világ, és benne mi is, akkor nyilvánvalóan jogos, hogy alakítsanak önkormányzatot. De ez a dolog véleményünk szerint, nem fordítható meg, hogy

először legyen önkormányzat, aztán majd meglátjuk, hogy lesz-e belőle valami. Azt hiszem, hogy ebben a döntő többségünk egyet is ért.

Langerné Victor Katalinnal az elmúlt fél évben legalább hatszor ültünk le romaügyekről, ugyanúgy személyesen Budapesten, de pont Véménden is például az Agócs Jánossal az új roma elnökkel is beszéltem, és például a kormányhivatalokkal kapcsolatos felvetések, eljárások, problémák, egyebek egyik kezdeményezője éppen a roma közösség volt, hiszen leginkább nekik van a legtöbb helyi nemzetiségi önkormányzatuk, és a különböző okokból felmerülő szabályossági vizsgálatok és az ezzel kapcsolatos eljárások is náluk vannak nagyobb számban. Tehát kifejezetten az ő érdekükben volt az egész témakör ilyen szinten áttárgyalva, és természetesen minden más nemzetiség érdekében is, akinél ilyesmi előfordul.

Én nem kívánok tovább visszaélni senkinek a türelmével. Tényleg szeretném megköszönni valamennyiünk nevében, hogy egy kicsit a vírushelyzet ellenére jelentősen többen voltunk most itt, de számunkra a nemzetiségek jogairól szóló törvény módosítása valóban egy ünnepnap, és azt gondolom, hogy ebben a helyzetben is ez nagyon fontos.

Én tisztelettel kérek mindenkit, hogy a mai napból és ebből az általános vitából elsősorban a pozitív dolgokat vigye haza, és jó Gefühlllel, jó benyomással menjen haza. Azt tudom ígérni, hogy természetesen még az elfogadásig hátralévő időben is, még ami esetleg felmerül, mint például az adatvédelmi biztos véleménye is, ezeket még korigáljuk.

(19.00)

Természetesen köszönöm mindenkinek a támogatást, a pozitív véleményt, és kérem valamennyi itt lévő és már nem jelen lévő frakciót is, hogy támogassa a nemzetiségek jogairól szóló törvényjavaslatunk elfogadását. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. Danke für Ihre Aufmerksamkeiten! (*Taps.*)

ELNÖK: Köszönjük Ritter Imre szószóló úrnak az elhangzottakat.

Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására a mai napon 16 óráig volt lehetőség.

Ezzel mai napirendi pontjaink tárgyalásának a végére értünk. Most **napirend utáni felszólalás** következik, hiszen egy felszólalás lesz a sorban. Keresztes László Lóránt frakcióvezető úr: „A mi városunk Pécs, 4.” címmel kívánja elmondani a napirend utáni felszólalását. Öné a szó, képviselő úr, frakcióvezető úr.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Való-

ban, e kései órán egy nagyon-nagyon fontos problémáról szeretnék beszélni alapvetően városom, otthonom, Pécs helyzete és Pécs példája kapcsán, de azt el tudom mondani, hogy itt egy olyan helyzetről van szó, egy olyan problémarendszerről van szó, amely nemcsak Pécsét érinti, hanem szinte minden nagy vidéki várost, de mondhatjuk, hogy tulajdonképpen valamennyi önkormányzatot, akár kerületet is.

Itt alapvetően a közösségi közlekedés rendszerének a fenntartásáról van szó. Tudjuk, hogy ez az egyik legfontosabb közszolgáltatás, aminek a finanszírozási módja, finanszírozási rendszere nincs megoldva, és ez óriási terhet ró minden város, minden kerület számára, illetve fővárosi szinten is egy olyan óriási probléma, aminek a megoldását folyamatosan halogatják a döntéshozók.

Láthatuk sajnós az elmúlt időszakban, hogy ahelyett, hogy valamiféle rendszerszintű megoldás felé törekedne a kormányzat, egy olyan megszorító intézkedést hozott, amely tovább nehezítette ennek a szolgáltatásnak a fenntartását. Egész pontosan az iparűzési adó felhasználására vonatkozó szabályokkal konkrétan párhuzamosan kivonták a helyi közösségi közlekedés támogatásának az állami rendszerét, és ez nagyon sok várost, köztük egyébként Pécs városát is szinte lehetetlen helyzetbe hozza.

Pécsen egyébként egy neuralgikus pont a közösségi közlekedés helyzete. Ez ciklusról ciklusra általában botrányokkal került be sajnós az országos sajtóba. Még a 2009 előtti szocialista időszakban a buszeladási botrányról lett sajnós ismert Pécs, vagy ezzel került be a hírekbe, és elmondhatjuk, hogy ennek a gyalázatos korrupciós ügynek az igazi politikusi felelőseit azóta sem ismerhetjük. A Fidesz által 2009-ben ígért elszámoltatás elmaradt.

De a 2009-ben hatalomra került és '19-ben megbukó fideszes városvezetésnek is megvolt a saját közösségi közlekedéssel kapcsolatos korrupciógyanús ügye, itt pedig egy buszbeszerzési botrány okozott végül is följelentést. Nekem magamnak is följelentést kellett tennem, és sajnós évek óta várjuk a nyomozás eredményét, és évek óta várjuk azt, hogy megtudhatjuk, hogy kik a felelősei ennek az ügynek, kik azok a döntéshozók. Joggal feltételezhetjük azt, hogy politikusok is érintettek lesznek ebben az ügyben.

De összességében olyan helyzetbe került ez a város, ugye, rendkívül mértékben eladósodott Pécs városa, hogy a mostani hatalmas adósságállomány egy jelentős része egy nagyszabású autóbusz-beszerzésnek volt köszönhető, ami által sajnós - most már évek teltek el - a közösségi közlekedés járműállománya rosszabb állapotban van, mint a beszerzéskor volt, ugyanakkor a város adósságát a pécsi embereknek, illetve az önkormányzatnak nyögni kell.

A finanszírozás tekintetében pedig elmondhatom azt - én sokáig voltam Pécsen önkormányzati képviselő -, hogy a város sajnos a rossz gazdasági helyzet és a gyenge helyi gazdaság miatt nem rendelkezik azokkal a forrásokkal, amelyek szükségesek lennének ahhoz, hogy ezt a nagyon-nagyon fontos közszolgáltatást, ami egyébként, mondhatjuk, hogy egy régiószintű feladat, ellássák.

És elmondhatjuk, hogy azok a félelmek, amelyek az októberi önkormányzati választás után felröppentek, miszerint a kormány majd ellenségként tekint főleg az ellenzéki vezetésű városokra, beigazolódta, de azt gondolom, hogy ez a kormányzati megszorító intézkedés egyaránt sújtja a kormánypárti vezetésű városokat is.

Elmondhatjuk azt is, már utaltam rá, hogy a pécsi közösségi közlekedés rendkívül nehéz helyzete sok tekintetben az egymást váltó szocialista és fideszes városvezetői többségek hibáira vezethető vissza, de hozzá kell tenni, hogy emögött mindig ott volt a központi, a jogszabályi környezetből és a finanszírozási rendszerből eredő problémahalmaz.

Most rögtön visszautalnék egy 2019. február 20-án született kormányhatározatra, és sajnálom, hogy nincs már itt államtitkár úr, amely felhívja az innovációért és technológiáért felelős minisztert, hogy idézem: „Dolgozza ki a helyi közösségi közlekedés állami finanszírozásának a modelljét, illetve erre tegyen javaslatot.” Erre a határidő 2020. március 31-e volt. Lelkesen kutattam egyébként az elmúlt hetekben, hogy mit sikerült kidolgozni Palkovics miniszter úrnak, és az akkori vitában már utaltam is rá, hogy itt

ellentmondást érzékelek, hogy egy állami finanszírozás modelljének kidolgozására kap utasítást egy miniszter, a másik oldalról pedig elvonják a forrásokat.

Sajnos nem sikerült kidolgozni, úgyhogy én most elhatároztam, hogy utánajárok, hogy mi lett a sorsa ennek a kormányhatározatnak, és hol van az állami finanszírozás modellje. Mert az legyen teljesen világos mindenkinek, hogy a közösségi közlekedés, mint fontos közszolgáltatás, nem profitorientált, és semmiképpen nem törekedhetünk arra, nem lehet cél, hogy önmagát fenntartsa. Egy olyan finanszírozási modellt kell kidolgozzunk közösen, amelyből az állam, az önkormányzat és az utazóközönség is kiveszi a részét. Ez Európában nagyon sok helyen látható, működő finanszírozási forma, de jelenleg sajnos nem ebbe az irányba megyünk, az állam pillanatnyilag kivonul a közösségi közlekedés finanszírozásából, annak ellenére, hogy ezzel kapcsolatban és magának a teljes országos közösségi közlekedési rendszernek egy előremutató reformjára vonatkozóan is egy átfogó szakmai javaslat évek óta az ellenzéki pártok, illetve az LMP részéről ott fekszik a kormány előtt, de sajnos a megfelelő döntések a döntéshozók részéről elmaradnak, és ennek nagyon sok város, nagyon sok kerület látja kárát. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Megköszönöm a munkájukat.

Az Országgyűlés jövő héten hétfőn 11 órakor folytatja az ülését. Az **ülésnapot bezárom**.

(Az ülésnap 19 óra 06 perckor ért véget.)

Arató Gergely s. k.
jegyző

Gelencsér Attila s. k.
jegyző

Dr. Lukács László György s. k.
jegyző

Dr. Szűcs Lajos s. k.
jegyző

A kiadvány hitelül:

Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv

Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés Hivatala főigazgatója

Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,

Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda

Budapest, V. Kossuth tér 1-3.

Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4

Telefon: 441-4222

Telefax: 441-4599

MINDEN JOG FENNTARTVA!

ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)

ISSN: 2064-8367 (Online)